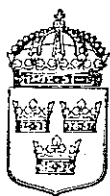

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
SKOGSHUSHÅLLNING

SKOGSSTATISTISK ÅRSBOK
1955

KUNGL. SKOGSSTYRELSEN

STOCKHOLM 1957

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
FORESTRY

STATISTICAL YEARBOOK
OF FORESTRY
1955

THE ROYAL BOARD OF PRIVATE FORESTRY

EMIL KIHLESTRÖMS TRYCKERIAKTIEBOLAG
STOCKHOLM 1957

FÖRORD

Skogsstyrelsen framlägger härmed den femte årgången av Skogsstatistisk årsbok, avseende kalenderåret 1955. Årsboken är uppställd efter i stort sett samma principer som sina föregångare för 1951—1954.

Avsnittet om export och import har behandlats utförligare än i tidigare årgångar, under »Virkesmätning» har närmare redogjorts för förändringar i inmätt virkes medelvoly, och under »öv-

riga skogliga frågor» har införts en särskild punkt VI, med uppgifter om investeringar och underhåll i skogsbruket under tiden 1951—1955.

För det värdefulla bistånd vid årsbokens utarbetande, som beredvilligt lämnats av statliga och kommunala myndigheter samt enskilda organisationer, vill skogsstyrelsen betyga sin stora tacksamhet.

Stockholm i augusti 1957.

Folke Johansson

F. Silvén

/ Bert Hellberg

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sid.
Förord	3
Innehållsförteckning	5
Förkortningar	14
Karta	16
A. Skogsmarken och skogskapitalet ...	17
I. Ytvidd	17
II. Virkesförråd	25
III. Mark- och skogsvärden	29
IV. Skogens förnygring och vård	32
1. Frö- och planttillgång m. m. ...	32
2. Reproduktionsåtgärder	35
3. Røjning	37
4. Gallring	38
5. Betesfred	38
V. Skador på skogen	38
1. Skogsbränder	38
2. Snöbrott, storm- och torkskador	40
3. Viltsskador	41
4. Insektsskador	41
5. Svampskador	42
B. Skogstekniska arbeten	44
I. Skogsvägbyggnad	44
II. Skogsdikning	46
III. Flottledsbyggnad	47
IV. Skogsindelningsarbeten	48
C. Skogskapitalets tillgodogörande ...	49
I. Avverkning, transport m. m.	49
1. Avverkning	49
2. Virkesmätning	51
3. Flottning	53
4. Järnvägstransporter	56
5. Lastbilstransporter	57
6. Fartygstransporter	58
7. Havsflottning	59
II. Virkesförbrukning och produktion	
m. m.	59
1. Sågverksindustrien	59

CONTENTS

	Page
Preface	3
Contents	5
Abbreviations	14
Map	16
A. Forest-land and forest capital	17
I. Area	17
II. Timber resources	25
III. Value of forest-land and forests ...	29
IV. Regeneration and tending of forests	
.....	32
1. Availability of plants and seed	
etc.	32
2. Sowing and planting	35
3. Cleaning	37
4. Thinning	38
5. Protection against grazing	38
V. Damage to the forest	38
1. Fires	38
2. Windfalls, snow-breaks and	
drought damage	40
3. Wild animals	41
4. Insects	41
5. Fungi	42
B. Technical activities	44
I. Roadbuilding	44
II. Draining	46
III. Building of floatways	47
IV. Management plans	48
C. The utilization of forest capital ...	49
I. Cutting, transport	49
1. Logging	49
2. Timber measuring	51
3. Floating	53
4. Railway-transport	56
5. Lorry-transport	57
6. Sea-transport	58
7. Sea-rafting	59
II. Timber-consumption and produc-	
tion	59
1. Sawmill industry	59

	Sid.		Page
2. Fanér- och plywoodindustrierna	60	2. Veneer and plywood industries	60
3. Massaindustrien	60	3. Pulp industry	60
4. Wallboardindustrien	61	4. Wallboard industry	61
5. Förbrukning av brännved och husbehovsvirke	62	5. Consumption of fuel wood, etc.	62
III. Export och import	62	III. Foreign trade	62
1. Oarbetade trävaror	62	1. Unprocessed wood	62
2. Sågat virke	66	2. Sawn wood	66
3. Fanérskivor	67	3. Veneer and plywood	67
4. Trätjära	69	4. Woodtar	69
5. Massa och wallboard	67	5. Pulp and wallboard	67
D. Virkespriser och omkostnader	70	D. Timber prices and production costs	70
I. Rotpriser	70	I. Prices of timber on root	70
II. Priser på sågtimmer, massaved och brännved	72	II. Prices of cut timber	72
III. Drivningskostnader	73	III. Costs of logging	73
IV. Priser på sågade trävaror och massa	74	IV. Prices of sawn wood and pulp	74
E. Arbetarförhållanden	77	E. Labour-market conditions	77
I. Löner och avtal	77	I. Wages and collective wage agree- ments	77
II. Sysselsättning	80	II. Employment	80
III. olycksfall och arbetarskydd	82	III. Accidents and protection against accidents	82
F. Vilttillgång och jakt	86	F. Wild animals and hunting	86
G. Övriga skogliga frågor	88	G. Other matters relating to forestry	88
I. Administration	88	I. Administration	88
1. Domänverket	88	1. The Swedish State Forest Ser- vice	88
2. Skogsstyrelsen	89	2. The Royal Board of Private Forestry	89
3. Skogsvårdsstyrelserna	90	3. The county forestry boards	90
II. Skogsforskningsinstitutet	91	II. The Forest Research Institute	91
III. Skoglig undervisning	92	III. Forestry training	92
IV. Föreningar och organisationer	96	IV. Associations and organizations	96
V. Anslag för skogsvårdande ändamål	103	V. State subsidies for silviculture	103
VI. Investeringar och underhåll i skogsbruket	107	VI. Investments and maintenance in forestry	107
H. Internationell översikt	111	H. International review	111
I. Sammanfattning på engelska	115	I. Summary	115
J. Källförteckning	123	J. Literary sources	123

*Tabeller i texten**Tables in the text*

Tabell A. Rikets skogsmarksareal fördelad på ägargrupper 1951. Länsvis. (Enligt 1951 års jordbruksräkning.) 18

Table A. Forest area distributed by owner groups in 1951. By counties. (According to the Census of Agriculture 1951) 18

Tabell B. Skogsbruk i förening med jordbruk. Antal brukningsdelar 1951 i enskild ägo (exkl. aktiebolag), grupperade efter åkerareal och skogsinnehav samt fördelade på länsgrupper 21

Table B. Forestry in combination with agriculture. Number of holdings 1951 in private possession (excl. companies) distributed according to field area and forest area in different groups of counties 21

Tabell C. Skogsbruk i och utan förening med jordbruk. Areal skogsmark för skogsbruksenheter av olika storlek i enskild (dock ej aktiebolags) ägo 1951. Länsgrupper 22

Table C. Forest management; with and without combination with agriculture. Forest area of private (excl. companies') forest units of different sizes in 1951. By groups of counties 22

Tabell D. Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder (enl. riksskogstaxeringarna 1923—1929, 1938—1952 samt för regioner och hela landet även 1953—1955) 23

Table D. Forest area in per cent by ages of grown stock. (According to the National Forest Surveys 1923—1929, 1938—1952 and 1953—1955. The last only referring to county groups and the entire country) 23

Tabell E. Virkesförråd på bark från 0 cm vid brösthöjd. Skogliga huvudområden 26

Table E. Growing stock incl. bark from 0 cm DBH. By groups of counties ... 26

Tabell F. Virkesförrådets (totala förrådet i m³sk.) procentuella förändringar mellan riksskogstaxeringarna 1938—52 och 1953—55 27

Table F. Changes in per cent of growing stock between the second and the third National Forest Surveys 1938—52, 1953—55 27

Tabell G. Virkesförråd per ha skogsmark inkl. hagmark. (Preliminära uppgifter.) 27

Table G. Growing stock per ha by groups of counties. (Preliminary figures) 27

Tabell H. Procentuella förändringar från 1945 till 1952 av för skogen-taxering värdebestämmande faktorer. Länsvis 31

Table H. Increases or decreases in per cent from 1945 to 1952 of value-deciding factors in forest assessments. By counties 31

Tabell I. Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket 1951—1955 utklängt skogsfrö. Länsvis. 33

Table I. Production of pine and spruce seed by county forestry board and by the State Forest Service in 1951—1955. By counties 33

	Sid.		Page
<i>Tabell J.</i> Under 1955 beviljade införseltillstånd för plantor och frö av skogsträd	35	<i>Table J.</i> Import licenses given in 1955 for plants and seed of forest trees ...	35
<i>Tabell K.</i> Under 1953—1955 utförd skogsodling per 1 000 ha produktiv skogsmark. Länsvis	36	<i>Table K.</i> Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1953—1955. By counties	36
<i>Tabell L.</i> Reproduktionsåtgärder och röjning 1942—1955	37	<i>Table L.</i> Silvicultural measures taken in 1942—1955	37
<i>Tabell M.</i> Skogsbrändernas antal, våldade skador m. m. 1946—1955	40	<i>Table M.</i> Number of forest fires, damage etc. in 1946—1955	40
<i>Tabell N.</i> Skogsvägbyggnads- och dikningsverksamhetens relativa omfattning (sträckmeter per km ² skogsmark) 1955. Länsvis	45	<i>Table N.</i> The relative extent of forest road building and draining (metres per km ² forest land) in 1955. By counties	45
<i>Tabell O.</i> Avverkade kvantiteter under avverkningssäsongerna 1952/53—1954/55 enligt stubbinventeringen 1953—55. Samtliga ägoslag. Miljoner m ³ sk. med angivna medelfel i samma mått-enhet	50	<i>Table O.</i> Total cuttings during cutting-years 1952/53—1954/55 according to the stump enumeration of the National Forest Survey 1953—1955. All types of land. Millions of m ³ sk. Standard errors in the same unit of measurement	50
<i>Tabell P.</i> Medelvolymer för av virkesmätningföreningarna under drivningssäsongerna 1950/51—1954/55 inmätt virke i fast mått	54	<i>Table P.</i> Average volume of timber measured by timber measurement associations	54
<i>Tabell Q.</i> Sammansättning, genomsnittligt pris m. m. för stämplingsposter, sålda på rot från bondeskogar drivningsåret 1954/55	71	<i>Table Q.</i> Composition, average prices obtained etc. of standing timber on private forests in the cutting year 1954/55	71
<i>Tabell R.</i> Av domänverket erhållna genomsnittspriser vid försäljning av rotposter 1951/55	72	<i>Table R.</i> Average prices obtained by the State Forest Service for wood sold on root 1951—55	72
<i>Tabell S.</i> Exportpriser (fob) på sågade trävaror av furu och gran samt på pappersmassa, 1939 samt 1946—1955	75	<i>Table S.</i> Export prices of coniferous sawn wood and of wood pulp in 1939 and 1946—1955	75
<i>Tabell T.</i> Lönutvecklingen 1947—55 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk och trä-, massepappers- och pappersvaruindustri samt för manlig kontorspersonal inom hela industrin	78	<i>Table T.</i> Development of wages of adult male workers in forestry, agriculture and in wood, pulp and paper industry and of salaries of male clerical personnel in the whole industry in 1947—1955	78

	Sid.		Page
<i>Tabell U.</i> Antal olycksfall och därav föranledda sjukdagar per 1 000 årsarbetare i skogs- och flottningsarbeten 1952 och 1953. Större arbetsgivare (exkl. staten)	83	<i>Table U.</i> Number of accidents etc. per 1 000 full-year workers in forest work and in floating in 1952 and 1953	83
<i>Tabell V.</i> Yrkesutbildning för skogsarbetare och skogsägare m. fl. 1955	94	<i>Table V.</i> Professional training of forest workers and forest owners in 1955	94
<i>Tabell X.</i> Av riksdagen anvisade medel under de särskilda skogsvårdsanslagen	106	<i>Table X.</i> Subsidies granted to silviculture by the Swedish Parliament	106
<i>Tabell Y.</i> Investeringar och underhållskostnader inom skogsbruket 1951—1955. Hela riket	108	<i>Table Y.</i> Investments and maintenance costs in forestry in 1951—1955. Entire country	108
<i>Tabeller</i>		<i>Tables</i>	
<i>Tabell 1.</i> Rikets areal vid 1955 års slut, fördelad på skogsmark, inägor, impediment och vatten. Skogsmarksareal per invånare och per ha inägomark. Länsvis	127	<i>Table 1.</i> Forest area, other productive land, unproductive land and water at the end of 1955. Forest area per inhabitant and per ha cultivated land. By counties	127
<i>Tabell 2.</i> Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika statliga myndigheter vid 1955 års slut. Länsvis	128	<i>Table 2.</i> Forest land administered by different state authorities and by diocesan boards at the end of 1955. By counties	128
<i>Tabell 3.</i> Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsens tillsyn vid 1955 års hagmark. Länsvis	130	<i>Table 3.</i> Forest land under the supervision of county forestry authorities at the end of 1955	130
<i>Tabell 4.</i> Virkesförråd på bark, totalt och per ha, fördelat på trädslag och diameterklasser. Skogsmark inkl. slut	132	<i>Table 4.</i> Growing stock incl. bark, total and per ha, by species and size-groups. By counties	132
<i>Tabell 5.</i> Årlig tillväxt för tall och gran (under bark) samt för samtliga trädslag (på bark)	135	<i>Table 5.</i> Yearly increment of pine and spruce (excl. bark) and of all species (incl. bark)	135
<i>Tabell 6.</i> Arealer, som övergått med skogsvårdsätgärder 1955 fördelade på skogsägargrupper. Länsvis	136	<i>Table 6.</i> Silvicultural measures taken in 1955 by forest-owner groups. By counties	136
<i>Tabell 7.</i> Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m. 1954. Länsvis	138	<i>Table 7.</i> Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1955. By counties	138

	Sid.	Page	
<i>Tabell 8.</i> Antal skogsbränder och bränd areal 1955 fördelade efter brandorsak. Länsvis	139	<i>Table 8.</i> Number of forest fires and area destroyed by causes in 1955. By counties	139
<i>Tabell 9.</i> Skogsbilvägar, färdigbyggda 1955, med fördelning på skogsägargrupper. Länsvis	140	<i>Table 9.</i> Forest roads completed in 1955 by forest-owner groups. By counties	140
<i>Tabell 10.</i> Under 1955 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Länsvis	141	<i>Table 10.</i> Draining ditches completed in 1955 by forest-owner groups. By counties	141
<i>Tabell 11.</i> Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåren 1945/46—1954/55	142	<i>Table 11.</i> Estimated yearly cutting by assortments in the cutting-years 1945/46—1954/55	142
<i>Tabell 12.</i> Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha 1946—1955	143	<i>Table 12.</i> Cutting in Crown forests, diocesan forests, other public forests and companies' forests, total and per ha, in the years 1946—1955	143
<i>Tabell 13.</i> Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar 1955. Länsvis	144	<i>Table 13.</i> Cutting in Crown forests, diocesan forests and other public forests in 1955. By counties	144
<i>Tabell 14.</i> Av virkesmättningsföreningarna under säsongerna 1952/53—1954/55 inmätta kvantiteter virke ...	145	<i>Table 14.</i> Volume of timber measured in the cutting-years 1952/53—1954/55 by timber measurement associations	145
<i>Tabell 15.</i> Medelvolymin för av virkesmättningsföreningarna under drivningssäsongerna 1953/54 och 1954/55 inmätt virke i fast mått under bark	146	<i>Table 15.</i> Average volume of timber measured by timber measurement associations in the cutting-years 1953/54 and 1954/55	146
<i>Tabell 16.</i> Virkesmättningsföreningarnas medelkostnader för inmätt virke, drivningsåren 1950/51—1954/55	147	<i>Table 16.</i> Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the cutting-years 1950/51—1954/55	147
<i>Tabell 17.</i> Flottningsföreningar och flottleder 1955	148	<i>Table 17.</i> Floating associations and floatways in 1955	148
<i>Tabell 18.</i> Flottat och levererat virke 1955	149	<i>Table 18.</i> Wood floated and delivered in 1955	149
<i>Tabell 19.</i> Utflottnings- och skiljningskostnader m. m. 1955	150	<i>Table 19.</i> Floating and sorting costs etc. in 1955	150
<i>Tabell 20.</i> Rundvirkestransporter på järnväg 1955	151	<i>Table 20.</i> Transports of unprocessed wood by rail in 1955	151

	Sid.		Page
<i>Tabell 21.</i> Ursprungs- och destinations- län för järnvägstransporter av oför- ädlad virke, 1955	152	<i>Table 21.</i> Origin and destination of un- processed wood transported by rail in 1955	152
<i>Tabell 22.</i> Ursprungs- och destinations- län för transporter av oförädlad vir- ke, utförda av den yrkesmässiga bil- trafiken under månaderna septem- ber och oktober 1955	154	<i>Table 22.</i> Origin and destination of un- processed wood transported by hired lorries during two months in 1955	154
<i>Tabell 23.</i> I rikets hamnar och lastage- platser 1955 lossade kvantiteter av oförädlad virke (endast inrikes far- tygstransporter)	156	<i>Table 23.</i> Unprocessed wood unloaded from vessels in Swedish harbours and other loading wharfs in 1955	156
<i>Tabell 24.</i> Skogsindustriernas förbruk- ning av rundvirke 1951—1955	157	<i>Table 24.</i> Yearly consumption of round- wood by forest industries in 1951— 1955	157
<i>Tabell 25.</i> Sägverkens och hyvleriernas samt lädämnesfabrikernas huvudsak- liga produktion 1955. Länsvis	158	<i>Table 25.</i> Production of sawn and planed goods in 1955. By counties ...	158
<i>Tabell 26.</i> Massa- och wallboardfabri- kernas huvudsakliga produktion 1955. Länsvis.	159	<i>Table 26.</i> Pulp and wallboard produc- tion in 1955. By counties	159
<i>Tabell 27.</i> Export av rundvirke, sågat virke m. m. 1951—1955	160	<i>Table 27.</i> Exports of roundwood sawn wood etc. 1951—1955	160
<i>Tabell 28.</i> Import av rundvirke, sågat virke m. m. 1951—1955	161	<i>Table 28.</i> Imports of roundwood, sawn wood etc. 1951—1955	161
<i>Tabell 29.</i> Sveriges export och import av oförädlad virke med fördelning på export- resp. importländer 1955 ...	162	<i>Table 29.</i> Swedish exports and imports of roundwood by countries of desti- nation and origin in 1955	162
<i>Tabell 30.</i> Ränettovärden för virkesut- tagen å kronoskogar 1946—1955 Länsvis	164	<i>Table 30.</i> Net value of wood cut in Crown forests in 1946—1955. By counties	164
<i>Tabell 31.</i> Bruttopriser och omkostna- der för drivningsåret 1954/55. Säg- timmer av furu och gran	165	<i>Table 31.</i> Gross prices and costs in the cutting-year 1954/55. Coniferous timber	165
<i>Tabell 32.</i> Bruttopriser och omkostna- der för drivningsåret 1954/55. Massa- ved av barrträd	168	<i>Table 32.</i> Gross prices and costs in the cutting-year 1954/55. Coniferous pulp wood	168
<i>Tabell 33.</i> Bruttopriser och omkostna- der för drivningsåret 1954/55. Bränn- ved	169	<i>Table 33.</i> Gross prices and costs in the cutting-year 1954/55. Fuel wood	169

	Sid.		Page
<i>Tabell 34.</i> Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänst i kr vintrarna 1939/40 samt 1951/52 till 1954/55. Länsvis.	170	<i>Table 34.</i> Average daily wages of forest workers in the cutting-years 1939/40 and 1951/52—1954/55. By counties ...	170
<i>Tabell 35.</i> Sysselsättningen i skogsbruket 1955 vid domänverket och 54 större skogsbolag	171	<i>Table 35.</i> Number of forest workers in Crown forests and in 54 of the largest companies' forests in 1955	171
<i>Tabell 36.</i> Personal sysselsatt i flottningsverksamhet samt antal däri fullgjorda dagsverken 1955	172	<i>Table 36.</i> Personnel engaged in floating activity and number of day-works performed in 1955	172
<i>Tabell 37.</i> Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket 1953—1955	173	<i>Table 37.</i> Labour-exchange activities in forestry in the years 1953—1955	173
<i>Tabell 38.</i> Antal årsarbetare samt olycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1953. Större arbetsgivare (exkl. staten)	174	<i>Table 38.</i> Number of full-year employees and number of accidents in forest work and floating in 1953 ...	174
<i>Tabell 39.</i> Antal förlorade arbetsdagar per årsarbetare på grund av olycksfall i skogs- och flottningsarbeten i genomsnitt för perioden 1948—52. Större arbetsgivare (exkl. staten) ...	175	<i>Table 39.</i> Number of working days lost per full-year employee owing to accidents in forest work and floating on an average for the period 1948—52	175
<i>Tabell 40.</i> Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt för 1936—1945 samt 1951—1955. Länsvis ...	176	<i>Table 40.</i> Number of elk killed during legal shooting season in 1936—45 (yearly average) and in 1951—55. By counties	176
<i>Tabell 41.</i> Antal under 1951—1955 dödade skogsvillebråd	177	<i>Table 41.</i> Number of game killed in 1951—1955	177
<i>Tabell 42.</i> Under budgetåret 1954/55 genom Kungl. Maj:ts eller skogsstyrelsens beslut tilldelade bidragsmedel (statsbidrag, prisutjämningsmedel) för särskilda skogsvårdsåtgärder. Länsvis	178	<i>Table 42.</i> State subsidies paid for special silvicultural measures during the budget-year 1954/55. By counties ...	178
<i>Tabell 43.</i> Landareal, invånareantal samt skogsmarksareal, totalt, per invånare och i procent av landarealen, i vissa länder 1955	180	<i>Table 43.</i> Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per inhabitant and in per cent of totters' and hauliers' wages compared in 1955	180
<i>Tabell 44.</i> Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning 1954 och 1955	181	<i>Table 44.</i> Logging in certain countries with an extensive logging, in 1954 and 1955	181

	Sid.
<i>Tabell 45.</i> Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel 1955	182

<i>Tabell 46.</i> Produktion av några viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer 1955	183
---	-----

<i>Tabell 47.</i> Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror 1955	184
---	-----

Diagram

1. Lönutvecklingen 1947—1955 för huggare, körare, lantarbetare, manliga arbetare inom träindustrin samt för manlig kontorspersonal inom industrien	79
2. Antalet lediga och tillsatta platser samt antalet tillsatta platser per 100 lediga 1953—1955	82

	Page
<i>Table 45.</i> Exports and imports of roundwood in certain countries with an extensive round-wood trade, in 1955	182

<i>Table 46.</i> Production of certain important timber industry products in some countries with extensive timber industries in 1955	183
--	-----

<i>Table 47.</i> Exports and imports of some important timber industry products in certain countries with an extensive trade in timber industry products, in 1955	184
---	-----

Diagram

1. Development in 1947—1955 of cutters' and hauliers' wages compared with the development of the wages of male farm workers and of male wood industry workers and salaries of industry employees	79
2. Number of vacancies, number of placements and number of placements per 100 vacancies in 1953—1955	82

SYMBOLER OCH FÖRKORTNINGAR

Intet att redovisa	—
Uppgift ej tillgänglig	..
Logiskt omöjlig uppgift	.
Preliminär eller uppskattad uppgift	*
Centimeter	cm
Meter	m
Kilometer	km
Hektar	ha
Kvadratkilometer	km ²
Kubikmeter	m ³
Kubikmeter fast mått	m ³ f.
Kubikmeter travat mått	m ³ t.
Skogskubikmeter (hel trädstams volym med bark)	m ³ sk.
Fot (engelsk)	f el. '
Tum (»)	"
Kubikfot (engelsk)	f ³
Flottningskubikfot	f ³ fl.
Kubikfot toppmått (cylinderkubikfot)	f ³ to.
Kubikfot (topprötmått)	f ³ tr.
Standard	std
Kilogram	kg
Helbarkad	hb.
Obarkad	ob.
På bark (med bark)	pb.
Under bark (utan bark)	ub.
Mittmått	mi.
Brösthöjd	brh.
Osorterat (sågad vara kval. I-IV)	o/s
Kvinta (» » » V)	V
Utskott (» » » VI)	VI
Cirka	ca
Kronor	kr
Food and Agriculture Organization of the United Nations	FAO
Sveriges officiella statistik	SOS
Sveriges offentliga utredningar	SOU
Svensk författningssamling	SFS

SYMBOLS AND ABBREVIATIONS

Nil or negligible
Not available
Logically impossible
Provisional or estimated figure
Centimetre
Metre
Kilometre
Hectare
Square kilometre
Cubic metre
Cubic metre solid wood
Cubic metre piled wood
Forest cubic metre (whole trunk incl. bark)
Foot (English)
Inch (English)
Cubic foot (English)
Floating cubic foot
Cubic foot by measuring on the top of the log
Cubic foot by measuring on the top and the bottom of the log
Standard (Petersburg)
Kilogramme
Completely barked
Unbarked
On (or with) bark
Under (or without) bark
Measured at the middle of the log
Breast height
Unsorted
Quinta
Sixths
Approximately
Swedish crowns
Food and Agriculture Organization of the United Nations
Swedish Official Statistics
Investigations by the Swedish Government
Swedish statute register

LÄNSFÖRKORTNINGAR

Abbreviations for the Swedish counties (län).

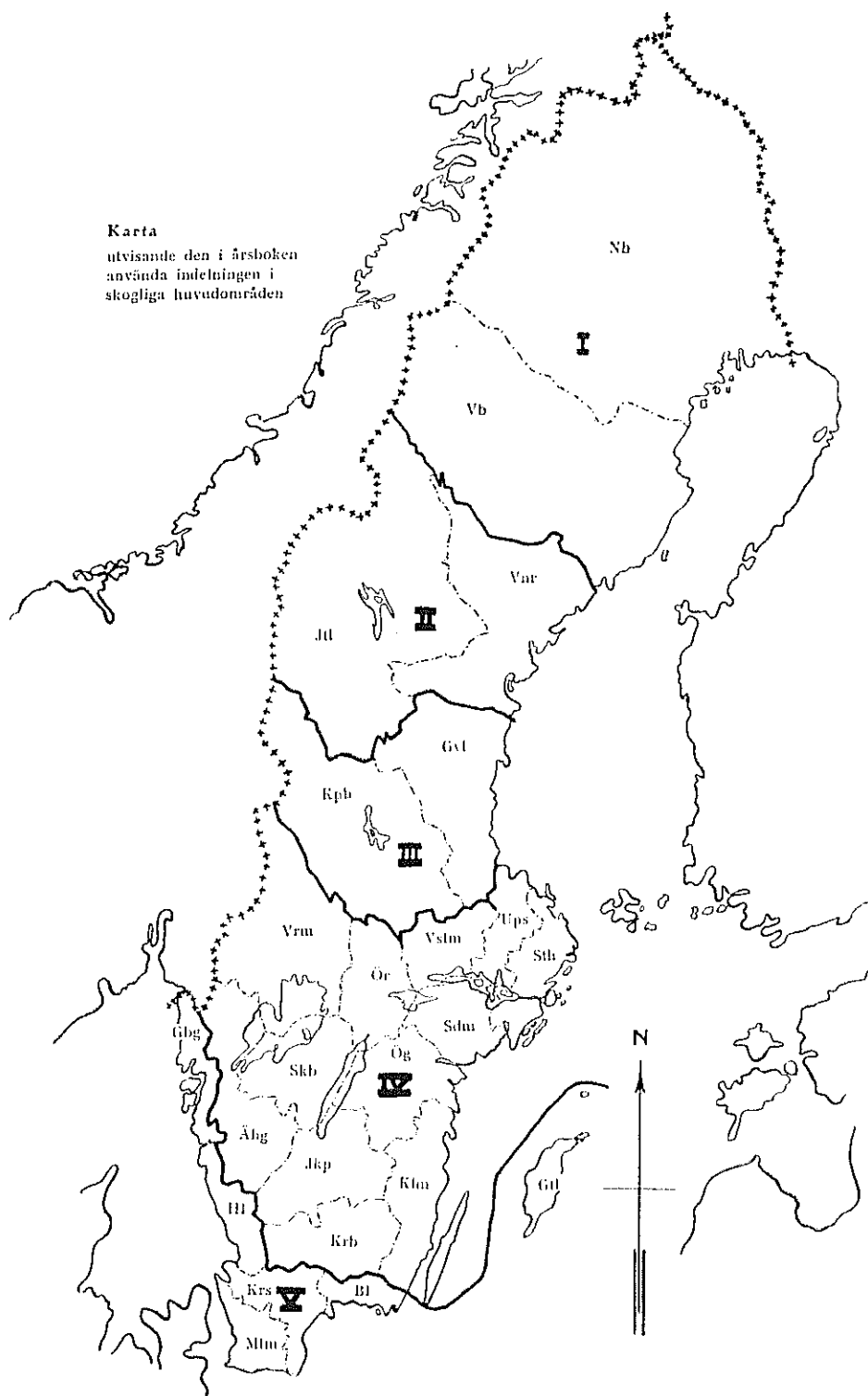
Nb	Norrbotiens län	Ups	Uppsala län	Klm	Kalmar län
Vb	Västerbotiens län	Sth	Stockholms län och stad	Gtl	Gotlands län
Jtl	Jämtlands län			Gbg	Göteborgs och Bohus län
Vnr	Västernorrlands län	Sdm	Södermanlands län	Hl	Hallands län
Gvl	Gävleborgs län	Ög	Östergötlands län	Bl	Blekinge län
Kpb	Kopparborgs län	Skb	Skaraborgs län	Krs	Kristianstads län
Vrm	Värmlands län	Äbg	Älvsborgs län	Mlm	Malmöhus län
Ör	Örebro län	Jkp	Jönköpings län		
Vstm	Västmanlands län	Krb	Kronobergs län		

I vissa tabeller är länen sammanslagna i fem grupper (se karta s. 16): In certain tables the counties are grouped as follows (see map on page 16):

- I Övre Norrland Nb och Vb
- II Mellersta Norrland Jtl och Vnr
- III Nedre Norrland o. Dalarna Gvl och Kpb
- IV Mellansverige och Småland Vrm, Ör, Vstm, Ups, Sth, Sdm, Ög, Skb, Äbg, Jkp, Krb och Klm
- V Södra och västra kustlänen Gtl, Gbg, Hl, Bl, Krs och Mlm

Karta

utvisande den i årsboken
använda indelningen i
skogliga huvudområden

A. SKOGSMARKEN OCH SKOGSKAPITALET

I. Ytvidd

Rikets skogsmarksareal redovisas i tabell 1 (sid. 127) och uppgick 1955 till 229 291 km² enligt slutgiltiga beräkningar grundade på den andra riksskogstaxeringen. Enligt resultaten från 1951 års jordbruksräkning uppgår rikets skogsmarksareal däremot till 224 861 km² och enligt 1952 års allmänna fastighetstaxering till 218 210 km². För jämförelse med de båda först nämnda arealuppgifterna bör emellertid den vid fastighetstaxeringen redovisade skogsmarksarealen ökas med skogsmark inom städerna, 6 415 km², och inom områden för vilka fastighetsskatt icke erlägges.

Såväl den efter angivna korrekationer erhållna skogsmarksarealen 225 152 km² som arealen från jordbruksräkningen understiger den som erhållits vid riksskogstaxeringen med ca 2 %.

Delvis beror detta på att jordbruksräkningens och fastighetstaxeringens uppgifter icke inkluderar vissa kronan tillhöriga skogar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Kopparbergs län (ca 2 900 km²), vilka vid domänverkets skogsindelningar ej ansetts taxeringsvärda, och delvis på att arealunderskottet för skogsmarken huvudsakligen är lokaliserat till områden i inre och övre Norrland, där de största svårigheterna för en arealredovisning föreligger. Härtill kommer också att vid riksskogstaxeringen, i motsats till vad fallet är vid de båda övriga undersökningarna, innefattas all hagmark i uppgifterna om skogsmarken.

Enligt jordbruksräkningarna 1944 och 1951 ökade rikets skogsmarksareal mellan de båda åren med ca 2 000 km² eller med 1 %. Detta resultat överensstämmer även med fastighetstaxeringarnas uppgifter. Åtminstone delvis torde det vara fråga om en reell ökning av skogsmarksarealen, därigenom att impediment dikats ut och omvandlats till skogsmark och att tidigare odlade marker gjorts skogsbärande. Enligt uppgifter från 1952 års allmänna fastighetstaxering torde ungefär 700 km² åker under tiden 1945—1952 ha omförts till skogsmark.

I tabell 1 redovisas i kolumn 7 skogsmarkens andel av totalarealen i rikets län. Som synes är variationerna länen emellan stora. I Västernorrlands län är nära 75 % av totalarealen skogbevuxen, i Malmöhus län endast 13 %. Skogsmarksarealen per invånare är störst i de tre nordligaste länen, Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län. Dessa tre län uppvisar också den största skogsmarksarealen per ha inägomark (åker och äng). Medan det i Norrbotten går 38 ha skogsmark på en ha inägomark, är siffran för Malmöhus län endast 0,2 ha och för Kristianstads och Skaraborgs län 1,0 ha skogsmark per ha inägomark.

Skogsmarken brukar med hänsyn till äganderätten indelas i tre huvudgrupper: allmänna skogar (varav kronoskogar i allmänhet särskiljs) och bolagsskogar, som vardera omfattar ungefär en fjärdedel, samt övriga enskilda skogar, omfattande drygt hälften av rikets

**Tabell A. Rikets skogsmarksareal fördelad på ägargrupper 1951. Länsvis.
(Enligt 1951 års jordbruksräkning)**

Forest area distributed by owner groups in 1951. By counties. (According to the Census of Agriculture 1951.)

Län och läns- grupper County	Allmänna skogar <i>Public forests</i>				Enskilda skogar <i>Private forests</i>				Samtliga skogar <i>All forests</i>
	Statens skogar ¹		Övriga allmänna skogar <i>Other public forests</i>		Aktiebolags- skogar <i>Companies' forests</i>		Övriga enskilda skogar <i>Other private forests</i>		
	Areal km ²	i % av hela skogs- area- len <i>in % of total forest area</i>	Areal km ²	i % av hela skogs- area- len <i>in % of total forest area</i>	Areal km ²	i % av hela skogs- area- len <i>in % of total forest area</i>	Areal km ²	i % av hela skogs- area- len <i>in % of total forest area</i>	
Nb	19 898	52	2 553	7	3 930	10	11 570	31	37 956
Vb	10 305	32	1 441	5	7 356	23	12 678	40	31 780
Jtl	1 443	6	1 863	7	11 504	44	11 149	43	25 959
Vnr	1 356	7	611	3	8 561	46	8 044	43	18 572
Gvl	885	6	762	5	5 854	41	6 613	47	14 114
Kpb	2 660	13	2 000	10	6 420	32	8 791	44	19 871
Vrm	247	2	531	4	4 692	37	7 228	57	12 698
Ör	833	16	337	6	1 701	32	2 420	46	5 291
Vstm	470	12	428	11	905	24	1 984	52	3 787
Ups	86	3	433	15	1 026	36	1 344	47	2 889
Sth	266	7	390	10	414	11	2 762	72	3 832
Sdm	235	7	333	10	259	8	2 599	75	3 426
Ög	397	7	550	10	824	15	3 874	69	5 645
Skb	390	12	309	9	230	7	2 446	72	3 375
Äbg	268	4	424	6	368	6	5 500	84	6 560
Jkp	321	5	307	5	326	5	5 467	85	6 421
Krb	294	5	281	5	706	12	4 411	78	5 692
Klm	567	8	301	4	411	6	5 578	81	6 857
Gtl	99	6	84	6	54	4	1 139	83	1 376
Gbg	94	6	98	6	28	2	1 428	87	1 648
Hl	106	5	114	6	66	3	1 760	86	2 046
Bl	47	3	52	3	76	4	1 665	90	1 840
Krs	177	7	144	6	66	3	2 163	85	2 550
MDm	38	6	65	10	6	1	568	83	677
I	30 203	44	3 999	6	11 286	16	24 248	35	69 736
II	2 799	6	2 474	6	20 065	45	19 194	43	44 532
III	3 545	10	2 762	8	12 274	36	15 404	45	33 985
IV	4 374	7	4 623	7	11 862	18	45 616	69	66 475
V	561	6	556	5	296	3	8 724	86	10 137
Riket <i>Entire country</i>	41 481	18	14 413	7	55 784	25	113 183	50	224 861

¹ Hit har hänförs kronoskogar samt skogar under fortifikationsförvaltningen, vattenfallsstyrelsen, lanthbruksstyrelsen och lotsstyrelsen.

skogsmarksareal. Fördelningen på dessa ägarkategorier, totalt och procentuellt, redovisas länsvis i tabell A, som är grundad på 1951 års jordbruksräkningsmaterial.

Som framgår av denna tabell råder stora olikheter mellan de skilda delarna av riket i fråga om fördelningen på ägargrupper. Således upptar de allmänna skogarna i det skogliga huvudområdet I (länsgrupp I) ungefär 50 % (huvudsakligen kronoskogar) av den totala skogsmarksarealen. För Norrbottens län utgör andelen allmänna skogar t. o. m. nära 60 % av nyssnämnda areal. De allmänna skogarna upptar i intet av de övriga skogliga huvudområdena ens 20 % av den totala skogsmarksarealen, även om andelen i vissa län kan uppgå till 22—23 %. Bolagsskogarna har sin tyngdpunkt i områdena II och III, framför allt i Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län. Övriga enskilda skogar ä.v.s. gods- och bondeskogarna har i område II ungefär samma relativa omfattning som bolagsskogarna och överträffar de senare i område III. I områdena IV och V är gods- och bondeskogarna helt dominerande. I område IV upptas dock en sjättedel av den totala skogsmarksarealen av bolagsskogar. I Värmlands och Uppsala län utgör dessa drygt en tredjedel av ifrågavarande areal.

Huvudparten av statens skogar förvaltas av domänverket, som dessutom har tillsynen över vissa andra allmänna skogar. Tillsynsmyndigheter för övriga statliga skogar är fyra andra ämbetsverk, för de ecklesiastika boställsskogarna stiftsnämnderna samt för samtliga andra skogar, allmänna och enskilda, skogsvårdsstyrelserna med skogsstyrelsen som centralmyndighet. Följande schema visar skogens indelning i administrativt hänseende. De arealer,

som hänföres till de olika grupperna, återfinns i tabellerna 2 och 3.

I. Domänstyrelsen.

A. Kronoskogar (kronoskogsförordningen den 10 maj 1935, nr 157)

1. kronoparker
2. skogsjordbruk, kronotorp, äldre kronolägenheter m. m.
3. kronoholmar och skär
4. kronoöverloppsmarker
5. oavmätta kronomarker

B. Övriga skogar under domänstyrelsens förvaltning eller tillsyn

1. bergverksskogar (KF den 27 maj 1898)
2. renbetesfjäll (1894 års skogsordning, 4 §)
3. kronoallmänningar (1894 års skogsordning, 4 §)
4. vissa ecklesiastika skogar (1894 års skogsordning, kap. IV 24 §)
5. allmänna inrättningars skogar av kyrklig natur, som icke innehås med stadgad åborätt (1894 års skogsordning, kap. V)
6. nationalparker

II. Andra statliga myndigheter.

A. Fortifikationsförvaltningen

B. Vattenfallsstyrelsen

C. Lantbruksstyrelsen

D. Lotsstyrelsen (f. o. m. 1956 Sjöfartsstyrelsen)

III. Stiftsnämnder (ecklesiastik boställsordning den 30 augusti 1932).

IV. Skogsvårdsstyrelser (skogsvårdslagen den 21 maj 1948, nr 237).

A. Allmänna skogar

1. häradsallmänningar (lag den 18 april 1952, nr 166)
2. allmänningsskogar i Norrland och Dalarna (lag den 18 april 1952, nr 167)

3. skogar tillhöriga landsting, hushållningssällskap, skogsvårdsstyrelser o. d.
 4. skogar tillhöriga städer och övriga primärkommuner
 5. kronohemman och kronolägenheter, vilka innehas med stadgad åborätt
 6. skogar tillhöriga allmänna inrättningar (skolor, sjukhus, anstalter o. d.), med undantag av de ovan under I B:5 nämnda
- B. Enskilda skogar
1. bolagsskogar
 2. skogar tillhöriga föreningar, stiftelser o. d.
 3. gods- och bondeskogar.

Som nämnts omfattar de enskilda skogarna, om aktiebolagsskogarna borträknas, hälften av rikets skogsmark. En viss karakteristik av denna grupp erhålles om antalet skogsbruksenheter och deras areal produktiv skogsmark i de olika länen fördelas med avseende på storlek i lämpliga klasser. Så skedde vid jordbruksräkningen 1951, och till tabell B i Skogsstatistisk årsbok 1953 hämtades materialet från denna räkning. Enligt nyssnämnda tabell återfanns det största antalet brukningsenheter i storleksklassen under 10 ha. Endast i Norrbottens och Västerbottens län samt i smålandslänen låg tyngdpunkten i någon av grupperna 10—25 eller 25—50 ha. I hela riket omfattade brukningsenheter om 25—50, 50—100 och 100—200 ha ungefär lika stora arealer med någon övervikt för storleksklassen 50—100 ha. De regionala olikheterna var betydande; i Södermanlands, Malmöhus och Östergötlands län med sina stora gods och fideikommiss låg tyngdpunkten i storleksklassen 400 ha eller större. Jämfört med 1944 års jord-

bruksräknings uppgifter har en svag förskjutning skett mot större brukningsenheter.

Den i Skogsstatistisk årsbok 1953 inlagda tabellen C, som sammanställts av material från 1951 års jordbruksräkning, utvisar bl. a. omfattningen av de arealer skogsmark, som brukas tillsammans med jordbruk av olika storlek eller utan kombination med jordbruk. Av tabellen framgår att 133 000 km² eller 59 % av hela skogsmarksarealen brukas utan förening med jordbruk. I denna areal ingår huvudsakligen allmänna skogar och bolagsskogar. Av återstående 92 000 km² hänför sig 55 % till jordbruksenheter av storleken 2—10 ha.

Bondeskogsbrukets samband med jordbruk belyses i tabell B, som grundar sig på 1951 års jordbruksräkning. Inom landet finns ca 240 000 jordbruksenheter om minst 0,26 ha åker, vilka är försedda med skogsmark. Helt utan skogsmark är enligt jordbruksräkningen ca 88 000 brukningsenheter, större delen i slättbygderna.

Den sammanlagda areal skogsmark, som tillhör de ca 240 000 jordbruksenheter, omfattar enligt jordbruksräkningen ca 8,8 milj. ha eller 79 % av totala skogsmarksarealen inom ägargruppen »Övriga enskilda». Enbart skogsbruk utan kombination med jordbruk redovisas som »utmark» (se tab. C) och omfattar inom gruppen ifråga ca 2,4 milj. ha. Det är emellertid att märka, att häri också ingår skogsmark sammanhörande med utarrenderade jordbruk, men där skogen disponeras av ägaren, vilket i regel är fallet vid utarrendering. Det finns anledning antaga, att sistnämnda kategori av »utmark» är åtskilligt större än de helt fristående skogsinnehaven inom denna ägargrupp.

I tabell D redovisas skogsmarksarea-

Tabell B. Skogsbruk i förening med jordbruk. Antal brukningsdelar 1951 i enskild ägo (exkl. aktiebolag), grupperade efter åkerareal och skogs-innehav samt fördelade på länsgrupper. (Efter 1951 års jordbruks-räkning)

Forestry in combination with agriculture. Number of holdings 1951 in private possession (excluding companies) distributed according to field area and forest area in different groups of counties. (According to the Census of Agriculture 1951.)

Länsgrupper och storleksgrupper efter åkerarealen <i>Groups of counties and size-groups according to field area</i>	Antal brukningsdelar fördelade på storleksgrupper efter skogs-marksarealen <i>Number of units by size-groups of forest area</i>							Summa <i>Total</i>
	<10 ha	10—25 ha	25—50 ha	50—100 ha	100—200 ha	200—400 ha	>400 ha	
I								
0,26— 2 ha	2 096	1 522	1 353	1 099	675	210	41	6 996
2—10 »	3 108	5 603	6 884	5 558	2 857	1 042	199	25 251
10—50 »	99	459	998	1 032	406	115	46	3 155
>50 »	—	—	—	—	—	—	1	1
Summa <i>Total</i>	5 303	7 584	9 235	7 689	3 938	1 367	287	35 403
II								
0,26— 2 ha	3 209	902	492	270	183	54	13	5 123
2—10 »	3 746	4 278	3 865	3 219	2 000	682	178	17 968
10—50 »	47	178	479	610	540	221	76	2 151
>50 »	—	—	—	1	1	—	2	4
Summa <i>Total</i>	7 002	5 358	4 836	4 100	2 724	957	269	25 246
III								
0,26— 2 ha	4 382	2 120	1 012	465	120	34	5	8 138
2—10 »	2 953	4 041	3 681	2 400	1 002	193	28	14 298
10—50 »	241	860	1 399	1 370	849	232	47	4 998
>50 »	—	5	8	11	18	3	6	51
Summa <i>Total</i>	7 576	7 026	6 100	4 246	1 989	462	86	27 485
IV								
0,26— 2 ha	11 279	2 668	750	288	84	9	8	15 086
2—10 »	22 296	19 753	13 597	4 828	928	172	49	61 623
10—50 »	9 482	10 550	8 382	4 591	1 316	256	51	34 628
>50 »	255	374	524	742	639	365	283	3 182
Summa <i>Total</i>	43 312	33 345	23 253	10 449	2 967	802	391	114 519
V								
0,26— 2 ha	2 997	521	112	35	6	6	—	3 677
2—10 »	10 693	5 659	2 780	798	87	9	1	20 027
10—50 »	4 677	3 659	2 600	1 198	260	28	9	12 431
>50 »	200	122	106	127	70	33	45	703
Summa <i>Total</i>	18 567	9 961	5 598	2 158	423	76	55	36 838
Riket <i>Entire country</i>								
0,26— 2 ha	23 963	7 733	3 719	2 157	1 068	313	67	39 020
2—10 »	42 796	39 334	30 807	16 803	6 874	2 098	455	139 167
10—50 »	14 546	15 706	13 858	8 801	3 371	852	229	57 363
>50 »	455	501	638	881	728	401	337	3 941
Summa <i>Total</i>	81 760	63 274	49 022	28 642	12 041	3 664	1 088	239 491

Anm.: Tabellen innehåller ej brukningsdelar med enbart skogsmark, d. v. s. med mindre åker än 0,26 ha.

Remark: The table does not include units which have only forests, i.e. units with less than 0.26 ha fields.

Tabell C. Skogsbruk i och utan förening med jordbruk. Areal skogsmark för skogsbruksenheter av olika storlek i enskild (dock ej aktiebolags) ägo 1951. Länsgrupper. (Efter 1951 års jordbruksräkning)

Forest management; with and without combination with agriculture. Forest area of private (excl. companies') forest units of different sizes in 1951. By groups of counties

Länsgrupper och storleksgrupper efter åkerarealen Groups of counties and size groups according to field area	Hela arealen skogsmark i enskild ägo, fördelad på storleksgrupper efter skogsmarksarealer. Hektar Area of private forests (excl. companies' forests) distributed by size groups							
	<10 ha	10—25 ha	25—50 ha	50—100 ha	100—200 ha	200—400 ha	>400 ha	Summa Total
I. Utmark	5 125	13 120	25 508	43 093	47 870	52 659	65 863	253 238
Lägenheter ...	754	1 660	2 970	4 559	3 938	340	—	14 221
0,26—2 ha ...	11 133	27 023	49 462	78 912	94 335	57 383	23 243	341 491
2—10 » ...	19 402	101 942	257 406	400 030	395 914	279 116	118 451	1 572 261
10—50 » ...	669	8 763	38 238	75 315	56 061	31 200	31 319	241 565
>50 » ...	—	—	—	—	—	—	2 048	2 048
Summa Total	37 083	152 508	373 584	601 909	598 118	420 698	240 924	2 424 824
II. Utmark	4 133	14 049	29 559	68 634	110 322	100 147	153 423	480 267
Lägenheter ...	566	886	1 552	2 510	4 595	1 044	1 473	12 626
0,26—2 ha ...	13 364	14 958	18 265	19 657	25 866	13 901	9 040	115 051
2—10 » ...	20 533	76 064	143 322	233 670	280 230	183 990	104 525	1 042 334
10—50 » ...	305	3 457	18 533	45 426	76 688	60 232	48 605	253 246
>50 » ...	—	—	—	67	157	—	15 540	15 764
Summa Total	38 901	109 414	211 231	369 964	497 858	359 314	332 606	1 919 288
III. Utmark	20 486	43 548	49 768	61 713	53 263	31 445	100 142	360 365
Lägenheter ...	6 963	8 827	6 471	6 321	3 804	1 259	—	33 645
0,26—2 ha ...	20 954	35 348	37 056	31 275	16 822	9 242	4 099	154 796
2—10 » ...	17 558	71 628	135 467	171 788	135 421	52 080	15 747	599 689
10—50 » ...	1 615	15 762	52 643	99 035	116 238	61 621	29 536	376 450
>50 » ...	—	97	348	804	2 482	913	10 844	15 488
Summa Total	67 576	175 210	281 753	370 936	328 030	156 560	160 368	1 540 433
VI. Utmark	36 531	105 514	180 814	234 419	210 844	148 855	241 770	1 158 747
Lägenheter ...	9 583	16 867	25 629	27 314	13 060	4 360	435	97 248
0,26—2 ha ...	46 524	42 105	26 031	19 381	10 360	2 544	4 920	151 865
2—10 » ...	118 525	343 303	487 484	326 531	122 711	47 131	30 947	1 476 632
10—50 » ...	52 257	184 832	304 585	318 464	173 099	67 928	34 393	1 135 558
>50 » ...	1 459	6 808	20 195	54 611	90 996	103 717	263 515	541 301
Summa Total	264 879	699 429	1 044 738	980 720	621 070	374 535	575 980	4 561 351
V. Utmark	8 736	18 406	23 052	24 625	18 426	13 400	17 542	124 187
Lägenheter ...	1 856	3 056	3 547	2 633	1 426	208	—	12 726
0,26—2 ha ...	11 029	8 374	3 830	2 227	859	1 545	—	27 864
2—10 » ...	53 051	94 445	98 541	53 158	11 104	2 272	779	313 350
10—50 » ...	22 625	63 357	94 133	82 303	33 264	6 884	7 746	310 312
>50 » ...	924	2 183	3 953	9 134	10 091	9 415	48 237	83 937
Summa Total	98 221	189 821	227 056	174 080	75 170	33 724	74 304	872 376
Riket Entire country								
Utmark	75 011	194 637	308 701	432 484	440 725	346 506	578 740	2 376 804
Lägenheter ...	19 722	31 296	40 169	43 337	26 823	7 211	1 908	170 466
0,26—2 ha ...	103 004	127 808	134 644	151 452	148 242	84 615	41 302	791 067
2—10 » ...	229 069	687 382	1 122 220	1 185 177	945 380	564 589	270 449	5 004 266
10—50 » ...	77 471	276 171	508 132	620 543	455 350	227 865	151 599	2 317 131
>50 » ...	2 383	9 088	24 496	64 616	103 726	114 045	340 184	658 538
Summa Total	506 660	1 326 382	2 138 362	2 497 609	2 120 246	1 344 831	1 384 182	11 318 272

Tabell D. Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder (enl. riksskogstaxeringarna 1923—1929 och 1938—1952 samt för länsgrupper och hela riket även 1953—1955)

Forest area in per cent by ages of growing stock. (According to the National Forest Surveys 1923—1929, 1938—1952 and 1953—1955. The last only referring to county groups and the entire country)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrup- per County	Tax.-år Year of assessment	Beståndens ålder Age of stands						
		Kalmark Repro- duction area and waste land	1—20 år years	21—40 år years	41—80 år years	81—120 år years	121 år o. däröver 121 years and over	Samt- liga All ages
Nb	1941	6,9	9,1	11,7	26,7	16,6	29,0	100,0
	1926	3,3	5,6	9,0	30,3	14,6	37,2	100,0
Vb	1939—41	6,4	10,9	14,9	32,1	19,1	16,6	100,0
	1925	4,5	8,9	11,5	32,2	16,6	26,3	100,0
Jtl	1939—40	4,1	7,7	13,2	33,4	24,8	16,8	100,0
	1924—25	10,3	3,1	10,6	29,7	20,4	25,9	100,0
Vnr	1938	7,9	8,8	14,7	41,8	19,5	7,3	100,0
	1924	5,9	5,1	14,5	37,4	19,2	17,9	100,0
Gvl	1942	3,5	11,6	19,9	42,0	18,0	5,0	100,0
	1926	6,4	12,2	17,4	36,2	17,5	10,3	100,0
Kpb	1942—44	2,3	9,4	14,0	39,7	22,9	11,7	100,0
	1923	5,7	6,7	12,5	36,7	17,4	21,0	100,0
Vrm	1950	7,0	7,4	14,1	46,6	21,3	3,6	100,0
	1929	4,7	12,4	23,6	44,2	11,9	3,2	100,0
Ör	1951	5,0	10,3	17,4	48,4	17,1	1,8	100,0
	1927	6,8	14,6	25,3	43,5	8,4	1,4	100,0
Vstm ...	1950—52	5,1	9,9	19,1	49,9	13,7	2,3	100,0
	1926—27	3,4	18,5	23,9	41,8	9,6	2,8	100,0
Ups	1950—52	5,9	12,7	19,1	45,0	14,5	2,8	100,0
	1926—27	8,1	17,2	26,8	32,4	11,9	3,6	100,0
Sth	1950—52	5,8	10,7	16,2	47,5	17,1	2,7	100,0
	1927	7,7	16,3	27,9	37,4	9,1	1,6	100,0
Sdm	1950—52	5,9	13,1	25,2	38,4	14,2	3,2	100,0
	1927	15,5	16,2	19,5	33,9	12,7	2,2	100,0
Üg	1952	7,3	11,4	16,0	46,6	16,5	2,2	100,0
	1927	9,4	17,6	24,4	37,3	9,9	1,4	100,0
Skb	1950—51	5,2	12,8	21,1	47,5	11,6	1,8	100,0
	1929	12,2	12,1	31,7	36,3	7,1	0,6	100,0

tab. D forts.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Abg	1949	5,8	9,8	23,8	49,8	10,5	0,3	100,0
	1928—29	10,1	18,6	32,9	33,9	4,2	0,3	100,0
Jkp	1947	5,8	15,6	23,8	44,3	9,4	1,1	100,0
	1923	16,6	13,9	26,9	36,4	5,6	0,6	100,0
Krb	1946—47	5,6	19,6	25,7	42,2	6,0	0,9	100,0
	1923	19,0	18,5	29,1	28,2	4,7	0,5	100,0
Klm	1948	4,6	15,6	21,0	46,4	10,8	1,6	100,0
	1923	16,9	7,3	29,8	39,3	5,9	0,8	100,0
Gtl	1952	5,7	7,9	7,8	39,8	27,6	11,2	100,0
	1928	12,0	12,3	15,7	32,5	22,2	5,3	100,0
Gbg	1949	9,1	14,0	27,1	40,6	8,8	0,4	100,0
	1929	29,4	16,6	22,4	28,5	2,9	0,2	100,0
HI	1946	11,7	21,7	30,1	32,9	3,2	0,4	100,0
	1928	28,8	19,8	23,8	24,6	2,7	0,3	100,0
Bl	1945	4,9	29,5	25,2	38,1	2,1	0,2	100,0
	1928	12,2	16,6	35,4	32,6	2,7	0,5	100,0
Krs	1945	7,5	23,2	27,7	36,6	4,7	0,3	100,0
	1928	23,0	16,4	28,0	30,1	2,1	0,4	100,0
MIIm	1945	12,3	20,5	23,6	33,8	8,7	1,1	100,0
	1928	23,7	19,6	22,6	28,7	4,3	1,1	100,0
I	1953—55	8,0	4,1	10,0	20,6	31,7	25,6	100,0
	1939—41	6,7	9,9	13,1	29,1	17,7	23,5	100,0
	1925—26	3,8	7,0	10,0	31,1	15,5	32,6	100,0
II	1953—55	6,1	2,5	9,2	29,7	34,3	18,2	100,0
	1938—39	5,7	8,4	14,2	36,8	22,8	12,1	100,0
	1924—25	8,2	4,1	12,5	33,3	19,8	22,1	100,0
III	1953—55	6,7	4,8	9,6	35,8	29,3	13,8	100,0
	1940—44	3,3	9,7	15,5	40,3	20,9	10,3	100,0
	1923—26	6,7	8,0	13,8	35,4	17,9	18,2	100,0
IV	1953—55	4,7	9,5	18,9	47,5	16,5	2,9	100,0
	1946—52	5,9	12,0	19,7	46,3	14,1	2,0	100,0
	1923—29	10,6	14,8	26,7	37,9	8,4	1,6	100,0
V	1953—55	4,6	11,9	27,3	44,1	10,6	1,5	100,0
	1945—52	8,3	20,2	24,7	37,0	7,9	1,9	100,0
	1928—29	21,9	16,9	25,6	29,3	5,2	1,1	100,0
Riket	1953—55	5,7	7,6	16,7	37,9	21,9	10,2	100,0
Entire	1938—52	5,7	10,7	16,1	37,7	17,7	12,1	100,0
country	1923—29	7,8	9,3	16,5	34,1	14,2	18,1	100,0

lens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder. För de olika länen anges procentuella fördelningar enligt den första och den andra riksskogstaxeringens resultat. För länsgrupperna I—V samt för hela riket har det varit möjligt att med tillfredsställande säkerhet ange även den tredje riksskogstaxeringens uppgifter om denna fördelning. Man finner sålunda, att från första till tredje riksskogstaxeringen har kalmarsarealen ökat endast inom region I, d. v. s. Norrbottens och Västerbottens län. Ökningen kan säkerligen till-

skrivas den omfattande avverkning av övermogen skog, som här blev en följd av den nya lappmarkslagens ikraftträdande 1934. Gallringsbeståndens (20—80 år) andel i skogsmarken har minskat i Norrland och Dalarna men ökat i södra Sverige. Anmärkningsvärt är att den mogna skogen i åldern 80—120 år kraftigt ökat i hela landet. För åldersklassen 121 år och däröver konstateras för Norrland och Dalarna minskning mellan första och andra riksskogstaxeringen, därefter ökning. I södra Sverige förekommer denna åldersklass obetydligt.

II. Virkesförråd

Enär den tredje riksskogstaxeringen alltså befinner sig i ett relativt tidigt skede är det ej möjligt här lämna någon detaljerad redogörelse över virkesförrådet, dess sammansättning och dess förändringar utöver vad som meddelades i Skogsstatistisk årsbok 1953.

Tabellerna 4. »Virkesförråd på bark, totalt och per ha, fördelat på trädslag och diameterklasser» och 5. »Årlig tillväxt för tall och gran (under bark) samt för samtliga trädslag (på bark)» har överförts oförändrade från Skogsstatistisk årsbok 1954 till denna årsbok.

Till skillnad från första och andra riksskogstaxeringarna, vilka utfördes som länstaxeringar av ett eller ett par län varje år, kan den pågående tredje sägas innefatta en serie årliga riksskogstaxeringar, den första 1953. Varje år övergås nämligen hela landet med en lågprocentig inventering omfattande en tiondedel av andra riksskogstaxeringens taxerade areal. Efter tio år är landet således taxerat med samma procent som vid föregående inventering. En annan nyhet är den avverkningsstatistik, som erhålles från en i samband med

taxeringen verkställd stubbinventering (se C. I. 1. Avverkning, sid. 49). Denna möjliggör årlig redovisning av avverkningen i samma måttenhet, skogskubikmeter (m³sk.), som för virkesförråd och tillväxt och med samma fördelning på trädslag och grovlekklasser.

Den nya riksskogstaxeringsmetoden lämnar för varje års taxering tillförlitliga uppgifter för hela landet samt när två års inventeringar kan sammanställas, även för de båda skogliga huvudområdesgrupperna I—II och III—V. Efter tredje eller fjärde året kan siffror lämnas för vart och ett av de fem områdena och efter tio år, d. v. s. vid taxeringsomdrevets slut, för län eller i vissa fall t. o. m. länsdelar. Virkeskapitalets förändringar i hela riket eller i delområden kan med denna metod följas på ett helt annat sätt än tidigare, med vissa års mellanrum eller år för år kan t. ex. en balansräkning uppgöras med å ena sidan »ingående» förråd med tillägg för tillväxt och avdrag för avverkning och å andra sidan »utgående» förråd.

I tabellerna E a—c, F a och b samt G

Tabell E. Virkesförråd på bark från 0 cm vid brösthöjd. Skogliga huvudområden¹

Growing stock incl. bark from 0 cm DBH. By groups of counties.

				Region						
				Group of county						
				I	II	III	IV	V	I—V	
				milj. m³sk.						%
a) å olika ägoslag vid taxeringarna 1953—55 <i>by types of land according to the National Forest Survey 1953—55</i>				427	329	406	779	98	2 039	95,6
Skogsmark inkl. hagmark										
<i>Forest land</i>										
Övrig mark inkl. fjällbarrskog samt inägor				36	19	13	22	4	94	4,4
<i>Other land including productive land and coniferous forests in the moun- tainous districts</i>										
Samtliga ägoslag				463	348	419	801	102	2 133	100,0
<i>All land</i>										
Medelfel				±9	±8	±9	±14	±2	±21	—
<i>Standard error</i>										
b) med fördelning på trädslag; samtliga ägoslag <i>by species, all land</i>										
Tall Pine	Tax.	1953—55	213	99	202	311	32	857	40	
	Survey									
	Tax.	1938—52	193	75	173	299	28	769	40	
	Survey									
Gran Spruce	Tax.	1953—55	164	195	172	377	38	946	44	
	Survey									
	Tax.	1938—52	160	162	155	334	32	843	44	
	Survey									
Löv Broadleaved	Tax.	1953—55	86	54	45	113	32	330	16	
	Survey									
	Tax.	1938—52	81	52	38	103	28	303	16	
	Survey									
Samtliga	Tax.	1953—55	463	348	419	801	102	2 133	100	
All species	Survey									
	Tax.	1938—52	434	290	366	737	87	1 915	100	
	Survey									
c) med fördelning på grovlekklasser (diameter i cm vid brh); samtliga ägo- slag <i>by size-groups (cm DBH), all land</i>										
0—14,9 cm	Tax.	1953—55	165	120	123	177	24	609	29	
	Survey									
	Tax.	1938—52	155	114	125	175	22	592	31	
	Survey									
15—24,9 cm	Tax.	1953—55	184	144	174	317	36	855	40	
	Survey									
	Tax.	1938—52	173	121	152	298	33	777	41	
	Survey									
>25 cm	Tax.	1953—55	114	84	122	307	42	669	31	
	Survey									
	Tax.	1938—52	105	55	89	264	33	546	28	
	Survey									
Samtliga All	Tax.	1953—55	463	348	419	801	102	2 133	100	
	Survey									
	Tax.	1938—52	434	290	366	737	87	1 915	100	
	Survey									

¹ Härjedalen (kommunerna Tännäs, Hede, Sveg, Hogdal, Lillhärdal samt Svegs köping) ingår i tabellerna E—G och O i område III.

redovisas hittills efter tre års taxeringar vunna resultat från tredje riksskogstaxeringen jämte, i vissa av dessa ta-

beller, uppgifter från andra riksskogstaxeringen för jämförelse.

Tabell F. Virkesförrådets (totala förrådet i m³sk.) procentuella förändringar¹ mellan riksskogstaxeringarna 1938—52 och 1953—55. Antal år i genomsnitt mellan taxeringarna.

Changes in per cent of growing stock between the second National Forest Survey 1938—52 and the third 1953—55. Average number of years between the Surveys.

	Region					
	Group of counties					
	I	II	III	IV	V	I—V
	Antal år i genomsnitt mellan taxeringarna					
	Average number of years between the Surveys					
	13	15	12	4	7	10
	Ökning (+) resp. minskning (—) i procent					
	Increase (+) or decrease (—) in per cent					
a) för olika trädslag						
species						
Tall Pine	+10	+31	+17	+ 4	+12	+11
Gran Spruce	+ 2	+20	+11	+13	+19	+12
Löv Broadleaved	+ 7	+ 4	+15	+ 9	+18	+ 9
Samtliga All	+ 7	+20	+14	+ 9	+17	+11
b) för grovleksklasser						
size-groups						
0—14,9 cm	+ 6	+ 5	— 2	+ 1	+11	+ 3
15—24,9 cm	+ 6	+19	+15	+ 7	+10	+10
25+ cm	+ 8	+53	+37	+16	+28	+22
Samtliga All	+ 7	+20	+14	+ 9	+17	+11

¹ Skillnaden mellan förrådet vid den senare och den tidigare taxeringen i procent av sistnämnda förråd.

Differences in growing stock in per cent between the second and third Surveys.

Tabell G. Virkesförråd per ha skogsmark inkl. hagmark (preliminära siffror).

Growing stock per ha by groups of counties. (Preliminary figures).

		Region					
		Group of county					
		I	II	III	IV	V	I—V
m ³ sk. per ha tax.	1953—55	62	89	100	119	100	92
Survey							
» » » tax.	1938—52	56	70	86	109	84	80
Survey							

De i tabellerna E—G framlagda siffrorna är i egenskap av resultat från en stickprovsundersökning behäftade med viss osäkerhet. Efter endast tre års taxeringar (1953—55) är givetvis denna osäkerhet relativt stor beträffande delresultat för regioner (se de i tabell E. a angivna medelfelen), och speciellt siffror som ger uppgift om fördelningen av trädslag och dimensionsgrupper inom en region måste bedömas med stor försiktighet.

Av tabell E. framgår, att det totala virkesförrådet inom riket uppgår till drygt 2,1 miljarder m³sk. mot 1,9 miljarder m³sk. enligt riksskogstaxeringen 1938—52. Av förrådet kommer enligt tabell E a 95½ % på skogsmark och 4½ % på övriga ägoslag.

Tabell E. b och c visar virkesförrådets fördelning på trädslag respektive grovlekklasser, varvid även angivits motsvarande siffror från den andra riksskogstaxeringen 1938—52. De tre huvudträdslagens procentuella andel i totalförrådet inom landet har ej genomgått några påtagliga förändringar sedan den tidigare taxeringen. Granen upptar sålunda allttjämt 44 % av förrådet mot tallens 40 %, och lövskogen utgör 16 % mot barrskogens 84 %.

Beträffande dimensionsfördelningen kan ur tabell E. c utläsas, att den medelgrova skogen upptar 40 % av landets virkesförråd och f. ö. har den största andelen av förrådet inom de olika regionerna utom i region V, där grovskogen är starkare företrädd. Den senare utgör 31 % av det totala förrådet i landet och är svagast företrädd i de norra regionerna. Klenskogen slutligen omfattar 29 % av »riksförrådet» och har den procentuellt minsta förekomsten i de södra regionerna. Den varierande sammansättningen i dimensionshänseende av förråden inom de olika regionerna

sammanhänger bl. a. med bonitets- och klimatförhållandena samt med ålderssammansättningen.

I tabell F. visas virkesförrådets förändringar i procent för hela riket och för de olika regionerna under tiden mellan riksskogstaxeringarna 1938—52 och 1953—55. Denna tidsintervall är som framgår av tabellhuvudet mycket varierande, beroende på att taxeringen 1938—52 utfördes länsvis; sålunda inventerades länen inom region I och II 1938—41, inom region III 1942—44, inom region V 1945—46, 1949 och 1952 samt inom region IV 1946—52. I genomsnitt har sålunda mellan de båda taxeringarna förflutit endast fyra år inom sistnämnda region mot femton år i region II. Detta förhållande måste beaktas vid en jämförande bedömning av de procentuella förändringarna i de olika regionerna. Den tidigare påtalade osäkerheten i delresultaten inom regionerna från den senare taxeringen måste beaktas i än högre grad då det gäller en jämförelse med tidigare taxeringsresultat.

För landet i dess helhet har enligt tabell F. det totala virkesförrådet ökat med ca 1 % per år sedan taxeringen 1938—52; takten i ökningen förefaller vara något högre i de södra regionerna än i de norra. Förråden av de olika huvudträdslagen har vad beträffar hela riket stegrats tämligen likformigt. Granen och lövskogen synes öka relativt snabbast i region IV och V, tallen i region II. Av de tre redovisade dimensionsgrupperna har grovskogsförrådet ökat kraftigast med drygt 2 % per år för hela landet, den medelgrova skogen visar 1 % ökning per år och klenskogen är tämligen oförändrad. Grovskogen förtjer enligt tabellen en relativt stark stegring inom alla regioner utom i region I längst i norr, där ökningen är obetyd-

lig. Klenskogen synes öka något mer i region V än i övriga regioner, men dess stegring är överallt relativt ringa. Om man jämför dimensionsförändringarna med arealförändringarna ifråga om åldersklasser, framträder ett tydligt samband mellan förrådsstegringen av den grova skogen och ökningen av arealen äldre skog (över 80 år) enligt tabell D, sid. 23 i årsboken 1954.

Virkesförrådet per hektar skogsmark har enligt de preliminärt beräknade uppgifterna från 1953—55 års taxering genomgående höjts inom samtliga regioner (se tabell G). Medeltalet för hela

landet har stigit från 80 m³sk. per ha enligt 1938—52 års taxering till 92 m³sk. per ha. Den virkesrikaste av redovisningsområdena, region IV, har ökat till 119 m³sk. per ha, och såväl region III som V har uppnått 100 m³sk. per ha. Vid en jämförelse mellan kubikmassorna per ha enligt de båda taxeringarna bör observeras att skogsmarksarealen i de båda nordligaste regionerna vid senaste taxeringen — genom något skarpare avgränsning gentemot impediment och fjällbarrskog — redovisats med ca 6 % mindre areal.

III. Mark- och skogsvärden

I detta kapitel behandlas endast den värdering av skogen för beskattningsändamål, som skett vid de allmänna fastighetstaxeringarna. Resultaten av den senaste undersökningen, som avser 1952 års allmänna fastighetstaxering, har framlagts i statens offentliga utredningar 1956:57 finansdepartementet. I Skogsstatistisk årsbok för 1952 och 1953 redovisades preliminära resultat från 1952 års allmänna fastighetstaxering och i Skogsstatistisk årsbok för 1954 vissa definitiva resultat från densamma. I det följande lämnas ytterligare några sådana definitiva resultat från senast undersökta fastighetstaxering.

För rikets landsbygd — alltså frånräknat städernas numera stundom betydande jordbruks- och skogsområden — uppgick taxeringsvärdet 1952 till följande, varvid jämförelse även gjorts med 1945 års allmänna fastighetstaxering.

Med jordbruksvärde avses värde av inägojord samt av bete och särskilda förmåner, med skogsbruksvärde värde av skogsmark och växande skog.

	År 1952 milj. kr	Ökning 1945—52 i %
Jordbruksvärde	7 694,4	50
Skogsbruksvärde	5 150,1	65
därav markvärde	985,8	41
» skogsvärde	4 164,3	72
Värdet av övrig mark	41,7	38
Tomt- och industri värde	78,8	18
S:a taxeringsvärde	12 965,0	56

Värdebestämmande faktorer för 1952 års taxering av skogsmark och växande skog var bonitet, rotvärde och relativ skogstillgång. Genom dem erhöles skogsmarksvärdet och skogsvärdet samt det samlade skogsbruksvärdet. Värdesättningen av skogsmark och växande skog påverkas dessutom alltid i hög grad av den räntefot samt de virkespriser och omkostnader, som bestämmes skall ligga till grund vid en fastighetstaxering.

Någon direkt jämförelse mellan skogsmarksvärdena 1945 och 1952 kan ej göras utan att hänsyn tas till den starka inverkan som, förutom att räntefo-

ten höjdes från 4 till 5 %, avsättningsläget har på rotvärdet. Inom Norrbottens lappmark ökade sålunda markvärdet per hektar endast från 5,3 kr 1945 till 5,4 kr 1952. För hela Norrland uppgick stegringen till 25 %, för Svealand till 41 % och för Götaland till 57 %. (Beträffande motsvarande siffror för de fem länsgrupperna, se Skogsstatistisk årsbok 1954, sid. 28.)

För rikets landsbygd ökades skogsvärdet 1945 med drygt 70 % så att riksnedeltalet för värdet per ha av växande skog på landsbygden 1952 uppgick till 191 kr.

De tidigare nämnda faktorer, som förorsakat höjningen av skogsmarksvärdet, var även bestämmande för skogsvärdet, som dessutom påverkades av relativa skogstillgångens förändringar. Den större höjningen av skogsvärdet med drygt 70 % jämfört med ca 40 % för skogsmarksvärdet berodde främst på en fortsatt förhöjning i flertalet län av relativa skogstillgången även vid 1952 års taxering.

Skogsvärdet per hektar utvisade, liksom skogsmarksvärdet, den minsta stegringen i Norrland med i genomsnitt 51 % mot 60 % i Svealand och 105 i Götaland. Den väsentliga stegringen av skogsvärdet i södra Sverige berodde framför allt på den starka ökning av virkesförråden, som där också konstaterats genom den andra riksskogstaxeringen. — I Skogsstatistisk årsbok 1954, tabell I, lämnas uppgifter om värdet i kr per ha av skogsmark och växande skog på landsbygden enligt fastighetstaxeringen 1952 för samtliga län och länsgrupper samt med fördelning på olika ägargrupper. På sid 28 ff meddelas också vissa betydande uppgifter om värdestegringen mellan 1945 och 1952.

För hela rikets landsbygd uppskattades boniteten vid 1952 års taxering till

i genomsnitt 2,74 mot 2,47 vid 1945 års taxering. Denna relativt stora höjning med 11 % hänförde sig i huvudsak till södra Sverige, där nya bonitetsuppgifter framlagts av riksskogstaxeringen som normgivande för 1952 års fastighetstaxering. För Norrland höjdes bonitetsmedeltalet med 4 % och för Svealand med 7 %, under det att för Götaland boniteten ökades från 3,70 till 4,55 eller med 23 %.

Rotvärdet vid 1952 års taxering blev 5,98 kr mot 3,55 kr 1945, vilket innebär en höjning med 68 %. Stegringen för större områden växlade från 26 % upp till betydligt över 100 %. För Norrland ökade rotvärdet med 60 %, för Svealand med 77 % och för Götaland med 72 %. — I Skogsstatistisk årsbok 1954, tabell J, lämnas rotvärdesmedeltal (i kr per m²sk.) inom olika ägargrupper på landsbygden för alla län.

Vid 1952 års taxering uppskattades siffran för relativa skogstillgången i genomsnitt för hela rikets landsbygd till 0,90 mot 0,76 år 1945, 0,73 år 1938 och 0,70 år 1933. Denna faktor har sedan 1928, då den uppgick till 0,64, höjts vid varje taxering. Förutom uppenbarligen rena justeringar uppåt av tidigare underskattning, är de upprepade höjningarna en naturlig följd av virkesförrådets successiva ökning inom stora delar av landet. (I SOS 1956:57, Undersökning av taxeringsutfallet, tabell 12, lämnas uppgifter om relativ skogstillgång inom olika skogsägargrupper på landsbygden enligt 1952 års fastighetstaxering i alla län samt i vissa fall delar av län.)

I tabell H analyseras de procentuella ändringarna sedan 1945 av de för skogens taxering värdebestämmande faktorerna. I tabellen redovisas hur mycket ändringarna kunnat påverka taxeringsvärdet i höjande eller sänkande rikt-

Tabell H. Procentuella förändringar från 1945 till 1952 av för skogens taxering värdebestämmande faktorer. Länsvis.

Increases or decreases in per cent from 1945 to 1952 of valuation factors in forest assessments.

Län County	Skogs- marks- areal <i>Forest land area</i>	Boni- tet <i>Soil qua- lity</i>	Rot- värde <i>Value as stand- ing timber</i>	Rel. skogs- till- gång <i>Rela- tive grow- ing stock</i>	Allm. om- kostn. <i>Ex- penses</i>	S:a Sum	Ränte- fot <i>Rate of in- terest</i>	S:a s:m <i>Sum total</i>	Enligt taxe- rings- utfal- let <i>Ac- cord- ing to the As- sess- ment</i>
procent per cent									
Nb	-7	+ 5	+ 54	+16	-4	+ 67	-20	+ 34	+ 37
Vb	+1	+ 6	+ 75	+16	-4	+109	-20	+ 67	+ 63
Jtl	+1	+ 2	+ 45	+ 7	-4	+ 53	-20	+ 23	+ 25
Vnr	-1	+ 4	+ 55	+11	-4	+ 70	-20	+ 36	+ 36
Gvl	+1	+ 3	+ 66	+14	-4	+ 89	-20	+ 51	+ 50
Kpb	0	+ 1	+ 74	+11	-4	+ 87	-20	+ 50	+ 47
Vrm	-1	+17	+ 66	0	-4	+ 85	-20	+ 48	+ 48
Ör	-4	+ 3	+ 84	+ 6	-4	+ 85	-20	+ 48	+ 47
Vstm	-2	+ 5	+ 82	+ 9	-4	+ 96	-20	+ 57	+ 57
Ups	+1	+ 4	+ 98	+13	-4	+126	-20	+ 80	+ 80
Sth	-6	+ 7	+ 92	+ 7	-4	+ 98	-20	+ 59	+ 59
Sdm	-1	+ 8	+ 81	+19	-4	+121	-20	+ 77	+ 76
Ög	-2	+13	+ 91	+20	-4	+144	-20	+ 95	+ 94
Skb	-2	+10	+ 86	+23	-4	+137	-20	+ 89	+ 89
Äbg	-1	+27	+ 62	+25	-4	+144	-20	+ 96	+ 91
Jkp	-5	+23	+101	+21	-4	+173	-20	+118	+115
Krb	+3	+26	+ 74	+18	-4	+156	-20	+105	+101
Klm	+3	+30	+ 83	+17	-4	+175	-20	+120	+119
Gtl	+5	+24	+ 21	+20	-4	+ 81	-20	+ 45	+ 44
Gbg	-4	+37	+ 35	+36	-4	+132	-20	+ 85	+ 79
Hl	-3	+28	+ 47	+28	-4	+124	-20	+ 79	+ 74
Bl	+3	+22	+ 66	+22	-4	+144	-20	+ 95	+ 93
Krs	+3	+19	+ 37	+17	-4	+ 89	-20	+ 51	+ 46
Mlm	+4	+24	+ 30	+ 5	-4	+ 69	-20	+ 35	+ 31
Norrland	-2	+ 4	+ 60	+12	-4	+ 75	-20	+ 40	+ 43
Svealänd	-1	+ 7	+ 77	+ 8	-4	+ 94	-20	+ 55	+ 54
Götaland	0	+23	+ 72	+21	-4	+146	-20	+ 96	+ 93
Rikets lands- bygd	-1	+11	+ 68	+14	-4	+102	-20	+ 62	+ 65
Entire country									

ning och det samlade resultatet av detta. Genom multiplicering av procenttalen erhålles den ungefärliga skillnaden mellan de totala skogsbruksvärdena

1945 och 1952 (ex. för Norrbottens län $0,93 \times 1,05 \times 1,54 \times 1,16 \times 0,96 \times 0,80 = 1,34$). Då relativa skogstillgången påverkar endast skogsvärdet har 80 % av ök-

ningen av denna faktor redovisats i tabellen. Genom bl. a. denna endast approximativt beräknade ökning av relativa skogstillgången kommer den skillnad i det totala värdet, som erhålles genom multiplicering av de olika procentalen, ej att fullt överensstämma med den reella skillnaden såsom denna er-

hålles genom jämförelse mellan det redovisade taxeringsutfallet för skogsbruksvärdet vid de båda taxeringarna. På grund av bonitetshöjningarna motsvarar de redovisade höjningarna av relativa skogstillgången i södra och mellersta Sverige ej den starka stegring av virkesförråden, som skett.

IV. Skogens förnygring och vård

1. Frö- och planttillgång m. m.

Insamling av kott, hängen och ollon försiggår väsentligen genom skogsvårdsstyrelsernas försorg. Beträffande kott sker insamlingen vanligen på senvintern i anslutning till avverkningarna. Även domänverket, bolagen och vissa större gods bidrar till landets försörjning med skogsfrö och ollon. Tillgången på mogen tallkott var under vårvintern 1955 synnerligen dålig — den minsta under senaste 10-årsperiod — medan däremot tillgången på grankott var ovanligt riklig i nästan hela landet. Under 1955 insamlades genom skogsvårdsstyrelsernas försorg ungefär dubbelt så mycket kott (huvudsakligen grankott) som 1954 eller 47 315 hl mot 21 766 hl. Efter klängning erhöles 1 562 kg tallfrö (f. å. 4 321 kg) och inte mindre än 53 366 kg granfrö (f. å. 3 867 kg), vilket torde vara den största mängd granfrö som någonsin utklängts i landet. Även genom domänverkets försorg utklängdes 1955 en betydande mängd granfrö nämligen 14 180 kg medan den av verket utklängda mängden tallfrö uppgick till endast 270 kg. 1954 bedrev domänverket ingen klängning av tall- eller grankott. Liksom sistnämnda år var insamlingen av hängen och ollon synnerligen obetydlig under året. Skogsvårdsstyrelsernas och domänverkets produktion av tall- och granfrö åren 1951—

1955 med fördelning på län framgår av tabell I.

Statens skogsforskningsinstitut gör varje höst en sammanställning¹ rörande tillgången i olika delar av riket på kott, hängen och ollon, att tjäna till ledning vid insamlingen. Enligt institutets rapport om läget hösten 1955 var tallkotten genomgående väl utvecklad och av normal storlek, men tillgången i allmänhet mindre god i hela riket. Uppgifterna om grankottens utveckling och storlek synes ha varit ganska osäkra. Tillgången på grankott betecknades i rapporten som ingen eller dålig. Beträffande björkhängen var tillgången detta år liksom det föregående ojämn. Förekomsten av ckollon var i allmänhet dålig eller ingen alls och för bokollon rapporterades praktiskt taget ingen tillgång.

För den inhemska plantproduktionen svarar främst skogsvårdsstyrelserna, domänverket, vissa större skogsbolag m. fl. Skogsvårdsstyrelsernas plantskolor har under de senaste åren betydligt utvidgats, och vid 1955 års slut omfattade de en sammanlagd areal av 445 ha mot 360 ha ett år tidigare och 124 ha 1945. Från sistnämnda år till 1955 har ökningen således varit 260 %. Domänverkets nio centrala plantskolor omfattade vid 1955 års slut en areal av 84 ha

¹ Statens skogsforskningsinstitut, Flygblad nr 70.

Tabell I. Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket 1951—1955 utklängt skogsfrö.

Production of pine and spruce seed by county forestry boards and by the State Forest Service.

Måttenhet: kg.
Unit of measurement: kg.

Län County	Utklängt skogsfrö Production of seed									
	1951		1952		1953		1954		1955	
	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce
Skogsvårdsstyrelserna County forestry boards										
Nb	85	—	87	—	312	—	259	41	—	6
Vb	520	—	230	—	523	—	348	—	—	3 936
Jtl	317	14	253	—	35	—	227	—	—	2 105
Vnr	269	1	155	—	787	—	49	450	8	1 416
Gvl	1 278	15	746	31	2 944	52	395	1	83	3 840
Kpb	452	—	205	—	817	—	101	—	42	4 233
Vrm	392	310	199	—	589	—	244	1 611	104	12 835
Ör	405	20	29	—	172	—	195	—	48	1 337
Vstm	169	472	231	24	264	2	126	—	6	500
Ups	135	6	296	17	110	210	107	6	16	585
Sth	19	—	178	57	208	94	26	1	26	1 062
Sdm	23	421	240	70	91	—	100	50	73	285
Ög	288	53	308	150	999	—	524	94	283	2 281
Skb	228	—	88	—	349	2	120	10	60	675
Äbg	76	—	574	—	625	—	115	200	58	10 125
Jkp	360	36	358	2	1 242	—	609	571	210	2 822
Krb	145	—	345	50	178	—	248	220	113	2 666
Klm	729	—	834	—	1 317	2	520	17	365	287
Gtl	76	—	199	—	2	—	—	—	—	—
Gbg	6	—	3	—	3	—	3	—	3	—
Hl	2	—	2	—	—	—	—	—	—	609
Bl	71	—	2	—	—	—	5	15	1	353
Krs	92	—	34	9	34	—	—	580	60	333
Mlm	16	—	26	—	19	—	—	—	3	1 075
Summa Total	6 154	1 348	5 652	411	11 620	362	4 321	3 867	1 562	53 366
Domänverket State Forest Service	1 109	300	1 162	2	1 450	—	—	—	270	14 180
Riket Entire country	7 263	1 648	6 814	413	13 070	362	4 321	3 867	1 832	67 546

och revirens egna plantskolor en areal av omkring 76 ha. Bolagens sammanlagda plantskoleareal torde uppgå till omkring 100 ha.

Skogsvårdsstyrelserna och domänverket

		tall	gran	ek och bok	övrig löv
Skogsvårdsstyrelserna	1951	9 385	6 511	29 883	3 307
	1952	8 336	6 464	7 314	2 227
	1953	7 778	5 749	8 522	1 726
	1954	7 231	5 002	6 943	2 729
	1955	5 715	5 404	3 756	455
Domänverket	1951	3 156	849	6 988	348
	1952	2 112	615	2 683	722
	1953	1 502	608	4 035	266
	1954	968	428	2 544	230
	1955	1 434	1 140	11 477	237

År 1955 betecknar liksom året dessförinnan en nedgång i verksamheten beträffande försörjningen med frö. Detta sammanhänger med den dåliga tillgången på kott och hängen under de närmast föregående åren samt med det

förhållandet att plantering upptagit all större andel av den skogsodlade arealen.

Av efterföljande tablå i vilken redovisas antalet utlämnade plantor i 1 000-tal¹ erhålles en god bild av den ökade planteringsverksamheten.

		tall	gran	övriga
Skogsvårdsstyrelserna	1951	25 109	35 479	4 724
	1952		82 157	5 614
	1953		85 471	4 343
	1954		107 755	3 946
	1955		122 060	2 871
Domänverket	1951	7 946	3 928	2 061
	1952	13 155	5 965	1 655
	1953	19 880	8 070	2 050
	1954	26 500	10 000	1 400
	1955	25 190	10 330	1 350

Antalet av skogsvårdsstyrelserna utlämnade barrträdsplantor ökade från 1954 till 1955 med 13 % medan för domänverkets del antalet något minskade. Vad de nyanlagda plantskoleområdena angår synes dessa nu ha kommit väl igång att producera säljbara plantor. Av de från skogsvårdsstyrelsen utlämnade barrträdsplantorna var en avsevärd del eller ca 33 % omskolade (f. å 30 %).

För att avhjälpa den på senare år ökade spänningen mellan tillgång och efterfrågan på skogsodlingsmaterial har under de senaste åren en icke obetydlig import av plantor och frö tillåtits. Tabell J utvisar de kvantiteter, för vilka skogsstyrelsen 1954 beviljade

¹ Viss dubbelredovisning kan föreligga enär domänverket brukar erhålla en del frö och plantor från skogsvårdsstyrelserna.

Tabell J. Under 1955 beviljade införseltillstånd för planter och frö av skogsträd.

Import licenses given in 1955 for plants and seed of forest trees.

Exportland <i>Exporting country</i>	Tall Pine <i>Pinus syl-</i> <i>vestris</i>		Gran Spruce <i>Picea ex-</i> <i>celsa</i>		Övr. barr- träd <i>Other conif.</i> ¹		Ek och bok <i>Oak and</i> <i>beech</i>		Övr. lövträd <i>Other broad-</i> <i>leaved</i>	
	Plan- tor <i>Plants</i> 1 000 st	Frö Seed kg	Plan- tor <i>Plants</i> 1 000 st	Frö Seed kg	Plan- tor <i>Plants</i> 1 000 st	Frö Seed kg	Plan- tor <i>Plants</i> 1 000 st	Ollon Acorn kg	Plan- tor <i>Plants</i> 1 000 st	Frö Seed kg
Danmark	100	3	10 004	1 318	1 211	277	834	3 557	728	492
Finland	—	1 600	—	—	—	480	—	—	—	—
Norge	404	—	10 431	—	—	—	—	—	—	—
Ryssland	—	5	—	—	—	200	—	—	—	—
Tyskland	—	—	22 591	49	172	92	165	1 400	93	—
Övriga länder	—	—	—	260	3	23	—	—	3	—
Summa	504	1 608	43 026	1 427	1 386	1 072	999	4 957	824	492

¹ Lärkträd, douglasgran och Abiesarter.

² Österrike.

³ Polen 10, USA 9 och England 4 kg.

⁴ Härav ek 4 657 kg.

importtillstånd (alla importtillstånd behöver dock nödvändigtvis icke ha utnyttjats under året). Totalt minskade frö- och plantimporten 1955 jämfört med 1954 men i fråga om tallplanter gavs införseltillstånd för betydligt större kvantiteter än under 1954. Av plantimporten gick ca 60 % och av fröimporten 13 % till skogsvårdsstyrelserna (f. å. 35 respektive 15 %).

2. Reproduktionsåtgärder

Intresset för skogsodling har ökat kraftigt under det senaste decenniet, bl. a. tack vare intensiv upplysning och ökade statsbidrag. Den årligen skogsodlade arealen har ökat och uppgick 1953 till 57 000 ha, 1954 till 68 700 ha och 1955 till 74 600 ha. För hela riket motsvarar dessa 74 600 ha ca 3,3 ha skogsodling per 1 000 ha skogsmark. Skogsodlingens omfattning i de olika länen framgår av tabell 6 men belyses även i

tabell K, som visar den under 1953—1955 utförda skogsodlingen per 1 000 ha produktiv skogsmark. Skogsodlingsverksamheten var, som synes, 1955 liksom också under tidigare år mer intensiv i rikets södra delar än i de norra. En av orsakerna härtill torde vara att i södra och mellersta Sverige sådana marker som gamla åkrar, fäladsmarker o. d. i ej ringa utsträckning skogsodlas. Av ägargrupperna utförde skogsbolagen under 1955 liksom under närmast föregående år de — relativt sett — största skogsodlingarna, 5,3 ha per 1 000 ha produktiv skogsmark (f. å. 4,8 ha). Siffrorna i tabell K måste bl. a. ses mot bakgrunden av tillämpat skogsbruksätt samt möjlighet att erhålla naturlig återväxt.

I föregående årsböcker har även det ökade intresset för hyggesrensning och markberedning framhållits. För 1953 redovisas en ökning av dessa arbeten

Tabell K. Under 1953—55 utförd skogsodling per 1 000 ha produktiv skogsmark. Länsvis.

Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1953—1955. By counties.

Måttenhhet: ha
Unit of measurement:

Län County	Skogsodling 1955 Sowing and planting in 1955					Skogsodling Sowing and planting	
	Krono- skogar <i>Crown forests</i>	Övr. all- männa skogar <i>Other public forests</i>	Bolags- skogar <i>Compa- nies' forests</i>	Övr. en- skilda skogar <i>Other private forests</i>	Samtliga <i>All</i>	1954 Samtliga <i>All</i>	1953 Samtliga <i>All</i>
Nb	2,1	0,8	1,6	0,3	1,4	1,4	1,0
Vb	3,0	1,4	8,0	3,1	4,1	4,0	2,7
Jfl	3,4	0,9	3,4	1,2	2,4	1,9	1,2
Vnr	4,2	2,9	5,7	1,2	3,5	3,1	2,2
Gvl	2,9	2,2	4,8	0,9	2,7	2,7	2,5
Kpb	0,9	1,1	4,2	1,0	2,0	1,7	1,6
Vrm	8,5	3,4	7,1	2,0	4,0	3,9	3,2
Ör	4,2	3,0	4,7	1,1	2,7	2,4	2,8
Vstm	2,2	3,2	4,2	1,8	2,6	1,8	3,0
Ups	10,3	7,1	8,6	4,2	6,3	5,3	6,3
Sth	5,8	3,3	14,3	3,7	4,8	4,4	3,4
Sdm	5,2	6,0	5,0	3,5	4,0	3,3	3,2
Ög	5,9	7,5	6,1	4,0	4,7	4,3	4,3
Skb	7,0	6,5	8,3	4,9	5,5	5,2	5,3
Äbg	9,7	10,1	16,6	3,2	4,6	4,8	4,5
Jkp	9,5	4,3	2,8	5,4	5,4	4,8	5,2
Krb	7,0	4,2	7,6	2,8	3,7	3,7	2,9
Klm	8,9	3,0	6,1	2,3	3,1	3,1	3,6
Gtl	7,5	0,9	—	2,8	2,9	2,4	1,8
Gbg	14,0	7,6	7,1	4,5	5,2	4,1	3,4
Hl	14,8	9,6	—	6,7	7,2	5,4	5,7
Bl	22,7	3,8	2,6	4,1	4,4	3,7	3,2
Krs	15,1	26,1	12,1	8,4	9,8	5,8	8,2
Mlm	20,5	16,7	—	16,2	16,4	13,4	7,1
Riket <i>Entire country</i>	2,9	2,8	5,3	2,5	3,3	2,9	2,5

men för 1954 en minskning, 1955 ökade återigen den areal, som under året övergått med hyggesrensning och markberedning (inkl. bränning). En viss del av den registrerade ökningen torde kunna bero på effektiviserad uppgiftsinsamling och därav följande fullständigare redovisning. Alltjämt torde

dock materialet lida av vissa brister och ofullkomligheter, såsom t. ex. att utförda skogsvårdsåtgärder kan rapporteras vara större eller mindre än en exakt uppmätning skulle utvisat. Det må här även nämnas, att uppgifterna i tabell 6 icke ger uttryck för den behandlade nettoarealen; om en föryngrings-

Tabell L. Reproduktionsåtgärder och röjning 1942—1955.

Silvicultural measures taken in 1942—1955.

Måttenhet: 1 000 ha
Unit of measurement: 1 000 ha

År Year	Hyggesrensning <i>Removal of waste from a cut area</i>	Markberedning (inkl. hyggesbränning) <i>Working the soil (incl. broadcast burning)</i>	Skogsodling <i>Planting and sowing</i>	Röjning <i>Thinning in seedlings and young stands</i>
1942	62	10	21	53
1943	56	7	21	50
1944	92	14	20	41
1945	73	15	21	47
1946	99	11	32	40
1947	70	13	25	38
1948	92	24	33	52
1949	151	37	40	77
1950	129	36	45	75
1951	100	22	43	74
1952	152	44	50	112
1953	172	72	57	145
1954	159	56	67	159
1955	185	68	75	185

yta t. ex. under året behandlats med såväl hyggesrensning som sådd så ingår den på två ställen i tabellen. Hyggesrensning utfördes 1955 på 185 000 ha mot 159 000 ha 1954, således en ökning med 16 % och markberedning (inkl. bränning) på 68 500 ha mot 56 300 ha 1954, d. v. s. en ökning med nära 22 %.

Skogsvårdsåtgärdernas omfattning under senare år redovisas i tabell L. De stora kastningarna i skogsvårdsarbetenas omfattning från ett år till ett annat har många orsaker, möjligheterna för hyggesbränning t. ex. beror bl. a. på väderleksförhållandena under respektive somrar.

3. Röjning

Vare sig bestånden uppkommit ge-

nom plantering, sådd eller självsådd, erfordras i regel vissa röjningsarbeten i plant- och ungskog för att ekonomiskt utbyte av skogen snarast möjligt skall kunna erhållas. Sådana åtgärder innebär emellertid en investering (se även G VI, sid. 96), som ger avkastning först på längre sikt, och är således i detta hänseende jämförliga med reproduktionsåtgärderna.

Under 1955 övergicks enligt föreliggande uppgifter (tabell 6) 185 000 ha med åtgärder av detta slag, vilket betyder en ökning från året förut med 16 %. Av redogörelseårets röjningar utfördes 38 % på allmänna skogar (f. å. 45 %), 39 % på bolagsskogar (f. å. 36 %) och 23 % på övriga enskilda skogar (f. å. 19 %). På grund av de i föregående avsnitt påtalade bristerna i

materialet m. m. bör uppgifterna bedömas med försiktighet. I uppgifterna ingår även arealer där s. k. röjningsgallring företagits.

4. Gallring

Under skogsbeståndens fortsatta utveckling göres återkommande skogsvårdande ingrepp i form av gallringar (genomhuggning, ljushuggning), när större delen av det utfallande virket nått avsättningsbara dimensioner. Omfattningen av de årliga gallringarna kan inte statistiskt beläggas, men torde variera betydligt alltefter möjligheterna att avsätta det klenare gallringsvirket. I ett betänkande om klenvirke (SOU 1954: 29) har Södra Sveriges skogsindustriutredning bl. a. sökt utreda möjligheterna till en lönsam avsättning av ved av klenare dimensioner. Någon statistik rörande de verkliga uttagen är icke tillgänglig, men skogsforskningsinstitutet har på utredningens uppdrag gjort en beräkning av den möjliga årsavverkningen av barrklenvirke, d. v. s. barrvirke under 3" diameter. Resultat här-

av finns redovisade i Skogsstatistisk årsbok 1953, tabell M.

5. Betesfred

Som en följd av jordbrukets driftsrationalisering har skogsbetning på senare tid minskat. Så är fallet även i lappmarkerna, där anläggning av kulturbeten ansetts vara även en skogsbrukets angelägenhet och stöddes med bidrag ur det norrländska skogsproduktionsanslaget. Med bidrag från detta anslag anlades och slutavsynades således under budgetåret 1954/55 650 ha kreatursbeten (f. å. 590 ha) i de tre nordligaste länen (statsbidrag ca 540 000 kr). Motsvarande siffror för budgetåret 1955/56 var 510 ha och ca 510 000 kr. Under budgetåret 1954/55 beviljades nya bidrag från anslaget för anläggande av ytterligare 237 ha kulturbeten (f. å. 328 ha) och under 1955/56 för anläggande av 173 ha kulturbeten. Inom domänverket har för anläggning av sådana beten under 1955 disponerats ca 91 000 kr (f. å. 93 000 kr) och för uppförande av lägnader ca 100 000 kr (f. å. 109 000 kr).

V. Skador på skogen

1. Skogsbränder

Sommaren 1955 rådde en intensiv och ihållande torka, som medförde att skogsbränderna ökade starkt till antal och omfattning. Sålunda steg antalet bränder från 578 år 1954 till 2 528 år 1955, varav 362 respektive 1 200 övergick större areal än 0,1 ha. En del av ökningen — särskilt i vad den avser antalet bränder mindre än 0,1 ha — beror dock på att skogsbrandskador inom Stockholms stads område fr. o. m. 1955 införts i riksbrandstatistiken. Icke mindre än 38 % av alla sådana brand-

tillbud inträffade sålunda i Stockholms län, vartill räknats Stockholms stad. För Göteborgs och Bohus län var, såsom framgår av tabell 7, motsvarande andel av brandtillbud i riket 10 %. Den under året avbrända arealen ökade från ca 713 ha 1954 till ca 4 318 ha 1955. Som jämförelse kan nämnas, att det tidigare maxiåret vad skogsbränder beträffar, 1947, uppvisade 2 136 bränder med en avbränd areal av ca 4 997 ha. De största brandskadorna 1955 inträffade i Kopparbergs län med en avbränd areal av ca 1 112 ha. Närmast ef-

ter kom Norrbottens län med ca 936 ha och Västernorrlands län med 596 ha, eller ca 25, 21 och 14 % av hela den avbrända arealen i riket. Den relativa omfattningen av eldhärjningen i länens skogar 1955 belyses av följande uppgifter, avseende antal ha avbränd skogsmark per 1 000 km² skogsmark. Hårdast drabbades under året Göteborgs och Bohus län med 33,6 ha (avbränd skogsmark per 1 000 km² skogsmark), Kopparbergs län med 31,1 ha, Norrbottens län med 20,8 ha och Västernorrlands län med 20,2 ha. Den minsta relativa omfattningen av avbränd skogsmark hade Jönköpings län med 1,4 ha, Kristianstads län med 1,7 ha, Örebro län med 2,1 ha och Blekinge län med 2,9 ha. Av de rapporterade skogsbränderna inträffade under juli och augusti månader 1 589 eller omkring 63 % av det totala antalet. Under juli avbrändes den största arealen, 2 036 ha, motsvarande omkring 47 % av hela den brända arealen.

Skogsbrändernas fördelning efter brandorsak belyses i tabell 8. Bortsett från ett relativt stort antal brandtillbud, där orsaken ej kunnat klarläggas, förorsakades de flesta tillbuden under 1955 av åskslag. Inte mindre än 317 (f. å. 16) bränder tillskrevs denna orsak och motsvarande areal uppgick till 1 180 ha (f. å. 25) eller omkring 27,5 % av den totala avbrända arealen. Hyggesbränning var orsak till 66 skogsbränder, varvid ca 346 ha avbrändes. Motsvarande siffror 1954 var 40 respektive 175. »Andra arbetseldar» förorsakade 124 bränder med avbränd areal på ca 96 ha eller ungefär samma antal och areal som året förut. Minderåriga var under året upphov till 273 bränder varvid avbrändes 155 ha mot 101 bränder och 43 ha 1954.

I tabell M redovisas antal skogsbrän-

der, bränd areal, vållade skador m. m. under tiden 1946—1955. Den relativt tydliga tendensen till nedgång i bränder och därav förorsakade skador och kostnader sedan 1946 bröts 1955 till stor del tack vare den intensiva torkan. Antalet bränder 1955 var större än 1947, det tidigare maximiåret (obs! ej full jämförbarhet enl. not 1 på sid. 40), medan den avbrända arealen 1955 understeg 1947 års med ca 650 ha. De totala genom skogsbrand orsakade ekonomiska förlusterna uppgick enligt tabellen under redovisningsåret till 3 230 000 kr, varav 1 513 000 kr hänför sig till släckningskostnader. Enligt uppgifter i Statens brandinspektions meddelande 1956:13 var släckningskostnaden per brand 1954 genomsnittligt ca 360 kr mot 595 kr 1955, d. v. s. en ökning med drygt 60 %. De i släckningskostnaderna ingående brandkärskostnaderna steg än kraftigare — från 245 kr per brand 1954 till 330 kr per brand 1955, d. v. s. en stegring med ca 74 %.

Någon förändring i riksbrandtornnätet skedde icke 1955. Antalet befintliga brandtorn uppgick till 304, de flesta i Norrland, Dalarna och Värmland. Brandbevakning förekom under året från 206 torn, och kostnaderna för vakt-hållning, underhåll m. m., som bestrids av statsmedel, belöpte sig till 388 000 kr. Flygbevakning har försöksvis prövats 1955 i en del av Gävleborgs län under tiden 1 juni—31 augusti. Under denna tid företogs sammanlagt 232 uppstigningar, och den totala bevakningstiden uppgick till nära 350 timmar. Flygbevakningen i Gävleborgs län synes i stort sett ha dragit samma kostnader och givit samma resultat som tornbevakningen. Enär ett års prov är för litet för att läggas till grund för ett bestämt bedömande, fortsätter flygbevakningen i nämnda län under 1956, men komplet-

Tabell M. Skogsbrändernas antal, vållade skador m. m. 1946—1955.

Number of forest fires, damage etc. in 1946—1955.

Anm.: Till Statens brandinspektions kännedom komna skogsbränder

År Year	Antal No. of fires	Bränd areal ha Burnt area ha		Skada Damage	Släcknings- kostnad Costs of ex- tinguishing fires	Bevaknings- kostnad Firewatch- ing costs
		produk- tiv skogs- mark productive forest area	impedi- ment unpro- ductive forest area			
				1 000-tal kr in 1 000 Sw. cr.		
1946	564	481	223	154	174	215
1947	2 136	3 209	1 788	1 093	987	279
1948	911	1 075	341	299	343	232
1949	1 476	1 928	630	707	711	230
1950	753	1 466	385	¹ 530	576	239
1951	675	499	190	¹ 280	294	200
1952	635	436	254	¹ 298	286	256
1953	898	828	288	¹ 252	426	258
1954	578	573	140	¹ 103	210	222
1955	2 528	2 940	1 379	¹ 1 717	1 513	388
Medeltal 1946/55	1 115	1 344	562	543	552	252
Average						

¹ Enligt SOS, Enskilda försäkringsanstalter, uppgick skadeersättningarna för i försäkringsbolag skogsförsäkrade skogar (ca 50 % av samtliga och huvudsakligen bonde-skogar) till 292 917 kr 1950, 145 603 kr 1951, 202 590 kr 1952, 391 000 kr 1953, 236 557 kr 1954 och 1 141 297 kr 1955. Till övervägande del har skadeersättningarna dessa år avsett brandskador och i endast ringa omfattning stormskador.

teras därvid av försök i Kopparbergs och Jämtlands län. Under 1955 rapporterades från tornen och flygplanen 350 bränder, varav 249 före rapport på annat sätt, vilket motsvarar 14 respektive 10 % av totala antalet bränder.

2. Snöbrott, storm- och torkskador

Snöbrott eller annan deformation genom snö förekom 1955 i ganska ringa utsträckning. I Kristianstads län konstaterades dock på flera håll rätt svårartade snöbrott i björkbestånd. Det rikliga snöfallet i februari medförde en del snöbrott av mindre omfattning i Gävle-

borgs och Västernorrlands län. — Frostskador av nämnvärd omfattning förekom endast på granplanteringar i Göteborgs och Bohus län.

Även stormskadorna var 1955 synnerligen obetydliga. I Stockholms län orsakade dock en kraftig västlig storm vissa skador i Södertörn, och i oktober åstadkom en svår sydlig snöstorm en ganska betydande stormfällning i förut stormskadade bestånd i Heby—Sala—Tärnsjö-trakten i Västmanland.

Avsevärt allvarligare var däremot de skador på skogen, som förorsakades av den osedvanligt torra sommaren.

Strängt taget hela landet hade känning av torkan, men dess följder var relativt begränsade i Norrland, norra och västra Svealand och södra Götaland. I övriga delar av landet medförde torkan ett svårt avbräck för återväxten; avgången bland plantor i plantskolorna blev nämligen stor, framför allt i 1955 års kulturer. För Östergötlands län uppges sålunda 40 % av plantorna ha förlorats och i Skaraborgs län torkade 2 milj. plantor samt nyuppskottet sådd på ca 60 ha. Även 5—10 år gamla kulturer drabbades hårt på torrare marker bl. a. i Stockholms län. I synnerhet på högt belägen eller bergbunden mark blev på vissa ställen även utvuxen skog illa åtgången av torkan. I så gott som hela landet torde dessutom den torra sommaren 1955 ha verkat hämmande på skogens tillväxt.

3. Viltskador

Av älg förorsakade skador synes under 1955 ha varit av ganska ringa omfattning i södra Sverige. I norra och mellersta Sverige tycks älgskadorna fortsätta att öka något. Särskilt anges detta vara fallet i Norrbottens, Jämtlands och Västmanlands län, där i vissa trakter en ytterligare decimering av älgbeståndet ur skoglig synpunkt anses önskvärd.

I smålandslänen har skogsfågel, framför allt tjäder, vållat skador på skogsplanteringar, och i Malmöhus län har hjort och rådjur åstadkommit en hel del skador. Vildkaninernas framfart i skogskulturerna synes under senare år i någon mån ha avtagit i Skåne. På Gotland däremot fortgår alltså vildkaninens skadegörelse på skogsåterväxten i oförminskad skala. Någon fullgod lösning på vildkaninproblemet har ännu ej uppnåtts trots mångåriga försök. Inom stora delar av Gotland omtintetgö-

res praktiskt taget all skogsplantering — den i stort sett enda möjliga formen för skogens förnyring i länet — av vildkaninens härjningar.

4. Insektsskador

Under 1955 har lövätande insekter uppträtt i rätt stor utsträckning i olika delar av landet. I övre Norrland kalåt sålunda fjällbjörkmätaren, *Oporinia autumnata*, vidsträckta björkområden, framför allt i fjälltrakterna. I södra och mellersta Sverige har frostfjärilen, *Chimabolia brumata*, lindmätaren, *Hibernia defoliaria*, och ekvecklaren, *Tortrix viridana*, ofta gemensamt kalåtit ekskog på flera håll, såsom i norra Skåne, i Falköpings-, Vadstena- och Stockholmstrakten samt på Visingsö. I nordöstra Skåne har bokspinnaren, *Dasychira pudibunda*, kalåtit ca 5—600 ha bokskog.

Angrepp av barrätande insekter har under året varit av obetydlig omfattning. Den röda tallstekeln, *Diprion sertifer*, har i mindre omfattning iakttagits på några platser i Dalsland, i Falköpingstrakten och vid Gällivare. På senare stället har ca 20 ha angripits.

Yngre tallskog har på åtskilliga platser i Norrland angripits av hartsgallvecklaren, *Tortrix resinella*, och av en knoppvecklare, antagligen tallknoppvecklaren, *Eveltria turionana*. På unga kulturer har likaledes på åtskilliga platser i Norrland tallkultursäckspinnarstekeln, *Acantholyda hieroglyphica*, uppträtt i viss utsträckning. På sina håll har 10—50 % av plantorna angripits.

Angrepp av snytbaggen, *Hylobius abietis*, har varit av mindre omfattning, antagligen beroende på att det blir allt vanligare att plantorna före utplanterandet doppats i något insektsdödande preparat. Under årets lopp har under-

sökningar påbörjats för att klarlägga snytbaggens utvecklingsbetingelser i färska barkhögar. Upp till 200 larver per m² barkhögsyta har kunnat konstateras.

På grund av den framför allt i östra Sverige ringa nederbörden sommaren 1955 torkade en mängd barrträd men även lövträd såsom björk och ek. På grund av att torkans verkningar först började göra sig gällande på hög- och efter sommaren, blev dessa träd ej angripna av de vårsvärmande barkborrarterna såsom mörghornarna och granbarkborren. Däremot kunde de sensvärmande arterna, framför allt den dubbelögade bastborren, *Polygraphus poligraphus*, utnyttja den gynnsamma situationen. En massförökning av arten, som angriper granar i alla storlekar, har konstaterats på flera platser i östra delarna av landet.

Angrepp av andra insektsarter på stående träd har iakttagits i Kosta revir, där jättebastborren, *Dendroctonus micans*, tillsammans med granviveln, *Pissodes harcyniae*, kraftigt angripit ett granbestånd på gammal åker. I Norrland har som vanligt kraftiga angrepp konstaterats av tallbocken, *Monochamus sutor*, på brandskadade tallar.

Plantskolorna har även detta år varit utsatta för angrepp av skadeinsekter och barrkvalster, men på grund av bättre bekämpningsmetoder, som utexperimenterats de senaste åren, har skadegörelsen i jämförelse med tidigare år minskat, åtminstone beträffande en del av här aktuella insekter. Skador av trädgårdsborren, *Phyllopertha horticola*, har iakttagits i Sjöbo plantskola i Skåne på gransådd och omskolade granar. Brunborren, *Serica brunnea*, har förorsakat betydande skador på 2/2 gran i Gräfsnäs plantskola i Älvsborgs län, och kastanjeborren, *Melolontha hip-*

pocastani, har utplånat en ca 0,5 ha stor plantering på en gammal åker i Kinne revir, där även i ett par plantskolor en riklig förekomst av larver konstaterats. Barrlusen, *Cinara pilicornis*, har iakttagits i stor mängd på 2/2 gran i flera plantskolor i Östergötland.

Mindre aspvedbocken, *Saperda pimplaeformis*, svärmade 1955 i större omfattning än vanligt. Svåra angrepp har konstaterats på 1—2-åriga asphybrider i Svenska Tändsticks AB:s asplantage vid Mykinge i Jönköpings län. En behandling med Gesarol 50 har givit ett delvis tillfredsställande resultat. Omfattande skador har även observerats på unga asphybrider vid Ekebo i Skåne. Nästa stora svärmning väntas 1957.

På grund av den varma och torra väderleken sommaren 1955 har även en massförökning av barrträdsqualstret, *Paratetranychus ununguis*, observerats icke endast som tidigare i plantskolor huvudsakligen i mellersta Sverige utan även i stor utsträckning på självsådda granar. I vissa plantskolor, t. ex. Fagerudds plantskola i Uppland, har en kraftig nedgång i kvalstrets numerär åstadkommit genom där systematiskt genomförda bekämpningsåtgärder. I Ekebo skogsplantager har angrepp konstaterats även på *Picea pygmaea*.

5. Svampskador

Rotröta, *Fomes annosus*, har under året konstaterats i en ung tallkultur i Orsa socken. Kulturen anlades på mark, som tidigare burit starkt rötskadad gran, och är den hittills nordligaste lokalen för rotröta på tall. På rödek, *Quercus borealis*, har rotröta konstaterats på Listerlandet i sydvästra Blekinge.

Honungsskivlingen, *Armillaria mellea*, har rapporterats från flera granbestånd i olika delar av landet. I åtskilliga fall dödar den träden på rot.

Skytte, *Lophodermium pinastri*, har uppträtt i plantskolor i Östergötland.

Gråbarrsjuka, *Hypodermella sulcigena*, har rapporterats från Anundsjö, Ångermanland.

På Öland har angrepp av granens barrost, *Chrysomyxa abietis*, iakttagits.

Inom ett avsevärt område i närheten

av Jönköping, där äldre tall i stor omfattning drabbats av årets svåra torka, förekom även grenkräfta förorsakad av *Dasysecypha subtilissima*.

På hybridasp har barkbränna iakttagits på olika håll, bl. a. i Dalarna. Som skadegörare uppträdde *Dothichiza populea* och *Valsa nivea*.

I. Skogsvägbyggnad

Ett väl utbyggt skogsvägnät underlättar skogsbrukets arbetskraftsförsörjning. Det möjliggör mekanisering av transportarbetet och verkar därigenom nedbringande på kostnaderna för drivnings- och skogsvårdsarbeten. Den viktigaste typen av skogsvägar är den permanenta skogsbilvägen. Vidare förekommer enklare vägar, av vilka de flesta dock endast är avsedda att trafikerats

då marken är väl upptorkad eller tjälad. Verksamheten med byggandet av permanenta skogsbilvägar har ökat kraftigt under det senaste decenniet, vilket framgår av nedanstående tablå. Framför allt har skogsbilvägnätet under de senaste åren utbyggt i Västernorrlands, Gävleborgs, Kopparbergs och Värmlands län.

Färdigbyggda skogsbilvägar 1945—1955

År	Under året färdigbyggda skogsbilvägar, km	Index	År	Under året färdigbyggda skogsbilvägar, km	Index
1946	1 560	100	1951	1 946	125
1947	1 533	98	1952	2 157	138
1948	1 732	111	1953	2 351	151
1949	2 190	140	1954	2 552	164
1950	1 888	121	1955	2 462	158

Av tablå framgår att färdigställandet av skogsbilvägar sjönk något, med 3,5 %, under 1955 jämfört med 1954. I tabell 9 redovisas antalet kilometer färdigbyggda skogsbilvägar 1955 i varje län med fördelning på skogsägargrupper. Av de under året nybyggda vägarna utfördes 14 % på kronoskogar, 16 % på övriga allmänna skogar, 41 % på bolagsskogar och 29 % på övriga enskilda skogar. Skogsvägbyggnadsverksamheten var störst i Värmlands län, där 10 % av de under året färdigställda vägarna är belägna, och därefter i Västernorrlands län med 8 % och Jämtlands län med 7,9 %. Minst var verksamheten i Gotlands län med 0,2 %, Malmöhus

län med 0,7 % och Göteborgs och Bohus län med 0,8 %. Behovet av skogsvägbyggnader är givetvis beroende på förekomsten av andra transportleder samt av terrängens och skogsbeståndets beskaffenhet m. m. I södra Sverige t. ex. är behovet mindre, enär nätet av andra vägar, såväl allmänna som enskilda, där är bättre utbyggt. Även ägandeförhållandena kan antagas inverka på skogsvägbyggnadsverksamheten. Förekomsten och behovet av vägar inom respektive län är därför ej proportionella mot skogsmarksarealen, men relationstal som utvisar antalet meter färdigställda skogsbilvägar per km² skogsmark torde ändå kunna vara av intres-

Tabell N. Skogsvägbyggnads- och dikningsverksamhetens relativa omfattning (sträckmeter per km² skogsmark) 1955. Länsvis.

The relative extent of forest road building and draining (metres per km² forest land). By counties.

Måttenhet: meter per km² skogsmark
Unit of measurement: metres per km² forest land

Län County	Vägbbygg- nad Road building	Dikning Draining	Län County	Vägbbygg- nad Road building	Dikning Draining
Nb	4,5	8,8	Krb	20,3	18,0
Vb	5,4	12,7	Klm	9,8	6,4
Jtl	7,2	16,5	Gtl	3,2	12,0
Vnr	10,2	15,4	Gbg	11,6	13,8
Gvl	12,0	6,4	Hl	13,1	23,9
Kpb	9,3	12,4	Bl	18,6	5,8
Vrm	19,7	12,3	Krs	23,8	21,9
Ör	24,1	19,4	Mlm	25,3	51,5
Vstm	33,7	7,9	I	4,9	10,5
Ups	11,7	18,9	II	8,0	16,1
Sth	7,8	3,0	III	10,4	9,9
Sdm	25,0	12,9	IV	18,1	11,8
Ög	22,1	6,6	V	16,0	18,7
Skb	25,9	13,7	Hela riket ...	10,7	12,3
Äbg	11,3	5,9	Entire country		
Jkp	12,2	17,3	1954	11,1	9,9

se. Den största omfattningen per arealenhet hade byggandet av skogsbilvägar 1955 på »övriga allmänna skogar». Antalet meter färdigbyggda skogsbilvägar per km² skogsmark uppgick till 27,8 m (f. å. 33,6 m) för denna grupp av skogar mot 18,2 m för bolagsskogar (f. å. 18,3 m), 8,0 m för kronoskogar (f. å. 9,1 m), 6,1 m för övriga enskilda skogar (f. å. 5,7 m) och 10,7 m för samtliga skogar (f. å. 11,1 m). Bland länen uppvisade enligt tabell N Västmanlands län största antalet meter, 33,7 (f. å. 27,3), färdigbyggda skogsbilvägar per km² skogsmark, och därefter följer Skaraborgs län med 25,9 m (f. å. 9,6 m) och Malmöhus län med 25,3 m (f. å. 16,7 m). I följande län byggdes, som syns, mins-

ta antalet meter per nämnd ytenhet, nämligen Gotlands län 3,2 m (f. å. 5,9 m), Norrbottens län 4,5 m (f. å. 6,2 m) och Västerbottens län 5,4 m (f. å. 4,6 m). En jämförelse mellan länsgrupperna visar att vägbbyggnadsverksamheten relativt sett minskat i norra Sverige och ökat i södra Sverige under 1955 i förhållande till 1954.

Beträffande anläggandet av andra skogsvägar (bilbasvägar m. m.) finns ingen statistisk information. Anläggandet av sådana vägar torde ha relativt ringa omfattning.

Skogsvägarnas betydelse för skogsnäringen har uppmärksamats av statsmakterna. Således anslog riksdagen för budgetåret 1954/55 1,7 milj. kr och för

budgetåret 1955/56 2,2 milj. kr i bidrag till anläggandet av skogsbilvägar. Med bidrag från nyssnämnda statsanslag färdigställdes under budgetåren 1954/55 och 1955/56 423 respektive 379 km

skogsbilvägar. Även från norrländska produktionsanslaget utgår bidrag för anläggning av sådana vägar. Bidrag utgår i vissa fall även av landstingsmedel.

II. Skogsdikning

Enligt de båda senaste jordbruksräkningarna, 1944 och 1951, ökade rikets skogsmarksareal från 1944 till 1951 med ca 2 000 km² eller ungefär 1 %. Åtminstone delvis torde en reell ökning föreligga. Då skogsdikningsverksamheten under samma tid var betydande, kan det antagas att en del av arealökningen beror på att kärr och mossar omförts till produktiv skogsmark. En annan del av arealökningen har förankrats av att åkerjord igenlagts.

Alltjämt finns emellertid avsevärda arealer dikningsvärd mark. Brist på arbetskraft har verkat återhållande på dikningen, i synnerhet under virkesmarknadens högkonjunkturår. Under 1953—1955 grävdes dock 2 500, 2 270 respektive 2 812 km skogsdiken. Uppgifter för 1955 länsvis redovisas i tabell 10. Med en antagen båtnadsareal av 6 ha per km dikeslängd motsvarar de under 1955 grävda diken ca 170 km² skogsmark (f. å. 136 km²). I den redovisade dikeslängden är då inräknad sådan bäckrensning, som är att jämställa med nydikning, däremot icke fortlöpande underhållsrensning av vare sig diken eller bäckar. Av de utförda dikningsarbetena faller 16 % på kronoskogar (f. å. 17), 9 % på övriga allmänna skogar (f. å. 10), 42 % på bolagsskogar (f. å. 32) samt 33 % på övriga enskilda skogar (f. å. 31). Samtliga kategorier av skogar uppvisar, såsom framgår av tabellen, en ökning i dikningsverksamheten jämförd med föregående år såsom framgår av

tabell 10. Den relativt ringa dikningsverksamheten inom bondeskogsbruket kan i viss mån förklaras därav, att detta omfattar många små enheter, där den samverkan mellan ägarna, som ofta är en förutsättning för att arbeten av denna art skall kunna komma till stånd, icke alltid är möjlig att åstadkomma.

Dikningsverksamhetens relativa omfattning inom olika län framgår av tabell N. Största antalet meter under året grävda diken per km² skogsmark uppvisar Malmöhus län med 51,5 m (f. å. 30,1 m), Hallands län med 23,9 m (f. å. 18,2 m) och Kristianstads län med 21,9 m (f. å. 16,0 m). Minsta antalet meter grävda skogsdiken per km² skogsmark redovisar Stockholms län med 3,0 m (f. å. 6,7 m), Blekinge län med 5,8 m (f. å. 7,9 m) och Älvsborgs län med 5,9 m (f. å. 7,1 m).

Utvecklingen av skogsdikningsverksamheten under det senaste decenniet visar — liksom för skogsvägbbyggnad — en stigande ehuru ganska ojämn trend. Anledningen till ökningen torde mycket bero på att arbetsbesparande metoder i allt större utsträckning kommit till användning. Den årliga skogsdikningen fr. o. m. 1946 har haft följande omfattning (slutavsynade diken):

1946	1 218 km	1951	1 147 km
1947	1 097 »	1952	1 682 »
1948	1 500 »	1953	2 500 »
1949	2 817 »	1954	2 270 »
1950	3 065 »	1955	2 812 »

Statliga bidrag från statens skogsför-

Slutförda och avsynade dikningsföretag

	Antal företag	Båtnads- areal ha	Bevilja- de stats- bidrag kr
Statens skogsförbättringsanslag			
1953/54	402	2 808	252 289
1954/55	420	2 664	275 930
1955/56	535	3 412	401 613
Statens skogsutdikningsanslag			
1953/54	95	646	44 167
1954/55	45	282	15 948
1955/56	43	309	18 591
Norrländska skogsproduktions- anslaget			
1953/54	18	102	7 320
1954/55	36	216	47 649
1955/56	32	264	42 636
Samtliga anslag			
1953/54	515	3 556	303 776
1954/55	501	3 162	339 527
1955/56	610	3 985	462 840

bättringsanslag, statens skogsutdikningsanslag och norrländska skogsproduktionsanslaget utgår under vissa förhållanden till dikningsföretag. I nedanstående tabell lämnas uppgifter — antal företag, båtnadsareal och beviljade statsbidrag — om slutförda och avsynade dikningsföretag under budgetåren 1953/54—1955/56 för de tre nämnda statsanslagen.

Av ovan förestående framgår att 1954/55 utgick bidrag till skogsdikningsåtgärder med ca 340 000 kronor och 1955/56 med 460 000 kronor. Beträffande bidragstilldelning för skogsvårdande ändamål i allmänhet under budgetåret 1954/55 se nedan under G. V sid. 103.

III. Flottledsbyggnad

Tillgången på flottleder utgör alltså en av grundbetingelserna för stordrift inom vår skogsindustri. De allmänna flottlederna inom riket hade 1955, såsom framgår av tabell 17, en sammanlagd längd av ca 32 700 km (f. å. 33 000 km). Minskningen från året förut med ca 300 km hänför sig sannolikt till nedlagda biflottleder.

Under 1955 utgjorde sammanlagda längden av de trafikerade flottlederna 26 554 km mot 27 965 km 1954, vilket innebär en minskning med 5 %.

Flottledernas utbyggnad var i stort sett avslutad redan före första världskriget; längden av utbyggda flottleder var således redan 1912 ca 30 000 km. Utvecklingen går numera i den riktningen, att kortare biflottleder efter hand upphör att trafikerar för att slutligen helt nedläggas. Av de sydsvenska lederna är dessutom numera endast ett fåtal i bruk. Orsaken härtill torde bl. a. vara stark konkurrens, i synnerhet i fråga om kortare transporter, från den tunga lastbilstrafikens sida.

IV. Skogsindelningsarbeten

Inom ett välordnat skogsbruk bör avverknings- och skogsvårdsarbeten bedrivas systematiskt. I detta syfte företas, företrädesvis inom det större skogsbruket, skogsindelningar, som innefattar dels en mer eller mindre grundlig inventering (vanligen med kartläggning) med avseende på virkesförråd, bonitet, ålder, tillväxt m. m., dels upprättandet av en skogsvårds- eller hushållningsplan för en viss period (10—20 år). Planen bör ge upplysning om den lämpliga omfattningen av och formen för virkesuttag, vilka skogsvårdande åtgärder, som bör vidtagas etc. Hus-

hållningsplaner, grundade på ingående undersökningar av skogsbeståndet, brukar betecknas som fullständiga, medan planer, baserade huvudsakligen på okulära uppskattningar, benämnas enkla. Givetvis finns mellanformer av alla slag.

Någon samlad statistik över de årliga utförda skogsindelningsarbetena finns för närvarande icke. De av domänstyrelsens taxationsavdelningar och av skogsvårdsstyrelserna under de senaste sju åren upprättade hushållningsplanerna omfattade arealer, som frångår av nedanstående tablå.

Under 1949—1955 upprättade hushållningsplaner.

	Domänverket		Skogsvårdsstyrelserna	
	Med kart-läggning	Utan kart-läggning	Med kart-läggning	Utan kart-läggning
	1 000 ha			
1949	100	758	91	69
1950	167	—	80	68
1951	88	808	38	49
1952	244	1 270	32	34
1953	137	77	23	55
1954	234	—	38	43
1955	183	2	51	57

Anledningen till ojämnheten i domänverkets skogsindelningsverksamhet beror bl. a. på de skilda indelningsmetoder, som på grund av skogens karaktär måste användas i rikets olika delar. Indelning i södra Sverige är sålunda betydligt mer arbetskrävande per arealenhet än i rikets norra delar. För skogsvårdsstyrelserna har verksamheten gått tillbaka under de senaste åren trots någon återhämtning 1955. Orsaken här till torde bl. a. vara att söka i bristen på personal. Skogsvårdsstyrelsernas arbetsfält har nämligen de senaste åren vidgats betydligt (t. ex. undervisningsverksamheten), medan personalresur-

serna i stort sett förblivit oförändrade.

Kartläggning genom flygfotografering utföres i betydande omfattning av domänverket och ett flertal större skogsbolag. Början gjordes 1948 då Svenska cellulosa AB samt Mo och Domsjö AB beslöt begagna flygbilderna som skogskartor. Nu har denna metod utvecklats och har fått alltmer betydelsefull användning för storskogsbruket i Norrland och för en del trakter i södra Sverige. Domänverket har t. o. m. 1955 flygfotograferat ca 700 000 ha skogsområden och nyssnämnda båda aktiebolag samt Kopparfors AB och Korsnäs AB sammanlagt ca en miljon ha.

C. SKOGSKAPITALET TILLGODOGÖRANDE

I. Avverkning, transport m. m.

I. Avverkning

Bland skogsvårdsstyrelsernas uppgifter ingår att biträda med utsyning av skog för avverkning. Detta sker huvud-

sakligen på gods- och bondeskogar samt har, såsom framgår av nedanstående sammanställning, 1955 skett på något större arealer än föregående år.

Länsgrupp	1951	1952	1953	1954	1955
	Areal i 1 000-tal ha				
I	130	82	70	80	82
II	86	41	46	53	56
III	89	53	55	51	57
IV	272	163	169	191	193
V	42	33	28	30	35
Riket	619	372	368	405	423
Därav föryngringshuggning	103	47	50	52	58

För det genom skogsvårdsstyrelsernas försorg stämplade virket anges i viss utsträckning dess beräknade volym. Stämpling med kubering har 1955, liksom året förut, omfattat sammanlagt ca 4,2 milj. m³sk. Volymen av övrigt stämplat eller på annat sätt utmärkt virke har uppskattats till omkring 8,5 milj. m³sk. Sammanlagt skulle sålunda genom skogsvårdsstyrelsernas försorg utsynats 12 å 13 milj. m³sk. Denna kvantitet motsvarar ungefär $\frac{1}{4}$ av avverkningen i hela riket.

Utdrivning av virket under avverkningssäsongen 1954/55 bedrevs i övre Norrland under rätt besvärliga förhållanden på grund av ofrusen mark och upprepade snöfall under vintern. I mellersta Norrland var drivningsförhållandena däremot gynnsamma och i södra delarna av landet i huvudsak normala. Totala avverkningskvantiteten har av

skogsstyrelsen beräknats till ca 50,4 milj. m³sk. eller något mindre än året förut (se tabell 11).

Skogsforskningsinstitutets på grundval av stubbinventering utförda beräkningar har givit till resultat 47,9 milj. m³sk., alltså något lägre än den av skogsstyrelsen på basis av förbrukning och industriens lagerförändringar m. m. beräknade årsavverkningen. Att ernå full överensstämmelse mellan dessa olika uppskattningsmetoder för varje avverkningsår är knappast att begära, då det i båda alternativen mången gång kan vara svårt att med noggrannhet fixera avverkningstiden. Medeltal för en följd av år torde därför bli mer jämförbara. Stubbinventeringens resultat föreligger nu för tre avverkningssäsonger med viss fördelning på regioner och trädslag och redovisas i tabell O.

Tabell O. Avverkade kvantiteter under avverkningssäsongerna 1952/53—1954/55 enligt stubbinventeringen 1953—55. Samtliga ägoslag. Miljoner m³sk. med angivna medelfel i samma måttenhet.

Total cuttings during cutting-years 1952/53—1954/55 according to the stump enumeration of the National Forest Survey 1953—1955. All types of land. Millions of m³sk. Standard errors in the same unit of measurement.

- a) årlig total avverkningskvantitet inom hela landet för de skilda säsongerna 1952/53, 1953/54 och 1954/55 med fördelning på trädslag
yearly cuttings in the entire country. By cutting-years and by species

Trädslag Species	1952/53		1953/54		1954/55	
	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%
Tall Pine	13,2	33	20,9	41	16,3	34
Gran Spruce	21,9	55	25,4	49	25,5	53
Löv Broadleaved	5,0	12	5,0	10	6,1	13
Samtliga All	40,1	100	51,3	100	47,9	100
Medelfel Standard error	± 1,9		± 2,4		± 2,3	

- b) total kvantitet i genomsnitt för säsongerna 1952/53—1954/55 fördelad på skogliga huvudområden
average yearly cuttings for the cutting-year 1952/53—1954/55. By groups of counties.

Skogliga huvud- områden ¹ Groups of counties	Kvantitet Quantity milj. m ³ sk.	Medelfel Standard error milj. m ³ sk.
I	7,5	± 0,5
II	5,8	± 0,5
III	10,7	± 0,7
IV	19,9	± 0,8
V	2,5	± 0,2
Hela riket Entire country	46,4	± 1,3

Enligt skogsstyrelsens beräkningar var avverkningskvantiteten under dessa tre år respektive 42,7, 51,0 och 50,4 milj. eller i genomsnitt 48,0 milj. m³sk. Sistnämnda kvantitet är alltså 1,6 milj. m³sk. (3 %) större än skogsforskningsinstitutets resultat men faller dock nära nog inom det för stubbinventeringen angivna medelfelet (1,3 milj. m³sk.).

Avverkningen för de tre säsongerna, sådan den framträder enligt stubbin-

- c) total kvantitet i genomsnitt för säsongerna 1952/53—1954/55 fördelad på trädslag och regiongrupper
average yearly cuttings for the cutting-years 1952/53—1954/55. By species and by groups of counties

Trädslag Species	Skogliga huvudområden Groups of counties	
	I—III	IV—V
	milj. m ³ sk.	
Tall Pine	9,3	7,5
Gran Spruce	12,4	11,9
Löv Broadleaved	2,3	3,1
Samtliga All	24,0	22,5
Medelfel, Standard error	± 1,0	± 0,8

¹ Se tabell E not 1. — See Table E note 1.

venteringen, har av skogsforskningsinstitutet beräknats i genomsnitt uppgå till följande procentuella andel av förråden redovisade i tabell E, nämligen ca 1,6 % för de två nordliga huvudområdena (I och II), omkring 2,5 % för de tre sydliga (III--V) och 2,2 % för landet i dess helhet.

För de allmänna skogarna ävensom för bolagsskogarna erhålles på bokföring grundade uppgifter om avverkningsarnas storlek. En sammanställning av dessa lämnas i tabell 12. Sammanlagda avverknings på de allmänna skogarna och bolagsskogarna anges för 1954 till 22,5 milj. m³sk. samt för 1955 till 22,0 milj. m³sk. Med en beräknad totalavverkning i hela riket av respektive 51,0 och 50,4 milj. m³sk. skulle sålunda avverknings på enskilda skogar utom bolagsskogarna utgöra 28,5 respektive 28,4 milj. m³sk., vilket för båda åren motsvarar 56 % av totalavverkningen.

De totala avverkningsarnas fördelning på län kan icke beräknas med nöjaktig grad av säkerhet. Sådan fördelning är däremot känd beträffande de allmänna skogarna och redovisas i tabell 13.

I årsboken för 1954 lämnades uppgift om avverkningsarnas storlek på de allmänna skogarna i vissa län till följd av januaristormen 1954. Även för 1955 har avverkningsbeloppen i ifrågavarande områden varit onormalt höga, vilket efterföljande sammanställning utvisar.

Län	1951	1952	1953	1954	1955
	Avverkning i m ³ sk. per ha skogsmark				
Gvl	1,88	1,75	2,11	4,07	3,60
Ör	3,00	3,13	3,43	4,54	4,00
Vstm	3,37	3,40	2,93	8,05	6,00
Ups	2,70	2,84	2,78	5,56	4,42
Sdm	3,77	3,85	3,67	5,43	4,23
Ög	3,32	3,35	3,63	6,10	4,00

Tillvaratagandet av virket från den genom stormen 1954 fällda eller skadade skogen torde under 1955 i stort sett ha slutförts.

2. Virkesmätning

Som i det föregående angivits försvårades drivningsarbetet i övre Norrland av besvärliga snöförhållanden. Detta inverkade menligt även på inmätningens arbetet. I mellersta Norrland kunde däremot inmätningarna utföras under gynnsamma förhållanden. I södra delarna av landet var mätningförhållandena ungefär normala.

De genom virkesmätningssammanslagningarna inmätta kvantiteterna redovisas i tabell 14. Sågtimmermätningen har, som synes, minskat i förhållande till föregående år. Minskningen kommer på de 1954 stormhärjade områdena (Dalälvarnas och Mellansvenska virkesmätningssammanslagningarnas verksamhetsområden). Beträffande massaveden har däremot kvantiteten ökat som en följd av ökad avverkning på grund av livligare efterfrågan från svensk och utländsk massa-industri. Ökningen är lokalt sett störst inom stormfällningsområdena. I möjligaste mån avverkades nämligen därstädes sågtimret före massaveden för att minska skador å virket, och denna sågtimmeravverkning faller till större delen på föregående redovisningsår.

Av totala timmeravverkningen har ca 6,5 milj. m³f. eller drygt 40 % inmätts av föreningarna. För massaveden är motsvarande andel nära 80 %.

Massaved mätes numera även i norra delarna av landet i rätt stor omfattning i travat mått, vilket framgår av följande siffror, som för området Ljungan och norrut anger dessa kvantiteter i procent av all genom respektive föreningar inmätt massaved.

Virkesmätningss-förening	1952/53	1953/54	1954/55
Norrbottens	6,0	2,7	7,2
Skellefteå	1,6	0,9	1,6
Umeå	4,0	3,0	5,3
Örnsköldsviks	40,4	41,7	51,7
Ångermanälvens	3,5	0,6	1,1
Sundsvalls	13,4	9,0	9,9
Medeltal	12,3	10,2	12,9

De sex norra virkesmätningssföreningarna redovisar virkets härkomst i avseende på skogsägaregrupper. De enskilda ägarnas (exkl. bolagens) procentuella andel i det genom dessa föreningar i fast mått inmätta virket har under senaste drivningssäsongerna varit följande.

Virkesmätningss-förening	1951/52	52/53	53/54	54/55
Norrbottens	48,0	20,9	26,3	30,5
Skellefteå	51,0	24,6	35,6	32,5
Umeå	47,1	26,6	38,9	35,3
Örnsköldsviks	54,7	33,1	42,7	43,5
Ångermanälvens	50,7	32,8	43,1	47,3
Sundsvalls	64,6	47,2	56,5	56,1

I tabell 14 anges även hur mycket rundvirke mätningssföreningarna inmätt för export. Som av tabellen framgår utfördes 1954/55 exportmätning av fyra föreningar mot tidigare endast av sydöstra Sveriges virkesmätningssförening. Det inmätta virket utgöres nästan uteslutande av massaved och props.

Virkesmätningssföreningarnas medelkostnader per volymenhet virke anges i tabell 16. De ökade kostnaderna i de nordligare föreningarna sammanhänger med de för mättningsarbetet ogynnsamma väderleksförhållandena, som i det föregående omnämnts. Utöver de arbeten, som de i tabellen angivna kostnaderna avser, utför åtskilliga föreningar kubering och pristräkning av mätsed-

lar. Ersättning för dessa arbeten uttages särskilt av uppdragsgivarna.

Medelvolymer av det genom föreningarna i fast mått inmätta virket anges i tabell 15. Närmare uppgifter om förändringarna i styckestorleken av sågtimmer och massaved lämnas härnedan.

Sågtimmerets och massavedens styckestorlek

Skogsindustriens ökande råvarubehov har sedan lång tid tillbaka haft till följd att rundvirke av allt mindre grovlek måst tagas i anspråk. Allbekant är, att sågverksindustrien i ett tidigt skede ej ansåg lönsamt exploatera klenare timmerdimensioner än t. ex. av 8 alnars längd och 8 tums toppdiameter. Längre tillbaka var pretentionerna på grovlek än större, och någon massaindustri, som kunde nyttiggöra klenare virke, existerade ej. Däremot fanns i bergslagen god ersättning härför genom klenvirkets utnyttjande för omvandling till träkol för järnbruket, men i övriga delar av landet var detta virke närmast värdelöst. Med massa- och wallboardindustriens tillkomst har avsättning vunnits för virke ned till $2\frac{1}{2}$ " å 3" toppdiametrar, i undantagsfall än klenare.

Utvecklingen mot lägre gagnvirkesdimensioner återspeglas i virkesmätningssföreningarnas statistik över årligen inmätta kvantiteter. Som exempel på förändringen må anföras följande medelvolymer. (Se sid. 53.)

Noga räknat är minskningen i styckestorlek något kraftigare än siffrorna utvisar. Medelvolymer inom Umeå-området är för 1937/38 uttryckt i s. k. flottningsskubikfot, som innebär ett något lägre mått på den verkliga volymen än den topprotkubik, som anges för 1954/55. Samma inverkan har beträffande sågtimmer i värmlandsområdet över-

Virkesmättnings- förening	År	Sågtimmer	Sulfitved	Sulfatved
Umeå	1937/38	7,74 f ³ fl.	2,72 f ³ fl.	2,68 f ³ fl.
»	1954/55	5,70 f ³ tr.	1,68 f ³ tr.	1,64 f ³ tr.
Vernländska	1937/38	6,03 f ³ to.	3,28 f ³ mi.	2,77 f ³ mi.
»	1954/55	5,66 »	2,32 »	2,57 »

gången från klassbotten- till klassmittkubering haft. Vad återigen beträffar sågtimret i Umeå-området måste man vid jämförelsen ta hänsyn till att 1937/38 uttogs fortfarande stort överskott av gammal övermogen lappmarksskog, ett förhållande som säkerligen verkade positivt på styckestorleken. För massaved lär detta förhållande däremot knappast ha inverkat.

Fluktuationerna i medelvolym under första hälften av 1950-talet framgår av tabell P. Siffrorna för sågtimmer och massaved, mätt i fast mått, har höjts fr. o. m. 1953/54 på grund av ovan nämnd övergång till klassmittkubering. Dessutom bör observeras att medelvolymen i de flesta distrikt var särskilt hög 1951/52. Detta var en naturlig följd av de höga massavedspriserna denna säsong, vilka medförde att apteringsgränsen mellan timmer och massaved drogs vid relativt grov diameter. Härigenom blev medelvolymen för såväl timmer som massaved större än angränsande drivningsår. Sedermera har prisnivån mellan sortimenten stimulerat till sågtimmeraptering, vilket haft till följd att den angivna apteringsgränsen sänkts.

Helt genomgående är icke den här relaterade tendensen, exempelvis icke inom Mellansvenska och Sydöstra Sveriges virkesmättningsföreningars områden. Förklaringen härtill kan måhända finnas i växlingar i mättningsuppdragens omfattning för dessa tämligen nya föreningar eller i den sydsvenska sågverks-

industriens mindre beroende av exportmarknaden än den norrländska.

3. Flottning

Löpande årlig statistik rörande flottningsverksamheten i riket har utarbetats sedan 1921 och finns publicerad i Kommersiella meddelanden; nr 9/1956 innehåller uppgifter om flottningen under 1955.

Flottningen i allmän flottled ombesörjes sedan gammalt av flottningsföreningar och regleras genom lag av den 19 juni 1919 om flottning i allmän flottled. De enskilda flottlederna är av underordnad betydelse. Beträffande dessa flottleder finns icke någon lagstiftning och ej heller någon officiell statistik.

Vintern 1954—1955 var i stort sett snörik. Snösmältning och islossning inträffade i allmänhet två till tre veckor senare än normalt på grund av osedvanligt kall vår med ihållande nordvästliga vindar. Snösmältningen kom därigenom att ske successivt och utan att någon för flottningen störande vårflod inträffade. Vattentillgången var god under första hälften av flottningssäsongen men minskade senare så att den ej blev tillräcklig. Detta i förening med en för årstiden ovanligt kraftig kyla i senare delen av oktober försvårade avsevärt slutflottningen och skiljningen i bl. a. Kalix- och Umeälvarna och medförde att viss del av flottgodset måste kvarlämnas.

Tabell P. Medelvolymer för av virkesmätningsföreningarna under drivningssäsongerna 1950/51—1954/55 inmätt virke i fast mått.

Average volume of timber measured by timber measurement associations.

Virkesmätningsförening Association	Drivnings- säsong <i>Cutting year</i>	Redovisnings- enhet <i>Unit used</i>		Sågtimmer <i>Timber</i>			Sul- fitved <i>Sul- phite</i>	Sul- fatved <i>Sul- phate</i>
		Såg- timmer <i>timber</i>	massa- ved <i>pulp wood</i>	tall <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	tall + gran <i>both</i>		
Norrbottnens	1950/51	f ³ tr.		..	..	6,31	1,92	2,18
	1951/52	»		5,93	5,54	5,88	1,77	1,91
	1952/53	»		5,56	5,19	5,51	1,71	1,82
	1953/54	»		5,30	5,54	5,32	1,72	1,72
	1954/55	»		5,58	5,21	5,54	1,66	1,75
Skellefteå, Umeå, Örnsköldsviks, Ångermanälvens och Sundsvalls	1950/51	»		6,61	7,00	6,77	2,20	2,07
	1951/52	»		6,69	7,87	7,06	2,34	2,12
	1952/53	»		6,38	6,95	6,59	2,15	1,97
	1953/54	»		6,20	6,85	6,44	2,08	1,89
	1954/55	»		6,17	6,70	6,36	2,07	1,90
Ljusnans	1950/51	f ³ fl.	f ³ mi.	..	..	7,38	1,75	1,47
	1951/52	»	»	..	..	7,85	1,79	1,42
	1952/53	»	»	..	..	7,23	1,69	1,47
	1953/54	»	»	6,97	7,44	7,10	1,67	1,44
	1954/55	»	»	7,05	7,91	7,30	1,71	1,44
Dalälvarnas	1950/51	f ³ to.		5,59	5,31	5,47	..	..
	1951/52	»		6,04	6,48	6,18	..	..
	1952/53	»		5,66	5,15	5,44	..	..
	1953/54	»		5,95	5,73	5,88	..	..
	1954/55	»		5,56	5,85	5,67	..	..
Wermländska	1950/51	f ³ to.	f ³ mi.	..	..	5,56	2,46	2,76
	1951/52	»	»	..	..	5,78	2,46	2,79
	1952/53	»	»	..	..	5,26	2,30	2,68
	1953/54	»	»	..	..	5,50	2,26	2,57
	1954/55	»	»	..	..	5,66	2,32	2,57
Sydvästra Sveriges	1950/51	»	»	5,50	6,00	5,84	2,40	2,55
	1951/52	»	»	5,86	6,54	6,29	2,72	2,69
	1952/53	»	»	5,16	5,38	5,29	2,23	2,36
	1953/54	»	»	5,40	5,66	5,52	2,23	2,37
	1954/55	»	»	5,48	5,84	5,67	2,18	2,30
Mellansvenska	1950/51	»	»	..	..	5,49	2,22	..
	1951/52	»	»	..	..	5,24	2,12	..
	1952/53	»	»	..	..	5,08	2,45	..
	1953/54	»	»	..	..	5,54	1,97	..
	1954/55	»	»	..	..	5,63	1,91	..
Sydöstra Sveriges	1951/52	f ³ to.		..	..	4,79	..	..
	1952/53	»		..	..	4,68	..	..
	1953/54	»		..	..	5,14	..	..
	1954/55	»		..	..	4,92	..	..

Tillgången på arbetskraft var i allmänhet god utom i västra Värmland. De för säsongen träffade avtalen innebar en förbättring av flottningsarbetarnas löner med i runt tal 12 %. Utflottningsarbetet utfördes i allmänhet mot timlön, medan däremot skiljnings- och bunningsarbetet i regel betalades enligt aekordsöverenskommelse.

Lösflottning i allmänna flottleder har 1955 bedrivits av 106 flottningsföreningar (f. å. 112). Av dessa har två föreningar dessutom bedrivit flottning i buntar. Den successiva minskningen av det antal föreningar, som flottar, är en följd av att i konkurrensen med lastbilarna mindre föreningar visat sig ekonomiska, vilket föranlett en fortlgående sammanslagning av föreningarna till större enheter. Den trafikerade flottledslängden minskade från 1954 till 1955 med 1 300 km d. v. s. nästan med 5 %. Antalet flottande uppgick 1955 till 381. (Se tabell 17.)

Flottningsverksamheten har kvantitativt förhållit sig relativt konstant under de drygt 30 år, som finns statistiskt belysta. I femårsgenomsnitt för tiden 1922—1951 samt för ett vart av åren 1952—1955 har den årliga tillsläppningen av flottgods i milj. m³ varit följande:

1922—26	12,3 milj m ³
1927—31	15,4 » »
1932—36	13,3 » »
1937—41	14,0 » »
1942—46	11,4 » »
1947—51	12,6 » »
1952	13,3 » »
1953	10,4 » »
1954	12,6 » »
1955	12,0 » »

Av den för hela riket beräknade sågtimmer- och massavedsavverkningen flottades under de tre femårsperioderna 1937—41, 1942—46 och 1947—51 respektive 57, 54 och 49 %, samt under fyraårsperioden 1952—55 endast nå-

got mer än 38 %. Minskningen av andelen flottgods förklaras av att tyngdpunkten av avverkningarna förskjutits längre söderut och att biltransporterna fått ökad betydelse. I tabell 18 redovisas tillsläppningen fördelad på sortiment i de viktigare flodområdena.

Av det 1955 tilläppta virket kom 6,0 milj. m³ eller hälften på Ångermanälven, Indalsälven, Ljungan, Ljusnan och Dalälven. Av den totala volymen utgjorde timmer (inklusive fanér- och plywoodvirke o. d.) 31 % (f. å. 33 %), sulfitved 42 % (f. å. 42 %) samt sulfatved 27 % (f. å. 25 %).

Under de senaste 34 åren har allt klenare virke flottats. Detta framgår av nedanstående uppställning över flottgodsets volym i femårsmedeltal för 1922—1951 och ett vart av åren 1952—1955:

1922—26	0,105 m ³
1927—31	0,099 »
1932—36	0,099 »
1937—41	0,092 »
1942—46	0,088 »
1947—51	0,076 »
1952	0,072 »
1953	0,075 »
1954	0,072 »
1955	0,070 »

Till vederbörande ägare avlämnades under sistnämnda år ca 172 milj. stocckar med en sammanlagd volym av 12,1 milj. m³. I motsats till 1954 var kvantiteten avlämnat gods större än kvantiteten tillsläppt gods. Endast ca 2,7 % eller 331 000 m³ av det tillsläppta godset blev kvarliggande i flottlederna mot ca 45 % eller 577 000 m³ 1954.

Flottningsföreningarnas kostnader redovisas i tabell 19. En mera detaljerad redogörelse beträffande kostnaderna samt föreningarnas skulder och tillgångar har publicerats i ovannämnda nummer av Kommersiella meddelanden. Utvecklingen under senaste tioårsperiod av de totala kostnader, som årligen

påförts flottningsverksamheten, framgår av följande tablå:

År	Totalt, milj. kr	Per m ³ redovisat flottgods, kr
1946	39,4	3,00
1947	51,4	3,43
1948	54,2	4,04
1949	62,6	4,10
1950	47,9	4,17
1951	63,6	5,22
1952	85,0	6,17
1953	66,3	6,06
1954	71,3	5,65
1955	73,3	5,90

Den pågående nedläggningen av »dy-rare» biflottleder kan vara orsaken till att kostnaderna per m³ redovisat flottgods för första gången sedan 1932 sjönk 1953 och fortsatte att sjunka 1954. Denna nedläggning bidrog troligen också till att kostnaderna till följd av den tidigare nämnda höjda lönsättningen för flottningsarbetarna icke steg med mer än ca 4 % under 1955. Av 1955 års totalkostnader kom 63 % på utflottning, 28 % på skiljning, buntning o. d. samt återstoden, 9 %, på förvaltning o. d. Löner till arbetarpersonalen belöpte sig på 40,3 milj. kr. eller 55 % av totalkostnaderna (f. å. 56 %).

4. Järnvägstransporter

Järnvägarna har i vårt land icke fått samma betydelse för rundvirkestransporterna som i vissa andra länder, närmast beroende på vår tillgång till flottleder, vilka i allmänhet överträffar järnvägarna i prisbillighet som transportmedel för rundvirke. Såsom framgår av tabell 20 transporterades under året ca 1,5 milj. ton rundvirke med järnväg (f. å. ca 1,4), motsvarande ca 2,2 milj. m³f. (pappersved, kolved, brännved o. d. reducerade till fast mått). Som ovan

nämnts flottades under samma år 12,0 milj. m³f. virke. Transportverksamheten på järnväg beträffande virke har under senaste tioårsperiod haft följande omfattning:

Rundvirkestransporter på järnväg 1946—1955. 1 000-tal ton.

År	Sågtimmer, stolpar, kolved etc.	Massaved, props	Brännved etc.	Summa
1946 ...	521	611	3 067	4 199
1947 ...	456	800	1 437	2 693
1948 ...	409	943	786	2 138
1949 ...	466	975	324	1 765
1950 ...	410	783	96	1 289
1951 ...	383	1 039	69	1 491
1952 ...	430	1 412	127	1 968
1953 ...	241	817	26	1 084
1954 ...	523	814	21	1 358
1955 ...	395	1 086	18	1 499

1953 uppvisade en betydande nedgång av de järnvägstransporterade kvantiteterna rundvirke, de lägsta under den senaste tioårsperioden. Under 1954 och 1955 inträdde emellertid en ökning, vilken sannolikt till stor del berodde på transporter av under januari 1954 stormfällt virke. Enligt ovanstående tablå ökade järnvägstransporterna av sågtimmer, stolpar o. d. från 241 000 ton 1953 till 523 000 ton 1954 men sjönk 1955 till 395 000 ton. Ökningen 1954 kan hänföras till transporter av stormfällt virke avsett till försågning. Järnvägstransporterna av massaved och props var lika stora 1953 (817 000 ton) och 1954 (814 000 ton) men ökade 1955 till 1 086 000 ton. Denna ökning sammanhänger med större förbrukning vid svenska massafabriker och mer omfattande export av massaved och props.

I S.O.S. »Sveriges järnvägar 1955» meddelas sålunda att järnvägstransporterna av massaved till Norge ökade från

70 000 ton 1954 till 150 000 ton 1955. Det framgår av tabell 21 att rundvirkes-transporterna ökat mest från de mellansvenska län, som svårast utsattes för stormfällningen 1954.

Minskat behov av brännved visar sig i fortsatt nedgång i järnvägstransporterna av detta sortiment.

72 % av det 1955 järnvägstransporterade virket utgjordes av massaved och props (någon uppdelning på dessa båda sortiment har ej skett i det tillgängliga materialet). Till jämförelse må nämnas att massaved samma år utgjorde 69 % av den totala tillsläppta flottgodskvantiteten. År 1954 var motsvarande siffror 60 respektive 67 %. Ökningen av medeltransportlängden av massaved och props från 222 km 1954 till 256 km 1955 är till stor del också en följd av ovannämnda transporter bl. a. till Norge. Ökad medeltransportlängd för sågtimmer, från 279 km 1954 till 306 km 1955, torde däremot ha samband med en del större sågverks kapacitetsutbyggnad och behov av vidgad inköpsrayon för råvaran. Medeltransportlängden för allt här redovisat rundvirke var 246 km 1954 och 268 km 1955.

Kostnaderna för järnvägsfrakter av rundvirke uppgick till 20 milj. kr. 1954 samt till 25 milj. kr. 1955. Ökningen överensstämmer ganska väl med det ökade antalet transporterade ton rundvirke och det ökade antal kilometer detta rundvirke transporterats. Fraktkostnader per tonkilometer framgår av sista kolumnen i tabell 20. I enlighet med den degressiva järnvägstaxan motsvaras en ökning av medeltransportlängden här av en minskning av fraktkostnaden per tonkilometer.

I tabell 21 redovisas trafikströmmarna inom landet för det järnvägstransporterade rundvirket. I stort sett har dessa trafikströmmar samma utseende 1955

som 1954. Så t. ex. tar de stora industrierna i Västernorrlands län virke icke blott från Norrland utan även i rätt stor utsträckning från de mellansvenska länen, och å andra sidan transporteras virke från Västernorrlands län i mindre kvantiteter till södra Sverige, bl. a. till Skaraborgs län samt Göteborgs och Bohus län. Huvudparten av det per järnväg transporterade rundvirket kommer från Gävleborgs, Kopparbergs, Värmlands, Örebro och Västmanlands län. 1953, 1954 och 1955 kom 56 %, 60 % respektive 63 % av det järnvägstransporterade virket från dessa fem län.

Beträffande mottagningen av järnvägstransporterat rundvirke bör nämnas, att Värmlands, Gävleborgs och Västernorrlands län 1953—1955 tillsammans mottog 54, 42 respektive 38 % av allt järnvägstransporterat virke. I övrigt hänvisas till tabell 21.

5. Lastbilstransporter

Statens biltrafiknämnds undersökningar rörande den yrkesmässiga fjärrtrafiken med lastbil utgör det enda kontinuerliga underlaget för en uppskattning av det under ett år per lastbil transporterade virket. Dessa undersökningar har före 1954 utförts två gånger årligen — månaderna mars—april och september—oktober — och uppgifterna har endast omfattat transporter på längre avstånd än 10 mil. Det bleve en högst osäker beräkning att på basis av dessa siffror uppskatta den totala kvantiteten årligen lastbilstransporterat virke i fjärrtransporter med hjälp av tillgängliga relationstal, t. ex. den yrkesmässiga lastbilstrafikens andel av den totala lastbilstrafiken. Än svårare synes det vara att utgående från dessa relationstal kunna säga något om hur denna totalkvantitet förändras från ett år till ett annat. Materialet medger ej hel-

ler någon uppskattning av transportarbetet uttryckt i tonkilometer eller av medeltransportlängden, utan det är endast möjligt att redovisa transporterade ton gods fördelade på ursprungslän och destinationslän.

Under vart och ett av åren 1954 och 1955 utförde statens biltrafiknämnd endast en undersökning, 1954 under mars—april och 1955 under september—oktober, rörande den yrkesmässiga fjärrtrafiken med lastbil. I tabell 22 redovisas resultaten från 1955 års undersökning. Tabellen visar att transporterna av oförädlad virke, utförda av den yrkesmässiga biltrafiken under september—oktober, uppgick till 12 380 ton mot 6 851 ton under mars—april 1954. Av vad ovan sagts framgår, att totaluppskattningar och årsjämförelser på basis av resultaten av dessa undersökningar är alltför osäkra att göra, helst som syftet med dem egentligen är att belysa konkurrensförhållandena mellan järnvärgstransporter och lastbilstransporter. Detta bestämda syfte medför det kravet att en transport på 100 km och mera måste ha passerat en huvudort för att räknas som fjärrtransport i undersökningen. Detta medför i sin tur, att en mängd timmertransporter med lastbil på 100 km och mera bortfaller och alltså ej betraktas som fjärrtransporter. Det finns t. ex. stora områden i Norrland, där transporter på 100 km och mera kan förekomma, bl. a. till järnväg, utan att någon huvudort passerats.

I Skogsstatistisk årsbok 1954 lämnades några belysande siffror rörande virkestransporter på lastbil drivningsåret 1953/54 hämtade ur material från »Biltransportutredning 1955» företagen av Skogsbrukets motortransportkommitté. Enligt denna utredning biltransporterades för skogsbrukets vidkommande icke mindre än 18 milj. ton rundvirke

1953/54. Det järnvägs transporterade rundvirket uppgick 1954 till 1,4 milj. ton och det flottade virket till 8,1 milj. ton. Medeltransportlängden för dessa virkestransporter på lastbil uppgick till ca 30 km d. v. s. transporterna var i allmänhet korta. Medeltransportlängden för rundvirkestransporterna på järnväg 1954 uppgick däremot ända till ca 250 km.

Av biltrafiknämndens material redovisat i tabell 22 erhålles dock en relativt god översikt av trafikströmmarnas riktning. I allmänhet synes lastbilstransporterna icke gå längre sträckor än ca 150 km, churu icke mindre än 48 % av transportkvantiteten passerat två eller flera länsgränser.

6. Fartygstransporter

För transporter av oförädlad virke till utlandet är fartyg det utan gensägelse viktigaste transportmedlet. För inrikes transporter spelar de däremot en allt mera underordnad roll i jämförelse med flottled, järnväg och lastbil. Detta förhållande beror bl. a. på att fartygstransport nästan undantagslöst förutsätter dyrbara omlastningar, och kostnaderna för dessa blir relativt högre för kortare transportsträckor.

I tabell 23 redovisas de under 1955 inom landet lossade kvantiteterna av rundvirke i inrikes hamn; dessa uppgick till nära 67 000 m³f. mot ungefär 84 000 m³f. 1954, d. v. s. en nedgång med 20 %. Av det lossade virket utgjordes 51 % av massaved o. d. (f. å. 69 %), 5 % av timmer o. d. (f. å. 8 %), 40 % av brännved (f. å. 21 %) och återstoden 4 % av lövvirke (f. å. 2 %). Av timmer o. d. har de största kvantiteterna gått till hamnar i Kalmar och Värmlands län. Bland mottagare av massaved märks framför allt Jönköpings län, som tillförts ca 40 % av den fartygstranspor-

terade massaveden. I hamnar i Kalmar län har ca 18 % massaved lossats och i Stockholms län ca 15 %. Som vanligt har stora kvantiteter brännved skeppats till Kalmar län (Öland) eller 34 % av totala fartygstransporterade brännveden. Även till fiskehamnarna i Göteborgs skärgård har skeppats förhållandevis stora mängder eller 17 %. De största kvantiteterna brännved lossades likväl under året i Karlstad (36 %).

7. Havsflottning

Enligt kommerskollegii sjöfartsstatistik skulle 1955 samma kvantiteter som 1954 d. v. s. 5,8 milj. m³ rundvirke eller ca 48 % (48 % även 1954) av det vid

skiljeställena under året levererade godset ha transporterats i timmerflottar till magasin i hamn eller vid lastageplats. I denna statistik innefattas emellertid icke blott havsflottning i egentlig¹ mening utan även all bogsering av flottgods, som sker bl. a. i älvmynningsarna. Det är därför för närvarande omöjligt att med hjälp av befintlig statistik få någon uppfattning om den egentliga havsflottningens omfattning. Det är emellertid känt, att betydande kvantiteter bogseras i timmerflottar från Norrland till vissa mellan- och sydsvenska skogsindustrier. Vidare går en stor del av Sveriges import av virke från Finland i flottar över Bottniska viken.

II. Virkesförbrukning och produktion m. m.

1. Sågverksindustrien

Såsom ofta framhållits är kännedomen om sågverkens produktion och rundvirkesförbrukning ofullständig, enär den officiella, årliga statistiken omsluter endast företag med minst fem personer sysselsatta i genomsnitt under året. Den stora mängden småsågar, vilka är mest känsliga för svängningar i konjunkturläget, förblir därför oredovisad. För 1953 är emellertid även dessa sågverks driftsförhållanden klarlagda genom en av kommerskollegium företagen fullständig inventering. (»Sveriges officiella statistik, sågverksdriften i Sverige år 1953».) Det visade sig därvid att totala antalet avsalu- och husbehovssågar i landet var nära 8 000. Härav ingick ej fullt 1 200 i den vanliga årsstatistiken; dessa svarade dock för ca 80 % av den totala trävaruproduktionen. Sedan dess har emellertid flera mindre sågverk kunnat inrangeras bland uppgiftslämnarna så att årsredovisningen för 1955 omsluter 1 335 verk; andelen av total-

produktionen beräknas därmed ha ökat någon procent.

Sågverksbeståndet har, framför allt i södra Sverige, under de senaste åren undergått en tämligen omfattande modernisering och utbyggnad. Åtskilliga tvåramiga verk har tillkommit, vilka ofta utrustats med barkmaskin och flisstugg. Avfallet kan därigenom tillgodogöras i massaindustrien, varför den tidigare prekära situationen för dess avsättning nu märkbart lättat. Många små klingsågar har byggts ut till ariverk och liknande typer. Brädgårdar, särskilt av äldre typ, har varit föremål för modernisering och försetts med truckar eller annan staplingsapparat.

Såsom framgår av tabell 24 uppnådde förbrukningen av rundvirke 1955 vid

¹ Ur transportgeografisk synpunkt torde det vara lämpligt att med »havsflottning» beteckna endast bogsering av timmerflottar till förädlingsverk eller magasin inom annat flodområde än det, varifrån virket blivit utskilt eller, där detta är svårt att avgöra, bogsering på sträckor överstigande exempelvis 100 km.

de i kommerskollegii industristatistik ingående sågverken den högsta nivå, som uppnått på många år. Statistiken omsluter visserligen flera sågverk 1954 och 1955 än tidigare, men även efter reduktion av förbrukningen vid de i statistiken nytillkomna sågverken förhåller sig årsförbrukningen 1955 på nämnt sätt.

För sågverkens produktionskvantitet blev 1955 ett rekordår. Trots statistikens brister står det klart, att 1955 års resultat aldrig tidigare överträffats. Det kan uppskattas till totalt ca 1,8 milj. stds barrvirke. Härei ingår produktionen vid husbehovssågar för jordbruket med ca 50 000 stds. Intresset för produktionsökning stimulerades av mycket god efterfrågan i samband med prisstegring hösten 1954 och gynnades av en långvarig och i södra Sverige god drivningsvinster. Under senare delen av 1955 inträdde en avmattning med prisfall på exportmarknaden, vilket dock knappast påverkade produktionsintensiteten förrän året därpå.

Produktionen länsvis 1955 vid de verk, som omfattas av kommerskollegii statistik, framgår av tabell 25. En direkt jämförelse med motsvarande tabell i årsboken för 1954 blir missvisande, alldenstund antalet redovisande verk, som ovan nämnts, blivit större. Detta tillskott omfattar 125 sågverk med en sammanlagd produktion 1954 av ca 260 000 m³ sågat virke. Ökningen 1955 inskränker sig därför realiter till ett par procent och kan i stort sett lokaliseras till Götaland.

Vid beräkning av totalproduktionen 1955 får man approximera för de många småsågar, som alltiämt faller utanför årlig redovisning, ävenså göra tillägg för den ganska omfattande legosågning, som redovisas med kostnad men ej kvantitet (1954 ca 50 000 stds). Som

nyss sagts kan man uppskatta totalsågningen till 1,8 milj. stds barrvirke. Häremot svarande timmeråtgång är ungefär 15,9 milj. m³f. exklusive bark.

2. Fanér- och plywoodindustrierna

År 1955 fanns i landet 19 fanér- och plywoodfabriker, av vilka 11 tillverkade huvudsakligen enkelfanér och 8 huvudsakligen plywood. Tillverkningen av furuplywood har nedgått något, under det att björkfanér och lamellträ visar ökning. Sammanlagt uppgår produktionen av dessa tre sortiment till ca 50 000 ton, varav ungefär hälften lamellträ. Härtill kommer enkelfanér, mestadels av inhemskt eller importerat lövvirke, ca 11 000 ton.

Den totala råvaruförbrukningen vid samtliga fanér- och plywoodfabriker var, som framgår av tabell 24, 144 000 m³f., utländskt virke inräknat.

3. Massaindustrien

Antalet anläggningar för massaproduktion inom landet var 118 eller det samma som närmast föregående år. Då några av dem är kombinerade sulfit- och sulfatfabriker, som t. ex. i Skoghall och Skutskär, blir antalet 129 (tabell 26), om man räknar varje fabrik som särskild produktionsenhet.

Sedan några år tillbaka är en omdanningsprocess av betydande mått i gång inom svensk massaindustri. Den kännetecknas av tekniska rationaliseringar, utbyggnader och övergång till kontinuerlig drift, åtgärder som samtliga syftar till förbättrad driftsekonomi och höjd produktionskapacitet. En nyhet för året av betydelse kan noteras. I april övergick man vid Skutskärsverkens sulfitsektor till att helt använda tall i stället för gran som råvara. Efter ett mångårigt forskningsarbete har de

År	Slip- massa	Sulfitcellulosa		Sulfatcellulosa		Summa
		blekt	oblekt	blekt	oblekt	
1946	678	504	728	120	705	2 735
1947	633	560	744	179	709	2 825
1948	677	588	761	208	769	3 003
1949	635	621	676	203	752	2 887
1950	723	728	725	251	760	3 187
1951	747	699	787	288	821	3 342
1952	659	639	709	300	718	3 025
1953	719	700	676	311	794	3 200
1954	800	792	764	391	900	3 647
1955	873	854	815	413	949	3 904

hinder härför, som sammanhängt med tallens kärnved, kunnat övertinnas: kokvätskan är natriumbisulfit. För fabrikenas virkesförsörjning kan detta tekniska framsteg mångenstädes öppna nya perspektiv.

Även massaindustrien uppnådde 1955 sin dittills största årsproduktion, ca 3,9 milj. ton. Utvecklingen under de tio efterkrigsåren belyses av ovanstående tablå. Måttenheten är 1 000-tal ton torr-tänkt vikt.

Krigets efterverkningar återspeglas i de relativt låga produktionssiffrorna för 1940-talet. Först 1950 uppnåddes 1939 års produktionsnivå, men de kända av-sättningssvårigheterna 1952 vållade tillbakagång och stark lagerökning. De två sista åren har återhämtningen varit kraftig och gynnats av såväl god avsättning som ökad industriell produktionskapacitet.

Av tabellen framgår, att ökningen varit starkast inom sulfatsektorn och att de blekta massornas andel blivit allt större.

Massaproduktionen 1955 är redovisad länsvis i tabell 26.

Förbrukningen av rundvirke vid massafabriken uppgick (tabell 24) till ca 15,7 milj. m³f., varav över 0,6 milj. m³f. lövved. Härutöver har cellulosa-fabriken använt ca 1,4 milj. m³f. såg-

verkshack samt ca 16 000 m³f. ribb och bakar.

4. Wallboardindustrien

Antalet boardfabriker i landet har minskat till 17, då en anläggning i Norrbotten (Törefors) nedlagts. De flesta fabriken är förlagda till eller nära sågverk, från vilka en stor del av råvaran hämtas i form av sågverksavfall.

Produktionen satte nytt rekord 1955 med 429 000 ton. (Under åren närmast före senaste världskriget tillverkades endast ca 90 000 ton.) Omkring 85 % av tillverkningen består numera av hård wallboard och 15 % av porös, vilket innebär en stadigt fortlöpande ökning av den hårda kvalitetsens andel. Ca 65 % av totala wallboardtillverkningen exporterades 1955; exportandelen har tidigare varit väsentligt mindre.

Utvecklingen inom denna industrigren under efterkrigsåren framgår av följande produktionssiffror i 1 000-tal ton.

1946	221	1951	328
1947	234	1952	230
1948	255	1953	272
1949	327	1954	368
1950	273	1955	429

Wallboardindustrien förbrukade 1955 (tabell 24) 319 000 m³f. rundvirke, vilket trots ökad boardtillverkning är ca 20 % mindre än 1954. I stället har för-

brukningen av sågverksavfall starkt ökat. Av sågverkshack åtgick sålunda ca 560 000 m³f. mot 450 000 m³f. året förut. Ribb- och bakaved utnyttjades till en myckenhet av ca 380 000 m³ travat mått (199 000 m³t. år 1954). Framför allt ribb- och bakaveden innefattar numera ansevärliga mängder bark, sedan wallboardindustrin i ej oväsentlig omfattning sänkt kraven på barkfrihet. Denna omställning har inneburit en kännbar lättnad för avsättningen av särskilt de mindre sågverkens avfall.

I viss omfattning har även slipmassa och s. k. fibermassa använts som råvara.

5. Förbrukning av brännved m. m.

I de tidigare årgångarna av Skogsstatistisk årsbok har redogjorts för de bristfälliga beräkningsgrunder, som stått till buds för uppskattning av den årliga förbrukningen av brännved. Det har också framhållits, att åtgången 1950 blev tämligen väl känd beträffande jordbrukarnas husbehovsved genom en speciell stickprovsundersökning, medan avsevärd osäkerhet vidlåde beräkningar om avsaluveden. Några nyare undersökningar om brännvedsförbrukningen

har ej vidlagits och skulle f. ö. möta många svårigheter. Det är dock allmänt känt, att sedan 1950 en omfattande övergång skett från ved till koks och olja. Vedåtgången minskade till en början hastigt, men vissa omständigheter tyder på att vedförbrukningen numera är nägorlunda konstant. Storleken av denna angavs i fjolårets upplaga av årsboken approximativt till 14 milj. m³t. Härav antogs ca 11 milj. m³t. vara skogsved, resten ribb, bakar, rivningsved och annat avfall. Omräknad till fast mått exklusive bark angavs skogsveden till 5,5 à 6 milj. m³f.

Diverse rundvirke för jordbruket — utom sågtimmer — förbrukades 1950 till en myckenhet av 0,3 milj. m³f., vilken kvantitet sedan dess föga torde ha förändrats.

Träkolningen har som bekant minskat starkt i omfattning under 1950-talet. Måhända nåddes åtminstone t. v. ett bottenläge 1954, eftersom järnbrukens träkolsförbrukning under 1955 visade en mindre ökning och efterfrågan mot slutet av året blev bättre. Vedåtgången för 1955 års förbrukning av järnbrukskol kan beräknas till något över 0,4 milj. m³f.

III. Export och import

1. Oarbetade trävaror

Sveriges utrikeshandel med rundvirke har i jämförelse med exporten av förädlade skogsindustriprodukter normalt varit av tämligen liten omfattning. Den har dock kännetecknats av betydande årliga variationer, vilka mestadels förorsakats av ojämna marknadsförhållanden för speciellt sortimentet props. Under senare år har emellertid större rörlighet gjort sig märkbar även i fråga om annat rundvirke. Sålunda har

utförseln av oarbetade trävaror under 1955, ett år då propsexporten var av vanlig storlek, uppnått så stor omfattning som ca 1,7 milj. m³f., vilket motsvarar ungefär 5 % av allt inom landet avverkat gagnvirke. En återblick på utvecklingen under efterkrigsåren kan vara av intresse. I efterföljande sammanställning redovisas enligt handelsstatistiken exporterat och importerat rundvirke (exkl. brännved) åren 1946—1955. Måttenheten är 1 000-tals m³ fast mått.

År	Sågtimmer m. m. av barträd		Massaved		Props		Övr. rund- virke		Summa	
	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.
1946	61	44	157	129	230	—	40	51	488	224
1947	36	118	106	227	194	—	53	72	389	417
1948	26	100	117	610	195	—	47	35	385	745
1949	42	161	129	436	659	—	74	18	904	615
1950	32	458	255	490	242	0	80	21	609	969
1951	29	456	170	742	316	0	43	40	558	1 238
1952	48	358	183	782	1 000	—	78	26	1 309	1 166
1953	61	252	206	275	552	4	106	31	925	562
1954	108	331	581	293	329	—	90	61	1 108	685
1955	102	204	1 051	280	436	0	99	47	1 688	531

Den övervägande delen av vår såg-timmerexport fördelade sig under de flesta jämförelseåren t. o. m. 1953 nägorlunda lika på Nederländerna och Norge. Timmerutförseln till Norge var i huvudsak en lokal gränshandel, betingad av vissa flottleders riktning samt norska skogsinnehav i Värmland och Dalsland. Med andra flottleder, framför allt Klarälven, infördes norskt timmer till Sverige, i regel en större mängd än den till Norge utförda. Åren 1954 och 1955 har Västtyskland varit vår största avnämare av exporttimmer, varav huvudparten torde ha utgjort grovt såg-timmer, s. k. »Stammblocke».

Timmerhandeln med Finland har under efterkrigsåren varit mycket ensidigt inriktad på import till Sverige, dels med Torne älv dels genom bogseringar över Bottenhavet. Virkespolitiska förhållanden gjorde, att importen av finskt timmer 1950 ökade kraftigt i omfång. Den har minskat sedan dess, men från Finland härrörde även 1955 omkring % av vårt utländska sågtimmer, resten kom från Norge, vilket framgår av tabell 29.

Massaved exporterades till Norge under åren 1946—1949 huvudsakligen via vissa gränsvattendrag, men andra vattendrag förde väsentligt större kvantiteter från Norge till Sverige. Omkring

1950 började Västtyskland uppträda som köpare av svensk massaved, och exporten dit blev vissa år lika stor som till Norge, något år t. o. m. större. Den norska massaindustrien gjorde 1954 och 1955 omfattande inköp av svensk grannmassaved även i skilda delar av Mellansverige för järnvägstransport till Norge. Under sistnämnda år tillkom också en ej obetydlig export till Ungern. 1954 och 1955 exporterades icke mindre än 1,6 milj m³f. av sortimentet. Motsvarande siffra för 1952 och 1953 var 1,0 milj. m³f. Ökningen får ses mot bakgrunden av den rikliga tillgång på massaved, som blev en följd av stormfällningen i Mellansverige januari 1954. Medan det stormfällda sågtimret på grund av sågverksindustriens elasticitet i produktionshänseende fann avsättning inom landet, kunde den oväntade ökningen av massavedstillgången ej helt absorberas av en industri, som redan nästan till fullo utnyttjade sin driftskapacitet.

Liksom i fråga om sågtimmer har import av massaved under tioårsperioden förekommit nästan enbart från Norge och Finland. Från Norge har införseln skett ordinärt med gränsvattendragen, som förut framhållits. Kvantiteten har sedan 1947 varierat mellan 200 och 300 tusen m³f. Införseln från Finland var i

De viktigaste exporthamnarna för props och massaved 1955

	Utskeppad kvantitet i 1 000-tal m ³ f.			
	props	sulfitved	sulfatved	summa
Gävle	30,5	31,7	90,2	152,4
Västerås	33,5	39,5	24,7	97,7
Norrköping	50,8	37,0	9,2	97,0
Köping	33,6	51,5	11,5	96,6
Oskarshamn	41,5	10,0	2,4	53,9
Nyköping	19,0	16,7	6,8	42,5
Södertälje	10,9	20,2	8,5	39,6
Stockholm	9,8	16,2	10,8	36,8
Mariestad	16,2	16,2	0,6	33,0
Hargshamn	6,1	18,7	2,8	27,6
Lidköping	8,6	17,0	1,6	27,2
Kalmar	15,4	9,6	1,6	26,6

början av perioden obetydlig. Men redan 1948 fick den svenska massaved-fångsten därstädes mycket stor omfattning, 1952 nåddes kulmen, ca $\frac{1}{2}$ milj. m³f. Sedan dess har den varit relativt obetydlig, 1955 blott 25 000 m³f. Utvecklingen har sålunda följt ungefär samma schema för massaved som för sågtimmer från Finland.

Props är ett sortiment, som av lätt insedda orsaker praktiskt taget icke importerats till vårt land. Exporten är däremot avsevärd, men kvantiteten varierar mycket år från år. Som framgår av tioårsöversikten i det föregående har den pendlat mellan ca 200 000 m³f. (1947 och 1948) och 1 milj. m³f. (1952). Maximikvantiteten 1952 har ett visst samband med den särskilt stora massaved-avverkningen vintern 1951/52, i sin tur influerad av hausse-priserna på massa hösten 1951. Stora kvantiteter massaved blev sedermera uttagna till props, varå efterfrågan och priser förblev bättre än för massaveden, och vid nyavverkningar favoriserades direkt propsaptering.

Storbritannien har traditionellt varit den största köparen av svensk props, som för övrigt exporterats i anseelig mängd till Nederländerna och Frankrike, vissa år även till Turkiet. De senas-

te åren har Västtyskland blivit vår största kund. 1955 gick sålunda 86 % av vår props dit, 10 % till Ungern och endast en obetydlighet till Storbritannien.

Utrikeshandeln med rundvirke berör ej alla delar av vårt land likartat.

Det är självklart, att det rundvirke, som via gränsvattendragen exporterats till Norge också avverkats i gränstrakterna, alltså i huvudsak västra Värmland och i någon mån Dalsland. Det importerade norska virket har förädlats vid Vänernindustrierna med undantag för små kvantiteter tillförda med Dalälvens källflöden från norska sidan och sporadisk, liten import till Jämtland. Till Finland har efter kriget varken timmer eller massaved utförts från Sverige. Vad som därifrån införts har i de flesta fall gått till skogsindustrien vid norrlandskusten, en del sågtimmer dock även till ett par kustsågverk i mellersta och södra Sverige.

Till kontinenten har svenskt rundvirke i mindre omfattning transporterats med järnväg, det ojämförligt mesta av exporten till andra länder än Norge har naturligt nog utskeppats över hamnar på ost- och västkusten. Genom virkesmätningsföreningarna, som numera om-

besörjer mätning av nästan all sjövägen exporterad props och massaved, erhålles vetskap om exportkvantitet för varje hamn. I tablå på sid. 64 har sammanställts utskeppad mängd dylikt virke från våra under 1955 mest anlitade hamnar. Man kan därav också dra slutsatser i stora drag, från vilka trakter av vårt land, som exportvirket hämtats, enär det mesta transporterats till hamnarna med lastbil.

Från landet norr om Gävle förekommer vanligen ringa export av dessa sortiment, vilket givetvis ej beror på avstånd eller ishinder utan på den väl utbyggda norrlandsindustriens stora råvarubehov. Det är att märka att 1955 är ett mindre representativt år för ordinära förhållanden, alldenstund exporten från hamnar i östra Mellansverige blev osedvanligt stor på grund av stormfällningsvirket. Detta framgår än tydligare av nedanstående uppställning utvisande årets export av props och massaved från samtliga hamnar i de olika länen.

»Övrigt rundvirke» i tablå i början av detta kapitel är — i fråga om export — huvudsakligen telegraf-, telefon- och kraftledningsstolpar. Kvantiteten har under de tio åren starkt ökat, och en allt större andel kan beräknas utgöra impregnerad vara. Storbritannien har de flesta åren varit vårt största avnämarland, något år Belgien, men mottagarländerna har i övrigt varit många, bl. a. Nederländerna, Danmark och Grekland. Västtyskland har under 1950-talet blivit en allt större köpare även till våra stolpsortiment och absorberande 39 % av exporten 1955. Storbritannien kom därefter med 26 %.

På importsidan består »övrigt rundvirke» blott till ringa del av ledningsstolpar, som på senare år inköpts i Finland och Norge. Denna del av import-

Över hamnar exporterad props och massaved 1955.

Från hamn i nedanstående län:	Utskeppad kvantitet i 1 000 m ³ f.			
	Props	Sul- fit- ved	Sul- fat- ved	Sum- ma
Nb	0,3	—	—	0,3
Vb	2,5	—	—	2,5
Vnr	—	4,2	—	4,2
Gvl	32,0	32,0	92,0	156,0
Vrm	16,0	0,3	8,8	25,1
Vstm	67,2	91,0	36,1	194,3
Ups	5,4	7,4	1,1	13,9
Sth	32,6	74,0	28,2	134,8
Sdm	20,9	18,4	10,7	50,0
Ög	56,3	46,4	23,5	126,2
Skb	29,4	41,5	2,5	73,4
Äbg	10,8	1,1	1,5	13,4
Klm	83,0	35,5	6,1	124,6
Gtl	7,4	5,3	4,2	16,9
Gbg	15,2	3,8	2,2	21,2
Hl	11,4	8,5	2,9	22,8
Bl	16,0	13,9	5,8	35,7
Krs	15,4	3,6	—	19,0
Mlm	—	4,5	—	4,5
Hela riket	421,8	391,4	225,6	1 038,8

statistiken domineras i stället av lövträdsvirke och upptar såväl svenska som endast i utlandet förekommande trädslag. Från Finland har sålunda vissa år införts ganska betydande mängder ländsticksasp, under 1954 och 1955 respektive 24 000 och 18 000 m³f. Av bok- och ekstock infördes årligen några få tusen m³f. mestadels från Frankrike. Virke av exotiska trädslag (under 1955 ca 23 000 m³f.) finner vägen till vårt land från vitt skilda delar av världen. Sålunda importeras mahogny från Franska Väst- och Ekvatorialafrika, Guldkusten, Brittiska Västafrika och Togo, teak företrädesvis från Thailand (Siam) och pockenholts, ehuru i obetydlig mängd, från USA, Centralamerika och Haiti.

I tabellerna 27 och 28 återfinnes statistiska uppgifter om utrikeshandeln 1951—1955 med bl. a. oarbetade trävaror av olika slag, där förutom volym även

Sveriges export av barrträvaror 1946—1955.

	Bjälkar o. sparrar	Slipers	Övr. sågade trävaror		Summa barrträ- virke
			ohyvlade	hyvlade	
1946	15	11	350	51	427
1947	8	9	363	67	447
1948	14	9	483	63	569
1949	15	10	589	63	677
1950	38	9	690	73	810
1951	59	6	778	73	916
1952	33	9	619	45	706
1953	27	10	890	39	966
1954	30	5	852	55	942
1955	31	6	989	49	1 075

anges värdet i pengar. Motsvarande uppgifter för 1955 med länderfördelning redovisas i tabell 29, varav framgår att exportvärdet var ca 146 milj. kr och importvärdet 46 milj. kr. Värdet per kubikmeter har följaktligen varit ungefär kr 86,50 för såväl export- som importvirket, men sortimentsvis har variationerna givetvis varit avsevärda. Den i storleksordning föga vägande importen av exotiskt virke har naturligt nog blivit dyrbar per kubikmeter räknat. Mera av kuriositetsintresse än med hänsyn till den praktiska betydelsen må sålunda annoteras, att kubikmeterpriset 1955 för mahogny var 325 kr och för teak 1 100 kr. Men dyrast av alla träslag var pockenholts, ca 1 800 kr/m³f.

2. Sågat virke

Exportutvecklingen under efterkrigsåren för den svenska sågverksindustriens produkter har varit mycket gynnsam, som framgår av ovanstående sammanställning. Måttenheten är 1 000-tals stds.

Med undantag för 1952, då hela vår skogsindustri fick en, dessbättre kortvarig, känning av mattare exportmarknad, har våra sågade trävaror funnit god och ökande avsättning på olika län-

der. Under 1955 uppnåddes den högsta årsexporten sedan 1930.

Bjälkar och sparrar har 1955 exporterats huvudsakligen till Danmark och Västtyskland, i mindre omfattning även till Grekland, Storbritannien m. fl. länder. Västtyskland har varit största mottagarlandet för slipers, som funnit avsättning också på Storbritannien, Danmark och Nederländerna.

Med beteckningen »Övriga sågade trävaror» i sammanställningen här ovan avses plankor, battens, bräder, scantlings, lādämnen och annat småvirke (endast barrträvirke). Ingående andel hyvlade varor har sedan länge varit sjunkande och är nu endast ca 5 % mot 20 å 25 % på 1920-talet. Vår ojämförligt största kund för de stora huvudsortimenten från vår sågvaruproduktion är alltså Storbritannien, även om dess andel i vår totalexport minskat under efterkrigsåren. Andra västeuropeiska länder har i stället avsevärt ökat sin trävaruimport från Sverige; särskilt gäller detta Nederländerna men även Västtyskland. Hur 1955 års export av »Övriga sågade trävaror» fördelade sig på mottagarländer eller ländergrupper framgår av följande uppställning. Kvantiteten anges i 1 000-tal stds.

Storbritannien	465
Nederländerna	161
Väst- och Östtyskland	129
Danmark	79
Belgien	36
Frankrike	34
Norge	21
Irlandska republiken	12
Grekland	12
Övr. europeiska länder	12
Egypten och Sudan	15
Sydafrikanska unionen	14
Algeriet	10
Övr. afrikanska länder	9
Irak	8
Syrien och Cypern	4
Övr. asiatiska länder	7
Australien, Amerika	10

Summa export 1 038

Värdet i pengar av denna export uppgick till ca 1 150 milj. kr eller genomsnittligt ca 1 100 kr/std.

Virke av lövträd är ingen större exportartikel, 1955 uppgick den till föga mer än 3 000 stds.

Import till Sverige av sågat virke förekommer ej i stor omfattning, den var 1955 ca 25 000 stds, varav ungefär hälften är lövträdssvaror.

3. Fanérskivor

Utrikeshandeln med fanérskivor för byggnadsändamål och möbelindustri är av underordnad betydelse i jämförelse med handeln med övriga trävaror, och skillnaden mellan export och importmängd är långt mindre utpräglad.

Exporten av enkelfanér (högst 7 mm tjock) har under perioden 1946—1955 stigit från 1 000 till ca 1 600 ton. Största avnämningar är Norge och Västtyskland. Kryssfanér (plywood), till största delen av furu, exporteras framför allt till Storbritannien, därefter Västtyskland och Danmark. Från ca 11 000 ton i början av tioårsperioden steg årsexporten till ca 16 000 ton 1949 men sjönk sedan till 8 000 ton 1952 på grund av skärpt konkurrens om särskilt den engelska marknaden. Under 1955 utskeppa-

des ej fullt 9 000 ton. Exportens värde uppgick samma år till 4,8 milj. kr för enkelfanér och 10,7 milj. kr för kryssfanér.

Importen av enkelfanér har årligen varierat, mellan 500 ton 1949 och 2 000 ton 1955. Frankrike har varit största leverantör alla efterkrigsåren fram till 1955, då mera importerades från såväl Västtyskland som Danmark. I fråga om kryssfanér har import av björkplywood från Finland starkt dominerat, men de två sista åren har leveranser av andra träslag från Västtyskland också blivit betydande. Sammanlagt importerades 1955 ca 5 700 ton kryssfanér. Importvärdet uppgick samma år till 7,1 milj. kr för enkelfanér och nära 8,4 milj. kr för kryssfanér.

Totala export- och importvärdena under 1955 var följaktligen lika stora, 15,5 milj. kr. Åren närmast efter 1946 har dock exportöverskottet i allmänhet varit avsevärt.

4. Massa och wallboard

Som exportvara är numera massa för tillverkning av papper m. m. landets mest betydande produkt. Av efterföljande sammanställning framgår exportutvecklingen under efterkrigsåren för massa av olika slag samt wallboard. Kvantiteterna anges i 1 000-tal ton torr- fäkt vikt.

Frånsett det för hela skogsindustrien gemensamma bakslaget 1952 har massaexporten från vårt land stadigt ökat och blev 1955 den största någonsin haft, 28 % större än 1946. (Om man gör samma jämförelse med exporten av sågade trävaror, konstaterar man dock vida större expansion, ca 150 %.) Ökningen i procent är störst för slipmassa och lägst för sulfitgruppen. Wallboard blev först efter kriget en exportvara av

Sveriges export av massa och wallboard 1946—1955.

År	Slip- massa	Sulfitcellulosa				Sulfatcellulosa			S:a massa	Wall- board
		pappersmassa		dis- solv- ing	s:a	blekt	oblekt	s:a		
		oblekt	blekt							
1946	265	573	397	1..	970	500	70	570	1 805	69
1947	224	531	444	1..	975	460	138	598	1 797	76
1948	214	453	143	307	903	403	160	563	1 680	95
1949	258	480	211	312	1 003	450	182	632	1 893	98
1950	283	553	221	352	1 126	455	227	682	2 091	138
1951	296	493	178	380	1 051	418	244	662	2 009	183
1952	269	369	179	267	815	320	226	546	1 630	105
1953	310	473	291	329	1 093	434	329	763	2 166	127
1954	358	522	249	348	1 119	423	329	752	2 229	213
1955	385	505	300	344	1 149	431	339	770	2 304	260

¹ Inräknad i blekt papperssulfit.

betydelse. Utvecklingen har sedan gått raskt, dock fick avsättningen vidkännas en kärvhetsperiod 1952—1953.

Av slipmassaexporten kommer närmare ¾ på Storbritanniens del. Resten går främst till Nederländerna och Frankrike, mindre kvantiteter till Argentina, USA, Danmark m. fl. länder. Den övervägande delen av slipmassan åtgår för framställning av tidningspapper.

Även till sulfitcellulosa av alla slag är Storbritannien vårt främsta avnämarland, ehuru dess dominans ej är så stark som beträffande slipmassa. I tur och ordning kommer sedan Frankrike, Italien, Tyskland, Nederländerna och Belgien. Den tidigare betydande importen av svensk massa till USA har väsentligt minskat och ersatts med ökad inhemsk produktion samt kanadensiska leveranser. Beträffande speciellt dissolvingmassa, huvudsakligen för textilindustrin, var Italien från början vår största kund och kommer nu i andra rummet efter Storbritannien.

Sulfatmassaexporten fördelar sig med i runda tal 190 000 ton på Storbritannien, 130 000 ton på Tyskland, 125 000 ton på USA, 100 000 ton på Frankrike

och återstående 225 000 ton på ett 20-tal länder i alla världsdelar. Även i fråga om sulfatcellulosa, dock endast oblekt kvalitet, kan noteras en avsevärd nedgång i exporten till USA, ett marknadsbortfall, som kompenseras med markant exportökning till Västeuropa.

Sammanräknad exportkvantitet för alla slag av massa uppgick under 1955 till 2 304 tusen ton. Fördelningen på länder eller ländergrupper framgår av följande uppställning. Kvantiteterna anges i 1 000-tal ton torrtänt vikt.

Storbritannien	802
Frankrike	273
Väst- och Östtyskland	226
USA	175
Italien	152
Nederländerna	137
Belgien	88
Övr. europeiska länder	211
Övr. amerikanska länder	147
Afrika	21
Indien och Pakistan	15
Japan	4
Övriga asiatiska länder	10
Australien	43
Summa export	2 304

Värdet i pengar av massaexporten 1955 uppgick till 1 553 milj. kr. Papp och papper av svensk massa exporterades samma år till en myckenhet av 826 000 ton och ett värde av 786 milj. kr.

Massainport till Sverige förekommer helt obetydligt. Under 1955 infördes blott något över 800 ton, huvudsakligen från Finland.

Av wallboardexporten gick 1955 ca 45 % till Storbritannien, som alltid varit vår främsta utlandsmarknad för denna produkt. Till Nederländerna och USA går också numera betydande kvantiteter. Exportvärdet 1955 blev 125 milj. kr. Import förekommer knappast.

5. Trätkjara

Denna långt tillbaka mycket efterfrågade och inkomstbringande exportprodukt från svenskt skogsbruk är nu av ringa betydelse men omnämnes här för fullständighetens skull. Exporten var under ifrågavarande tioårsperiod lägst 1953 med 3 400 ton men steg sedan till 4 900 ton 1955 med ett värde av ca 3,4 milj. kr, alltså närmare 70 kr per 100 kg. Uppgången 1955 hade samband med större produktion vid ett fåtal kolningsanläggningar, i sin tur förorsakad av ökad efterfrågan på träkol. Den traditionella användningen av trätkjara för im-

pregnering avtager i omfattning, men en ökning kan noteras för åtgången därav vid tillverkning av syntetiskt gummi.

Sammanlagt värde

De i föreliggande redogörelse behandlade sortimenten har alla mer eller mindre direkt sitt ursprung från skogen. Omsättningsvärdet för denna del av vår utrikeshandel blir följande i milj. kr.

	Export	Import
Obearbetade trävaror (rundvirke)	146	46
Sågat virke	1 150	41
Fanérskivor	16	16
Trätkjara	3	0
Massa	1 553	1
Papper och papp	786	31
Wallboard	125	0
Summa	3 780	135

Värdet av Sveriges totala export av samtliga varor uppgick 1955 till drygt 8,9 miljarder kr enligt handelsstatistiken. Härav kommer följaktligen 42 % på produkter, vartill råvaran hämtats från skogen.

D. VIRKESPRISER OCH OMKOSTNADER

I. Rotpriser

Med skogsvårdsstyrelsernas medverkan har skogsstyrelsen företagit en stickprovsundersökning angående priser m. m. vid försäljning av stämplingsposter från bondeskogar under drivningsåret 1954/55. Metodiken har varit densamma som vid de båda tidigare undersökningarna, vilkas resultat redovisats i Skogsstatistisk årsbok 1953 och 1954.

En betydande andel av bondeskogsbrukets gagnvirkesproduktion avyttras genom försäljning på rot. Någon statistisk vetenskap om kvantiteten förefinns ej; vid grova överslagsberäkningar har den ansetts utgöra omkring en tredjedel av det totala, årliga gagnvirkesuttaget från bondeskogarna. Vad beträffar 1954/55 skulle det i så fall betyda omkring 9 milj. m³sk. Stickprovsundersökningen omfattar ca 540 000 m³sk. varför 6 % av allt på rot försålt gagnvirke sålunda skulle ingå i materialet. Uppgifterna härör från praktiskt taget samtliga läns-skogsvaktardistrikt inom landet. I vad mån de framräknade medeltalen skall anses representativa är svårbedömt, för hela riket torde väl resultatet dock vara säkrare än för vart och ett län.

Beträffande rotposternas genomsnittsstorlek, trädslagsfördelning och medelvolum per träd kan i de flesta län ej konstateras någon större förändring sedan året förut. Ett undantag är Västmanlands län, beroende därpå att för 1954/55 avser uppgifterna nästan enbart stormfälld skog, varför posterna ej haft den naturliga sammansättning som de skulle fått vid fritt val av avverknings-

trakt. Först och främst är storleksökningen mycket betydande, 663 m³sk. per post mot 185 m³sk. närmast föregående år, vidare är graninslaget väsentligt större än tidigare, och medelvolumen per träd mindre, 0,33 m³sk. mot 0,49 m³sk. Medelpriset har nedgått från 50 till ca 31 kr per m³sk. I de Västmanland närliggande länen kan motsvarande tendenser spåras men långt ifrån så utpräglat. Givetvis påverkar följdverkingarna av stormfällningen i Mellansverige i någon mån även riksmedeltalen.

Vidare skall anmärkas, att en jämförelse mellan olika län blir såtillvida orättvis, att i vissa, särskilt norrländska, län stämplingarna för rotförsäljning inbegripit virke ner till 3" i brösthöjd medan det i mellan- och sydsvenska län ej är vanligt att klenare virke än 4" och ibland t. o. m. 6" ingår i försäljningsposterna. I närslutna tabell Q. redovisas resultaten per län och skogliga huvudområden.

Den ojämförligt största delen av rotposterna säljes normalt under hösten, mera i undantagsfall efter nyår.

Rotpriserna på enskilda skogar påverkas vanligtvis i hög grad av tendensen vid de av domänverket på höstarna hållna kronoskogsauktionerna. Å dessa utbjödes större rotposter enligt upprättade försäljningslängder för varje revir och omfattande större delen av kronans alla rotförsäljningar och motsvarande omkring en fjärdedel av hela dess årliga gagnvirkesuttag. Vad som ej finner köpare vid auktionerna brukar

Tabell Q. Sammansättning, genomsnittligt pris m. m. för stämplingsposter, sålda på rot från bondeskogar drivningsåret 1954/1955.

Composition, average prices obtained etc. of standing timber on private forests in the cutting year 1954/1955.

Län eller hänsdel County	Antal rot- för- sälj- ning- ar No. of sales of stand- ing tim- ber	I medeltal per rotförsäljning Average per sale of standing timber											
		antal träd No. of trees	kubikmassa volume					medelvolym m³ sk./träd average volume per tree m³ sk.				driv- nings- väg haul- ing dis- tance km	betalt pris per m³ sk. price per m³ sk Sw. cr.
			m³ sk.	därav of which			tall pine	gran spruce	löv bro- ad- lea- ved	saml. all			
				tall pine %	gran spruce %	löv bro- ad- lea- ved %							
Nb lappmarken	51	3 047	415	58	42	—	0,15	0,12	—	0,14	2,8	24,29	
kustlandet	76	5 938	580	51	32	17	0,12	0,08	0,08	0,10	2,3	22,34	
Vb lappmarken	80	2 039	261	28	72	—	0,15	0,12	—	0,13	3,0	29,88	
kustlandet	100	1 390	187	63	37	—	0,19	0,09	—	0,13	1,4	39,45	
Jtl	112	4 002	664	22	78	—	0,21	0,16	—	0,17	2,6	27,59	
Vnr	82	3 427	455	22	76	2	0,22	0,12	0,18	0,13	2,8	30,17	
Gvl	59	1 822	392	41	59	—	0,36	0,17	—	0,19	1,0	49,41	
Kpb	102	1 649	301	43	59	—	0,28	0,14	—	0,18	1,2	42,31	
Vrm	85	3 506	548	35	65	—	0,21	0,14	—	0,16	1,6	52,63	
Ör	58	929	277	26	70	4	0,47	0,27	0,15	0,30	1,0	45,00	
Vstm	47	2 031	663	26	74	—	0,42	0,30	—	0,33	1,4	31,05	
Ups	32	476	195	51	47	2	0,60	0,32	0,20	0,41	0,7	48,05	
Sth	30	1 053	236	38	57	5	0,35	0,19	0,11	0,22	0,6	37,06	
Sdm	38	967	363	47	53	—	0,42	0,34	—	0,38	0,5	44,83	
Ög	74	863	305	55	38	7	0,46	0,30	0,20	0,35	0,3	50,60	
Skb	46	555	204	44	53	3	0,47	0,33	0,20	0,37	0,2	51,90	
Äbg	90	1 043	246	31	67	2	0,31	0,22	0,12	0,24	0,6	46,50	
Jkp	96	475	144	44	56	—	0,36	0,27	—	0,30	0,5	57,57	
Krb	79	630	230	38	62	—	0,40	0,34	—	0,36	0,5	56,75	
Klm n:a	31	666	203	68	27	5	0,37	0,25	0,14	0,31	0,4	53,12	
Klm s:a	37	752	263	49	51	—	0,38	0,32	—	0,35	0,3	49,56	
Gtl	27	733	200	75	25	—	0,36	0,19	—	0,24	0,5	36,30	
Gbg	28	1 316	238	21	70	9	0,16	0,20	0,13	0,18	0,7	40,90	
Hi	45	692	200	53	45	2	0,29	0,29	0,24	0,29	0,4	47,27	
Bl	27	836	262	22	71	7	0,36	0,33	0,17	0,31	0,4	44,58	
Krs	100	326	113	32	50	18	0,41	0,28	0,50	0,35	0,3	54,20	
Mlm	11	277	110	1	57	42	0,40	0,25	1,78	0,40	0,2	60,48	
I	307	2 960	342	50	43	7	0,14	0,10	0,08	0,12	2,2	27,28	
II	194	3 789	572	22	77	1	0,21	0,14	0,18	0,15	2,6	28,46	
III	161	1 721	335	42	58	—	0,31	0,15	0,15	0,19	1,1	45,37	
IV	743	1 155	301	38	60	2	0,34	0,23	0,16	0,26	0,7	47,59	
V	238	605	170	37	52	11	0,31	0,26	0,31	0,28	0,4	46,50	
Hela riket¹	1 643	1 773	325	38	59	3	0,23	0,16	0,11	0,18	1,2	39,32	
Entire country 1953/54¹	1 568	1 591	301	39	58	3	0,25	0,17	0,11	0,19	1,4	38,50	

¹ Vägda medeltal.

Tabell R. Av domänverket erhållna genomsnittspriser vid försäljning av rotposter 1951—1955.

Average prices obtained by the State Forest Service for wood sold on root 1951—1955 cutting year 1954/1955

Måttenheter: kr per m³sk.
Unit of measurement:

Område ¹ Region	Försäljningsår				
	1951	1952	1953	1954	1955
Norrland och Dalarna					
enl. försäljningslängd <i>listed</i>	65,57	31,66	33,27	34,34	35,25
allt å rot sålt virke <i>all wood sold on root</i>	40,24	25,06	27,55	29,18	30,50
Övriga Sverige					
enl. försäljningslängd <i>listed</i>	72,02	49,55	51,69	55,57	53,95
allt å rot sålt virke <i>all wood sold on root</i>	59,05	43,86	47,33	49,00	50,48
Hela riket					
<i>Entire country</i>					
enl. försäljningslängd <i>listed</i>	68,60	40,63	42,47	44,98	45,07
allt å rot sålt virke <i>all wood sold on root</i>	47,30	33,07	36,26	39,18	39,76

¹ Gränsen mellan de två områdena följer revirindelningen, vilken icke exakt sammanfaller med länsgränserna.

försäljas efteråt genom infordrande av anbud eller under hand. Under åren 1948—1952 var auktionerna i Norrland helt inställda och rotposterna såldes efter andra principer. Vissa rotposter, främst smärre och sådana som innehåller sortiment av mer varierande värde upptages ej å försäljningslängderna utan avyttras direkt från reviren. De högsta rotpriserna per m³sk. i genomsnitt erhålles vid auktionerna.

I tabell R. redovisas de genomsnittspriser, som erhållits vid försäljningarna under åren 1951—1955 dels för de

i försäljningslängd upptagna auktionsposterna dels för allt å rot sålt virke.

Auktionsposterna säljes regelmässigt om hösten, men övriga rotförsäljningar sker även på andra tider. Därför blir respektive genomsnittspriser ej helt jämförbara, om konjunkturläget under kalenderåret undergått mer betydande växlingar.

De vid samtliga virkesuttag å kronoskogarna — således inbegripet de i egen regi gjorda avverkningarna — erhållna rånettovärdena per m³sk. under de senaste tio åren framgår av tabell 30.

II. Priser på sågtimmer, massaved och brännved

På grund av stormfällningen i januari 1954 kom timmeravverkningen under detta år att bli avsevärt utökad men he-

la timmerfångsten blev ej uppsägad under året. Vid 1954 års slut var förråden av sågtimmer därför betydligt större än

normalt. Även lagren av sågat virke var osedvanligt stora. De jämförelsevis goda utsikterna för exporten 1955 medförde dock, att efterfrågan på sågtimmer i stort sett blev god och att priserna på timret höjdes något. I de stormhärjade områdena upphörde den nedpressning av prisnivån, som förekommit föregående avverkningsssäsong.

Prishöjningen på sågtimmer kan i stort genomsnitt för hela landet beräknas ha uppgått till omkring 3 %. Jämförelse mellan timmerpriserna 1954 och 1955 försvåras dock därav att prissättningen ändrats 1955 inom vissa delar av södra Sverige så att den anknöt till nya enhetliga bestämmelser om mätning av sågtimmer. Priset kunde därigenom i hela riket grundas på kvaliteterna o/s, V och VI.

Timmerförbrukningen under året översteg något avverkningen, varigenom ovannämnda stora lager kunde nedbringas, men de var dock vid 1955 års slut större än som anses vara normalt.

Industriens lager av massaved var vid 1955 års ingång icke större än vid motsvarande tid året förut. Efterfrågan var under året god, och priserna kunde överlag ökas, i stort genomsnitt med omkring 10 %.

Timmer- och massavedspriserna framgår av tabellerna 31 och 32.

Prisutvecklingen sedan hösten 1949 belyses av följande sammanställning över priserna för obarkat furutimmer

(16' x 8") samt helbarkad sulfitved vid Ångermanälvens mynning (fritt utsorterat) enligt domänverkets statistik. Priserna avser situationen i början av respektive drivningssäsong. I den mån prissättningen har avsett annan måttenhet än f³tr., har prisnoteringarna omräknats att avse denna enhet.

År	Sågtimmer		Sulfitved	
	öre per f ³ tr.	Index 1948 = 100	öre per f ³ tr.	Index 1948 = 100
Hösten 1950 ...	200	177	185	168
» 1951 ...	280	248	270	245
» 1952 ...	225	199	156	142
» 1953 ...	234	207	170	155
» 1954 ...	247	218	190	173

Efterfrågan på brännved har, enligt vad ovan framhållits, varit obetydlig i flera år. De låga priserna har icke stimulerat till större avverkning av detta sortiment. Tillgången på ved vid årets början var därför ringa och den ökning av efterfrågan, som blev en följd av ökade priser å fossila bränslen, kunde icke sätta fart på vedhuggningarna.

Priserna har under året undergått mindre höjning, men i förhållande till omkostnaderna lämnar särskilt tillverkning av de sämre bränslesortimenten alltför fåga eller intet rotnetto. Man måste därför räkna med att betydande mängder till brännved lämpligt virke icke blir tillvarataget. Brännvedspriserna framgår av tabell 33.

III. Drivningskostnader

I tabellerna 31, 32 och 33 lämnas uppgifter om drivningskostnaderna (huggning, körning och gemensamma avverkningskostnader) för sortimenten sågtimmer av barrträd, massaved och brännved. På grund av att huggnings- och

körningskostnaderna för sågtimmer och massaved i området Ljungan och norrut betalas enligt för gagnvirke gemensamt ackord efter medelkubik per stock kan för detta område kostnaderna icke anges för varje sortiment särskilt.

Kostnaderna har beräknats på samma sätt som föregående år och grundar sig för området Ljungan och norrut på av ombudsmännen i Föreningen Skogsarbeten sammanställda kostnadsuppgifter för domänverkets och bolagens skogar. För övriga delar av landet har kostnaderna sammanvägts av uppgifter från domänverket, Sveriges skogsägareförbund (bolagsskogar) och från skogsvårdsstyrelserna, vilka senares uppgifter skall avse övriga enskilda skogar. Alla körningskostnader ansluter sig till viss angiven väglängd.

De gemensamma kostnaderna grundar sig för domänverkets och bolagens skogar på bokföringsuppgifter. Vissa omräkningar har dock måst göras för att få nödig likformighet. Sälunda har för bolagsskogarna viss andel (25 %) av personalkostnader förts till de gemensamma avverkningskostnaderna, ävenså

har semesterersättning till huggare och körare förts dit i likhet med vad som sker i domänverkets bokföring.

Avverkningskostnaderna har visat någon ökning i förhållande till föregående år, även fränsett de onormala förhållanden som rått inom stormfällningsområdet.

En översiktlig bild av avverkningskostnadernas förändringar lämnar efterföljande sammanställning, som avser medelkostnader för domänverkets skogar. Det bör dock påpekas, att de angivna uppgifterna icke får användas för jämförelser mellan kostnaderna i olika delar av riket, emedan i norra delarna av landet även flottningskostnader i viss utsträckning ingår i kostnaderna. Däremot belyser de kostnadsutvecklingen inom samma område för angiven tidsperiod.

	1951	1952	1953	1954	1955
	Drivningskostnader i kr per m ³ sk.				
Norrland o. Dalarna	23:75	31:44	30:88	29:15	30:70
Södra Sverige	14:32	19:58	20:00	19:49	20:29
Hela riket	21:19	27:88	27:69	26:04	27:40

IV. Priser på sågade trävaror och massa

Exportförsäljningarna av sågade trävaror under hösten 1954 för leverans 1955 kom rätt väl igång, och försäljningarna fortsatte även i oförminskad takt i början av 1955. Priserna var sakta stigande. Medelpriserna under året kom att överstiga föregående års medelpriser.

De jämförelsevis stora lagren av sågade trävaror vid ingången av 1955 och den jämförelsevis stora försågningen detta år medgav en ökning av exportkvantiteten med över 15 %.

Priserna å hemmamarknaden för sågade trävaror brukar rätt väl följa exportprisnoteringarna. Man hade på en del håll fruktat att de ökade försågningarna genom stormhärjningen skulle verka prispressande på hemmamarknaden, vilket även lokalt kan ha förekommit, men i stort sett blev marknadsläget stabilt.

Massamarknaden har varit i stort sett god under året. Priserna har i regel stigit, vilket framgår av tabell S.

Tabell S. Exportpriser (fob) på sågade trävaror av furu och gran samt på pappersmassa, 1939 och 1946—1955.

Export prices of coniferous sawn wood and of wood pulp in 1939 and 1946—1955

År Year	Sågade trävaror ¹ Sawn timber			Massa ² Pulp					
	Furu o/s <i>Pine</i> <i>u/s</i> 2½"× 7"	Gran o/s <i>Spruce</i> <i>u/s</i> 2½"× 7"	Furu o. gran V <i>Pine</i> <i>and</i> <i>spruce</i> <i>quinta</i> 2½"× 7"	Meka- nisk massa <i>Mechan- ical</i>	Sulfit			Sulfat	
					blekt		oblekt <i>un- bleach- ed</i>	blekt <i>bleach- ed</i>	oblekt <i>un- bleach- ed</i>
					<i>bleached</i>				
					dis- solving	annan <i>other</i>			
kr per std			kr per ton torrtänt vikt <i>Sw. cr. per ton dry weight</i>						
1939	256	276	218	..	..	219	150	187	121
1946	427	420	408	..	..	450	319	413	298
1947	550	543	527	..	..	613	478	592	451
1948	620	613	593	341	745	694	574	702	535
1949	615	603	561	230	653	502	390	510	356
1950	788	740	705	254	686	650	513	676	486
1951	1 223	1 179	1 145	478	1 484	1 454	1 379	1 485	1 360
1952	1 101	1 053	980	433	1 399	1 038	926	1 046	900
1953	1 100	1 038	984	344	898	688	526	731	480
1954	1 158	1 048	999	342	912	778	596	787	557
1955	1 217	1 082	1 038	343	936	806	639	804	604
1954									
Jan.	1 145	1 045	1 000	355	896	736	546	800	517
Febr.	1 145	1 040	995	349	896	769	577	749	515
Mars	1 130	1 040	990	332	923	781	609	790	558
April	1 150	1 045	995	334	916	749	601	778	553
Maj	1 150	1 045	990	347	918	777	588	798	558
Juni	1 150	1 040	985	346	907	789	602	762	560
Juli	1 150	1 040	985	339	916	794	608	809	572
Aug.	1 150	1 040	985	347	916	782	611	782	570
Sept.	1 145	1 040	990	337	909	791	609	803	576
Okt.	1 180	1 065	1 010	340	925	788	612	784	572
Nov.	1 195	1 060	1 025	338	904	785	616	788	565
Dec.	1 200	1 070	1 035	335	921	796	619	788	573
1955									
Jan.	1 210	1 075	1 040	338	923	806	616	795	589
Febr.	1 220	1 080	1 050	345	926	787	624	799	594
Mars	1 225	1 090	1 060	337	958	812	630	799	606
April	1 230	1 090	1 060	337	944	794	641	795	597
Maj	1 230	1 080	1 060	340	939	806	644	800	602
Juni	1 230	1 095	1 060	341	942	796	636	808	613
Juli	1 230	1 085	1 045	339	941	816	637	799	599
Aug.	1 225	1 090	1 045	351	911	808	656	811	613
Sept.	1 230	1 090	1 035	348	940	820	644	814	605
Okt.	1 205	1 075	1 015	355	941	808	644	807	612
Nov.	1 160	1 070	970	349	932	800	653	809	611
Dec.	1 210	1 060	1 010	336	937	815	642	807	605

¹ Noteringar i Härnösands distrikt för under resp. månader träffade försäljningsavtal för ramsågade trävaror.

² Genomsnittspriser under exportmånaden oavsett om försäljningsavtalet träffats då eller tidigare.

Det bör beaktas, att de i tabell S angivna priserna på massa avser erhållna medelpriser för de under olika månader exporterade kvantiteterna till skillnad från de i samma tabell angivna trävarupriserna, som avser vid olika tidpunkter gällande prisnoteringar. När prisläget är stabilt, vilket 1955 var fal-

let, behöver det självfallet icke bli några större skillnader mellan noteringar och erhållna exportmedelpriser.

Prishöjningarna har icke skett likformigt, vilket närmare framgår av de indextal med 1948 som bas, som angivits i följande tabell.

År	Mek. massa	Sulfitmassa			Sulfatmassa	
		blekt		oblekt	blekt	oblekt
		dissolv.	annan			
1948	100	100	100	100	100	100
1950	74	92	94	89	96	91
1951	140	199	210	240	212	254
1952	127	188	150	161	149	168
1953	101	121	99	92	104	90
1954	100	122	112	104	112	104
1955	101	126	116	111	115	113

E. ARBETARFÖRHÅLLANDEN

I. Löner och avtal

Avtalsuppgörelse för säsongen 1954/55 träffades för Norrland den 27 januari och för södra Sverige den 1 februari 1955. Uppgörelserna fick retroaktiv verkan från den 1 oktober 1954, och de innebar bl. a. att tidlönerna höjdes med 11 å 12 % i Norrland och ca 15 % i södra Sverige samt ackordslönerna med ca 7 % respektive ca 10 %. Avtalen uppsades till den 30 september 1955, och nya förhandlingar upptogs. De samordnades snart med löneförhandlingarna mellan Svenska arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen. Uppgörelse kom därför till stånd, först sedan resultat av dessa förhandlingar uppnåts. Skogsbruket slöt sina nya kollektivavtal den 11 februari 1956 med giltighetstid till den 31 oktober samma år. I likhet med föregående år skulle avtalet gälla med retroaktiv verkan och innebar, att skogens löner fick en lyftning med 3,7—4,0 % från den 1 oktober 1955. Med hänsyn till det över hela landet abnormt ogynnsamma skördeutfallet 1955 med därav föranledd riksomfattande fördyring på furage skulle som en engångsåtgärd under tiden intill den 1 juli 1956 utgå en särskild ersättning för denna onormala fördyring med 2 % å de i avtalen fastställda hästkörningsackorden.

Uppgörelsen innebar förutom den allmänna löneflyttningen vissa tekniska justeringar. Av dessa ändringar må nämnas, att bestämmelser innebärande förhöjda ersättningar för snösvårighet tillfördes skogsavtalen för Norrland och Dalarna. Separat överenskommelse här-

om hade träffats den 27 januari 1956, i södra Sverige genomfördes vidare betygsbedömningsprincipen för huggning av gagnvirke inom ytterligare två avtalsområden, och i samtliga avtal tillkom priser för huggning av lövmassaved.

Avtalsslutande parter var främst å ena sidan domänverket, Föreningen skogsarbeten, Svenska lantarbetsgivareföreningen samt Värmlands och Västra Bergslagens skogsarbetsgivareförening och å andra sidan Svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet. I flertalet körningsavtal ingår dessutom Riksförbundet Landsbygdens folk som avtalslutande part.

I tabell 34, baserad på uppgifter från domänverket, redovisas skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänster länsvis under drivningssäsongerna 1939/40 och 1951/52—1954/55. Enligt tabellen var för hela riket den genomsnittliga dagsförtjänsten för huggare 34 kr 1954/55 mot 32 kr 1953/54, för körare 57 kr respektive 53 kr. Dagsförtjänsten ökade således för huggare med 6,2 % och för körare med 7,5 %. Dessa genomsnittslöner kan dock icke anses vara fullt representativa för skogsarbetarkåren i dess helhet, enär materialet icke innehåller uppgifter från andra skogsägar-kategorier än domänverket. Siffrorna torde ge en rättvisande bild av lönenivåns förändringar år från år men endast en grov uppfattning om dess läge vid angiven tidpunkt. I detta sammanhang synes det vara lämpligt påpeka att dessa daglöner för huggare och körare,

Tabell T. Löneutvecklingen 1947—55 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk och trä-, massa-, pappers- och pappersvaruindustri samt för manlig kontorspersonal inom hela industrien.

Development of wages of adult male workers in forestry, agriculture and in wood, pulp and paper industry and of salaries of male clerical personnel in the whole industry in 1947—1955.

År Year	Arbetare Workers				Kontorsperso- nal <i>Clerical per- sonnel</i>	
	Skogsbruk <i>Forestry</i>		jordbruk <i>Agri- culture</i>	Industri <i>Manufacturing</i>		Industri <i>Manufac- turing</i>
	huggare <i>wood cutters</i>	körare <i>hauliers</i>		trä <i>wood</i>	massa, papper, pappers- varu <i>pulp, paper</i>	hela <i>all branches</i>
	genomsnittlig daglön kr <i>average daily wages</i>			genomsnittlig timlön kr <i>average wages per hour</i>		genomsnittlig månadslön kr <i>average monthly salary</i>

Absoluta tal

1947	15,89	30,94	1,47	2,07	2,21	624
1948	17,42	31,82	1,77	2,25	2,37	665
1949	18,74	33,89	1,84	2,31	2,41	693
1950	17,76	32,46	1,91	2,40	2,50	719
1951	22,38	39,01	2,18	2,95	3,24	831
1952	31,62	53,15	2,73	3,42	3,81	978
1953	30,15	50,18	2,77	3,59	3,94	1 007
1954	32,04	53,26	2,84	3,84	4,21	1 062
1955	34,23	57,03	3,12	4,17	4,65	1 177

Indextal (1947 = 100)

1948	110	103	120	109	107	107
1949	118	110	125	112	109	111
1950	112	104	130	116	113	115
1951	141	126	148	143	147	133
1952	199	172	186	165	172	157
1953	190	162	188	173	178	161
1954	202	172	197	186	190	170
1955	215	184	217	201	210	189

redovisade i tabellerna 34 och T. samt i diagram 1, ej bör omräknas till månadslöner genom multiplicering med antal arbetsdagar i en månad, eftersom skogsarbetarna på grund av väderleksförhållandena icke alltid har möjlighet att arbeta samtliga månadens arbetsda-

gar. Ej heller bör den eventuellt framräknade månadslönen multipliceras med 12 för erhållande av en skogsarbeters årslön, enär den säsong, varunder den ovannämnda daglönen erhålles, är genomsnittligt kortare än ett år.

Samtidigt bör emellertid observeras,

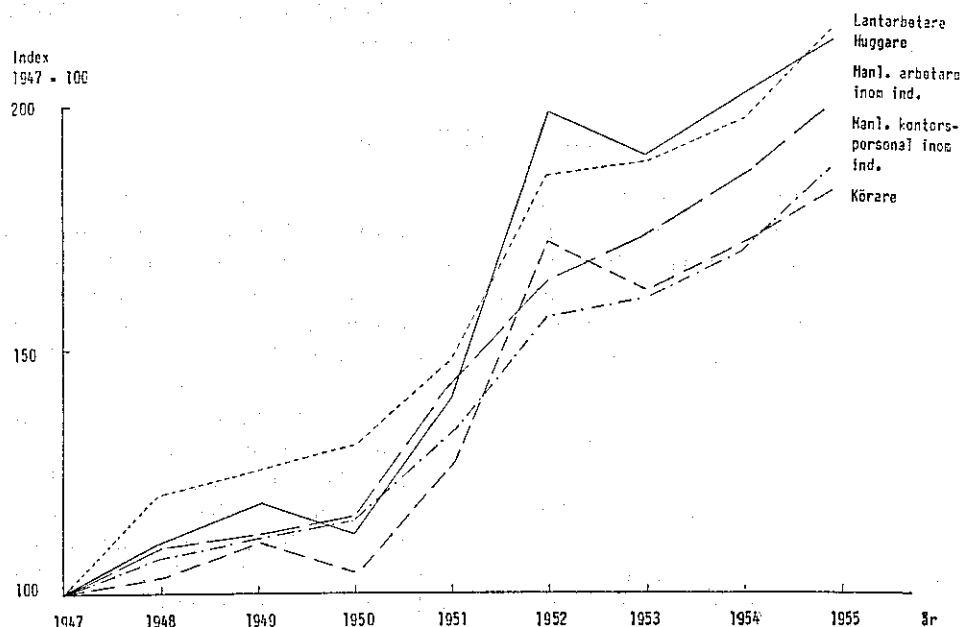

Diagram 1. Löneutvecklingen 1947—1955 för huggare, körare, lantarbetare, manliga arbetare inom träindustrin samt för manlig kontorspersonal inom industrien.

vilket också framhålls i SOU 1953:36, »Skogsbrukets arbetsmarknad», att utvecklingen rörande anställningsförhållandena inom storskogsbruket särskilt under de senaste decennierna gått därhän, att större delen av arbetsstyrkan utgöres av till respektive arbetsgivare relativt fast knutna arbetare. Detta gäller framför allt huggare men även, fast i relativt liten utsträckning, körare. Enligt ovannämnda offentliga utredning utgöres ca 80 % av storskogsbrukets arbetare antingen av fasta årsarbetare eller av säsongsarbetare, som regelbundet arbetar minst 200 respektive minst 60 dagar per år hos en och samma arbetsgivare. Genomsnittligt uppgår de fasta årsarbetarna (huvudsakligen huggare) till 40 % av antalet skogsarbetare hos storskogsbruket. Tabell 34 ger emellertid även belägg för det kända förhållandet, att såväl huggare som körare genomsnittligt kommer upp till högre

dagsförtjänster i Norrlandslänen och i Kopparbergs län än längre söderut.

I tabell T. jämföres löneutvecklingen 1947—1955 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk med motsvarande utveckling för vuxna manliga arbetare inom jordbruk samt trä-, massa-, pappers- och pappersvaruindustri samt för manlig kontorspersonal inom hela industrin. Av tabellen, liksom ock av diagram 1, framgår att löneutvecklingen under denna tid varit gynnsammast för lantarbetare och huggare. Dessa båda kategorier fick sina löner ökade med 117 respektive 115 % under denna tid. Bland här redovisade kategorier var löneutvecklingen minst gynnsam för körare och för manlig kontorspersonal inom industrin, vars löner ökade med 84 respektive 89 %. För träindustriarbetarna redovisas en löneökning med 101 % och för massa-, pappers- och pappersvaruindustriarbetarna med 110 %.

De nya avtalen för 1955/56 innebar för flottningspersonalen en förhöjning med ca 4,5 % jämfört med tidigare avtal och

för virkesmätningsspersonalen en förhöjning med ca 3,7 %.

II. Sysselsättning

I SOU 1956:36 »Skogsbrukets arbetsmarknad», framhålles att skogsbruket är en av det svenska näringslivets viktigaste grenar. Det uppskattas svara för ungefär en tiondel av nationalinkomsten och närmare hälften av landets totala exportvärde. Skogen beräknas ge sysselsättning åt ca 150 000 årsarbetare, och ytterligare 150 000 anställda vid sågverk, massa- och pappersfabriker samt andra träförädlingsindustrier är för sin sysselsättning beroende av råvarutillförseln från skogen. Drygt en åttiondel av vår manliga befolknings totala arbetsinsats sker inom skogsbruk och skogsindustri.

Tidigare hade skogsarbetet mestadels karaktären av bisyssla. Under de senaste decennierna har det emellertid mer och mer blivit ett huvudyrke för sina utövare. Sålunda har antalet i skogsbruket helt sysselsatta arbetare ökat avsevärt, och säsongerna har alltmer utjämnats. Men skogsarbetet är i realiteten den huvudsakliga inkomstkällan även för stora delar av befolkningsgrupper, som redovisas inom det egentliga jordbruket.

I föregående årgångar av Skogsstatistisk årsbok har uppgifter, hämtade från Folkräkningen 1950, lämnats beträffande de egentliga skogsarbetarna. Mera aktuella liknande statistiska uppgifter har ej tillkommit sedan Skogsstatistisk årsbok 1954 publicerades, varför intresserade läsare hänvisas till denna och tidigare årsböcker. Beträffande de arbetare, som mera tillfälligt är sysselsatta inom skogsarbete, är kännedomen fortfarande ofullständig.

Den enda löpande statistik över sysselsättningen i skogsbruket, som för närvarande föres, sammanställs av Arbetsmarknadsstyrelsen och avser endast avverknings-, skogsvårds- samt husbyggnads- och anläggningsarbeten vid domänverkets och 54 större skogsbolags skogar. Sysselsättningen vid dessa under 1955 belyses av tabell 35, vilken omfattar såväl fasta som tillfälliga skogsarbetare. Antalet arbetare sysselsatta i avverkningsarbete under februari månad var 1954 och 1955 för domänverket 16 468 respektive 15 222 och för skogsbolagen 54 403 respektive 53 836 samt under maj månad för domänverket 6 266 respektive 6 628 och för skogsbolagen 26 151 respektive 29 404. Totalt synes alltså sysselsättningen inom avverkningsarbetet ha minskat med ca 2,5 % under vintern 1955 jämfört med vintern 1954. Sammanlagda antalet sysselsatta i avverkningsarbete under maj månad ökade från 32 417 år 1954 till 36 032 år 1955 d. v. s. med 10 %, vilket ger belägg för att sommarhuggningarna fortsätter att öka.

Inom småskogsbuket har skogsägareföreningarna på många håll i landet börjat utföra skogsavverkning och skogsvårdsarbeten med fasta skogsarbetarlag på medlemmars skogar. I de trakter, där denna verksamhet förekommer, har därigenom möjlighet öppnats även för arbetskraften på bondeskogarna att få en mer kontinuerlig sysselsättning, varjämte arbetet i större utsträckning kunnat mekaniseras.

Det kan i detta sammanhang vara av intresse att veta, att enligt uppgift från

Föreningen Skogsarbetens och Kungl. Domänstyrelsens Arbetsstudieavdelning (SDA) t. o. m. 1955 inom landet försåls 35 000 motorsågar.

Under 1955 rådde i stort sett god balans mellan tillgång och efterfrågan på arbetskraft inom skogsbruket. Arbetslösheten var i huvudsak lokaliserad till vissa delar av övre Norrland och förekom vid omställningarna mellan de olika säsongerna, vår och höst, samt under vintern vid skiljeställena. Den stora stormfällningen av skog i mellersta Sverige i början av 1954 åstadkom även 1955 i viss utsträckning minskad sysselsättning för skogsarbetarna, framför allt i Dalarna, där förråden av virke från stormfällningen minskat uttagen.

Under årets första månader förelåg besvärliga snöförhållanden i stora delar av Norrland, och planerade vinterdrivningar kunde i många fall ej helt slutföras. För att kompensera de uppkomna eftersläpningarna planerades ökade avverkningar vintern 1955—56. Till följd av djup snö på ofrusen mark försvårades emellertid drivningarna även nyssnämnda vinter.

De arbetare, som under våren och sommaren friställs från avverkningsarbeten o. d., ägnar sig i Norrland, Dalarna och Värmland ofta åt flottningsarbete. Sysselsättningen inom flottningsverksamheten redovisas särskilt i tabell 36; en betydande del av de här redovisade arbetarna torde emellertid även innefattas i uppgifterna för februari och november i tabell 35. Efter en omläggning av statistiken över personal syssel-

satt i flottningsverksamhet kan jämförelse i detta hänseende göras endast fr. o. m. 1953.

Sysselsättningen inom flottningsverksamheten vid olika tidpunkter illustreras, förutom av tabell 36, av nedanstående indextal, där antalet i flottningsarbete sysselsatta omkring den 15 maj satts lika med 100. Vid denna jämförelse mellan åren 1954 och 1955 bör ihäggkommas att antalet sysselsatta den 15 maj 1955 var 38 % mindre än vid samma tidpunkt 1954. Antalet sysselsatta den 15 maj 1954 var dessutom 25 % mindre än vid samma tidpunkt 1953. Antalet sysselsatta i flottningsarbete den 15 maj 1953, 1954 och 1955 var respektive 17 055, 12 786 och 7 975.

Av siffrorna framgår, att flottningen både kom senare igång och avslutades senare 1955 än 1954. Detsamma var även förhållandet 1954 jämfört med 1953. Under 1955 inträffade snösmältning och islossning två till tre veckor senare än normalt på grund av osedvanligt kall vår. Vattentillgången var emellertid god under första hälften av flottningssäsongen men minskade sedan under dess senare del på grund av den ovanligt torra sommaren. Tillgången på arbetskraft för flottningsarbetet var i allmänhet god utom i västra Värmland.

Antalet av arbetarpersonalen fullgjorda dagsverken fördelade sig med ca två tredjedelar på flottningsarbete etc. och ungefär en tredjedel på skiljning etc. I jämförelse med 1954 var antalet dagsverken inom flottningsverksamheten ca 5 % lägre. Sammanlagt åtgick 1955

	flottning o. d.			skiljning o. d.		
	1953	1954	1955	1953	1954	1955
omkring 15 maj	100	100	100	8	8	10
» 1 juli	38	93	155	25	31	65
» 15 augusti	19	34	38	21	29	62

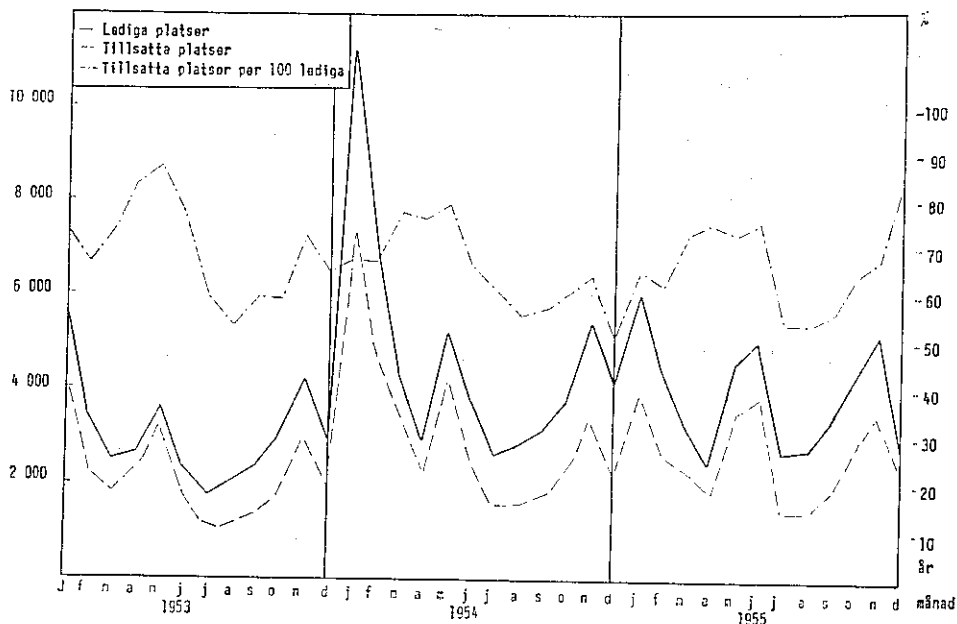

Diagram 2. Antal lediga och tillsatta platser samt antalet tillsatta platser per 100 lediga (skalan till höger) månadsvis 1953—1955.

drygt 1,3 milj. dagsverken (f. å. 1,4) i flottningsarbete.

Läget på arbetsmarknaden belyses även i någon mån av uppgifterna rörande arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket. En sammanställning över denna för 1953—1955 finns i tabell 37. Såsom framhålles i not till tabellen ingår däri även flottningspersonal.

Utvecklingen under de tre senaste åren framgår tydligare av diagram 2. Efterfrågan på arbetskraft var större 1954 än 1953 framför allt under årets första månader till följd av det starka arbetskraftsbehovet efter den kraftiga stormfällningen i början av januari.

Under 1955 synes efterfrågan på arbetskraft ha sjunkit något i jämförelse med 1954. Den ständigt återkommande ökningen av efterfrågan på arbetare under maj månad beror på att flottnings-säsongen börjar vid denna tid på året.

Kurvan för antalet tillsatta platser synes i allmänhet ganska väl följa den- samma för antalet lediga platser under åren 1953—1955 men på en lägre nivå. Såsom framgår av diagrammet har kurvan för tillsatta platser per 100 lediga de lägsta värdena under sommarmånaderna, under vilken tid många skogsarbetare uppenbarligen är sysselsatta med jordbruksarbete.

III. Olycksfall och arbetarskydd

På grundval av uppgifter från arbetsgivare med i regel minst fem personer sysselsatta publicerar riksförsäkrings-

anstalten statistik över olycksfall bl. a. i skogs- och flottningsarbeten. Från denna statistik, som endast omfattar fall

Tabell U. Antal olycksfall och därav föranledda sjukdagar per 1 000 årsarbetare i skogs- och flottningsarbeten 1952 och 1953. Större arbetsgivare (exkl. staten).

Number of accidents etc. per 1 000 full-year workers in forest work and in floating in 1952 and 1953.

Arbetsområde <i>Field of activity</i>	Olycksfall <i>Accidents</i>		Invaliditetsfall <i>Cases of disability</i>		Dödsfall <i>Fatal cases</i>		Sjukdagar <i>Days of sick leave</i>	
	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953
Skogsvård <i>Silviculture</i>	53	(38)	—	—	—	—	1 354	(618)
Avverkning <i>Cutting</i>	270	268	2	2	—	—	5 665	5 523
Flottn. o. skiljning <i>Floating and sorting</i>	122	(143)	2	2	—	1	3 358	(4 245)
Övriga arbeten <i>Other work</i>	73	(88)	—	1	1	—	1 646	(3 743)
Totalt <i>Total</i>	242	241	2	2	—	—	5 163	5 123

Se även noter till tabell 38.

vilka medfört avbrott i arbetet, har tabellerna 38 och 39 sammanställts. På grund av den tid, som krävs för skadereglering m. m., fördröjs denna statistik några år; således föreligger för närvarande uppgifter senast för 1953. Då lagen om allmän sjukförsäkring, vilken den 1 januari 1955 efterträdde olycksfallsförsäkringslagen och lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar, innebär genomgripande förändringar i förhållande till den tidigare lagstiftningen, blir de statistiska uppgifter, som framdeles kan erhållas, icke direkt jämförbara med siffror från tiden före ändringen. I Riksförsäkringsanstaltens publicerade statistik för 1952 gjordes därför redan vissa inskränkningar i framställningen, och i 1953 års statistik har ytterligare en del partier utesluts eller reducerats. Bl. a. har för sådana olycksfall, som icke föranlett invaliditet eller död, beräkningen av förekomman-

de siffervärden (antal fall, antal sjukdagar etc.) förenklats genom ett stickprovsförfarande på så sätt, att för varje försäkringsinrättning endast vart tionde olycksfall uttagits och, sedan därvid påträffade invaliditets- och dödsfall fränsorterats, de värden, som erhållits för övergående fall, tiodubblats. Beträffande invaliditets- och dödsfall samt yrkessjukdomsfall har däremot samtliga skador medlagits vid beräkningarna. På grund av ovannämnda stickprovsförfarande är uppgifterna för specialgrupper med mindre antal årsarbetare icke så tillförlitliga. Dessa har därför i tabell 38 och texttabell U. angivits inom parentes. I tabell 39 har uppgifter för 1953, på grund av bristande tillförlitlighet i materialet, helt utesluts, varför i denna tabell endast genomsnittssiffror för perioden 1948—1952 redovisas.

Såsom framgår av tabell 38 är olycksfallsrisken för skogsarbetare alltjämt

betydande. Olycksfallsfrekvensen är utan jämförelse störst inom gruppen »avverkningsarbeten» där i genomsnitt mellan var tredje och var fjärde årsarbetare drabbas av olycksfall av något slag. Det anförda gäller 1953 likaväl som för de närmast föregående åren. Antalet olycksfall och därav föranledda sjukdagar m. m. per 1 000 årsarbetare belyses närmare i tabell U. Enligt vad ovan framhållits står osäkra siffror inom parentes.

Olycksfallsfrekvensen inom skogsbruket, vilken ökat något under åren 1949—1951, sjönk 1952 till 242 olycksfall per 1 000 arbetare från 258 år 1951. Jämfört med 1952 var olycksfallsfrekvensen inom skogsbruket 1953 i stort sett oförändrad med 241 olycksfall per 1 000 årsarbetare och 5 123 av olycksfallen föranledda sjukdagar per 1 000 årsarbetare mot 5 163 sjukdagar 1952. Antalet olycksfall med dödlig utgång uppgick till 23 år 1953 mot 24 år 1952. Antalet invaliditetsfall minskade från 119 år 1952 till 107 år 1953.

Tyvärr medger inte primärmaterialet för 1953, såsom ovan framhållits, en jämförelse mellan 1953 och 1952 av antal förlorade arbetsdagar per årsarbetare på grund av olycksfall i skogs- och flottningsarbeten fördelade på olycksfallsorsaker, och tabell 39 omfattar endast en fördelning på olycksfallsorsaker för perioden 1948—1952. Ytterligare kommentarer till 1953 års olycksfallsstatistik synes ej erforderliga. I genomsnitt för perioden 1948—1952 orsakade olycksfallen i avverkningsarbeten, som även inkluderar lunning och vissa andra körslor, ca 11 dagars och olycksfallen i flottnings- och skiljningsarbeten ca 12 dagars förlust per årsarbetare. Motsvarande siffra för skogsvårdsarbeten var endast ca 3 dagar. Ser man till orsakerna föranleddes de största arbets-

förlusterna under perioden 1948—1952 av »fordon» (ej spårbanor) med i genomsnitt två och en halv arbetsdagar per årsarbetare och handverktyg med i genomsnitt två arbetsdagar per årsarbetare. Om man använder Riksförsäkringsanstaltens beräkning att dödsfall motsvarar 7 500 förlorade arbetsdagar, erhålles antalet förlorade arbetsdagar per årsarbetare inom flottnings- och skiljningsverksamhet på grund av drunkningsolyckor till i genomsnitt fyra dagar under nyssnämnda femårsperiod.

I syfte att nedbringa olycksfallsfrekvensen inom skogsbruket och att öka arbetssäkerheten för dess personal pågår såväl vid statliga myndigheter som inom enskilda organisationer arbeten för förbättring av verktyg och arbetsmetoder. Statens verksamhet på detta område handhas främst av skogsyrkesinspektionen inom arbetarskyddsstyrelsen. Även genom domänverket och skogsforskningsinstitutet bedriver staten forskning och upplysning avseende ökad säkerhet för arbetarna i skogen. Bland enskilda organisationer som verkar för rationalisering av arbetsredskap och maskiner m. m. märkes de skogsarbetsstudieorganisationer, vilkas verksamhet behandlas på sid. 101—102.

Enligt arbetarskyddsstyrelsens berättelse för 1955 hade, såsom framgår av tabell på sid. 85, under året 13 042 olycksfall anmälts till skogsyrkesinspektionen mot 16 019 år 1954, vilket innebär en minskning med 18 % under 1955. Däremot ökade antalet dödsfall från 13 år 1954 till 21 år 1955. På väg till och från arbetet förolyckades två arbetare 1954 och sju 1955.

Då ovan intagna statistik omfattar alla anmälda fall, således även sådana som icke medfört avbrott i arbetet, samt även olycksfall hos mindre arbetsgivare

Olycksfall 1955 anmälda till skogsyrkesinspektionen.

Arbetsområde	vuxna	minder- åriga	totalt	därav dödsfall
skogsvårdsarbete	487	145	632	2
skogsavverkning	11 022	735	11 757	17
flottnig	326	8	334	1
milkolning	16	—	16	—
flottledsbyggnad m.m.	288	15	303	1
Summa	12 139	903	13 042	21
på väg till och från arbetet	420	17	437	7

(mindre än fem anställda), är den icke direkt jämförbar med uppgifterna i tabell 38 för 1953.

Bland de frågor, som arbetarskyddsstyrelsen under 1955 ägnat speciell uppmärksamhet, kan nämnas anordnandet av permanenta timmeravlägg vid flottled och bilväg, skyddsräcken på gångbommar vid kraftverksdammar och andra större dammar samt försök med

vinschar, avsedda att ersätta såväl brossling som hästlunning. Inspektionen har också bedrivit en icke obetydlig kurs- och propagandaverksamhet. Under 1955 hölls sålunda av inspektionens personal inalles 112 kurser (f. å. 121) i arbetarskydd på olika ställen i riket; ca 2 000 åhörare (f. å. 2 300) bevistade kurserna.

F. VILTTILLGÅNG OCH JAKT

Till Svenska jägareförbundet inger länsjaktvårdsföreningarna årliga rapporter över såväl beräknad vilttillgång som avskjutning av villebråd. Det ligger i sakens natur, att dessa uppgifter blir synnerligen osäkra.

Ur Jägareförbundets verksamhetsberättelse för tiden 1955 1/7 1956 har hämtats följande sammandrag av redogörelsen över vildnadsförhållandena.

Våren 1955 var i allmänhet fördröjd, kall och våt, vilket inverkade ofördelaktigt på fågelns kläckningsförhållanden och harkullarna. Sommaren liksom hösten 1955 blev emellertid gynnsam för viltet. Däremot blev den långa, kalla och snörika vintern 1955—56 synnerligen påfrestande för de vilda djuren, särskilt för rådjuren och fältviltet.

Tillgången på älg före höstjakten 1955 ansågs vara minst medelgod i de flesta län. Den legala höstjakten 1955 gav 24 738 älgar mot 25 166 föregående år (tabell 40), vilket per 1 000 ha landareal gör 0,6 skjutna älgar. Främst i avskjutning per arealenhet kom Uppsala och Södermanlands län med 1,8 respektive 1,6 älgar på 1 000 ha landareal.

De goda bärgningsförhållandena inom jordbruket hösten 1955 bidrog till att skadeståndskraven beträffande av älg förstörd gröda blev förhållandevis låga. I ersättning utbetalades 287 000 kr mot 1 257 000 kr under år 1954.

Rådjursstammen led svårt av den hårda vintern 1955—56 men har behållit sin starka position i svensk fauna. I hela Göta- och Svealand betecknades tillgången som medelgod — på sina håll över medelgod — och vad Norrland beträffar kunde spåras en ökning i dess

södra delar. Under hösten 1955 beräknas 26 500 rådjur vara fällda, de största avskjutningssiffrorna kom från Skåne och Södermanland.

Tillgången på skogshare angavs i 16 län vara medelgod med tendens till ökning. Avskjutningen beräknades uppgå till 101 000 av vilka 40 000 skjutits i Norrland. Fältharen, som inte förekommer i de fyra nordligaste länen, uppträdde i en ojämnare stam. Under den hårda vintern hälsade fälthararna på i trädgårdarna och orsakade skador på fruktträderna. Den totala avskjutningen beräknades till 93 500, de högsta avskjutningssiffrorna från Halland och Skåne.

Vildkaninen var på tillbakagång såväl i Skåne som på Gotland. Jakt- och fångstbytet taxerades till 105 000.

Skogsfågeln, som 1954 endast fick jagas i Norrbottens och Västerbottens län, blev hösten 1955 tillåten under kortare perioder även i Jämtlands, Västernorrlands, södra Älvsborgs, Gotlands, Hallands, Kalmar, Kronobergs och Jönköpings län. Otivelaktigt hade stammarna i dessa län ökat. Avskjutningen av tjäder i hela riket beräknades till 20 000 — varav 10 000 enbart i Norrbottens län — och av orre till 24 000. Jakten efter järpe, som var tillåten endast i de fyra nordligaste länen, beräknades avkasta 26 000 fåglar.

Ripans förekomst i fjälltrakterna varierade. Tillgången betecknades som medelgod i Norrbottens och Västerbottens län och som under medelgod i Jämtlands län. 54 000 ripor beräknades ha skjutits eller snarats.

Tillgången på rapphöna var dålig i

hela riket med undantag av Öland. Fasanen visade däremot god tillgång i södra och mellersta Sverige under 1955 års jakt. Avskjutningssiffror: 16 000 rapphöns och 147 500 fasaner.

I fråga om sjöfåglarna var tillgången på gräsand ojämn och i allmänhet klen. Bland dykänderna uppvisade ejdern goda kullar, men även svärtan och viggen hade ökat i tillgång. Alfågeln led mycket av oljeutsläppen från fartyg i Östersjön, danska bältena och Nordsjön. Jakten efter sjöfåglar i hela riket beräknades ha avkastat 126 000 simänder (egentliga änder) och 56 000 dykänder.

Ringduvan, tidigare mycket talrik i Svea- och Götaland, minskade i tillgång under berättelseåret, och skogsduvan (»blåduvan») var sällsynt.

Morkullans stam höll sig konstant, och 24 000 kullor beräknades ha skjutits på sträcket. Vad beckasinerna beträffar visade de dålig tillgång.

Rödräven uppträdde i 15 län, tilltillgången var över medelgod. Beräknad total avskjutning 84 000. Grävlingstam-

men var oförändrad. Uttern beräknades vara på tillbakagång så gott som överallt i riket, men mårdstammen visade ökad tillgång i Norrland. Vildminken har fortsatt sitt segertåg över riket — från icke mindre än 17 län meddelades att stammen ökat. Fångsten under berättelseåret beräknades till 8 300 minskar.

Detaljerade uppgifter om avskjutningen av de olika slagen av villebråd 1951—1955 finns i tabell 41.

För dödande av vissa rovdjur, nämligen varg, järv och säl, utbetalar staten i enlighet med jaktstadgan skottpengar. Tillsammans utbetalades 9 510 kr 1955, varav dock endast 480 kr belöpte på varg och järv, den helt övervägande delen var skottpengar för säl.

Jaktens avkastning (*handelsvärde*) i Sverige under jaktåret 1955/56 har beräknats sålunda:

Älg, hjort, rådjur	12,7 milj. kr
Pälsvilt	1,7 » »
Småvilt	4,1 » »
Summa	18,5 milj kr

G. ÖVRIGA SKOGLIGA FRÅGOR

I. Administration

Den statliga tillsynen över rikets skogar utövas i huvudsak genom två skilda centrala ämbetsverk, domänstyrelsen och skogsstyrelsen. Domänstyrelsen med dess olika lokala organ svarar för förvaltningen av eller tillsynen över kronans och vissa andra allmänna skogar. Skogsstyrelsen jämte de regionala skogsvårdsstyrelserna har tillsyn över flertalet andra skogar i riket, huvudsakligen enskilda. Nedan följer en sammanfattning av de olika skogliga organens administration och uppgifter.

1. Domänverket (domänstyrelsen, dess lokalförvaltningar och skogsskoleundervisningen)

Domänverket är ett affärsdrivande verk. Nu gällande instruktion för verket utfärdades av Kungl. Maj:t den 1 mars 1935 (SFS nr 48), men ett flertal ändringar i instruktionen har sedermera skett. Domänverket består av domänstyrelsen samt därunder lydande lokala skogs- och jordbruksförvaltningar jämte statens skogsskolor.

Domänstyrelsen åligger

att handha förvaltningen av i statens ägo befintliga skogs- och jordbruksegendomar,

att handha tillämpningen av gällande författningar beträffande vissa allmänna skogar samt förvalta och utöva tillsyn å vissa sådana skogar,

att ordna och övervaka undervisningen vid statens skogsskolor,

att i allmänhet verka för en ändamålsenlig skogshushållning och jaktvård i riket, samt

att omhänderha värden och förvaltningen av rikets nationalparker samt fullgöra vissa andra naturskyddsuppgifter.

Styrelsen utgöres av en generaldirektör, tillika chef för domänverket, en överdirektör såsom souschef vid verket samt en försäljningschef och sex byråchefer såsom ledamöter av styrelsen och chefer för var sin byrå.

Hos styrelsen är anställda ordinarie tjänstemän i enlighet med av Kungl. Maj:t fastställda personalförteckningar. Styrelsen äger vidare i mån av behov anställa icke ordinarie personal.

Styrelsen är organiserad på sju byråer, nämligen försäljningsbyrån, första skogsbyrån (för norra Sverige), andra skogsbyrån (för södra Sverige), skogstekniska byrån, jordbruksbyrån, kame-ralbyrån och personalbyrån. Dessutom finns ett särskilt domänfiskalskontor.

Skogsförvaltningen har huvudsakligen till uppgift att handha den direkta förvaltningen av statens skogar med tillhörande skogsjordbruk och fisken. Landet är därvid uppdelat i 10 överjäg-mästaredistrikt, varidera med en överjäg-mästare samt i regel två biträdande jägmästare. Varje överjäg-mästaredistrikt är uppdelat i revir, vilkas antal varierar mellan 8 och 14. Vid 1955 års utgång fanns 106 revir. Varje revir förestås av en jägmästare (revirförvaltare). På de flesta reviren är dessutom anställd en

biträdande jägmästare. Reviren är i sin tur uppdelade i bevakningstrakter, som förestås av kronojägare. Antalet ordinarie bevakningstrakter var vid 1955 års utgång 458. Utöver de ordinarie kronojägarna är ca 200 biträdande kronojägare anställda.

Till förvaltningspersonalen hör vidare viss teknisk personal samt kontorstjänstemän av skilda slag. Huvudparten av skogsförvaltningens kontorstjänstemän är sammanförd till större centrala kontor ute i landet, vilkas antal vid utgången av 1955 uppgick till 21.

Jordbruksförvaltningen har till uppgift att handha tillsynen över kronans jordbruksdomäner och fisken samt att handlägga ärenden rörande dessa, såsom arrenden, syner och byggnadsfrågor. Personalen vid jordbruksförvaltningen utgöres av fem domänintendenter. Jordbruksdomänernas antal uttryckt i antal avtal om upplåtelser utgjorde vid 1955 års utgång ca 1 170 med en areal av ca 57 400 ha, varav 44 400 ha åker.

Under året var fem ordinarie statliga skogsskolor i verksamhet. Deras uppgift, belägenhet m. m. framgår av kapitel G III sid 92. Varje skogsskola står under tillsyn av en lokalstyrelse. De ordinarie skolornas personal utgöres av en föreståndare (som med undantag för Älvsby skogsskola tillika är jägmästare i reviret), en biträdande lärare (biträdande jägmästare) och en yrkeslärare, vilka jämte ämneslärare, där sådan finns, utgör skolans lärarråd.

Domänverkets sammanlagda personal vid 1955 års utgång uppgick i fråga om tjänstemännen till ca 1 600. Därtill kommer bl. a. ca 300 skogsförmän anställda enligt kollektivavtal mellan domänverket och Civila Statsförvaltningens Tjänstemannaförbund (CST). Antalet arbetare i verkets tjänst visar betydan-

de variationer; i februari 1955 sysselsattes t. ex. 15 800 arbetare, i augusti endast 9 650. Härtill kommer de arbetare, som sysslar med avverkning av försälda rotposter.

2. Skogsstyrelsen

Nu gällande instruktion för skogsstyrelsen utfärdades av Kungl. Maj:t den 22 april 1949 (SFS nr 148; ändr. 749/1952). Enligt denna åligger det skogsstyrelsen att med uppmärksamhet följa det enskilda skogsbrukets tillstånd och utveckling inom landet och, så långt möjligt, jämväl i utlandet samt vidtaga eller hos Kungl. Maj:t föreslå de åtgärder styrelsen anser påkallade för det enskilda skogsbrukets främjande.

Det åligger vidare styrelsen att, i enlighet med vad därom stadgats, handha administrativa, kamerala, tekniska och andra ärenden, som angår det enskilda skogsbruket, ävensom att meddela föreskrifter rörande mätning av virke och utöva uppsikt över sådan mätning.

Styrelsen skall samarbeta med skogsvårdsstyrelserna. För sådant ändamål äger skogsstyrelsen att vid behov infordra yttranden och upplysningar från dessa samt kalla deras ledamöter och tjänstemän till överläggningar. Den bör jämväl ge skogsvårdsstyrelserna kännedom om sådana förhållanden, som kan vara av vikt för främjande av deras arbetsuppgifter, samt meddela dem råd och anvisningar i ämnen, som berör deras verksamhet. Skogsstyrelsen åligger vidare att öva tillsyn över användningen av de medel, som står till skogsvårdsstyrelsernas förfogande för att stödja skogsbruket. På framställning skall skogsstyrelsen tillhandagå myndigheter, menigheter och institutioner med upplysningar och utredningar inom området för dess verksamhet.

Skogsstyrelsen utgörs av en överdirektör och chef samt fem ledamöter.

Hos styrelsen skall vara anställda befattningshavare i enlighet med gällande personalförteckning för styrelsen samt dessutom, i mån av behov och tillgång på medel, annan personal. Styrelsen äger därjämte att, så långt anvisade medel förslå därtill, anlita sakkunnig person vid behandling av visst ärende eller viss grupp av ärenden.

Styrelsen är organiserad på två skogsbyråer (första och andra skogsbyrån) samt en administrativ byrå. Dessutom finns en särskild avdelning för ärenden angående virkesmätning och skoglig statistik.

3. Skogsvårdsstyrelserna

Enligt Kungl. Maj:ts förordning den 30 maj 1941 (SFS nr 350; ändr. 323/1946, 387/1949, 823/1952, 428/1954) skall skogsvårdsstyrelse ha till uppgift att befrämja och understödja den enskilda skogshushållningen samt verka för att skogsvårdsarbetet bedrivs på ett planmässigt sätt inom styrelsens verksamhetsområde. Därjämte skall skogsvårdsstyrelse utöva den uppsikt och vidtaga de åtgärder, som jämlikt gällande skogsvårds-, naturskydds- och andra författningar ankommer på styrelsen.

Skogsvårdsstyrelsen har att till fullgörande av sin uppgift

verka för den skogligen upplysningen och yrkesutbildningen genom anordnande eller understödjande av kurser, demonstrationer, föreläsningar eller annan undervisnings- eller upplysningsverksamhet,

föranstalta därom, att inom verksamhetsområdet såvitt möjligt finns tillräcklig tillgång på skogsfrö och plantor av fullvärdig, för orten lämplig beskaffenhet,

lämna sakkunnigt biträde vid planläggning av skogsbrukets drift samt vid skogens vård och skötsel i övrigt,

stödja sammanslutningar av skogsägare i deras verksamhet för skogsvårdens befrämjande,

bevilja bidrag till utförande av skogsvårdsfrämjande åtgärder,

medverka till genomförandet av åtgärder i syfte att bekämpa skogseld, samt

vidtaga i övrigt påkallade åtgärder till befordrande av en förbättrad skogshushållning.

Skogsvårdsstyrelse äger att med tillämpning av de föreskrifter, skogsstyrelsen fastställer, bestämma de villkor, under vilka styrelsen må lämna biträde vid planläggning av skogsbrukets drift eller vid skogens vård och skötsel i övrigt.

Vid fullgörandet av sin uppgift har skogsvårdsstyrelse att ställa sig till efterrättelse vad i övrigt finns föreskrivet i författningar och av Kungl. Maj:t eller skogsstyrelsen meddelade bestämmelser.

Skogsvårdsstyrelserna, 25 till antalet, består inom vart och ett av Älvsborgs, Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden av fem samt inom annat landstingsområde av tre i skogsbruk förfarna och med skogsförhållandena i orten väl förtrodda män, utsedda för tre år i sänder, en såsom ordförande av Kungl. Maj:t samt de övriga till halva antalet av vederbörande landsting och till halva antalet av vederbörande hushållningssällskap.

Hos skogsvårdsstyrelse skall vidare vara anställda befattningshavare i enlighet med för styrelsen gällande, av Kungl. Maj:t fastställd personalförteckning. Chef för personalen är länsjägmästaren. Under denne tjänstgör ett varierande antal jägmästare och forstmäns-

tare samt länsskogvaktare såsom föreståndare för varje länsskogvaktarområde. Antalet sådana områden var under året ca 300. Skogsvårdsstyrelse må därjämte anställa övrig för dess verksamhet erforderlig personal.

II. Skogsforskningsinstitutet

Statens skogsforskningsinstitut utgör enligt av Kungl. Maj:t utfärdad instruktion (SFS 1945 nr 439 med ändringar) det centrala organet för den med statsmedel bedrivna skogliga forskningen i landet.

Institutet har två huvuduppgifter. Den ena är att genom vetenskaplig forskning klargöra hur skogen under olika förhållanden lämpligen bör skötas, och den andra att genom en fortlöpande inventering uppskatta omfattningen och beskaffenheten av rikets skogstillgångar samt avverkningarnas storlek (riksskogstaxering). Dessutom har institutet en viss undervisningsskyldighet vid skogshögskolan.

Bakom denna allmänna beskrivning döljer sig mångskiftande uppgifter. För fullgörande härav är institutet uppdelat på följande sju avdelningar:

1. Avdelningen för skogsproduktion.
2. Avdelningen för skogsförnygring.
3. Avdelningen för botanik och marklära.
4. Zoologiska avdelningen.
5. Avdelningen för skogstaxering.
6. Genetiska avdelningen.
7. Avdelningen för arbetslära.

Förutom dessa avdelningar finns, gemensamma för institutet, ett kontor för matematisk statistik och ett kansli samt ett driftslaboratorium för markanalyser.

Institutet står under överinseende av

Slutligen skall vid skogsvårdsstyrelse finnas ett råd för undervisningsfrågor (angående detta råds sammansättning och uppgifter se kapitlet Skoglig undervisning).

en för skogshögskolan och institutet gemensam styrelse. Denna utgörs av cheferna för domänstyrelsen och skogsstyrelsen, skogshögskolans rektor och chefen för institutet såsom självskrivna ledamöter samt sex av Kungl. Maj:t för en tid av tre år utsedda ledamöter.

Den närmaste ledningen av institutet tillkommer en av Kungl. Maj:t utsedd chef. Chefens huvuduppgift är att samordna och leda arbetet inom institutet samt uppehålla kontakten med andra forskningsgrenar och med den skogliga praktiken.

De olika avdelningarna förestås av avdelningsföreståndare med professors ställning, som vid sin sida har en eller flera försöksledare. Föreståndare och försöksledare har var och en sina särskilda forskningsområden. De biträds i sitt arbete av ett för de olika avdelningarna växlande antal assistenter, skogsmästare, skogstekniker, laboratoriebiträden och andra hjälpkrafter. Kontoret för matematisk statistik står under ledning av en försöksledare, som därvid närmast biträds av en assistent. Kansliet förestås av en förste byråsekreterare.

Forskningen vid institutet grundar sig huvudsakligen på analys och bearbetning av i fältet insamlat observationsmaterial. Fältarbetet är därför mycket omfattande. Institutet har sålunda flera tusen fasta försöksytor och tillfälliga undersökningsytor fördelade över hela

landet. Dessutom disponerar institutet tre försöksparker med en sammanlagd areal av 3 900 ha skogsmark, nämligen Tönnersjöhedens försökspark i Halland, Siljansfors försökspark i Dalarna samt Svartbergets och Kulbäckslidens försöksparker i Västerbotten. Härtill kommer Bogesunds försöksfält invid Stockholm. För tillsynen av dessa anlägg-

ningar svarar närmast å desamma stationerade skogsmästare.

Resultaten av institutets verksamhet bekantgörs dels i tre särskilda publikationsserier: 1) Meddelanden från Statens skogsforskningsinstitut, 2) och 3), dels i facktidskrifter dels genom föreläsningar och praktiska demonstrationskurser.

III. Skoglig undervisning

Den högsta skogliga utbildningen erhålls vid skogshögskolan å Experimentalfältet utanför Stockholm. Efter en studietid vid denna av ca 4 år avlägges civiljägmästarexamen. Numera finns även möjligheter att efter mera specialiserade studier avlägga skogsvetenskaplig licentiatexamen och doktorsgrad. Av 37 inträdessökande till skogshögskolan hösten 1955 antogs 30 som elever. Samma år utexaminerades 40 civiljägmästare.

Statens skogsmästarskola, belägen i Skinnskatteberg i Västmanlands län, har till uppgift att genom teoretisk och praktisk undervisning meddela sådana kunskaper i skogshanteringen, som erfordras bl. a. för förvaltare i det mindre och medelstora skogsbruket samt för vissa andra befattningshavare i allmän och enskild tjänst inom skogsbruk och träförädling, där högre kompetens än den som skogsskolorna ger, är önskvärd. För inträde erfordras genomgång av skogsskola med goda betyg eller ock realskola eller lantbruksutbildning, de båda senare kompletterade med skoglig praktik. Kurstiden är 15 månader, varav tre månader för tentamensstudier. År 1955 utexaminerades från skolan 15 skogsmästare. Av de 30 inträdessökande samma år antogs 18.

De sex skogsskolornas (varav fem är

statliga och står under domänstyrelsens tillsyn) uppgift är att meddela teoretiska kunskaper och praktisk insikt och färdighet i skogshanteringen i den utsträckning, som erfordras för tjänster såsom kronojägare, länsskogvaktare, skogvaktare eller andra därmed jämförbara arbetsledare inom skogsbruket. Skolorna är belägna i Älvsbyn, Hällnäs, Bispgården, Bjurfors, Färna och Kolleberga (statliga) samt i Gammelkroppa (privat). Kurserna är ettåriga. Vid skolorna utexaminerades 1955 sammanlagt 116 elever; av 319 sökande hösten 1955 antogs 123 nya elever.

För inträde i samtliga ovan berörda skolor erfordras genomgång av förberedande skogskurs. Dylig kurs anordnades 1955 vid fyra härför avsedda skolor. Av dessa bedrevs två av domänverket (Storsund och Skinnskatteberg) och en av skogsstyrelsen i samarbete med skogsvårdsstyrelsen i Kronobergs län (Asa); den fjärde var privat (Gammelkroppa). Vid domänverkets båda skolor hålls årligen två kurser om vardera fyra månader. Kursen på Asa skogsvårdsgård pågår likaledes i fyra månader, medan den i Gammelkroppa pågår i fem månader. Under 1955 antogs och utexaminerades vid dessa skolor inalles 196 elever.

Den statsunderstödda skogliga yrkes-

utbildningen handhas av skogsvårdsstyrelserna under skogsstyrelsens ledning. Till varje skogsvårdsstyrelse har knutits ett råd för undervisningsfrågor, vilket består av länsjägmästaren samt en företrädare för domänverket, en för det större enskilda skogsbruket, en för det mindre enskilda skogsbruket och en för skogsarbetarna. För rådets verksamhet finns av skogsstyrelsen fastställd instruktion. Rådets uppgift är att biträda skogsvårdsstyrelserna vid planläggningen och genomförandet av styrelsernas undervisningsuppgifter samt tjänstgöra som samordnande organ för den skogliga yrkesutbildningen inom respektive verksamhetsområden.

Yrkesutbildningen bedrivs i form av grundutbildning och vidareutbildning och riktar sig till såväl skogsarbetare som skogsägare. Med grundutbildning förstås den undervisning av grundläggande natur som meddelas för personer med ingen eller ringa yrkeserfarenhet, företrädesvis ungdom i åldern 15—20 år. Vidareutbildning avser att bibringa redan yrkesverksamma ökade kunskaper inom ett eller flera skogliga ämnen.

Den egentliga grundutbildningen i skogligt yrkesarbete meddelas i ungdoms- eller lärlingskurser. Enär utbildningsmålet på detta stadium är detsamma för blivande skogsarbetare och skogsägare, bedrivs undervisningen vid dessa kurser gemensamt för båda grupperna. Lärlingskurserna utgör en kombination mellan skolmässig undervisning uppdelad på terminer (skolskeden) samt yrkesarbete under sammanhängande perioder utanför skolan och under fackmans ledning (praktikskeden). Ungdomskurserna omfattar en kurstid av 2—5 månader. Vid lärlingskurserna anslås motsvarande tid för den skolmässiga undervisningen. Genom praktikskedena utsträcks utbildningsti-

den vid lärlingskurserna till ett eller ett och ett halvt år.

Vidareutbildningen är uppdelad på två huvudlinjer, nämligen dels en arbetsteknisk linje för fördjupade kunskaper i arbetsteknik, arbetsplanering, maskinlära, körning och dylikt, dels en skogshushållningslinje med huvudvikten lagd på skogsvård, avverkningsplanering, aptering m. m. av värde för driften av ett bondeskogsbruk. Förutom nyssnämnda vidareutbildning är att märka den utbildning, som meddelas vid särskilda förmanskurser. Kurslängden varierar från några dagar eller en vecka för vissa specialkurser till två eller tre månader för mera allmänna kurser.

Undervisningen är antingen muntlig eller kombinerad skriftlig (oftast korrespondenskurser) och muntlig. Till kursdeltagarna utgår stipendier samt i vissa fall reseersättning och stipendier för förlorad arbetstid.

Utöver ovanstående utbildningsverksamhet, för vilken medel anvisas under särskilt statsanslag, medverkar skogsvårdsstyrelserna i stor utsträckning vid anordnande av skogsbetonade fortsättningskolor och i skogsundervisningen vid flertalet lantbruksundervisningsanstalter. Särskilda skogliga linjer har inrättats vid ett tiotal lantmannaskolor.

En mycket omfattande upplysnings- och instruktionsverksamhet i både skogstekniska och skogsvårdande ämnen (genom skogsdagar, utställningar, föredrag, ambulerande instruktörer) förbereder och kompletterar den kursmässiga undervisningen.

Skoglig yrkesutbildning bedrivs även av domänverket samt av vissa skogsbo-lag och skogsägareföreningar m. fl.

Undervisningsverksamheten under 1955 redovisas i tabell V.

Skogsvårdsstyrelsernas utbildnings-

Tabell V. Yrkesutbildning för skogsarbetare och skogsägare m. fl. 1955.
Professional training of forest workers and forest owners

Kurstyp <i>Type of course</i>	Skogsvårdsstyrelse <i>Regional forestry board</i>		Domänverket <i>The State Forest Service</i>		Bolag, skogsägarefören., lantmannaskolor m. fl. <i>Companies, associations etc.</i>	
	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>
Grundläggande yrkeskurser för ungdom <i>Vocational training for young people</i>	37	577	1	12	4	53
Fortbildningskurser i skogsarbete <i>Continuation courses in forest work</i>						
2—5 dagar 2—5 days	131	1 565	28	383	39	564
6—12 » 6—12 »	160	1 777	5	60	24	315
13—29 » 13—29 »	16	162	—	—	—	—
30 dagar el. 30 days or längre more	—	—	—	—	4	38
Kurser i skogsvård <i>Silvicultural courses</i>						
2—5 dagar 2—5 days	43	531	—	—	24	429
6—12 » 6—12 »	21	285	—	—	8	99
13—29 » 13—29 »	11	158	1	14	1	8
30 dagar el. 30 days or längre more	2	24	—	—	—	—
Förmanskurser <i>Courses for foremen</i>	1	12	—	—	2	29
Kurser med skriftlig och muntlig undervisning <i>Courses with written and oral instruction</i>	257	2 413	—	—	—	—
Skogsbetonade fortsättningskolor (tillhandahållande av lärare m. m.) <i>Continuations schools with emphasis on forestry</i>	167	2 340	16	240	45	630
Skogsundervisning vid lantmannaskolor (avser läsåret 1955/56) <i>Silvicultural instruction at farm schools</i>						
— 50 timmar	21	544	—	—	—	—
51—120 »	21	423	—	—	5	116
121—200 »	9	148	—	—	—	—
201—300 »	16	310	—	—	3	51
301—400 »	3	42	—	—	1	41
401— »	1	14	—	—	1	6

Av skogsvårdsstyrelserna disponerade fastigheter avsedda för undervisningsändamål 1955

Län	Fastighetens namn	Prod. skogs- mark ha	Antal elev- platser		Län	Fastighetens namn	Prod. skogs- mark ha	Antal elev- platser	
			som- mar	vin- ter				som- mar	vin- ter
Nb	Björkfors ¹	907	26	26	Sdm	Vallmotorp	200	16	8
	Pitedalens skogsvårdsgård (Låstbäcken) ²	150	24	24	Ög	Skullebo	293	20	—
	Hundsjö ³	465	18	18	Skb	Gårdsjö ⁶	1 228	15	15
	Lidmyrliden ⁴	5 942	20	20	Abg	Finnabo	75	—	—
Vb	Bäcksjö	570	14	14	Jkp	Trollebo	354	55	55
	Småbacka	93	14	14	Krb	Asa	395	39	36
	Hammar	229	16	16	Klm n.	Lidlem	335	28	28
	Vagnäs ⁵	95	16	16	Klm s.	Kranklösa	112	—	—
Jtl	Halåsen	342	60	30	Gtl	Hejdes	272	18	18
Vnr	Ljungaskog	265	24	24	Gbg	Hensbacka	215	25	18
	Viken	240	23	—	HI	Egernahult	84	15	—
	Godmark	105	—	—	Lia ⁷	Lia ⁷	161	19	19
Gvl	Kratte Masugn Vik m. fl.	338 635	60	30	Bl	Sjöarp	155	26	22
Kpb	Rankhyttan	438	26	—	Krs	Breanäs	97	—	—
Vrm	Södra Viken Rattsjöberg	345 280	28	28	Mlm	Ullstorp	109	—	—
Vstm	Västsura	617	28	28		Hemmeneköp	30	—	—
Ups	Frossarbo	165	20	20		Hela riket	16 846	733	551
Sth	Ladvik	510	40	24					

¹ Marken upplåten av hushållningssällskapet i Norrbottens län

² » » » Piteå landskommun

³ » » » Överluleå kommun

⁴ » » » Arvidsjaurs sockenallmänning

⁵ Äges av Lycksele landskommun

⁶ » » » Katrinefors AB

⁷ » » » landstinget i Hallands län.

verksamhet är i flertalet län koncentrerad till skogsvårdsgårdarna (skogsbbruksskolorna). Såsom framgår av sammanställningen här ovan ägde eller disponerade under året 20 av landets 25 skogsvårdsstyrelser fastigheter med

lokaler för undervisningsändamål. 1945 innehade endast nio skogsvårdsstyrelser sådana fastigheter. Mellan de båda anförda åren ökade antalet elevplatser för sommarförläggning från 238 till 733 och för vinterförläggning från 113 till 551.

IV. Föreningar och organisationer

Inom skogsbruket verkar ett stort antal föreningar och organisationer. För några av de viktigaste inom skilda skogliga verksamhetsområden lämnas här nedan en översikt. Samma systematisering i ordningsföljden som i föregående årsböcker har bibehållits; sålunda behandlas först ideella föreningar, därefter föreningar för skoglig växtförädling, ekonomiska intresseföreningar, arbetsmarknadens föreningar samt slutligen föreningar för skogsbrukets rationalisering.

Skogssällskapet, bildat i Göteborg 1912, är en ideell stiftelse utan egna ekonomiska syften, med uppgift att praktiskt verka för skogsproduktionens höjande och en förbättrad skogsvård. Genom att intressera primärkommuner och landsting m. fl. för att förvärva kalmarker och vanvårdade skogsmarker mobiliserar sällskapet ekonomiska resurser för deras restaurering. Genom att medverka vid skogarnas skötsel och ekonomiska förvaltning vill sällskapet jämväl skapa goda föredömen i bygderna. Även stiftelser, samluvsföreningar m. fl. och, i vissa fall, sådana enskilda skogsägare, som inte har möjlighet att själva förvalta sina skogar, kan erhålla sällskapets bistånd.

Under 1955 tog sällskapet befattning — i regel som vederbörande ägares verkställighetsorgan — med 419 olika förvaltningsenheter omfattande sammanlagt 184 000 ha. Den till sällskapet knutna personalen bestod av ett 100-tal personer i tjänstemanna- eller förmansställning, varav 10 med skogshögskoleutbildning.

Svenska skogsvårdsföreningens syfte är att verka för skogsvårdens främjande, främst genom anordnande av möten, överläggningar

och exkursioner samt utgivande av publikationer. Föreningen ägnar också sin uppmärksamhet åt naturskydd, landskapsvård samt jaktvård. Förutom tidskrifterna »Skogen» (ca 10 000 prenumeranter) och »Svenska Skogsvårdsföreningens Tidskrift» (drygt 2 000 prenumeranter) utges från föreningens förlag diverse upplysningsskrifter, en skogskalender m. m.

Stiftelsen Skogsveckans uppgift är att under benämningen »Skogsveckan» organisera möten med sammanslutningar, vilkas verksamhet berör skogsbruk och skogsindustrier, för att underlätta såväl deltagandet i dessa möten som personliga sammanträffanden och överläggningar mellan skogsnäringsens företrädare.

Vid skogsveckan hålls allmänna sammanträden för behandling av för skogsnäringsen betydelsefulla frågor. 51 organisationer är anslutna.

Norrlands skogsvårdsförbund, som stiftades 1883, har till syfte att främja god vård och skötsel av skogarna i Norrland och Dalarna. Förbundet verkar genom att anordna möten, exkursioner och föredrag samt genom utgivande av »Norrlands skogsvårdsförbunds tidskrift» (ca 600 sidor per år, ca 3 000 prenumeranter). Förbundet har från eget förlag utgivit diverse skogliga handböcker såsom »Praktisk skogshandbok», »Kort handledning i skogshushållning», »Den nordsvenska skogsmarken» och »Handledning i plantskoleskötsel». Dessutom utgives nu en serie populära upplysningsskrifter.

Västra Sveriges skogsvårdsförbund, som bildades 1895, avsåg ursprungligen att sammanföra skogligt intresserade personer till diskussion och meningsutbyte samt att ver-

ka för skogsodling inom de vidsträckta kalmarksområden, som av ålder funnits inom Västsverige. Sedermera utvidgades förbundets program i det att man under 1940-talet började arbeta även för åstadkommande av bättre beståndsvård, främst ungskogsröjning.

Verksamheten bedrivs huvudsakligen inom Älvsborgs, Göteborgs och Bohus samt Hallands län. Förbundet söker intressera skogsägarna att bilda skogsvåringsföreningar eller skapa jordbruksområden i avsikt att få till stånd intensivare skogsvård och understödjer även genom lämnande av bidrag bildande av sådana sammanslutningar. Dessutom anordnas diskussionsmöten och exkursioner.

Sveriges skogsägareförbund utgör en sammanslutning av större enskilda skogsägare i landet, främst skogsbolagen men även i viss omfattning andra större enskilda skogsägare. Vissa skogsägande samfälligheter och stiftelser tillhör även förbundet. Dettas uppgift är att i ärenden av skogs-, jord- och skattepolitisk natur representera storskogsbrukets intressen inför statsmakterna och allmänheten. I detta syfte verkställer förbundet utredningar och avger yttranden till regering och riksdagsutskott, ämbetsverk och andra myndigheter i lagstiftnings- och andra frågor, som berör skogsbruk, jordägarerätt, social jordlagstiftning, skogsbeskattning, skogligt transportväsende, skogsundervisning och skogsforskning m. m. Förbundet bedriver vidare upplysnings-, propaganda- och pressverksamhet inom dessa ämnesområden till hävdande av det större enskilda skogsbrukets intressen. Till medlemmarnas tjänst utövas även viss service- och informationsverksamhet. Förbundets medlemmar representerade år 1955 en sam-

manlagd areal av ca 5,5 milj. ha produktiv skogsmark.

Sveriges häradsallmänningssförbund, i vilket samtliga 60 häradsallmänningar är medlemmar, har till syfte att åstadkomma samarbete mellan allmänningarna för att därigenom befrämja utvecklingen av deras skogsbruk efter sunda ekonomiska, administrativa och skogliga riktlinjer och därvid tillvarataga allmänningssdelagarnas berättigade intressen. Allmänningarnas totala areal uppgår till ca 95 000 ha produktiv skogsmark.

Svenska flottledsförbundet har till ändamål att utgöra ett samband mellan dem, som är teoretiskt eller praktiskt intresserade av flottning och närbesläktade spörsmål, samt att gagna flottningsväsendets utveckling i olika avseenden. Förbundet deltar med 6 delegater i det Nordiska flottningsrådet och samarbetar sålunda verksamt med flottningsorganisationerna i Finland och Norge. Förbundet verkar bl. a. genom föreläsningar (2 dagar under varje skogsvecka), utredningar, studieresor och framställningar till myndigheter. Sedan 1912 utges en publikation, numera kallad Svenska flottledsförbundets årsbok (850 ex.), som innehåller årsmötesföredrag, exkursionsreferat, flottningstekniska artiklar samt matrikel över anslutna ledamöter (1955:46 flottningssföreningar, 6 skogsindustrier samt närmare 350 personliga ledamöter).

Svenska jägareförbundet, som stiftades år 1830, verkar för villvård och jaktkultur och åtnjuter för sin verksamhet bidrag från jaktvårdsfonden. Under förbundet sorterar tjugofem länsjaktvårdsföreningar, till vilka under året omkring 1 850 lokalorganisationer varit anslutna. Antalet medlemmar var 64 000 aktiva och 101 000 passi-

va. Förbundet bedriver numera en omfattande central verksamhet bl. a. genom kurser för jaktvårdare och blivande jaktvårdskonsulenter, genom fältbiologisk och veterinär forskning samt genom den av förbundet utgivna tidskriften »Svensk Jakt» (upplaga omkring 80 000 ex.).

Föreningen för växtförädling av skogssträd har till syfte att genom växtförädling söka uppdraga förbättrade kulturformer av i Sverige odlingsbara skogssträd. Verksamheten bedrivs vid tre förädlingsstationer: Ekebo i Källstorp (Skåne) med södra Sverige som arbetsområde, Brunnsberg (Värmland), dit förädlingen för mellersta Sverige är förlagd och Sundmo i Imforsmo (Ängermanland), där raser för landets norra delar bearbetas. Föreningen utger en årsberättelse samt meddelanden och publikationer, vari redogörelser lämnas för förädlingsarbetets fortskridande. Föreningen genomför ett omfattande praktiskt-vetenskapligt forskningsarbete, vilket bekostas av dels medlemsavgifterna, dels anslag från fonder och skogsindustriella företag.

Sällskapet för praktisk skogsförädling är ett konsulerande organ med uppgift att vara sina medlemmar behjälpligt med skogliga reproduktionsfrågor. Det vill för det praktiska skogsbruket söka medverka i arbetet för en förenklad och säker fröförsörjning. Ett 25-tal fröplantager för produktion av tallfrö är under utbyggnad. Sällskapet har under det gångna året avslutat vissa klassificeringar av skogarna ur fröinsamlings synpunkt. Till Sällskapet var 1955 anslutna 14 skogsbolag, 3 skogsvårdsstyrelser och 1 besparingsskog samt ett forskningsinstitut. Det utger »Meddelanden till sällskapets för praktisk skogsförädling medlemmar» och söker genom kurser och de-

monstrationer medverka till upplysning rörande nya metoder och forskningsresultat.

Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik har till ändamål att främja samarbetet på det skogsgenetiska området och verka för en god fördelning av arbetsuppgifterna mellan de organ, som i Sverige företräder skoglig växtförädling. Nämnden är tillika centralorgan för den skogliga fröplantageverksamheten. Under medverkan av de skogliga växtförädlingsinstitutionerna är i nämndens regi 75 ha fröplantager under anläggning. Nämndens skogsfröplantager är s. k. försöksplantager, vilka skall utformas efter strängt vetenskapliga grunder för lösande av en serie frågekomplex rörande plantagernas anläggning, träd- och klonsammansställning, skötsel, avståndsisolering och fröproduktion. Nämndens vetenskapliga ledare biträder i viss omfattning även andra inom skogsbruket verksamma organisationer, som i egen regi önskar anlägga fröodlingar, med planering av fröplantager och bedömning av plantagemoderträd.

Skogsägareföreningarna, vilkas verksamhet från början var av rent ideell natur med huvudsyfte att verka för ökat intresse för skogsvård och därmed för ökad och förbättrad skogsproduktion, ombildades under 1930-talet till ekonomiska föreningar, varefter arbetsuppgifterna utökades med försäljnings- och virkesförädlingsverksamhet. Samtidigt bildades 1932 föreningarnas centralorgan, numera Sveriges skogsägareföreningars riksförbund (SSR), med uppgift att främja medlemmarnas ekonomiska och övriga gemensamma angelägenheter bl. a. genom att föra deras talan inför statsmakterna, att verka för ett ökat intresse för

skogsvårdsarbetet samt att upprätthålla förbindelse och samarbete med andra skogliga institutioner och sammanslutningar liksom med jordbrukets organisationer. Genom fusionsbildning inom sydöstra Sverige har antalet till riksförbundet anslutna föreningar nedgått till 25. Medlemsantalet i skogsägareföreningarna var vid årets slut ca 124 000 med en skogsmarksareal av 6,4 milj. ha. — Jämsides med merkantil och industriell verksamhet bedriver föreningarna en rådgivande och upplysande verksamhet av betydande omfattning. Sålunda informeras medlemmarna bl. a. om aktuella marknads- och avsättningsfrågor, om skogligt tekniska och ekonomiska spörsmål, om organisationsfrågor o.s.v. Föreningarna anordnar, dels i egen regi och dels i samarbete med skogsvårdsstyrelserna, s. k. skogsdagar med demonstrationer, föreläsningar och diskussioner samt lävlingar. Antalet sådana skogsdagar under 1955 var 340 med ett deltagarantal av ca 24 000. Dessutom har föreningarna under året anordnat bl. a. 47 kurser i redskapsvård, 47 kurser för utbildning av apterare samt 210 föredrag med 9 000 åhörare i skogligt organisatoriska, tekniska och ekonomiska frågor. Skogsägareföreningarna har under året i stor utsträckning anlitats av medlemmarna för utförande och kontroll av avverkningar, dikesprängningar och vägbrytningar. Försök med fasta arbetslag, som arbetat för medlemmarna i skogsägareföreningarnas regi, har fortsatt samt avsevärt utökats. Arbetslagen har varit speciellt inriktade på skogsvårdsarbeten. Riksförbundets föregående år avgivna rekommendation om bildande av skogsvårdsområden i föreningarnas regi har resulterat i att det första området har bildats genom Jämtlands skogsägareförening i Hammerdals socken. — Under

året har skogsägareföreningarna innehaft och i egen regi eller som dotterföretag drivit 20 ramsågverk, 33 arisågverk, 28 cirkelsågverk, 7 snickerifabriker, 7 impregneringsverk, 20 brädgårdar, 14 vedgårdar, 1 massafabrik, 2 pappersbruk, 1 kartongtryckeri, 1 årfabrik och 1 mekanisk verkstad. Genom förvärv av Åry manufakturverk har inom Sydöstra förbundet tillkommit ett företag, avsett som bas för en blivande wallboardindustri. Vid föreningarnas och deras dotterföretags sågverksanläggningar har 1955 producerats inalles ca 87 000 stds, varav ca 47 000 stds ramsågat och ca 40 000 stds ari- och cirkelsågat virke, vartill kommer legosågning av ca 12 000 stds. Tillverkningen av pappersmassa, papp och papper har uppgått till sammanlagt 77 000 ton. Riksförbundet har för föreningarnas räkning under året exporterat props, massaved och sågade varor till ett sammanlagt värde av omkring 58 milj. kr. Härtill kommer en ganska omfattande export av sågat virke direkt från vissa skogsägareföreningar. Riksförbundets och skogsägareföreningarnas totala omsättning utgjorde 1955 ca 525 milj. kr.

Jordbrukarnas Föreningsblad, riksförbundets officiella tidningsorgan (uppl. ca 370 000 ex.) distribuerades till samtliga medlemmar, som däri fortlöpande informeras om aktuella för eningsangelägenheter och skogliga spörsmål. Riksförbundets facktidsskrift »Skogsägaren» utkom med 12 nummer under året, uppl. 30 000 ex.

Nordsvenska virkesföreningen, Hälsinglands virkesförening samt Västsvenska och Sydsvenska virkesföreningarna har till syfte att tillvarata sina respektive medlemmars gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och virkesförsörjning. För

detta ändamål föres bl. a. förhandlingar om virkespriser och dylikt med skogsägareföreningarna och deras riksförbund liksom med domänverket. Västsvenska virkesföreningen omhänderhar även flottningarna i Upperudsälvens flodsystem (Dalslands kanal). Inom de områden där skogsindustrierna icke sammanslutit sig i virkesföreningar — Värmland, Dalarna och Gästrikland — samarbetar de större industrierna med ungefär enahanda syftemål. Praktiskt taget samtliga större skogsindustrier i riket är anslutna till virkesföreningar eller samverkar i virkesfrågor på sätt nyss sagts.

Föreningen Skogsarbeten utgör arbetsgivareorganisation för bologsskogsbruket och flottningen i norra Sverige (fr. o. m. Olandsån och norr-ut). Medlemmar i föreningen är:

- A idkare av skogsbruk och rundvirkeshantering
- B idkare av flottning
- C » » flottläggning
- D » » virkesmätning.

Föreningen har en centralstyrelse med säte i Stockholm, och verksamhetsområdet är uppdelat på sju distrikt. Föreningens ändamål är att tillvarata medlemmarnas intressen i frågor, som avser förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare; den ingriper därmed i praktiskt taget alla arbetsmarknads-spörsmål inom sitt verksamhetsområde, ehuru lönefrågorna kommer i främsta rummet. — Flertalet större skogsbolag inom verksamhetsområdet, samtliga flottningsföreningar utom en och samtliga virkesmätningsföreningar är medlemmar i Föreningen Skogsarbeten. Föreningen samarbetar med domänverket i Föreningen Skogsarbetens och Kungl. domänstyrelsens arbetsstudieavdelning (SDA), varom mera nedan.

Svenska Lantarbetsgivare-

föreningen (SLA) är en sammanslutning av arbetsgivare inom jordbruket och trädgårdsnäringen i hela landet samt skogsbruket i mellersta och södra Sverige. Föreningen tillvaratar medlemmarnas gemensamma intressen bl. a. genom att förhandla om kollektivavtal, yttra sig i lagstiftningsfrågor, verkställa utredningar och genom arbetsstudier medverka till rationalisering.

Föreningen hade 1955 10 900 medlemmar representerande bl. a. 690 000 ha jord och 1 020 000 ha produktiv skogsmark.

En allmän sektion av föreningen innesluter bl. a. 115 sågverk.

Föreningen utger Svenska Lantarbetsgivarnas Tidskrift.

I såväl skogliga avtalsfrågor som i mellan- och sydsvenska skogsbrukets arbetsstudier (MSA) samarbetar föreningen med bl. a. domänverket.

Arbetstagarparten representeras av det till Landsorganisationen anslutna Svenska skogs- och flottningssarbetsareförbundet vid förhandlingar om löner för huggare, körare, flottnings- och skiljningsarbetare m. fl. arbetstagargrupper inom skogsbruket. Förbundet, vars medlemsantal vid årets slut var ca 37 000, har sitt säte i Gävle och omspanner med sin verksamhet hela riket.

Riksförbundet Landsbygdens folk (RLF), som i motsats till nyssnämnda organisation förhandlar uteslutande om skogskörningsavtal, är en bondeorganisation för hela landet och har ca 200 000 medlemmar. Förhandlingarna berör direkt eller indirekt ca 40 000 skogskörare.

Virkesmätarna företräds av Sveriges virkesmätares riksförbund, som under året hade ca 3 000

medlemmar, varav ca 1 000 skogsför-
män och 2 000 virkesmätare.

Föreningen Skogsarbete-
tens och Kungl. domänstyrelse-
sens arbetsstudieavdelning
(SDA) syftade ursprungligen främst till
att fastställa grunder för ackordssätt-
ning av huggnings- och körningsarbe-
tena. Under senare år har verksamhe-
ten alltmer kommit att inriktas på ra-
tionalisering av redskap, maskiner och
arbetsmetoder m. m. för i första hand
avverkningsarbetet. SDA är organiserat
på tre forskande avdelningar, hugg-
nings-, hästtransport- och motortrans-
portavdelningarna, samt en försöks-
station i Lycksele för redskaps- och ma-
skinprovningar, konstruktionsarbeten
o. d. Det undersökningsmaterial, avdel-
ningarna insamlar genom tids-, red-
skaps- och metodstudier, maskinprov-
ningar m. m., bearbetas av en särskild
bearbetningsavdelning, som även hand-
lar en omfattande tim- och förtjänst-
statistik för avverkningsarbetet samt
verkställer utredningar av olika slag. —
På grund av de ökade kraven på för-
medlings- och propagandaverksamhet
har inrättats en förmedlingsavdelning,
som genom skriftliga meddelanden,
handböcker, broschyrer, film, föredrag,
demonstrationer och en omfattande
kursverksamhet m. m. förmedlar de vik-
tigaste undersökningsresultaten till
medlemsföretagen och bedriver propa-
ganda för rationella redskap och arbets-
metoder. — Som ett organ för samar-
betet mellan arbetsgivare och arbetsta-
gare i arbetsstudie- och rationaliserings-
frågor upprättades 1948 en arbetsstu-
dienämnd med representanter från ar-
betsstudieavdelningen samt från Sven-
ska skogs- och flottningsarbetareförbun-
det och Riksförbundet Landsbygdens
folk. — Arbetsstudieavdelningens verk-
samhet under 1955 har bl. a. omfattat

fortsatta studier av barkningsmaskiner,
jämförande tidsstudier av nya motorså-
gar, försök med häst- och traktorlun-
ning bl. a. på snöpackade vägar, försök
med huggning, buntning och utkörning
av klenvirke, konstruktion av bandut-
rustningar till vanligt förekommande
hjultraktorer, prov med olika snögåen-
de motorfordon i fjällterräng m. m. —
Sekretariatet för Skogsbrukets Skydds-
propaganda har varit förlagt till SDA.

Föreningen Värmlands
skogsarbetsstudier (VSA) i
Filipstad har till ändamål att bedriva
skogliga tids- och metodstudier, verk-
ställa utredningar samt verka för ratio-
nalisering inom sitt verksamhetsområ-
de. Vidare utgör yrkesundervisningen
en rätt betydande gren av verksamhe-
ten.

Medlemmar i föreningen är ett antal
större värmländska skogsbolag. För-
eningen är organiserad på tre sektion-
er, en för arbetsstudier och yrkesun-
dervisning, en för tekniska experiment
m. m. samt en sektion för den ekono-
miska redovisningen. Mera omfattande
tidsstudier under 1955 har bl. a. gällt
traktorkörning för utarbete av kör-
prisnota, uppläggningsformer för mas-
saved i samband med utkörning, hugg-
ning av björkmassaved under olika års-
tider, maskinbarkning samt skogsod-
lingsarbeten på ackord. Utredningar till
grund för avtal ingår normalt i arbets-
studieavdelningens arbete.

VSA tjänstgör som kontaktorgan
mellan skogsbolagen och de lokala
skolstyrelserna vid anordnande av
skogsbetonade fortsättningsskolor och
svarar härvid för anskaffning av lära-
re, redskap och undervisningsmateriel.
Inom VSA:s verksamhetsområde anord-
nades under 1955 19 skogsbetonade for-
sättningsskolor. Övrig undervisning har

upptagit kurser för lärare till skogsbe-
tonad fortsättningsskola, kurser i sköt-
sel av bergbormaskiner, motorsågar
m. m.

Under tekniska sektionen sorterar en
verkstad, uppdelad dels på en service-
och tillverkningsavdelning för trimning
av motorsågar och övriga huggningsred-
skap samt viss tillverkning av redskap,
dels en experimentavdelning för kon-
struktion och provning av nya hugg-
nings- och körningsredskap. Under året
har bl. a. förekommit prov med nya ty-
per av traktorredskap, laststöttor och
kolvedlastare.

Mell an- och Sydsvenska
Skogsbrukets Arbetsstudier
(MSA), som började sin verksamhet
1950, har till uppgift bl. a. att utföra
undersökningar och arbetsstudier, som
har samband med skogsbrukets avtals-
frågor, kartlägga och beskriva inom
skogsbruket använda arbetsmetoder,
redskap och organisationsformer, genom
skriftliga och muntliga redogörelser
samt i bild och film sprida kunskap om
vunna resultat, verka för utbildning av
i skogsbruket sysselsatta, utöva rådgi-
vande verksamhet till tjänst för med-
lemsföretagen samt att samarbeta med
andra på området verkande organisatio-
ner. För det organiserade samarbetet
med arbetstagareorganisationerna finns
en arbetsstudienämnd med representan-
ter för medlemsföretagen samt Svenska
skogs- och flottningsarbetareförbundet,
Riksförbundet Landsbygdens folk och
Svenska lantarbetareförbundet.

Under 1955 har undersökningar be-
drivits främst inom hästtransportområ-
det. Körningsstudierna har omfattat

körning av timmer och massaved med
olika redskap på barmark och på snö-
före. Därjämte har en serie studier av
huggare och körare genomförts avsedda
att belysa hur samarbetet dem emellan
skall organiseras för att åstadkomma
lägsta sammanlagda kostnad för hela
drivningsarbetet.

De grundläggande undersökningarna
av glid- och rullningsmotstånd vid kör-
ning med häst och olika typer av red-
skap har fortsatt under 1955. I syfte
att rationalisera virkestransporten i ter-
räng har vissa redskapskonstruktioner
utförts och provats.

På uppdrag av skogsstyrelsen har
MSA under 5 veckor handhaft undervis-
ningen vid en 6-veckors kurs för häst-
körningsinstruktörer. På uppdrag av
medlemsföretagen har huggare- och kö-
rareutbildning liksom specialundervis-
ning vid kurser och undervisningsan-
stalter bedrivits som tidigare.

En sammanslutning av ovannämnda
arbetsstudieorganisationer, SDA, VSA,
MSA, kallad Skogsarbetsstudie-
organisationernas central-
råd (SC), bildades 1951 med syfte
bl. a. att — för undvikande av onödigt
dubbelarbete — samordna medlemsor-
ganisationernas arbetsuppgifter samt
att verka för en planmässig delgivning
av forskningsresultaten. SC har tagit
initiativ till och genom de tre arbets-
studieorganisationerna varit represe-
nterad i den riksomfattande tävlingen
»Bättre släpfordon åt hjultraktorn».

Beträffande virkesmättningsförening-
arnas och flottningsföreningarnas verk-
samhet hänvisas till årsbokens avsnitt
om virkesmätning och flottning.

V. Anslag för skogsvårdande ändamål

Sedan länge har staten lämnat bidrag till utförande av vissa produktionsfrämjande åtgärder i skogsbruket. Bidragsverksamheten har varit särskilt omfattande under tider av arbetslöshet.

Ifrågavarande skogliga åtgärder är skogsodling, dikning, skogsvägbyggnad m. m. Skogsvårdslagen stadgar reproduktionsansvar efter avverkning, och för åtgärder, som omfattas av sådan plikt, utgår statsbidrag endast i undantagsfall. Bidragsgivningen till plantering och andra återväxtåtgärder är därför i huvudsak begränsad till marker, som ej omfattas av reproduktionsplikt, t. ex. vissa gamla kalmarker, betesmarker och marker, där skogen skadats av brand, insekter m. m.

För budgetåret 1954/55 har av riksdagen anvisats under anslaget till väg- och flottledsbyggnader, norrländska skogsproduktionsanslaget samt statens skogsförbättringsanslag sammanlagt 4,6 milj. kr. Dessutom har för återuppbyggnad av skogsbeståndet till skogsstyrelsens förfogande stått medel från diversmedelsfonden för prisutjämningsavgifter. De för ovannämnda skogsvårds-

anslag gällande bidragsbestämmelserna är sammanfattade i tabblån å sidorna 104—105.

Förutom de ovan nämnda anslagen finns vissa andra äldre anslag, under vilka medel icke anvisats under året. Tabell X utvisar de belopp, som av riksdagen anvisats under de olika anslagen alltsedan tillkomsten.

Utnyttjandet under budgetåret 1954/55 av de olika nu gällande anslagen framgår av tabell 42. Under budgetåret har från skogsvägsanslaget utdelats bidrag med 1,8 milj. kr, motsvarande i genomsnitt 46 % av den beräknade kostnaden för ifrågavarande väganläggningar. Från skogsförbättringsanslaget utdelades 1,2 milj. kr, av prisutjämningsmedel 0,7 milj. kr och från norrländska skogsproduktionsanslaget 1,6 milj. kr. Inalles utdelades således bidragsmedel för skogsvårdsåtgärder med 5,3 milj. kr, d. v. s. 0,3 milj. mindre än under budgetåret 1953/54. Av den totala bidragssumman har under 1954/55 den största delen, 65 %, utgått till de fem norrlandslänen.

Tablå utvisande de väsentligaste bestämmelserna för bidragsgivning

Anslag	Tillämpningsområde	Bidragsberättigade åtgärder
Statens skogsförbättringsanslag (kungörelse SFS nr 239/1948 med ändringar).	Skogar under skogsvårdslagen utom häradsallmänningar.	Återväxtåtgärder, skogsdikning i stavaskog röjningsgallring.
Anslaget till väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo (»skogsvägsanslaget» kungörelse SFS nr 530/1943 med ändringar).	Skogar under skogsvårdslagen.	Byggande av skogsväg och — i hänsyn till skogliga transporter tingad — förbättring av annan skild väg. (Bidrag till flottle och skogshärbärgen har blott dantagsvis kommit ifråga).
Anslaget till åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m. (»Norrländska produktionsanslaget» kungörelse SFS nr 599/1940 med ändringar).	Skogar i Norrland under skogsvårdslagen. Utanför Norrland har bidrag icke varit ifrågasatt, ehuru vissa skogar inom Kopparbergs län tillhör anslaget tillämpningsområde.	Samma åtgärder, som kan stöd med bidrag från skogsförbättring och skogsvägsanslagen, samt lappmarkerna — belesanläggning och röjningsgallring i plant- och ungskog.
Prisutjämningsmedel till återuppbyggnad av skogsbeståndet (kungörelsen SFS nr 374/1949 med ändringar).	Skogar under skogsvårdslagen utom häradsallmänningar.	Återväxtåtgärder.

¹ *Kategori A* Enskilda personer som äger fastighet eller fastigheter med ett sammanlagt värde av högst omkring 75 000 kr. Har ägaren väsentliga inkomster, som ej härfluter från hans fastighet, t. ex. av särskilt yrke, hänföres han dock till kat. B.

Kategori B Under kat. A nämnda undantag samt övriga enskilda personer.

Kategori C Juridiska personer såsom kommuner, bolag, allmänningar m. fl. utom vissa allmänningar i Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker, vilka är särskilt nämnda i kungl. kungörelse 287/1947, och som skall hänföras till kat. A.

Undantagsbestämmelser I fråga om återväxtåtgärder inom skyddsskogsområde hänföres alla markägare till kat. A.

från de särskilda skogsvårdsanslagen 1955

Vissa bestämmelser om bidrags- givning	Vanligen tillämpad procentsats	Särskilda bestämmelser om bi- dragsprocent m. m.
Bidrag utgår huvudsakligen för så- dana åtgärder, som en markägare kan åläggas utföra mot uppenbarli- gen otillfredsställande skogstill- stånd (skogsvårdslagen § 17).	<i>Skogsdikning:</i> Kat. A 40 %¹ Kat. B 25 % Kat. C 25 %² <i>Övriga åtgärder:</i> Kat. A 50 %¹ Kat. B 25 % Kat. C 25 %² <i>Större skogsväg</i> (stamväg): 50 % <i>Mindre skogsväg:</i> Kat. A 40 %¹ Kat. B 25 % Kat. C 25 %²	Bidragsförhöjning kan förekom- t. ex. vid arbetslöshet. Maximipr- cent är 60. Högre bidragsprocent än 50 f- stamväg och 40 för annan skogsvä- g kan beviljas endast efter Kung- Maj:ts prövning i varje särskil- fall. Maximiprocent är 75.
S. k. skogsvårdsområde bildas. Det- ta avgränsas med hänsyn till möj- ligheterna att åstadkomma betes- fred. Markägarna förbinder sig att utföra alla i en skogsvårdsplan för området angivna åtgärder inom en begränsad tid (i regel 10 år).	<i>Lappmarkerna och svärförnygrade skogar i Jämtlands län:</i> Kat. A 80 %¹ Kat. B 60 % Kat. C 60 % (De angivna procentsatserna gäller dock ej för väganläggning, vilken åtgärd i ringa omfattning under- stöts med bidrag från detta an- slag.) <i>Området i övrigt:</i> <i>Skogsdikning:</i> Kat. A 50 %¹ Kat. B 25 % Kat. C 25 % <i>Övriga åtgärder:</i> De procentsatser, som för motsva- rande åtgärder angivits härövan under skogsförbättrings- och skogs- väganslagen.	Bidragen till betesanläggning maximerade på så sätt, att pr- centsatserna i regel tillämpas på anläggningskostnad av högst 2 00 kr/ha.
Bidrag utgår för återväxtåtgärder efter äldre avverkning, vilka om- fattas av sådan reproduktionsplikt, som av särskilda skäl icke ansetts kunna utkrävas (»formell repro- duktionsplikt»). Avverkningen, som utlöste reproduktionsplikt, skall ha varit utförd senast omkring år 1940.	Kat. A 50 %¹ Kat. B 25 % Kat. C 25 %	För att bidrag av medlen överhu- vudtaget skall utgå, skall mark- ägaren ha utfört andra återväxtå- tgärder i »normal omfattning». B- dragsmedlen skall alltså åstadkom- ma en <i>utökad</i> verksamhet med återväxtåtgärder.

² Bidrag beviljas markägare av kat. C huvudsakligen endast i sådana fall där denne ingår
som delägare i företag, vilket med hänsyn till övriga delägares insats bör stödjas.

Tabell X. Av riksdagen anvisade ¹⁾ medel under de särskilda skogsvårdsanslagen

Subsidies granted to silviculture by the Swedish Parliament

Måttenhhet: 1 000 kr
Unit of measurement:

Budgetår Budget-year	Statens skogsutdikningsanslag ² <i>Forest draining grants</i>	Statens skogsodlingsanslag <i>Reforestation grants</i>	Tillfälliga skogsvårdsanslaget <i>Temporary grants for silvicultural purposes</i>	Anslaget till väg- o. flottledshyggnader <i>Road-building grants</i>	Norr-ländska skogsproduktionsanslaget <i>Forest production grants for Norrland</i>	Vedutsningsanslaget <i>Grants for marking etc.</i>	Anslog till omkostnader i samband m. inköp och lösen av ved <i>Grants for purchases of fuel wood</i>	Statens skogsförbättringsanslag <i>Forest improvement grants</i>	Summa <i>Total</i>
Reservationsanslag					Förslagsanslag				
1927/28	200	—	—	—	—	—	—	—	200
1928/29	300	—	—	—	—	—	—	—	300
1929/30	500	—	—	—	—	—	—	—	500
1930/31	700	600	—	—	—	—	—	—	1 300
1931/32	800	400	—	—	—	—	—	—	1 200
1932/33	1 000	350	2 000	—	—	—	—	—	3 350
1933/34	750	350	5 000	500	—	—	—	—	6 600
1934/35	750	350	3 500	500	—	—	—	—	5 100
1935/36	900	500	—	—	—	—	—	—	1 400
1936/37	900	350	—	—	—	—	—	—	1 250
1937/38	700	400	—	—	—	—	—	—	1 100
1938/39	600	160	1 500	350	—	—	—	—	2 610
1939/40	500	100	—	100	—	—	—	—	700
1940/41	200	100	—	1 000	1 000	—	—	—	2 300
1941/42	200	100	—	2 800	500	—	—	—	3 600
1942/43	200	100	—	3 000	—	—	—	—	3 300
1943/44	200	150	—	500	—	100	—	—	950
1944/45	200	150	—	1 000	—	200	—	—	1 550
1945/46	200	175	—	2 000	1 000	400	1 000	—	4 775
1946/47	200	175	—	2 000	1 000	200	500	—	4 075
1947/48	300	400	—	2 500	1 500	75	500	—	5 275
1948/49	—	—	—	1 500	1 000	25	—	350	2 875
1949/50	—	—	—	1 500	1 000	25	—	1 100	3 625
1950/51	—	—	—	2 200	1 200	—	—	1 000	4 400
1951/52	—	—	—	1 700	1 200	—	—	1 260	4 160
1952/53	—	—	—	1 700	1 200	—	—	1 200	4 100
1953/54	—	—	—	³⁾ 1 800	1 200	—	—	1 700	³⁾ 4 700
1954/55	—	—	—	1 700	1 200	—	—	1 700	4 600
1955/56	—	—	—	2 500	1 500	—	—	2 100	6 100

¹ Av de angivna summorna har Kungl. Maj:t i vissa fall spärrat delbelopp, som i allmänhet ställts till förfogande under senare budgetår.

² T. o. m. budgetåret 1938/39 extra reservationsanslag, därefter förslagsanslag med maximerad dispositionsrätt.

³ Därav 100 000 på tilläggsstat för särskilda vägar i samband med stormfällningen.

VI. Investeringar och underhåll i skogsbruket

Skogsbruket måste i likhet med andra näringsgrenar disponera en del av årsinkomsten för produktionsapparatens vidmakthållande och förbättring. Hyggesrensning, markberedning och skogsodling är ofta oundgängliga återväxtåtgärder, som betalar sig först efter lång tid. Röjning i tätväxande småskog är av samma natur men bör kanske räknas som en underhållskostnad. Skogsförbättring genom dikning är också en relativt långsiktig investering. Byggandet av nya skogsbilvägar ger däremot snabbt ekonomiskt resultat, då transportkostnaden för virket blir lägre omedelbart. I en del avsides liggande trakter t. o. m. skapas rotvärden, som ej tidigare existerat. Underhåll av diken- och vägbeståndet kräver anse- nliga årskostnader, som givetvis ökar i den mån anläggningarna utbygges.

Omfattningen av olika skogsvårds- m. fl. åtgärder redovisas årligen i Skogsstatistisk årsbok, tabellerna nr 6, 9 och 10. Om kostnaderna för dessa åtgärder har hittills ingen, hela skogsbruket omfattande, beräkning publicerats. Då en sådan sannolikt kan vara av intresse i olika sammanhang, har här för åren 1951—1955 sammanställts från olika källor emanerande kostnadsuppgifter. På bokföring grundad statistik föreligger för kronoskogar, stiftsskogar och nästan all bolagsskog. För bondeskogarna är skogsvårdsåtgärderna nägorlunda kända till areal; kostnaden har bedömts med ledning av hektarkostnaden för de andra skogsägargrupperna. Dikning och vägbyggnad på bondeskogarna har i regel kostnadsberäknats av skogsvårdsstyrelserna för statsbidragens skull. Beräkningsgrunderna i sin helhet synes vara så tillfredsställande, att man knappast behöver räkna med

alltför stor felprocent, men det ligger i sakens natur att man ej heller får ha anspråk på exakthet.

Resultatet av beräkningarna framlägges i tabell Y.

Under femårsperioden har alla slag av åtgärder starkt ökat i omfång. Kostnaderna har stigit proportionsvis än mer, vilket är naturligt eftersom arbetslönerna höjts. Skogsarbetarnas ackordslönenivå torde sålunda 1955 ha legat omkring 50 % högre än 1951, vilket framgår av kap. E. »Arbetsförhållanden». Den starkaste ökningen skedde 1952. Medelpriset per dagsverke, vilket betecknar normal betalningsgrund för skogsvårdsarbeten, har sannolikt stigit något mindre än ackordspriserna.

Den största fördyringen i hektarkostnaden har drabbat åtgärderna hyggesrensning och röjning, arbeten som alljämt utförs för hand med traditionella redskap. Motorröjningssågar kan dock bli att räkna med som kostnadssänkande hjälpmedel. Hektarkostnaden har från 1951 till 1955 stigit med 44 % för hyggesrensning och med 49 % för röjning; den förstnämnda procenten torde i stort sett motsvara höjningen av dagsverkspriset.

Markberedning är den skogsvårdsåtgärd, som visar största ökningen i areal räknat. Däremot har åtgärden blivit billigare att utföra, hektarkostnaden har gått ned med 10 %. Härmed förhåller sig på följande sätt. Markberedning utföres enligt i huvudsak tre metoder, handhackning, maskinbearbetning och löpbränning. Hektarkostnaden kan beräknas till i genomsnitt resp. 170, 135 och 55 kr (1955). Utvecklingen har, åtminstone på kronans och bolagens skogar, kännetecknats av minskad andel handhackning, ökad maskinbearbetning

Tabell Y. Investeringar och underhållskostnader inom skogsbruket 1951—1955. Hela riket.

Investments and maintenance costs in forestry in 1951—1955. Entire country.

Åtgärdskategori <i>Silvicultural measure</i>	1951	1952	1953	1954	1955 preliminä- ra siffror	Föränd- ring i % 1951— 1955 <i>Changes in per cent 1951— 1955</i>
Hyggesrensning <i>Removal of waste from a cut area</i>						
areal i 1 000 ha	100	152	172	159	182	+ 82
areal, 1 000 ha						
kostnad i 1 000 kr	5 058	9 315	10 473	11 002	13 234	+162
costs, 1 000 Sw. cr.						
kr/ha i medeltal	51	61	61	69	73	+ 44
average, Sw. cr./ha						
Markberedning (inkl. hyggesbränning) <i>Scarification (incl. broadcast burning)</i>						
areal i 1 000 ha	22	44	72	56	69	+214
areal, 1 000 ha						
kostnad i 1 000 kr	2 540	4 765	7 564	6 053	7 136	+180
costs, 1 000 Sw. cr.						
kr/ha i medeltal	115	108	105	108	103	— 10
average, Sw. cr./ha						
Skogsodling (sådd och plantering) <i>Planting and sowing</i>						
areal i 1 000 ha	43	50	57	68	74	+ 72
areal, 1 000 ha						
kostnad i 1 000 kr	11 717	17 544	20 325	22 423	25 177	+114
costs, 1 000 Sw. cr.						
kr/ha i medeltal	275	350	357	330	340	+ 24
average, Sw. cr./ha						
Röjning i plant-, ung- och stavaskog <i>Thinning in seedlings and young stands</i>						
areal i 1 000 ha	75	112	145	159	180	+140
areal, 1 000 ha						
kostnad i 1 000 kr	5 343	9 820	14 251	14 980	19 234	+260
costs, 1 000 Sw. cr.						
kr/ha i medeltal	72	87	98	94	107	+ 49
average, Sw. cr./ha						
Summa skogsvårdsåtgärder enligt ovan <i>Total</i>						
areal i 1 000 ha	240	358	446	442	505	+110
areal, 1 000 ha						
kostnad i 1 000 kr	24 658	41 444	52 613	54 458	64 781	+163
costs, 1 000 Sw. cr.						
kr/ha i medeltal	103	116	118	123	128	+ 24
average, Sw. cr./ha						

Åtgärdskategori <i>Silvicultural measure</i>	1951	1952	1953	1954	1955 preliminä- ra siffror	Föränd- ring i % 1951— 1955 <i>Changes in per cent 1951— 1955</i>
Skogsdiken <i>Drainage ditches</i>						
nydikning km	1 147	1 682	2 500	2 270	2 805	+ 144
completed km						
kostnad i 1 000 kr	1 832	3 005	3 965	3 741	4 459	+ 144
costs, 1 000 Sw. cr.						
kr/meter i medeltal	1,60	1,90	1,60	1,65	1,60	0
average, Sw. cr./m						
underhåll i 1 000 kr	1 368	2 270	2 937	2 134	3 021	+ 121
maintenance 1 000 Sw. cr.						
Skogsbilvägar <i>Forest roads</i>						
nybyggd km	1 946	2 157	2 351	2 552	2 526	+ 30
completed km						
kostnad i 1 000 kr	25 559	34 172	37 302	40 808	41 476	+ 62
costs, 1 000 Sw. cr.						
kr/meter i medeltal	13,20	15,80	15,80	16,00	16,40	+ 24
average, Sw. cr./m						
underhåll i 1 000 kr	14 074	16 114	19 753	20 982	22 482	+ 60
maintenance, 1 000 Sw. cr.						
Samtliga investeringar och underhållskostnader enligt ovan <i>Sum total of investments and maintenance costs</i>						
i milj. kr	67,5	97,0	116,6	122,1	136,2	} + 102
i kr/ha total skogsmark	2,95	4,25	5,10	5,35	6,00	

och, framför allt, allmännare löpbränning i norra Sverige. Denna omläggning till billigare markberedningsmetoder har mer än väl motvägt det höjda dagsverksprisets fördyrande inverkan.

Trots att man vid skogsodling alltmer övergått från sådd till plantering, som ställer sig dyrare, har kostnadsökningen per hektar under femårsperioden kunnat begränsas till 24 %. Till en del kan detta bero på att man vid skogsodling ofta använder arbetskraft, för vilken dagsverkspriset sannolikt ej stigit lika starkt som för egentliga skogsarbetare. Successiv övergång till

plantering i glesare förband än tidigare terde dock ha haft större inverkan.

Skogsdikningen har på senare år börjat mekaniseras. Med grävmaskiner och specialbyggda plogar inbespares många mansdagsverken, och sprängning av diken i stället för handgrävning har blivit allt vanligare. Medelkostnaden per sträckmeter har därför befunnits vara densamma 1955 som 1951, vilket realiter betyder en sänkning, enär redan 1952 medelkostnaden blev högre än 1951 på grund av dagsverksprisets höjning.

Inom landet nybygges för närvaran-

År	Bruttonotvärde		Investering och underhåll		
	totalt milj. kr	kr/ha skogs- mark	totalt milj. kr	kr/ha skogs- mark	i % av brutto- rotvärdet
1951	1 250,0	55,0	67,5	2,95	4,4
1952	2 020,0	88,0	97,0	4,25	4,9
1953	1 250,0	55,0	116,6	5,10	9,3
1954	1 500,0	66,0	122,1	5,35	8,1
1955	1 500,0	66,0	136,2	6,00	9,1

de ca 250 mil skogsbilvägar årligen, och arbetet har som bekant starkt mekaniserats på senare tid. Amortering och underhåll av de dyrbara vägbrytningsmaskinerna drar stora årskostnader, men mekaniseringen har dock medfört, att medelpriset per vägmeter relativt sett ej stigit mer än hälften så mycket som dagsverkspriset för manuellt arbete.

Som av tabellen framgår är det väsentliga penningbelopp, som årligen anslås till skogsvårdande åtgärder, dikning, vägbyggnad och underhåll. På fem år har dessa belopp ökat från 67,5 till 136,2 milj. kr, d. v. s. fördubblats. Denna starkt stigande tendens är — även

om man tar hänsyn till penningvärdeförsämringen — ett gott tecken på skogsägarnas stigande insikt om det ut hålliga skogsbrukets värde och räntabilitet. Gynnsamma avsättningsförhållanden och goda virkespriser har självfallet i sin tur stimulerat till skogliga förbättringar av skilda slag.

Här ovan har sammanställts en jämförelse mellan skogsbrukets samlade årliga virkesinkomster och den del därav, som återgår till skogen för underhåll och förbättringar. Årsavverkningarnas bruttonotvärden (rånettovärden) har ej kunnat beräknas annat än i grova drag, varför jämförelsen får ses som mycket approximativ.

H. INTERNATIONELL ÖVERSIKT

Av jordens landareal, 13 207 milj. ha, täcks närmare en tredjedel eller 3 837 milj. ha av skog. Geografiskt fördelar sig denna skogsmark på följande sätt (enligt FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1956, tabell 45):

	milj. ha	%
Europa (utom USSR)	135	3,5
USSR	743	19,4
Nordamerika	718	18,7
Sydamerika	829	21,6
Afrika	801	20,9
Asien (utom USSR)	525	13,7
Oceanien	86	2,2
Hela världen	3 837	100,0

En stor del av skogen är emellertid på grund av sin belägenhet icke tillgänglig för exploatering. Enligt FAO:s skogsstatistiska årsbok 1956 är den procentuella andel skogsmark, som icke är tillgänglig för exploatering, följande:

Europa (utom USSR)	2 %
USSR	43 »
Nordamerika	50 »
Sydamerika	65 »
Afrika	65 »
Asien (utom USSR)	41 »
Oceanien	77 »
Hela världen	53 »

Av ovanstående tablå framgår att vidsträckt skogar i Afrika och Sydamerika allttjämt ligger oåtkomliga för lönsam exploatering liksom också stora skogsarealer i Canada och Sovjetunionen.

I tabell 43 redovisas den för utnyttjande tillgängliga skogsmarksarealen i vissa länder, där skogsbruket intar en

framskjuten ställning. Sovjetunionen, USA, Canada och Brasilien är de länder, som inom sina gränser har de största för användning tillgängliga skogsmarksarealerna. Inom Europa intar Sverige och Finland i detta hänseende en särställning. I förhållande till totala landarealen har Finland, Japan, Colombia och Sverige de största skogsmarksarealerna, och sett i relation till folkmängden är Canada, Franska ekvatorialafrika, Colombia och Finland de skogsrikaste.

Världens virkestillgångar och deras årliga virkestillväxt har undersökts 1953 inom FAO. Kortfattade redogörelser över undersökningens resultat lämnades i årsböckerna för 1953 och 1954.

Avverkningarna i världen 1955 uppskattades enligt senaste uppgifter i FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics till 1 465 milj. m³f. ub. mot 1 424 milj. m³f. ub. 1954, de skulle alltså vara 40 milj. m³f. ub. eller 3 % större än 1954; stegringen beror huvudsakligen på ökade avverkningar i USA och Canada. (För Brasilien saknas uppgifter för 1954, men dess avverkning 1955 översteg 1953 års med nära 10 milj. m³f. ub.) Avverkningen 1954 och 1955 i vissa mera betydande länder framgår av tabell 44. USA och Sovjetunionen samt även Canada (för Brasilien saknas uppgifter för 1954) intog, som synes, dessa båda år en särställning i fråga om avverkningskvantitet. Under de senaste åren har en kontinuerlig stegring ägt rum i andelen virke för industriellt bruk. Således gick 1955, enligt senaste uppgifter, till industrien 82,6 % av

barrskogsvirket (81,8 % f. å.) och 28,1 % av lövskogsvirket (27,2 % f. å.).

Internationellt sett är emellertid avverkningsuppgifter av sekundär betydelse, då i allmänhet större delen av de avverkade kvantiteterna stannar inom respektive länders gränser. Som mätare på ländernas betydelse på världsmarknaden är därför uppgifter om handeln värdefullare. Under 1955 torde den totala exporten i världen av till rundvirke evalverade skogsprodukter ha uppgått till ca 153 milj. m³f. ub., d. v. s. 18 milj. m³ mera än 1954. Nedanstående tablå visar exportökningen under 1955 för olika skogsprodukter:

Sågtimmer	15 %
Sågat virke	12 »
Plywood och fanér	22 »
Massaved	28 »
Massa	11 »
Wallboard	27 »

Genomsnittligt synes omkring 11 % av världens totalavverkning 1955 ha kommit i internationell handel, antingen i obearbetat eller i bearbetat skick. Av nedanstående tablå framgår hur stor andel av den avverkade industriveden som exporteras i de olika världsdelarna. (Uppgifter för Sovjetunionen saknas.)

Europa	42 %
Nordamerika	17 »
Sydamerika	14 »
Afrika	42 »
Asien	12 »
Oceanien	4 »

Detaljuppgifter rörande vissa länders export och import av rundvirke lämnas i tabell 45. Länder sådana som USA, Japan och Västtyskland, vilka varje år redovisar avsevärda avverkade kvantiteter rundvirke, har likväl varje år ett betydande importöverskott av denna vara. USA importerar huvudsakligen massaved, Japan lövtimmer och Västtyskland massaved och props. Från Fi-

lippinerna exporterades även 1955 betydande mängder lövtimmer. Propsexporten från alla de redovisade länderna ökade från 3,19 milj. m³f. ub. 1954 till 4,07 milj. m³ 1955, d. v. s. med 27 %, dock utan att uppnå 1952 års nivå, då propsexporten uppgick till 4,65 milj. m³f. ub. Storbritanniens propsimport, som förut varit större än alla andra länders tillsammans men som 1953 och 1954 kraftigt reducerades, fortsatte även 1955 att avtaga, och detta års propsimport understeg 1954 års med 13 %. Västtysklands import under åren 1953—1955 förhåller sig däremot som talen 100, 200 respektive 375 och Västtyskland blev 1955 den störste propsimportören, överträffande Storbritannien med 300 milj. m³f. ub.

Världens totala tillverkning av sågade trävaror av barrvirke, utgörande ca 80 % av samtliga sågade trävaror, ökade med 7 % under 1955 till 50,5 milj. stds. Ökad produktion 1955 uppvisas framför allt av USA och Sovjetunionen men även av Canada, Sverige och Västtyskland. I Japan har däremot produktionen minskat. Tillverkningen i de mera betydande producentländerna framgår av tabell 46. Viss försiktighet bör dock iakttagas vid jämförelser de olika länderna emellan; den redovisade svenska och finska produktionen omfattar t. ex. icke försågningen vid mindre företag, och för ett flertal länder är uppgifterna om sågverksproduktionen sammanslagna med uppgifterna rörande lådämnesproduktionen eller produktionen av slipers. I detta sammanhang bör även nämnas att länder kan ändra redovisningssystem från det ena året till det andra. Jämförelser mellan skilda år är därför vanskliga, vilket även framgått av uppgifter härövan. I fråga om sågat virke av såväl barr- som lövträd (16,0 milj. stds respektive 17,7 milj. m³) var

USA:s produktion 1955, liksom tidigare, störst i varje fall bland de länder, från vilka uppgifter är tillgängliga. Därefter följer Sovjetunionen, vars produktion av sågat barrvirke närmar sig USA:s. I Sovjetunionen uppsågades sålunda 13,8 milj. stds barrvirke och 11,4 milj. m³ lövvirke. Största producent av lådämnen var Japan med icke mindre än 5,4 milj. m³, d. v. s. 53 % av världsproduktionen. Största plywoodproducent var USA med 5,5 milj. m³, d. v. s. med 53 % av världsproduktionen, följt av Sovjetunionen med 1,0 milj. m³, Japan med 0,7 milj. m³, Canada med 0,7 milj. m³ och Västtyskland med 0,6 milj. m³.

Den totala världsproduktionen av massa (inkl. andra fiberråvaror än av barrvirke) steg från 44 milj. ton 1954 till 48 milj. ton 1955 eller med 9 %. Med 1946 som basår (= 100) var produktionen 158, 148, 157, 171 och 187 under 1951, 1952, 1953, 1954 och 1955. Produktionsökningen under 1955 var i stort sett allmän i hela världen, men särskilt framträdande i Afrika, Asien och Sydamerika. Nedanstående tablå utvisar hur hela massatillverkningen fördelar sig procentuellt på olika slag av massa:

	Trämassa av barrvirke		Annan fiber- massa
	Mekanisk	Kemisk	
	%	%	%
Europa	32	57	11
Sovjetunionen	37	63	—
Nordamerika	30	68	2
Sydamerika	35	59	6
Afrika	—	60	40
Asien	30	51	19
Oceanien	50	47	3
Världsmedeltal	31	63	6

Världsproduktionen av kemisk massa ökade under året med nästan 12 %, mekanisk massa med 3 % och annan fiber-

massa med ca 9 %. Liksom de närmast föregående åren hade USA den största massaproduktionen med 18,9 milj. ton, följt av Canada med 8,9 milj. ton och, på tredje plats, Sverige med 3,9 milj. ton. Motsvarande andelar av världsproduktionen utgjorde 40, 19 respektive 8 % (se tabell 46).

Världshandeln med såväl sågade trävaror som med massa visar en fortsatt stegring under 1955. Således ökade handeln med barrträvaror till 6,8 milj. stds eller med 12 %, med lövträvaror till 3,4 milj. m³ eller med 17 % samt med massa till 7,5 milj. ton eller med 10 %.

Tabell 47 utvisar att den främste exportören av sågade varor av barrträ 1955, liksom tidigare år, var Canada, som ökade sin export under året med 13 % till 2,4 milj. stds, d. v. s. 35 % av världsexporten. Kraftigt ökad export redovisas för året även av Brasilien, Finland, Frankrike och Tjeckoslovakiet. Näst efter Canada hade Sverige den mest betydande exporten av sågade varor av barrträ, och den uppgick 1955 till 1,1 milj. stds, d. v. s. 16 % av världsexporten. Mest betydande importländer var 1955, liksom året förut, Storbritannien och USA, vilka gemensamt svarade för icke mindre än 52 % av världens totala import av sågade varor av barrträ (tabell 47). Bland exportörerna av sågat lövvirke märkes Frankrike med 419 000 m³, Canada med 353 000 m³, Japan med 321 000 m³, USA med 276 000 m³ och Jugoslavien med 268 000 m³. I fråga om plywood dominerar världsmarknaden av finska varor (320 000 m³ eller 32 % av världens export av plywood) samt av japanska (234 000 m³ eller nära 24 % av världsexporten).

Den svenska massaexporten överträffade även under 1955 Canadas och uppgick detta år till 2,3 milj. ton mot 2,1 milj. ton för Canada. Nyss angivna bå-

da länder jämte Finland, Norge och USA, som tillsammans svarade för 93 % av årets totala massaexport, ökade sin andel med 0,6 milj. ton jämfört med

1954. Storbritannien och USA svarade för ungefär 57 % av den massaimport 1955, som sammanlagt redovisas för de i tabellen upptagna länderna.

I. SUMMARY

Forest Land and Forest Capital

According to the Swedish National Forest Survey, forest covers about 22.9 mill. hectares (ha), i.e. 56 % of Sweden's total land area. As is shown in table 1 there are 3.1 ha of forest land per head of population and 5.3 ha of forest land per ha of cultivated land.

The Swedish forests are administered or supervised mainly by two State Boards, the Royal Board of Crown Lands and Forests and the Royal Board of Private Forestry. Besides, other State authorities and diocesan boards administer small forest areas (tables 2 and 3). About one quarter of Sweden's forests are publicly owned, another quarter belongs to companies, and the remaining half belongs to other private owners, mainly farmers (table A). Publicly owned forests are concentrated in Northern Sweden. According to the agricultural census of 1951 more than 60% of all forest units contain less than 25 ha each, covering about 8% of the total forest area (tables B and C). Nearly 35% of all forest units contain less than 10 ha each, the combined area of which amounts to only 2% of the total forest area. In table D is shown the age-class distribution, i.e. the proportion of the forest area occupied by trees of different ages. Furthermore comparative figures from three different national surveys are presented in this table. Some remarkable changes are easily noticed. Detailed figures from the second National Forest Survey are published in the previous Statistical Yearbooks of Forestry, to which the interested reader is recommended to turn. However, table 4 »Growing stock incl. bark total and per ha, by species and sizegroups, according to the second National Forest Survey» and table 5 »Yearly increment of pine and spruce (excl. bark) and of all species (incl. bark) according to the second National Forest Survey» in the Statistical Yearbook of Forestry 1954 have been transferred unchanged to this yearbook. As distinguished from the first and second National Forest Surveys,

the third Survey, now in progress, can be said to consist of a series of ten yearly National Forest Surveys. After three completed years the third Forest Survey has yielded the preliminary results shown in tables E--G. According to the third Survey the growing stock in the country amounts to 2 100 mill. m³sk. in comparison to 1 900 mill. m³sk. in the second Forest Survey and the increase of the total growing stock is estimated to about 1% per year since the second Forest Survey. The increase in the southern parts of the country is somewhat greater than in the northern parts. The average increase of the large-sized growing stock amounts to 2% per year and of the medium-sized growing stock to 1% per year, whereas the small-sized growing stock has remained almost constant since the second Forest Survey. A rather close connection is evident between the increase of the large-sized growing stock and the increase of the old (more than 80 years) forest area according to table D on page 23. The average growing stock per ha of forest land has increased from 80 m³sk. per ha according to the second National Forest Survey to 92 m³sk. per ha according to the third Forest Survey.

In the Statistical Yearbook of Forestry 1954, final results from the General Real Property Assessment 1952 are published. According to the assessment the total value of Swedish forests in 1952 was estimated at 5 150 mill. Sw. cr. or approximately 1 000 mill. U.S. \$. In tables I--K in the Statistical Yearbook of Forestry 1954 figures are given which show, for instance, the value per ha of forest land and growing stock and volume in m³ with bark. Emphasis has been laid, in these tables upon a comparison between the values and volumes of the forests of the different owner-groups in all counties in the country. The most important valuation factors for the assessment in 1952 of forest land and growing stock were soil quality, value as standing timber and relative growing stock, but of course the assessment is to a certain degree influenced by expenses and rate of

interest. Figures in table H show the percentage increases or decreases between 1945 and 1952 of valuation factors in forest-assessments in the different counties.

The production of seed and seedlings is mainly undertaken by the local offices of the State Forest Service and of the County Forestry Boards (table I), but several big companies are also managing nurseries and possess equipment for seed production. The production of spruce seed in 1955 was the highest ever produced in the country. On the other hand the production of pine seed continued to decrease during the year. During 1955 the number of seedlings used for artificial regeneration amounted to about 280 mill., of which about 45 mill. seedlings were imported (see table J). Most imported seedlings came from Western Germany, Denmark and Norway. In recent years plant breeding has been greatly intensified; in 1955, the nurseries owned by the County Forestry Boards covered an area of 445 ha (124 ha in 1945). Table 6 shows the extent of the silvicultural measures carried out in 1955; these were, on the whole more comprehensive than in 1954. The silvicultural measures accounted for in table 6 involves some reduplications in cases where the same area is treated more than once by different methods, e.g. preparation by removal of waste from a clear cut area and then sowing. Planting and sowing per 1000 ha forest land within forests belonging to different owner categories are computed in table K. Such measures are carried out to a considerably larger extent in companies' forests than in other forests. The development of the regeneration work etc. during the past fourteen years is accounted for in table L.

The number of forest fires and the area damaged were considerably more extensive in 1955 than in 1954 owing to the very dry weather during the summer of 1955 (tables 7, 8 and M). Part of the increase, however, is due to the inclusion, in the statistics, of forest fires in the City of Stockholm. Apart from a great number of fires whose causes are unknown, most fires in 1955 were caused by lightning; the greatest losses were also caused by lightning. In Sweden about 50 % of all forests (mainly farmers' forests) are insured against damage by fire. For forest fire protection a network of watch-towers has been established

in all forest districts; in 1955 there were about 300 such towers throughout the country. During the year air supervision has been tried experimentally in parts of the country.

Only minor damage by snow, frost or storms occurred in 1955. However, the dry weather during the summer of 1955 was, in certain parts of the country, detrimental to the forests and especially to their regeneration and the nurseries in the middle parts of Sweden suffered heavy losses of seedlings.

On the whole the damage caused by elk seems to have been insignificant in 1955, even if a continued increase in the damage caused by elk is reported from parts of the north and the middle of the country. — On the island of Gotland wild rabbits are still a real menace to the work of forest regeneration.

As usual, insects also caused some damage during 1955. The main damage was done by insects attacking broadleaved trees and very little by insects attacking coniferous trees. The damage caused by fungi was insignificant.

Technical Activities.

During the last ten years there has been an increase in forest road building activity, which, in 1955, however, slackened a little, giving a total of 2 462 km of permanent forest roads built during the year (table 9) or 3.5 % less than in 1954. 41 % of these forest roads refer to companies' forests. In addition some non-permanent roads were built together with paths for the transport of workers. The Swedish Government grants certain sums for forest road building, 1.7 mill. Sw. cr. being allocated for the budget year 1954/55.

In Sweden there are still vast areas of less productive forests that could be made highly productive by draining. In 1955 more drainage work was undertaken than in 1953 and 1954, and it can be estimated that about 16 900 ha of forest area were drained, 42 % of which related to companies' forests (table 10).

In 1955 the total length of floatways was about 32 700 km. Except for some routine repairs no constructional work on floatable water-courses was carried out. On the contrary some ancillary floatways are given up every year.

Utilization of the Forest Capital.

According to estimates made within the Board of Private Forestry and reported in table 11, cutting figures for the budget year 1954/55 amounted to 41.0 mill. m³ solid volume excl. bark, i.e. 1.2 % less than during the preceding season. The figures in this table show a decline in the output of timber in 1954/55 by 9 % and a rise of the output of pulp wood by 7 %, as compared with the previous season. Specific information on annual fellings is available for public forests and companies' forests only (tables 12 and 13). In 1954/55 the total cut per ha of forest land was, according to these tables, on an average for all categories, 2.20 m³ (standing timber). However, in addition to the figures given in the above-mentioned tables other cutting figures are also available namely those based upon the stump enumeration of the National Forest Survey 1953—55 and presented in table O. According to this enumeration the average cutting for the years 1953—55 amounted to 46.4 mill. m³ solid volume incl. bark. The Board's calculations give an average for the same three years of 48.0 mill. m³ solid volume incl. bark. The difference is 1.6 mill. m³ and the standard error of the total cutting (46.4 mill. m³) estimated by means of the stump enumeration, amounts to 1.3 mill. m³. This is perhaps a better agreement than was expected.

Practically all roundwood for exports, i.e. mainly pitprops and pulp wood and also much of the wood for processing in Sweden, is measured by authorized timber measurers. Tables 14—16 and P give detailed information on the activities of the timber measuring associations.

In Northern Sweden most of the timber cut is floated, and floating is by law exclusively reserved for authorized floating associations. An account of their activities is presented in tables 17—19. The quantity floated in 1955 amounted to 12.0 mill. m³ solid volume excl. bark, i.e. about 5 % less than during 1954. Half the timber quantity was floated on the five biggest rivers.

The quantity of roundwood transported by rail increased by 10 % in 1955 as compared with 1954; as table 20 shows, 1.5 mill. tons or roughly 2.2 mill. m³ solid volume excl. bark were transported in 1955,

more than 70 % of which consisted of pulp wood or pitprops. Table 21 lists the various origins and destinations of roundwood transported within Sweden.

There is but little continuous statistical information about transport by lorries. For 1955 nothing more is known about the transport of roundwood by lorries than appears in table 22, which shows for two months in 1955, the transport of roundwood by hired lorries over distances 100 km and more, and also the counties of origin and destination of the wood carried. For the year 1954, however, more statistical information was available, following an investigation by a special committee, »Skogsbrukets motortransportkommitté» into the transport of forest products by lorries. The results of this investigation are published in the Statistical Yearbook of Forestry 1954 and give a clear picture of the considerable extent to which lorries nowadays are used for transporting forest products.

Shipping is of less importance for transporting roundwood within the country. Table 23 shows the quantities of unprocessed wood unloaded in Swedish harbours and loading quays. A large proportion of these shipments is destined for islands with poor forest resources, e.g. the island of Öland.

Considerable quantities of timber are transported by sea-rafts to mills or factories on the coast. No figures referring to sea-rafting in its proper sense are available. The figures published by the Board of Trade show that roundwood amounting to 5.8 mill. m³ solid volume excl. bark was transported by sea-rafts but in these figures is included rafting within the river-mouths.

Most of the Swedish timber is consumed by mills or factories within the country. In 1954 the sawmills consumed about 15.4 mill. m³ solid volume excl. bark and in 1955 a little more, the exact figure not being known for this year. Table 24 shows the consumption of roundwood by forest industries during the last five years 1951—1955. It should be noted, however, that the information in this table is limited to enterprises with five or more employees; consequently a great number of small sawmills are excluded from these statistics. The production of sawn and planed wood etc. and of boxboard is shown in table 25.

which is, likewise, limited to enterprises above the size mentioned. The produced quantity of sawn and planed wood was the highest ever attained in the country and it can be estimated to be about 1.8 mill. standards, coniferous wood. According to table 24, about 144 000 m³ of wood solid volume (i.e. 10 % less than in 1954) were utilized by the Swedish veneer and plywood factories in 1955, and the 1955 plywood production of 50 000 tons was also about 10 % less than that of 1954. Production of veneer amounted to 11 000 tons, the same quantity as in 1954.

The quantity of roundwood consumed in 1955 by the pulp mills amounted to 15.7 mill. m³ solid volume or 5 % more than in 1954. Accordingly the pulp production (table 26) reached its highest point in 1955 and the quantity produced amounted to 3.9 mill. tons dry weight or 7 % more than in 1954. 22 % of the total production in 1955 consisted of mechanical pulp (incl. fibre pulp), 43 % of sulphite pulp and 35 % of sulphate pulp. — Also, the production of wallboard reached its highest point in 1955 and the increase in the quantity produced was 16 % over 1954, which, however, had shown an increase over 1953 of no less than 35 %. The consumption of roundwood by the wallboard factories decreased, however, by no less than 20 %, but on the other hand sawmill waste is now used to an ever increasing extent in this production.

The use of wood for heating purposes has been constantly declining during the last years as a consequence of the increasing use of oil, coal and electricity. There seems however, to be a fairly constant demand for fuel wood amounting to approximately 14 mill. m³ piled wood per annum of which 3 mill. m³ refers to industrial waste. 14 mill. m³ piled wood equals 5.5—6.0 mill. m³ solid volume excl. bark.

In general a comparatively small proportion of Swedish roundwood is exported, but the yearly variations may be rather important, (see table 27). In 1955 exports of unprocessed wood amounted to no less than 1.7 mill. m³ solid volume excl. bark, i.e. about 5 % of total cuttings. In 1955 most of the unprocessed wood exported consisted of pulp wood. Owing to the great number of trees blown down by the storm in 1954, which could not be absorbed by

the country's own pulpmills, most of the pulp wood had to be exported. During the year there was also a marked rise, about 30 %, in the export of pitprops. As for sawn or hewn wood, the export figures have shown a very favourable trend since the war. The peak figure of the period was reached in 1955, when exports increased by 10 % as compared with 1954 i.e. to nearly 1.1 mill. stds. The principal importing countries in 1955 were the German Federal Republic, Norway and Hungary (table 29).

In spite of her own large resources Sweden imports a considerable quantity of unprocessed wood, particularly logs and pulp wood; these imports come exclusively from Finland and Norway (tables 28 and 29).

Pulp is Sweden's most important export product; in 1955 the exports amounted to 2.30 mill. tons (dry weight), the highest figure ever reached and about 28 % higher than in 1946. During the year 1955 exports of wallboard amounted to 260 000 tons, i.e. an increase of about 20 % on the preceding year.

Very long ago, wood tar was a very remunerative export product for Swedish forestry, but nowadays it is an insignificant export product amounting to no more than 4 900 tons in 1955. It may be of interest to know that it has, however, found a new use in the production of synthetic rubber.

Timber Prices and Production Costs.

Every autumn standing timber in the Crown Forests is sold by auction by the State Forest Service (table 30). The prices obtained at these auctions indicate very accurately the prices for standing timber for sale in the farmers' forests. These prices are accounted for in table Q as far as concerns farmers' forests, and in table R in regard to Crown Forests. After the great variations in prices in 1951 and 1952 the tendency towards a stabilizing of prices is rather obvious in 1953—1955. During the season 1954/55 timber prices are estimated to have risen by about 3 % and pulp wood prices about 10 % because of an increased demand.

The prices referring to the season 1954/55 are shown in table 31 (timber), 32 (pulp wood) and 33 (fuel wood). It should be noted that in tables 31 and 32, the figures

concerning Northern Sweden are not directly comparable with those for Southern Sweden, owing — among other things — to different units of measurement having been used. In order to illustrate the rather violent fluctuations in the prices of pulp wood during the last five years these prices (sulphite) are expressed as a series of Index figures as follows:

Autumn 1948	100 (Base Year)
» 1950	168
» 1951	245
» 1952	142
» 1953	155
» 1954	173

The costs of logging, floating etc., are also shown in tables 31—33. Owing to wide variations, the figures presented are, in several cases, estimated averages.

During 1955 the export prices of sawn goods increased slightly as compared with 1954, and amounted to 1 217 Sw. cr. per std for pine (quality u/s, dimension $2\frac{1}{2} \times 7''$) and to 1 082 Sw. cr. for spruce wood (u/s, $2\frac{1}{2} \times 7''$) (table S). The increases in these export prices in 1955 equals 5 % for pine and 3 % for spruce in comparison with 1954. Pulp prices, which on the whole increased in 1954 after the fairly strong decline in 1953, continued to increase in 1955. However, the rise in prices was, as in 1954, not particularly strong, nor did it affect uniformly the different kinds of pulp.

Labour Market Conditions.

In table T and diagram 1 comparisons are made between the wages of adult male workers in forestry, agriculture and in wood pulp and paper industry and the salaries of male clerical personnel in the whole industry during the period 1947—1955. According to the table and the diagram the rise in wages or salaries has been most favourable for farm labourers and cutters and least favourable for the clerical personnel in the industry and for hauliers. The cutters' and hauliers' wages in various counties are shown in table 34; as these statistics, however, refer only to conditions in the Crown Forests, they are incomplete. It is worth remarking here that cutters and hauliers seldom work on

every weekday in the month and never work all twelve months in the year.

Forestry is one of the most important branches of the Swedish commercial and industrial life. It has been estimated that forestry is responsible for one-tenth of the Swedish National Income and for almost half of the total value of Swedish exports. More than one-eighth of Sweden's male adult population is employed on forestry and the timber-industry. Formerly, forest work was more or less a subsidiary occupation but nowadays it has become more and more the principal occupation for the workers employed within forestry. The number of workers in all-the-year-round employment within forestry has increased considerably during recent years. It must be noted, however, that cutting and hauling are the principal sources of income for a large number of people who are ranged under Agriculture in official statistics.

Current statistics on employment in forestry are still incomplete; table 35 shows the number of workers employed in the Crown Forests and in the greatest part of the companies' forests while table 36 shows the number of persons occupied in floating. Statistics on the activity of the labour exchange service also give a good picture of the situation and of the variations within the labour market (table 37). The demand for labour seems to have declined a little in 1955 as compared with 1954.

The total number of working days lost in 1953 by accidents amounted to 297 000 or about 5 100 per 1 000 full-year workers, which is a slight decrease in comparison with 1952 (tables 38, 39 and U). — In order to bring down the number of accidents, continuous efforts are being made — by the Board of Labour Protection among others — to improve tools and working methods.

Wild Animals and Hunting.

Sweden's most important game is elk. The number of elk shot in 1955 amounted to 24 738; a little less than in 1954 (table 40). The total number of elk shot in 1955 was on an average 0.6 elk per 1 000 ha land area. The hunting of other game of importance is all accounted for in table 41. The shooting of hazel-hen, capercaillie and black grouse was allowed in some parts of

the country during certain periods of the year. The Government pays rewards for killing certain animals such as wolves, gluttons and seals.

Other Matters relating to Forestry.

1. Administration.

Forestry and silviculture are administered in Sweden by two central boards, the Royal Board of Crown Lands and Forests and the Royal Board of Private Forestry.

The Royal Board of Crown Lands and Forests administers the Crown Forests and supervises certain other public forests. It is a commercial board, i.e. derives a revenue from selling timber, from leasing land to tenants, etc. It has a large staff of foresters in the forests, which are divided into some hundred forest districts. The Board is responsible for the economic management and tending of all forests under its administration or supervision.

The Royal Board of Private Forestry is a supervisory institution. Its object is to study the status and development of private forestry and to suggest to the appropriate Ministry measures which it considers feasible for the promotion of private forestry. In collaboration with the local forestry boards, in general one in each county, it exercises supervision over the observance of laws and regulations in the field of forestry. The local boards — in addition to their supervisory activities — also give instruction and information on matters relating to forestry, provide forest owners with seed and plants, assist forest owners in the management of forests, grant subsidies towards financing silvicultural measures etc.

II. The Forest Research Institute.

The Forest Research Institute has two main tasks. The first is to illustrate through scientific research how forest land should be managed under different conditions; the second is to estimate continuously the quantity and the quality of the forest resources of the country. The research work is mainly based on observations in the field. For this purpose it has established several thousand experimental areas distributed throughout the country. In addi-

tion, it has three experimental parks at its disposal.

III. Forestry Education and Training.

Basic training in forestry is given in four-months preparatory courses in four schools established for this purpose. The number of pupils in 1955 was 196. This course is compulsory for all those who wish to enter one of the three types of schools for lower or higher forestry education.

There are six Forest Ranger Schools, providing one-year courses. There were 116 pupils in 1955.

A Special State school gives a 15-months course for students who aim at forestry positions which are higher than those open to pupils with only forest ranger training. In 1955 15 students passed this course.

The highest standard of forestry education is provided at the Royal College of Forestry near Stockholm. The students usually graduate after 3½ years of studies. Lately it has also been possible to obtain a Doctor's Degree at this school. In 1955 40 students graduated.

In addition to these permanent schools, numerous courses, varying in duration from a few days to two or three months are arranged by Local Forestry Boards, associations and private companies. These courses aim at training forest workers and forest owners in the techniques of forest work and elementary silviculture. In recent years forestry has been widely introduced as a special subject in the final class of the primary schools.

The extent of the professional training provided by County Forestry Boards, by the State Forest Service and by companies and organisations is shown in table V. The training given by the Local Forestry Boards takes place to a large extent in special Forestry Training Schools belonging to the respective boards. A list of these schools is given on page 95.

IV. Associations and Organizations.

A large number of associations and organizations are active in Swedish forestry. Among the associations aiming at promoting forestry and silviculture *Svenska Skogsvårdsföreningen* (The

Swedish Silvicultural Society) and Norrlands Skogsvårdsförbund (The Silvicultural Society of Norrland) may be mentioned. The existing organizations for forest tree breeding are now combined in one organization, Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik (The Committee for Forest Genetics and Tree-breeding). — In each county there is a forest owners' association, mainly watching the economic interest of the smaller forest owners; they are very active commercially, operating saw mills, pulp mills, export schemes etc. These local forest owners' associations are united in Sveriges skogsägareföreningars riksförbund (National Union of Forest Owners Associations) representing (in 1955) 6.4 mill. ha of forest land.

The parties on the labour market have several associations, the largest being: Föreningen Skogsarbeten (The Association of Forest Work) and Svenska lantarbetsgivareföreningen (The Swedish Association of Employers in Agriculture) for the employers, and Svenska skogs- och flottningssarbetareförbundet (The Swedish Association of Workers in Forestry and Floating) for the workers.

There are three organizations for the rationalization of forestry, all aiming at greater efficiency and safety in working methods. These organizations work in close collaboration.

V. State Subsidies for Silviculture.

In order to facilitate and promote silvicultural work the Government grants subsidies for certain types of operations. The amounts allocated in different years are shown in table X. The use made of these funds which are actually in operation, during the budget-year 1954/55 is shown in table 42.

VI. Investments and Maintenance Costs in Forestry.

In tables 6, 9 and 10 annual figures are given which show the extent to which silvicultural measures have been taken during the year, and how many kilometres of forest roads and draining ditches have been completed during the year. On the

other hand no figures have ever been compiled showing the costs for all these activities on behalf of a rational forest management. Table Y has therefore been made up to show the yearly amounts of money, which have been spent on forest investment or maintenance work during the years 1951—1955. As the table shows, a good deal of money has been allotted to the different silvicultural measures each year and the steady annual increase in these sums is quite satisfying, even if due regard must be taken of the impaired value of money. It may be interesting to know that in 1955, 9.1 % of the total net income of forestry was ploughed back into the forests in the form of investments or maintenance costs. In 1951 this item accounted for only 4.4 % of the total net income.

International Review.

Nearly one-third of the land area of the world, or approximately 4 000 mill. ha is covered by forests. However, more than fifty per cent of this area is not accessible. The geographical distribution of the forests of the world (accessible or inaccessible) is as follows:

Europe (excl. USSR)	135	bill. ha	2.5	%
USSR	743	»	»	19.4
North America	718	»	»	18.7
South America	829	»	»	21.6
Africa	801	»	»	20.9
Asia (excl. USSR)	525	»	»	13.7
Oceania	86	»	»	2.2
Total	3 837	»	»	100.0

In table 43 the area of accessible forests in various countries is shown. The largest areas, taken as a whole are in the USSR, the USA, Brazil and Canada. In relation to total land area Finland, Japan, Colombia and Sweden have the largest forests in the world, while in relation to population Canada, French Equatorial Africa, Colombia and Finland have the largest forests. — Figures relating to the total volume of the world's forest resources estimated by FAO in 1953 and to the annual increment have been given in the Statistical Yearbook of Forestry 1954. — According to the FAO Yearbook of Forest Products Statistics the total number of fellings in the world in 1955 is estimated to have been 1 465 mill.

m³ solid volume, excl. bark, i.e. 40 mill. m³ or 3 % more than in 1954, owing mainly to an increase of the cut in USA and Canada. (Probably in Brazil too, but figures referring to 1954 are not available for this country.) The annual cut of some principal countries during 1954 and 1955 is shown in table 44. A continuous increase is observable as regards the relative quantity of wood cut for industrial purposes; according to the latest estimates 83 % of all coniferous wood cut and 28 % of cut hardwoods were utilized by the industry in 1955. (The percentages for 1954 were 82 and 27 respectively.)

As a gauge of the importance of different countries in the international market the tables 45 and 47 contain some information on world trade in wood and industrial production of processed goods.

According to the FAO Yearbook of Forest Products Statistics 1956 about 153 mill. m³ solid volume excl. bark of roundwood were exported, i.e. 18 mill. m³ more than in 1954. 90 % of the exports came from countries in Europe and North America.

About 11 % of total removals in 1955 entered into international trade either in rough or in converted form. Countries like the USA, Japan and Western Germany import considerable quantities of roundwood every year in spite of very extensive logging. Large amounts of broadleaved wood were exported from the Philippines in 1955 as well as in 1954. The trade in pitprops in 1955 increased by 27 %, from 3.19 mill. m³ solid volume excl. bark in 1954 to 4.07 mill. m³ in 1955, without yet reaching the level of 1952, when the exports of pitprops amounted to 4.65 mill. m³.

The world's total production of sawn coniferous wood, 80 % of all sawn wood, increased by 7 % to 50.5 mill. stds in 1955 (table 46). Owing to discrepancies in the definitions and the units used, great caution

should be exercised when comparing production in different countries. The figures for sawmill production in Sweden and Finland, for instance, do not include the output of minor plants, and for several countries the figures relating to sawmill production include boxboard production etc. — World production of pulp amounted in 1955 to 48 mill. tons, i.e. 4 mill. tons or 9 % more than in 1954; 31 % of the pulp production during the year consisted of mechanical pulp, 63 % of chemical pulp and 6 % was derived from material other than wood. As in the preceding years, the USA, Canada and Sweden were the leading countries in pulp production and responsible for 40 %, 19 %, and 9 % respectively of the total production.

Foreign trade in sawn wood and pulp showed a continued increase in 1955 and the rise (per cent) amounted to 12 % for coniferous sawn wood, 17 % for broadleaved sawn wood and 10 % for pulp. Canada held its position as the leading exporting country of coniferous sawn wood (2.4 mill. stds or 35 % of world exports), followed by Sweden (1.1 mill. stds or 16 % of world exports). The principal importing countries were the U.K. and the USA (table 47), together responsible for 52 % of world's imports of coniferous sawn wood. The chief exporters of broadleaved sawn wood during the year were France, Canada, Japan, the USA and Yugoslavia, and of plywood Finland and Japan. — The Swedish pulp exports (2.3 mill. tons) exceeded Canada's (2.1 mill. tons) during 1955, as well as in the preceding years. Finland, Norway, Sweden, the USA and Canada, which together were responsible for 93 % of the world exports of pulp in 1955, increased their exports by more than 0.6 mill. tons in 1955 as compared with 1954. The U.K. and the USA were responsible for about 57 % of the world imports of the same article.

J. KÄLLFÖRTECKNING

I ett flertal fall har de ur de här nedan angivna källorna hämtade uppgifterna underkastats särskild bearbetning för Skogsstatistisk årsbok, utan att detta särskilt omnämnts i förteckningen.

Tab. A—C. SOS 1956, Jordbruksräkningen 1951.

Tab. D. Skogsforskningsinstitutet: Riksskogstaxeringarna 1923—29, 1938—52 och 1953—55.

Tab. E—G. Skogsforskningsinstitutet: Riksskogstaxeringen 1953—55.

Tab. H. PM utarbetad av de sakkunniga vid 1952 års allmänna fastighets-taxering.

Tab. I. SOS, Domänverket 1951—55; Skogsvårdsstyrelsernas berättelser 1951/52—1955/56. (Tab. 5.)

Tab. J. Primäruppgifter hos skogsstyrelsen.

Tab. K. Huvudtabellerna 2, 3 och 6 i Skogsstatistisk årsbok.

Tab. L. SOS, Domänverket 1942—1950; SOS, Det enskilda skogsbruket 1942—1950 samt Skogsstatistisk årsbok 1951—1955, huvudtabellerna 3 och 6.

Tab. M. Statens brandinspektion: Meddelanden 1956:13.

Tab. N. Skogsstatistisk årsbok, huvudtabellerna 3, 9 och 10.

Tab. O. Skogsforskningsinstitutet: Riksskogstaxeringen 1953—55.

Tab. P. Uppgifter från virkesmätningföreningarna.

Tab. Q. Primäruppgifter hos skogsstyrelsen.

Tab. R. Sammanställd inom skogsstyrelsen på grundval av uppgifter från SOS, Domänverket 1951—1955.

Tab. S. Kommersiella meddelanden samt Månadsstatistik över handeln 1955.

Tab. T. SOS, Löner 1955, del I, tabell A och SOS Löner 1955, del II, tabell F, P och 21.

Tab. U. SOS, Olycksfall i arbete år 1953 (primärmaterial).

Tabell V—X och Y. Primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab. 1. SOS, Domänverket 1955 (tab. 20), Statistisk årsbok för Sverige 1956 (tab. 4, 10 och 65) samt SOS Jordbruksräkningen 1951.

Tab. 2. SOS, Domänverket 1955 (tab. 17 A, 17 B och 20) samt till skogsstyrelsen från olika myndigheter insända uppgifter.

Tab. 3. Riksskogstaxeringen 1938—52 samt till skogsstyrelsen från skogsvårdsstyrelserna, Skogssällskapet och Sveriges skogsägareförbund insända uppgifter.

Tab. 4 och 5. Sammanställda inom statens skogsforskningsinstitut.

Tab. 6, 9 och 10. Uppgifter från domänstyrelsen, stiftsnämnderna, Skogssällskapet, Sveriges skogsägareförbund samt skogsvårdsstyrelserna (i den mån åtgärderna kommit till sådan styrelses kännedom).

Tab. 7 och 8. Statens brandinspektion: Meddelanden 1956:13.

Tab. 11. Beräkningar utförda inom skogsstyrelsen.

Tab. 12 och 13. Uppgifter från domänstyrelsen, stiftsnämnderna, Sveriges häradsallmänningsförbund, Sveriges skogsägareförbund, sockenallmänningarnas förvaltningar, städernas skogsförvaltningar m. fl.

Tab. 14—16. Uppgifter från virkesmätningföreningarna.

Tab. 17—19. Kommersiella meddelan-

den 1956, nr 9. Primärmaterial: från flottningsföreningarna till skogsstyrelsen insända årsrapporter.

Tab. 20 och 21. SOS, Sveriges järnvägar 1955 (delvis primärmaterial).

Tab. 22. Uppgifter från primärmaterial inom statens biltrafiknämnd.

Tab. 23. SOS, Sjöfart, berättelse för 1955 (primäruppgifter).

Tab. 24—26. SOS, Industri, berättelser för åren 1951—55 (delvis ur primärmaterial).

Tab. 27—29. SOS, Handel, berättelser för åren 1951—55.

Tab. 30. SOS, Domänverket 1946—55 (tab. 2).

Tab. 31—33. Ur primärmaterial insamlat av skogsstyrelsen.

Tab. 34. SOS, Löner 1954, del II, jämte vissa uppgifter från SOS, Domänverket 1955.

Tab. 35. Arbetsmarknadsstyrelsens berättelse angående verksamheten 1955

(tab. 5) samt primäruppgifter från arbetsmarknadsstyrelsen.

Tab. 36. Kommersiella meddelanden 1956, nr 9.

Tab. 37. Opublicerade uppgifter, sammanställda inom arbetsmarknadsstyrelsen.

Tab. 38 och 39. SOS, Olycksfall i arbete 1953 (primärmaterial).

Tab. 40. SOS, Domänverket 1955 (tab. 15).

Tab. 41. Svenska jägareförbundets redogörelse för jaktåren 1950/51—1955/56 samt SOS, Domänverket 1955 (tab. 16).

Tab. 42. Sammanställd inom skogsstyrelsen.

Tab. 43. Statistisk årsbok för Sverige 1956 (tab. 441) samt Yearbook of Forest Products Statistics by FAO, 1956 (tab. 45).

Tab. 44—47. Yearbook of Forest Products statistics by FAO, 1956.

TABELLER

Tabell 1. Rikets areal vid 1955 års slut fördelad på skogsmark, inägor, impediment och vatten. Skogsmarksareal per invånare och per ha inägomark. Länsvis

Forest area, other productive land, unproductive land and water at the end of 1955.

Forest area per inhabitant and per ha cultivated land. By counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp ¹ County	Areal (km ²)					Skogs- mark i % av total areal ³	Areal skogs- mark (ha) <i>Forest area</i>	
	Skogs- mark <i>Forest land</i>	Inägor ² <i>Other produc- tive land</i>	Impedi- ment och övrig mark <i>Unpro- ductive and other land</i>	Vatten ³ <i>Water</i>	Summa ³ <i>Total</i>	<i>Forest area in % of total area</i>	per inv. <i>per in- habitant</i>	per ha inägo- mark <i>per ha cultivat- ed land</i>
Nb	40 519	1 062	57 328	6 967	105 876	38,3	16,1	38,2
Vb	32 269	1 424	21 704	3 744	59 141	54,6	13,5	22,7
Jtl	26 777	912	19 981	4 042	51 712	51,8	18,5	29,4
Vnr	19 149	1 415	3 559	1 580	25 703	74,5	6,6	13,5
Gvl	14 131	1 330	2 720	1 518	19 699	71,7	4,8	10,6
Kpb	20 265	1 492	6 433	2 011	30 201	67,1	7,3	13,6
Vrm	12 777	2 199	2 629	1 812	19 417	65,8	4,4	5,8
Ör	5 335	1 664	1 270	738	9 007	59,2	2,1	3,2
Vstm	3 755	1 755	936	325	6 771	55,5	1,7	2,1
Ups	2 703	1 646	903	146	5 398	50,1	1,7	1,6
Sth ⁴	3 803	1 653	2 182	313	7 951	47,8	0,3	2,3
Sdm	3 228	1 956	1 066	573	6 823	47,3	1,5	1,7
Ög	5 374	3 061	1 623	1 022	11 080	48,5	1,5	1,8
Skb	3 412	3 543	1 116	379	8 450	40,4	1,4	1,0
Äbg	6 492	2 468	2 750	1 054	12 764	50,9	1,8	2,6
Jkp	6 555	1 882	2 167	905	11 509	57,0	2,3	3,5
Krb	5 853	1 337	1 787	936	9 913	59,0	3,7	4,4
Klm	6 818	2 242	2 037	524	11 621	58,7	2,9	3,0
Gtl	1 392	1 006	742	32	3 172	43,9	2,4	1,4
Gbg	1 625	1 107	2 224	188	5 144	31,6	0,3	1,5
Hl	2 081	1 564	1 109	176	4 930	42,2	1,3	1,3
Bl	1 766	701	442	130	3 039	58,1	1,2	2,5
Krs	2 564	2 675	917	263	6 419	39,9	1,0	1,0
Mlm	648	3 618	486	112	4 864	13,3	0,1	0,2
I	72 788	2 486	79 032	10 711	165 017	44,1	14,9	29,3
II	45 926	2 327	23 540	5 622	77 415	59,3	10,6	19,7
III	34 396	2 322	9 153	3 529	49 900	68,9	6,0	12,2
IV	66 105	25 406	20 466	8 727	120 704	54,8	1,7	2,6
V	10 076	10 671	5 920	901	27 568	36,5	0,6	0,9
Riket <i>Entire country</i>	229 291	43 712	138 111	29 490	440 604	52,0	3,1	5,3
1954	229 291	43 712	137 979	29 544	440 526	52,1	3,2	5,3

¹ Betr. länsgrupperna, se förkortningar å sid. 15.

² Åker och äng.

³ Exklusive sjöarna Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmaren, vilkas sammanlagda areal uppgår till 9 078 km².

⁴ Inklusive Stockholms stad.

⁵ Exklusive otaxerade områden om sammanlagt 542 km², omfattande »Stor-Stockholm», Bo och Järfälla kommuner samt Utö skjutfält. Dessa områden ingår under »Impediment och övrig mark».

Tabell 2. Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika
Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Län och länsgрупп County	Domänverket State Forest Service											
	Kronoskogar		a) Bergverks- skogar b) Renbetes- fjäll		Krono- allmänningar		Allmänna inrättningar samt natio- nalparker		Ecklesiastika skogar		Summa Total	
	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
Nb	122 092	9 500	—	—	45	17	291	132	5	3	22 233	9 652
Vb	10 456	3 733	—	—	20	55	1	2	—	—	10 477	3 790
Jtl	1 376	415	b 1 257	b 1 364	2	—	5	1	—	—	2 640	1 780
Vnr	1 345	278	—	—	—	—	1	—	—	—	1 346	278
Gvl	866	205	a 3	—	—	—	—	—	—	—	869	205
Kpb	12 700	1 072	a 18	3	—	—	10	1	—	—	2 728	1 076
Vrm	223	47	a 13	4	—	—	30	3	—	—	266	54
Ör	778	193	a 29	4	—	—	1	—	1	—	809	197
Vstm	447	110	—	—	—	—	1	—	—	—	448	110
Ups	68	9	a 14	2	—	—	1	—	—	—	83	11
Sth	206	58	—	—	—	—	1	—	—	—	207	58
Sdm	210	49	—	—	11	6	3	1	2	1	226	57
Ög	404	73	—	—	—	—	6	1	—	—	410	74
Skb	373	83	—	—	1	—	—	—	—	—	374	83
Abg	259	101	—	—	10	2	2	—	—	—	271	103
Jkp	296	73	—	—	1	—	3	1	—	—	300	74
Krb	300	68	—	—	—	—	—	—	4	—	304	68
Klm	573	95	—	—	—	—	1	—	—	—	574	95
Gtl	80	21	—	—	—	—	4	—	—	—	84	21
Gbg	86	85	—	—	—	—	3	3	—	—	89	88
Hl	108	41	—	—	—	—	2	1	—	—	110	42
Bl	44	3	—	—	—	—	—	—	—	—	44	3
Krs	166	22	—	—	—	—	6	2	—	—	172	24
Mlm	39	3	—	—	—	—	—	—	—	—	39	3
I	32 548	13 233	—	—	65	72	92	134	5	3	32 710	13 442
II	2 721	693	1 257	1 364	2	—	6	1	—	—	3 986	2 058
III	3 566	1 277	21	3	—	—	10	1	—	—	3 597	1 281
IV	4 137	959	56	10	23	8	49	6	7	1	4 272	984
V	523	175	—	—	—	—	15	6	—	—	538	181
Riket	43 495	16 337	1 334	1 377	90	80	172	148	12	4	45 103	17 946
Entire country												
1954	43 467	16 332	1 334	1 377	90	80	173	149	12	4	45 076	17 942

1 Här ingår vissa områden som vid domänverkets skogsindelningar ej ansetts taxeringsvärda (sammanlagt ca 2 900 km²).

2 Nationalparker.

3 Därav 9 km² nationalparker.

4 Därav f. n. avskilda från skogsbruk 6 560 km² ovanför skogsodlingsgränsen.

statliga myndigheter vid 1955 års slut. Länsvis

at the end of 1955. By counties.

Måttenhet: km²
Unit of measurement:

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Stiftsnämnder Diocesan Board		Annan statlig myndighet Other State Authority									
Summa Total		Fortifikations- förvaltningen		Vattenfalls- styrelsen		Lantbruks- styrelsen		Lotsstyrelsen		Summa Total	
Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
143	123	99	23	14	4	130	94	5	5	248	126
143	57	4	2	6	4	125	29	2	1	137	36
373	139	22	6	3	1	41	16	—	—	66	23
239	39	3	2	7	2	58	10	—	—	68	14
197	28	6	—	—	—	14	2	—	—	20	2
191	44	3	1	—	—	23	3	—	—	26	4
262	54	7	1	—	—	12	2	—	—	19	3
62	9	55	26	1	—	8	—	—	—	64	26
83	17	6	—	1	—	3	1	—	—	10	1
70	13	11	3	—	—	3	—	—	—	14	3
80	16	70	9	—	—	5	—	—	—	75	9
54	10	4	3	—	—	7	1	—	—	11	4
91	13	6	2	—	—	19	4	—	—	25	6
106	19	23	10	—	—	6	1	—	—	29	11
135	33	7	4	3	2	19	6	—	—	29	12
171	56	30	3	—	—	12	2	—	—	42	5
165	49	6	1	—	—	5	4	—	—	11	5
109	14	2	—	—	—	13	1	—	—	15	1
56	13	22	10	—	—	5	2	—	—	27	12
31	26	8	4	—	—	5	2	—	—	13	6
43	13	3	1	—	—	5	2	—	—	8	3
19	2	2	—	—	—	15	1	—	—	17	1
52	7	19	8	—	—	5	1	—	—	24	9
14	1	2	4	—	—	—	—	—	—	2	4
286	180	103	25	20	8	255	123	7	6	385	162
612	178	25	8	10	3	99	26	—	—	134	37
388	72	9	1	—	—	37	5	—	—	46	6
1 388	303	227	62	5	2	112	22	—	—	344	86
215	62	56	27	—	—	35	8	—	—	91	35
2 889	795	420	123	35	13	538	184	7	6	1 000	326
2 889	795	416	123	35	13	491	143	7	6	949	285

Tabell 3. Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelses tillsyn och i hela
Forest land under the supervision of regional forestry authorities

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och länsgrupp County	Skogar tillhörande Forests owned by									
	Landsting, skogsvårdsst. m. fl. Counties etc.		Häradsallm. och allmänningssk. i Norrll. o. Dalarna Common forests		Städer Towns		Övriga primär- kommuner Other communities		Allm. inrätt- ningar Public institu- tions	
	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
Nb	31	13	2 143	1 039	52	16	33	8	—	—
Vb	35	24	1 023	307	23	2	96	38	—	—
Jtl	25	134	—	—	6	1	145	49	7	5
Vnr	20	3	—	—	36	7	115	20	—	—
Gvl	15	2	366	104	94	18	66	12	—	—
Kpb	10	1	1 585	725	18	2	247	53	15	2
Vrm	12	1	—	—	29	6	108	11	—	—
Ör	5	—	105	20	26	1	50	5	22	4
Vstm	7	1	112	22	54	10	4	—	133	28
Ups	8	1	168	32	7	—	7	1	122	13
Sth	13	3	27	4	177	38	29	7	52	7
Sdm	9	1	197	49	41	12	21	3	—	—
Ög	6	1	257	53	14	3	26	3	17	3
Skb	17	2	66	14	22	2	7	1	12	1
Äbg	18	2	17	6	45	12	41	10	9	3
Jkp	16	5	13	1	30	3	50	10	3	1
Krb	22	12	—	—	14	1	67	10	1	—
Klm	29	1	3	—	37	4	60	7	9	5
Gtl	17	5	—	—	2	—	2	—	—	—
Gbg	14	13	—	—	36	25	20	6	1	—
Hl	39	22	—	—	5	1	27	9	1	—
Bl	3	1	—	—	18	4	21	2	—	—
Krs	8	2	—	—	4	1	19	2	2	—
Mlm	28	1	—	—	16	—	—	—	—	—
I	66	37	3 166	1 346	75	18	129	46	—	—
II	45	137	—	—	42	8	260	69	7	5
III	25	3	1 951	829	112	20	313	65	15	2
IV	162	30	965	201	496	92	470	68	380	65
V	109	44	—	—	81	31	89	19	4	—
Riket	407	251	6 082	2 376	806	169	1 261	267	406	72
Entire country										
1954	405	247	6 042	2 394	819	174	1 294	272	417	79

¹ Delvis beräknade siffror.

² Of which protective forests and forests on poor soil.

³ Skyddsskogar.

⁴ Därav svärföringrade skogar 1 208 km².

riket vid 1955 års slut. Länsvis

at the end of 1955. By counties

Måttenhet: km²
Unit of measurement:

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
				Summa Total			därav svår- föryngrade skogar och skydds- skogar ²	Samtliga skogar (tab. 2 och 3) <i>All forests</i>		
Aktiebolag Companies		Övriga enskilda Other private owners								
Prod. sk.	Imp. ¹	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Summa	Summa	Prod. sk.	Imp.	Summa
3 930	1 965	11 706	8 546	17 895	11 587	29 482	3 912	40 519	21 488	62 007
7 356	2 869	12 979	4 159	21 512	7 399	28 911	5 516	32 269	11 282	43 551
11 622	4 765	11 893	2 192	23 698	7 146	30 844	5 870	26 777	9 088	35 865
8 573	1 715	8 752	1 130	17 496	2 875	20 371	—	19 149	3 206	22 355
5 854	1 112	6 650	695	13 045	1 943	14 988	—	14 131	2 178	16 309
6 420	1 541	9 025	1 702	17 320	4 026	21 346	423	20 265	5 150	25 415
4 695	939	7 386	978	12 230	1 935	14 165	—	12 777	2 046	14 823
1 559	224	2 633	291	4 400	545	4 945	—	5 335	777	6 112
915	159	1 989	237	3 214	457	3 671	—	3 755	585	4 340
935	114	1 289	96	2 536	257	2 793	—	2 703	284	2 987
364	56	2 779	971	3 441	1 086	4 527	—	3 803	1 169	4 972
240	49	2 429	349	2 937	463	3 400	—	3 228	534	3 762
733	109	3 795	620	4 848	792	5 640	—	5 374	885	6 259
230	46	2 549	281	2 903	347	3 250	—	3 412	460	3 872
368	114	5 559	1 432	6 057	1 579	7 636	—	6 492	1 727	8 219
325	185	5 605	1 079	6 042	1 284	7 326	—	6 555	1 419	7 974
706	205	4 563	905	5 373	1 133	6 506	—	5 853	1 255	7 108
411	82	5 571	960	6 120	1 059	7 179	³ 77	6 818	1 169	7 987
36	47	1 168	378	1 225	430	1 655	⁴ 1 226	1 392	476	1 868
28	17	1 393	1 548	1 492	1 609	3 101	—	1 625	1 729	3 354
66	24	1 782	623	1 920	679	2 599	³ 70	2 081	737	2 818
76	8	1 568	169	1 686	184	1 870	³ 120	1 766	190	1 956
66	20	2 217	377	2 316	402	2 718	³ 127	2 564	442	3 006
6	3	543	56	593	60	653	³ 59	648	68	716
11 286	4 834	24 685	12 705	39 407	18 986	58 393	9 428	72 788	32 770	105 558
20 195	6 480	20 645	3 322	41 194	10 021	51 215	5 870	45 926	12 294	58 220
12 274	2 653	15 675	2 397	30 365	5 969	36 334	423	34 396	7 328	41 724
11 481	2 282	46 147	8 199	60 101	10 937	71 038	³ 77	66 105	12 310	78 415
278	119	8 671	3 151	9 232	3 364	12 596	⁴ 1 602	10 076	3 642	13 718
55 514	16 368	115 823	29 774	180 299	49 277	229 576	17 400	229 291	68 344	297 635
55 514	16 368	115 886	29 788	180 377	49 322	229 699	17 400	229 291	68 344	297 635

Tabell 4. Virkesförråd på bark, totalt och per ha, fördelat på trädslag och diameterklasser (enligt riksskogstaxeringen 1938—52)
Skogsmark inkl. hagmark. Länsvis

Growing stock incl. bark, total and per ha, by species and size-groups

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och läns- grupp County	Tax.- år Year of survey	Trädslag ¹ Species	Virkesförråd i diameterklass (cm på bark) Growing stock by size-groups							
			I milj. m ³ sk.				Per ha skogsmark m ³ sk.			
			Mind- re än 15 cm	15-24 cm	25 cm och större	Samt- liga Total	Mind- re än 15 cm	15-24 cm	25 cm och större	Samt- liga Total
Nb	1941	tall	23,9	45,3	35,3	104,4	5,9	11,2	8,7	25,8
		gran	22,6	25,4	14,5	62,5	5,6	6,2	3,6	15,4
		björk	23,6	9,2	1,3	34,2	5,9	2,3	0,3	8,5
		övriga	2,2	1,2	0,4	3,8	0,5	0,3	0,1	0,9
		s:a	72,3	81,1	51,6	205,0	17,9	20,0	12,7	50,6
Vb	1939 —41	tall	17,1	35,3	26,2	78,6	5,3	10,9	8,1	24,3
		gran	32,5	36,4	20,1	89,0	10,1	11,3	6,2	27,6
		björk	20,1	10,1	1,7	31,8	6,2	3,1	0,5	9,8
		övriga	1,5	1,3	0,6	3,4	0,5	0,4	0,2	1,1
		s:a	71,1	83,0	48,6	202,7	22,1	25,7	15,0	62,8
Jtl	1939 —40	tall	17,5	23,8	13,3	54,6	6,5	8,9	5,0	20,4
		gran	35,6	38,2	16,1	89,9	13,3	14,3	6,0	33,6
		björk	13,2	7,4	1,5	22,1	4,9	2,8	0,5	8,2
		övriga	1,7	1,0	0,8	3,5	0,6	0,4	0,3	1,3
		s:a	68,1	70,5	31,6	170,1	25,3	26,4	11,8	63,5
Därav Härje- dalen ²	1940	tall	7,8	8,9	4,9	21,6	11,7	13,3	7,4	32,4
		gran	4,4	5,0	2,5	11,9	6,6	7,5	3,7	17,8
		björk	2,3	0,9	0,1	3,3	3,4	1,4	0,1	4,9
		övriga	0,3	0,1	0,0	0,4	0,5	0,1	0,0	0,6
		s:a	14,7	14,9	7,5	37,1	22,2	22,3	11,2	55,7
Vnr	1938	tall	9,0	17,1	12,1	38,2	4,7	9,0	6,3	20,0
		gran	34,4	33,9	11,6	79,9	17,9	17,7	6,1	41,7
		björk	9,3	6,5	1,9	17,7	4,8	3,4	1,0	9,2
		övriga	3,3	1,8	1,1	6,3	1,7	1,0	0,6	3,3
		s:a	55,9	59,4	26,8	142,1	29,1	31,1	14,0	74,2
Gvl	1942	tall	12,3	23,8	22,0	58,1	8,7	16,8	15,6	41,1
		gran	26,0	28,1	11,9	66,0	18,4	19,9	8,4	46,7
		björk	7,2	4,9	1,5	13,6	5,1	3,5	1,0	9,6
		övriga	2,2	0,9	0,5	3,6	1,6	0,7	0,3	2,6
		s:a	47,7	57,7	35,8	141,2	33,8	40,9	25,3	100,0
Kpb ³	1943 —44	tall	19,8	38,8	29,5	88,1	9,7	19,2	14,6	43,5
		gran	29,2	32,8	12,6	74,7	14,5	16,1	6,2	36,8
		björk	7,3	3,7	0,9	11,9	3,7	1,8	0,4	5,9
		övriga	1,3	0,4	0,1	1,8	0,6	0,2	0,1	0,9
		s:a	57,7	75,6	43,2	176,5	28,5	37,3	21,3	87,1
Vrm	1950	tall	7,9	19,6	15,9	43,3	6,1	15,4	12,4	33,9
		gran	22,8	36,8	19,4	79,0	17,9	28,8	15,2	61,9
		björk	5,9	4,7	1,4	12,0	4,7	3,6	1,1	9,4
		övriga	1,5	0,8	0,4	2,7	1,2	0,6	0,3	2,1
		s:a	38,1	61,8	37,1	137,1	29,9	48,4	29,0	107,3
Ör ⁴	1951	tall	3,7	11,1	12,8	27,6	7,1	21,2	24,3	52,6
		gran	8,8	13,6	6,7	29,1	16,8	25,9	12,8	55,5
		björk	3,1	2,6	0,8	6,5	5,8	5,0	1,6	12,4
		övriga	0,9	0,6	0,3	1,8	1,6	1,2	0,7	3,5
		s:a	16,4	28,0	20,7	65,0	31,3	53,3	39,4	124,0

Tab. 4. (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vstm	1950 —52	tall gran björk övriga s:a	3,5 5,9 2,1 0,6 12,0	8,7 9,9 2,0 0,5 21,0	8,9 5,1 0,6 0,1 14,7	21,1 20,8 4,7 1,2 47,8	9,3 15,6 5,6 1,6 32,1	23,1 26,2 5,4 1,3 56,0	23,8 13,7 1,4 0,3 39,2	56,2 55,5 12,4 3,2 127,3
Ups	1950 —52	tall gran björk övriga s:a	2,3 3,4 1,8 0,5 8,0	4,8 6,2 1,5 0,3 12,8	6,8 4,5 0,4 0,2 12,0	13,9 14,1 3,7 1,1 32,8	8,4 12,5 6,7 2,0 29,6	17,8 23,0 5,4 1,3 47,5	25,2 16,7 1,6 0,8 44,3	51,4 52,2 13,7 4,1 121,4
Sth ⁵	1950 —52	tall gran björk övriga s:a	2,0 4,0 2,2 1,1 9,2	5,3 7,7 1,5 0,7 15,2	8,4 5,4 0,5 0,6 14,9	15,7 17,1 4,2 2,3 39,3	5,2 10,6 5,7 2,7 24,2	13,9 20,3 3,9 1,8 39,9	22,1 14,2 1,3 1,6 39,2	41,2 45,1 10,9 6,1 103,3
Sdm	1950 —52	tall gran björk övriga s:a	2,2 3,3 1,6 0,6 7,7	5,4 5,8 1,3 0,4 12,9	10,4 5,6 0,8 0,5 17,3	17,9 14,7 3,6 1,6 37,9	6,9 10,2 4,8 1,9 23,8	16,6 17,9 3,9 1,4 39,8	32,1 17,4 2,6 1,7 53,8	55,6 45,5 11,3 5,0 117,4
Üg	1952	tall gran björk övriga s:a	3,4 5,0 2,1 1,1 11,6	9,6 9,9 2,2 0,9 22,7	18,0 10,6 1,2 0,9 30,8	31,1 25,6 5,5 2,9 65,1	6,4 9,3 3,8 2,1 21,6	17,9 18,5 4,2 1,6 42,2	33,6 19,8 2,2 1,7 57,3	57,9 47,6 10,2 5,4 121,1
Skb	1950 —51	tall gran björk övriga s:a	2,3 3,2 2,2 0,7 8,3	6,4 6,2 1,8 0,7 15,2	10,2 5,7 1,0 0,6 17,4	18,9 15,1 5,0 2,0 40,9	6,6 9,2 6,5 2,1 24,4	18,7 18,2 5,3 2,1 44,3	29,8 16,7 2,7 1,6 50,8	55,1 44,1 14,5 5,8 119,5
Äbg	1949	tall gran björk övriga s:a	3,2 7,7 3,3 1,0 15,2	8,8 15,5 2,6 0,9 27,8	10,5 12,9 1,0 0,5 24,9	22,5 36,1 6,9 2,4 67,8	5,0 11,9 5,1 1,5 23,5	13,6 24,0 3,9 1,4 42,9	16,1 19,8 1,6 0,8 38,3	34,7 55,7 10,6 3,7 104,7
Jkp	1947	tall gran björk övriga s:a	3,5 7,5 2,9 0,6 14,6	9,1 14,1 2,4 0,6 26,1	12,6 10,2 0,9 0,5 24,1	25,2 31,8 6,2 1,7 64,9	5,4 11,6 4,4 1,0 22,4	13,9 21,5 3,6 0,9 39,9	19,2 15,4 1,4 0,7 36,7	38,5 48,5 9,4 2,6 99,0
Krb	1946 —47	tall gran björk övriga s:a	3,2 6,2 2,7 0,7 12,7	8,5 11,4 2,1 0,6 22,7	9,4 8,3 0,7 0,6 19,0	21,0 25,9 5,5 1,9 54,4	5,4 10,5 4,6 1,2 21,7	14,5 19,6 3,6 1,1 38,8	16,1 14,2 1,2 1,0 32,5	36,0 44,3 9,4 3,3 93,0
Klm	1947	tall gran björk övriga s:a	3,9 5,8 2,8 1,5 14,0	12,0 10,0 2,8 1,4 26,3	17,0 7,4 1,3 1,5 27,2	33,0 23,2 6,9 4,3 67,4	5,8 8,4 4,1 2,2 20,5	17,5 14,7 4,2 2,1 38,5	25,0 10,9 1,9 2,1 39,9	48,3 34,0 10,2 6,4 98,9
Gtl ⁶	1952	tall gran björk övriga s:a	1,1 0,6 0,1 0,0 1,8	3,0 1,0 0,1 0,0 4,1	3,7 0,6 0,1 0,1 4,4	7,7 2,2 0,2 0,1 10,3	7,8 4,4 0,8 0,3 13,3	21,9 7,8 0,7 0,2 29,8	26,9 4,5 0,3 0,4 32,1	56,6 15,9 1,8 0,9 75,2
Gbg	1949	tall gran björk övriga s:a	0,8 1,6 0,9 0,5 3,8	1,8 3,0 0,7 0,4 5,9	1,4 2,3 0,3 0,2 4,3	4,1 6,9 1,9 1,1 14,0	5,2 9,5 5,4 3,3 23,4	11,0 18,4 4,2 2,3 35,9	8,9 14,3 1,7 1,4 26,3	25,1 42,2 11,3 7,0 85,6

Tab. 4. (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
HI	1946	tall	1,2	2,2	2,4	5,7	5,7	10,4	11,3	27,4
		gran	1,5	2,5	2,2	6,2	7,4	11,8	10,5	29,7
		björk	0,9	0,9	0,5	2,3	4,3	4,3	2,3	10,9
		övriga	0,7	0,9	0,9	2,5	3,4	4,2	4,3	11,9
		s:a	4,3	6,4	5,9	16,6	20,8	30,7	28,4	79,9
BI	1945	tall	0,4	1,0	1,5	2,9	2,1	5,8	8,8	16,7
		gran	1,4	2,5	2,3	6,2	8,2	14,0	13,1	35,3
		björk	0,9	1,0	0,3	2,1	5,3	5,4	1,4	12,1
		övriga	0,8	0,9	0,9	2,6	4,7	4,9	5,0	14,6
		s:a	3,6	5,3	5,0	13,9	20,3	30,1	28,3	78,7
Krs	1945	tall	0,8	2,3	3,2	6,3	3,0	9,1	12,2	24,3
		gran	1,8	2,6	2,6	7,1	7,1	10,1	10,3	27,5
		björk	1,4	1,2	0,5	3,1	5,4	4,8	1,7	11,9
		övriga	1,7	2,2	2,6	6,4	6,4	8,5	10,1	25,0
		s:a	5,6	8,4	8,9	22,9	21,9	32,5	34,3	88,7
Mlm	1945	tall	0,1	0,2	0,2	0,5	1,8	2,6	2,7	7,1
		gran	0,6	1,0	1,1	2,7	8,7	16,2	17,2	42,1
		björk	0,1	0,2	0,1	0,5	2,3	2,8	2,4	7,5
		övriga	0,4	0,8	2,2	3,5	7,1	13,2	35,4	55,7
		s:a	1,3	2,2	3,6	7,1	19,9	34,8	57,7	112,4
I	1939 —41	tall	40,9	80,5	61,5	183,0	5,6	11,1	8,4	25,1
		gran	55,0	61,8	34,6	151,5	7,6	8,5	4,7	20,8
		björk	43,7	19,3	3,0	66,0	6,0	2,7	0,4	9,1
		övriga	3,7	2,5	1,1	7,2	0,5	0,3	0,2	1,0
		s:a	143,4	164,1	100,2	407,7	19,7	22,6	13,7	56,0
II	1938 —40	tall	26,5	40,9	25,4	92,9	5,8	8,9	5,5	20,2
		gran	69,9	72,1	27,7	169,8	15,2	15,8	6,0	37,0
		björk	22,5	13,9	3,4	39,8	4,9	3,0	0,8	8,7
		övriga	5,1	2,9	1,8	9,8	1,1	0,6	0,4	2,1
		s:a	124,0	129,9	58,4	312,2	27,0	28,3	12,7	68,0
III	1942 —44	tall	32,2	62,5	51,5	146,2	9,4	18,2	14,9	42,5
		gran	55,2	60,9	24,5	140,6	16,0	17,7	7,1	40,8
		björk	14,5	8,6	2,3	25,4	4,2	2,5	0,7	7,4
		övriga	3,5	1,3	0,6	5,5	1,0	0,4	0,2	1,6
		s:a	105,4	133,4	78,9	317,7	30,6	38,8	22,9	92,3
IV	1946 —52	tall	41,1	109,3	140,8	291,2	6,2	16,6	21,3	44,1
		gran	83,5	147,3	101,8	332,6	12,6	22,3	15,5	50,4
		björk	32,7	27,4	10,5	70,6	5,0	4,1	1,6	10,7
		övriga	10,7	8,5	6,8	26,0	1,6	1,3	1,0	3,9
		s:a	168,0	292,4	260,0	720,4	25,4	44,3	39,4	109,1
V	1945 —52	tall	4,4	10,5	12,4	27,2	4,3	10,4	12,3	27,0
		gran	7,5	12,6	11,1	31,2	7,5	12,5	11,1	31,1
		björk	4,3	4,0	1,7	10,0	4,3	4,0	1,7	10,0
		övriga	4,2	5,1	6,9	16,3	4,3	5,1	6,8	16,2
		s:a	20,4	32,2	32,1	84,7	20,4	32,0	31,9	84,3
Riket Entire country	1938 —52	tall	145,0	303,8	291,6	740,4	6,3	13,3	12,7	32,3
		gran	271,2	354,7	199,8	825,7	11,8	15,5	8,7	36,0
		björk	117,7	73,2	20,9	211,9	5,2	3,2	0,9	9,3
		övriga	27,2	20,3	17,2	64,7	1,2	0,8	0,8	2,8
		s:a	561,2	751,9	529,6	1 842,7	24,5	32,8	23,1	80,4

¹ Tall — pine, gran — spruce, björk — birch, övriga — other, s:a — total.

² Inkl. socknarna Ytterhogdal och Ängersjö i Hälsingland.

³ Avseende länet efter gränsregleringen den 1 jan. 1950.

⁴ Exkl. skjutfält.

⁵ Exkl. Utö skjutfält samt otaxerade områden omkring Stockholms stad.

⁶ Exkl. Gotska Sandön.

Tabell 5. Årlig tillväxt för tall och gran (under bark) samt för samtliga trädslag (på bark) enligt riksskogstaxeringen 1938—52

Yearly increment of pine and spruce (excl. bark) and of all species (incl. bark) according to the National Forest Survey

Ann.: För Norrlands-länen och Kopparbergs län är siffrorna för totala tillväxten (med bark) justerade till att avse tillväxten vid medelklimat; för övriga län är siffrorna ojusterade.

1	2	3	4	5
Län County	Tillväxt hos träd, som vid taxeringstillfället var minst 10 cm i brh (ub.) ¹ Samtliga ägoslag <i>All ground</i>		Total tillväxt (pb.) <i>Total increment (incl. bark)</i> Skogsmark inkl. hagmark <i>Forests only</i>	
	Tall <i>Pine</i>	Gran <i>Spruce</i>	Samtliga trädslag <i>All species</i>	
	milj. m ³ ub.	milj. m ³ ub.	milj. m ³ sk.	m ³ sk. per ha
Nb	1,90	0,81	4,9	1,2
Vb	1,46	1,63	5,2	1,6
Jl	1,03	1,90	4,7	1,8
därav Härjedalen ²	0,40	0,23	0,9	1,4
Vnr	0,76	1,81	4,5	2,3
Gvl	1,42	1,81	5,1	3,6
Kpb ²	1,98	1,92	5,8	2,8
Vrm	1,17	2,45	5,3	4,2
Ör ²	0,76	0,89	2,6	4,9
Vstm	0,59	0,62	1,6	4,4
Ups	0,33	0,36	1,1	4,2
Stb ²	0,38	0,51	1,5	3,9
Sdm	0,46	0,49	1,5	4,5
Ög	0,78	0,88	2,5	4,6
Skb	0,55	0,56	1,7	5,1
Äbg	0,64	1,25	2,8	4,4
Jkp	0,70	1,15	2,8	4,2
Krb	0,60	0,99	2,5	4,2
Klm	0,93	0,92	2,9	4,3
Gtl ²	0,17	0,05	0,3	2,3
Gbg	0,15	0,26	0,7	4,1
HI	0,21	0,29	0,9	4,3
BI	0,09	0,25	0,7	3,7
Krs	0,18	0,29	1,0	4,0
Mlm	0,01	0,11	0,3	5,0
I	3,36	2,44	10,1	1,4
II	1,79	3,71	9,2	2,3
III	3,40	3,73	10,9	3,4
IV	7,89	11,07	28,8	4,4
V	0,81	1,25	3,9	3,9
Hela riket	17,25	22,20	62,9	2,7
<i>Entire country</i>				

¹ Increment of trees having, at the time of assessment, at least 10 cm DBH.

² Se noterna 2—6 till tab. 4.

Tabell 6. Arealer, som övergått med skogsvårdsåtgärder 1955, fördelade aktiebolagsskogar² = III och övriga enskilda skogar³ = IV). Länsvis

Silvicultural measures taken in 1955, by forest-owner groups (Crown forests = I, other

Anm.: Uppgifterna i denna tabell är hämtade från olika källor (se källförteckning s. 000) med delvis förelser de olika ägargrupperna emellan. Se även texten s. 00.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och länsgrupp County	Hyggesrensning <i>Removal of waste from a cut area</i>					Markberedning (inkl. hyggesbränning) <i>Scarification (incl. broadcast burning)</i>				
	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a
Nb	334,5	29,3	58,5	123,9	546,2	107,7	9,8	14,3	14,6	146,3
Vb	109,3	4,4	99,8	150,5	364,0	76,3	2,1	77,7	30,9	187,0
JH	7,1	4,8	88,0	37,7	137,5	7,8	1,2	52,6	5,1	66,7
Vnr	6,1	3,8	75,4	60,4	145,7	10,5	0,1	43,9	5,2	59,7
Gvl	7,4	4,5	90,0	36,2	138,1	3,8	1,0	33,3	10,7	48,8
Kpb	8,5	22,2	72,3	36,1	139,1	6,4	8,0	59,0	4,1	77,6
Vrm	2,1	3,9	81,8	45,7	133,5	0,8	0,7	12,0	6,6	20,0
Ör	3,1	1,8	9,3	1,3	15,5	1,9	0,6	2,7	3,0	8,2
Vstm	2,3	2,3	8,5	13,9	27,0	0,5	0,6	3,4	0,9	5,4
Ups	1,1	4,1	6,6	3,1	14,9	0,8	1,3	4,2	1,9	8,2
Sth	1,7	2,6	3,6	10,7	18,6	0,9	0,9	2,1	6,5	10,4
Sdm	1,6	1,9	1,8	11,6	16,9	0,6	0,3	0,3	5,6	6,7
Ög	2,9	2,3	3,8	3,3	12,2	2,5	0,9	1,1	1,8	6,3
Skb	3,1	4,8	1,6	3,5	13,0	0,9	0,5	0,5	1,1	3,0
Äbg	2,7	4,6	4,1	18,0	29,3	0,7	0,6	1,1	2,7	5,1
Jkp	3,4	1,1	1,2	26,7	32,3	1,5	0,6	0,6	2,7	5,4
Krb	2,0	1,1	6,6	7,3	17,0	0,9	0,4	3,2	0,6	5,1
Klm	6,0	0,9	1,2	11,3	19,5	5,2	0,1	1,2	1,2	7,7
GU	0,7	—	—	4,5	5,2	0,7	—	—	1,5	2,2
Gbg	1,3	0,4	—	5,6	7,3	0,3	0,3	—	0,1	0,6
HI	1,2	0,1	0,1	3,4	4,8	0,1	0,2	—	—	0,3
BI	0,9	0,1	0,1	7,1	8,3	0,1	—	—	0,8	0,9
Krs	1,6	0,5	0,5	1,7	4,3	0,2	—	0,3	1,3	1,8
MI	0,1	0,1	—	1,6	1,8	0,1	—	—	1,9	2,0
I	443,8	33,7	158,4	274,4	910,2	183,9	11,9	92,0	45,5	333,3
II	13,1	8,6	163,4	98,1	283,2	18,3	1,3	96,5	10,3	126,4
III	15,9	26,7	162,3	72,3	277,1	10,2	9,0	92,3	14,8	126,4
IV	32,1	31,4	130,0	156,4	349,9	17,1	7,5	32,3	34,6	91,5
V	5,8	1,2	0,7	23,9	31,7	1,5	0,5	0,3	5,7	7,8
Riket	510,7	101,6	614,8	625,0	1 852,1	231,0	30,1	313,4	111,0	685,5
Entire country										
1954	496,9	98,5	544,9	450,2	1 590,7	185,1	20,0	247,6	109,9	562,8

¹ Ecklesiastika skogar, härads- och sockenallmänningar samt skogar under Skogssällskapets förvaltning.

² Skogar tillhörande medlemmar i Sveriges skogsägareförbund (ca 92 % av samtliga bolagsskogars areal) samt vissa andra bolagsskogar.

³ Av skogsvårdsstyrelse utförda eller eljest till dess kännedom komna åtgärder utförda å andra enskilda skogar än aktiebolagsskogar.

⁴ Därav Kalmar läns norra: hyggesrensning 7,3, markberedning 1,2, skogsodling 3,2 och röjning 5,6 km²

på skogsägargrupper (kronoskogar = I, övriga allmänna skogar¹ = II,

public forests = II, companies' forests = III and other private forests = IV) By counties

skiljaktiga definitioner av de olika skogsvårdande åtgärderna. Försiktighet bör därför iakttagas vid jäm-

Måttenhet:

Unit of measurement: km²

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Skogsodling <i>Planting and sowing</i>					Röjning i plant-, ung- och stavaskog <i>Thinning in seedlings and young stands</i>				
I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a
45,9	2,1	6,3	3,5	57,9	268,0	24,5	31,0	56,1	379,6
31,8	2,0	58,9	39,8	132,5	194,3	10,8	131,7	56,8	393,6
4,7	1,7	43,7	14,4	64,5	10,9	2,5	34,7	7,0	55,0
5,7	1,4	49,0	10,8	66,8	19,1	2,3	119,0	21,0	161,4
2,5	1,7	28,1	5,7	38,0	7,4	4,1	59,7	11,6	82,8
2,3	2,3	26,8	9,0	40,3	15,2	28,7	144,1	33,2	221,2
1,9	1,6	33,2	14,9	51,7	2,8	4,0	82,0	23,0	111,8
3,3	1,1	7,4	2,8	14,6	5,7	2,5	15,0	3,8	27,0
1,0	1,3	3,8	3,5	9,7	6,5	0,7	7,5	2,2	16,7
0,7	2,9	8,0	5,4	17,1	0,3	3,3	24,0	6,0	33,5
1,2	1,5	5,2	10,3	18,3	1,8	2,6	8,7	12,5	25,7
1,1	2,1	1,2	8,5	13,0	1,8	3,1	2,8	13,0	20,6
2,4	3,3	4,5	15,0	25,2	2,0	5,2	5,0	8,0	20,3
2,6	1,7	1,9	12,5	18,7	4,4	5,6	2,9	11,0	23,9
2,5	3,1	6,1	17,9	29,6	5,2	5,6	12,3	45,7	68,9
2,8	1,4	0,9	30,1	35,2	5,6	2,6	2,2	25,9	36,4
2,1	1,2	5,4	12,7	21,4	5,1	4,5	20,3	9,1	39,0
5,1	0,8	2,5	12,9	21,3	7,1	3,4	3,3	25,8	39,5
0,6	0,1	—	3,3	4,0	0,2	0,1	—	1,4	1,7
1,2	0,9	0,2	6,2	8,5	1,8	2,9	0,6	13,1	18,4
1,6	1,2	—	12,0	14,9	1,7	2,1	0,5	5,9	10,3
1,0	0,3	0,2	6,4	7,8	2,4	1,0	5,3	15,4	24,0
2,5	3,0	0,8	18,7	25,0	5,8	3,6	1,8	15,7	27,0
0,8	1,0	—	8,8	10,6	0,6	1,4	—	10,7	12,6
77,8	4,1	65,2	43,3	190,4	462,3	35,4	162,6	112,8	773,2
10,4	3,1	92,7	25,2	131,3	30,0	4,8	153,7	28,0	216,4
4,7	4,0	54,9	14,7	78,3	22,6	32,8	203,8	44,8	304,0
26,6	22,2	80,3	146,5	275,8	48,3	43,1	186,0	185,9	463,3
7,7	6,5	1,3	55,3	70,8	12,5	11,1	8,2	62,1	94,0
127,1	39,9	294,3	285,0	746,3	575,7	127,2	714,4	433,6	1 850,9
120,5	33,3	266,9	266,6	687,2	607,0	115,2	567,0	302,2	1 591,3

Tabell 7. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m. 1955. Länsvis

Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires. By counties

Anm.: Till statens brandinspektions kännedom komma brandtillbud.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Län County	Antal bränder No. of fires		Bränd areal Burnt area		Brandskada Damage			Beräk- nad släck- nings- kostnad	Antal förbru- kade ar- betstim- mar för släck- ning
	totalt total	till- bud under 0,1 ha less than 0,1 ha burnt	skogs- mark produc- tive forest	impedi- ment unprod. forest	å växan- de skog on grow- ing forest	å upp- huggna effekter m. m. on cut wood	totalt total	Costs of extin- guishing fires	No. of working hours for extin- guish- ing fires
			ha		kr Sw. cr.				
Nb	182	44	843,19	92,84	344 385	16 478	360 863	215 583	53 579
Vb	96	28	221,82	12,62	45 870	13 250	59 120	37 204	10 437
Jtl	70	28	203,39	35,68	17 840	2 000	19 840	39 772	9 975
Vnr	161	62	386,34	209,58	400 067	12 875	412 942	121 021	24 447
Gvl	151	66	153,85	9,20	79 390	10 244	89 634	80 857	17 197
Kpb	107	34	631,10	480,73	370 650	5 465	376 115	97 119	25 621
Vrm	49	17	116,57	6,95	17 400	150	17 550	74 667	13 482
Ör	65	40	11,31	5,66	14 510	—	14 510	12 847	4 382
Vstm	59	30	40,30	3,40	25 975	5 952	31 927	66 789	11 218
Ups	48	18	17,30	8,75	16 075	—	16 075	41 768	10 605
Sth	633	504	35,54	42,65	42 875	9 750	52 625	142 277	17 491
Sdm	103	43	22,45	33,08	39 775	450	40 225	75 447	8 603
Ög	154	80	50,60	26,72	24 436	1 195	25 631	112 773	14 050
Skb	58	24	18,35	9,38	12 675	350	13 025	28 280	3 806
Äbg	67	28	22,34	26,34	4 100	10 100	14 200	44 997	4 596
Jkp	57	34	8,91	12,80	15 700	1 150	16 850	22 224	2 953
Krb	61	32	17,33	18,14	7 460	2 700	10 160	44 712	6 027
Klm	75	34	43,74	18,46	71 770	3 675	75 445	96 737	13 297
Gtl	16	9	7,61	5,62	3 700	250	3 950	20 164	3 964
Gbg	227	131	54,57	286,52	36 680	6 865	43 545	86 112	19 988
Hl	21	11	21,62	21,20	850	350	1 200	13 186	2 083
Bl	43	21	5,14	11,54	10 070	—	10 070	26 610	3 581
Krs	20	9	4,47	0,93	6 010	—	6 010	8 654	606
Mlm	5	1	1,95	0,02	3 900	1 607	5 507	2 714	340
I	278	72	1 065,01	105,46	390 255	29 728	419 983	252 787	64 016
II	231	90	589,73	245,26	417 907	14 875	432 782	160 793	34 422
III	258	100	784,95	489,93	450 040	15 709	465 749	177 976	42 818
IV	1 429	884	404,74	212,33	292 751	35 472	328 223	763 518	110 510
V	332	182	95,36	325,83	61 210	9 072	70 282	157 440	30 562
Riket Entire country	2 528	1 328	2 939,79	1 378,81	1 612 163	104 856	1 717 019	1 512 514	282 328
1954	578	216	573,12	140,40	95 546	7 495	103 041	210 485	34 161

¹ Från och med 1955 har skogsbrandskadorna inom Stockholm stad införts i riksskogsbrandstatistiken.

² Se not till texttabell M, sid. 40!

Tabell 8. Antal skogsbränder och brand areal 1955, fördelad efter brandorsak. Länsvi

Number of forest fires and area destroyed, by causes. By counties

Anm.: Till statens brandinspektions kännedom komma brandtillbud.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Län County	Åskslag Lightning		Järnväg Railway	Eldar uppgjorda på marken Fires lit on the ground										Tobaks- rökning Smoking	Annan känd anledning ¹ Other known reason	Okänd anledning Unknown reason				
				Hygges- bränning Broadcast burning	Andra arbets- eldar Other working fires	Lägereldar uppgjorda av Camping fires by		av minder- åriga eller andra oansvariga by children												
						yrkesfolk forest- workers	campare m. fl. campers etc.													
	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha
Nb	9	29,71	15	23,02	9	28,50	8	8,80	17	427,59	55	163,63	17	62,06	11	14,18	11	9,62	30	168,92
Vb	10	16,83	17	35,94	19	111,33	8	5,75	2	1,90	14	49,38	4	0,36	2	0,01	6	4,22	14	8,72
Jtl	25	182,08	3	4,35	5	4,73	3	1,01	2	0,07	7	21,44	6	4,04	2	0,60	3	11,52	14	9,23
Vnr	29	247,58	26	161,06	13	129,07	16	7,86	1	0,54	11	12,14	33	7,87	3	0,15	6	8,36	23	21,29
Gvl	32	50,58	27	16,66	4	21,30	7	1,71	7	3,07	3	0,62	13	2,71	9	14,00	14	36,58	35	15,82
Kpb	33	483,89	22	8,22	1	5,50	2	1,06	1	1,50	6	89,20	4	0,90	5	4,74	4	21,55	29	495,27
Vrm	12	56,86	9	9,10	4	39,50	4	5,90	1	0,03	3	3,51	1	1,80	8	4,89	1	0,04	6	1,89
Ör	11	4,80	18	0,82	2	0,53	4	1,64	1	0,10	—	—	8	0,99	1	1,00	5	2,91	15	4,18
Vstm	11	3,41	15	7,51	—	—	1	0,01	2	5,50	2	0,64	5	0,37	2	2,03	6	19,12	15	5,11
Ups	7	3,55	3	4,90	2	2,95	1	0,02	1	0,80	2	1,00	11	2,24	1	1,70	5	3,62	15	5,27
Sth ²	21	10,77	19	6,07	1	0,50	13	7,15	1	0,01	9	0,40	60	8,34	22	2,54	24	6,02	463	36,39
Sdm	8	5,16	13	5,31	1	0,40	4	0,50	1	0,03	3	2,30	17	16,35	5	1,45	15	8,17	36	15,86
Ög	31	15,32	22	8,66	2	0,35	5	16,00	8	0,06	2	1,70	19	0,52	3	0,31	11	8,73	51	25,07
Skb	7	0,61	5	2,30	1	0,75	10	5,18	—	—	1	0,07	4	1,22	3	8,10	2	0,75	25	8,75
Äbg	12	15,02	11	14,29	—	—	7	10,79	—	—	—	—	12	2,36	4	0,85	6	0,24	15	5,13
Jkp	11	2,45	17	2,03	—	—	1	0,15	1	0,01	—	—	5	1,38	3	3,60	6	6,97	13	5,12
Krb	15	5,25	16	16,97	—	—	4	4,55	—	—	1	0,02	8	1,14	2	0,41	9	4,22	6	2,91
Klm	20	25,06	15	11,17	1	0,80	6	5,89	—	—	1	1,60	7	12,52	1	0,50	6	0,81	18	3,85
GU	1	0,60	1	0,25	—	—	1	3,50	—	—	1	0,04	—	—	1	0,00	5	0,05	6	8,79
Gbg	6	4,67	2	0,50	—	—	12	7,19	—	—	1	0,20	20	24,28	1	0,06	9	7,72	176	296,47
Hl	2	15,01	4	0,41	—	—	3	0,26	—	—	—	—	2	0,50	1	0,04	2	0,21	7	26,39
Bl	3	1,00	6	0,89	1	0,10	2	0,21	—	—	—	—	15	1,86	2	0,08	2	11,13	12	1,41
Krs	1	0,01	6	4,10	—	—	2	0,10	—	—	—	—	1	0,04	—	—	5	0,44	5	0,71
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1,25	—	—	—	—	4	0,72
I	19	46,54	32	58,96	28	139,83	16	14,55	19	429,49	69	213,01	21	62,42	13	14,19	17	13,84	44	177,64
II	54	429,66	29	165,41	18	133,80	19	8,87	8	0,61	18	33,58	39	11,91	5	0,75	9	19,88	37	30,52
III	65	534,47	49	24,88	5	26,80	9	2,77	8	4,57	9	89,82	17	3,61	14	18,74	18	58,13	64	511,09
IV	166	148,26	163	89,13	14	45,78	60	58,38	16	6,54	24	11,24	157	49,23	55	27,38	96	61,60	678	119,53
V	13	21,29	19	616,15	1	0,10	20	11,26	—	—	2	0,24	39	27,93	5	0,18	23	19,55	210	334,49
Riket	317	1 180,22	292	344,53	66	346,31	124	95,83	46	441,21	122	347,89	273	155,10	92	61,24	163	173,00	1 033	1 173,27
Entire country																				
1954	16	25,25	84	43,09	40	175,46	118	97,59	15	35,64	14	27,68	101	42,94	28	40,51	42	23,04	120	202,32

¹ Annan känd anledning innefattar bl. a. följande orsaker: andra trafikmedel än järnväg, kolning, tjärbränning o. d., sprängämnen, skjutning o. d., gnis-
tor från brinnande hus samt uppsattlig anläggning. ² Från och med 1955 har skogsbrandskador inom Stockholms stad införts i riksskogsbrandstatistiken.

Tabell 9. Skogsbilvägar, färdigbyggda 1955 med fördelning på skogsägargrupper. Länsvis

Forest roads completed in 1955, by forest-owner groups. By counties

Se anmärkning till tab. 6! Måttenhet: km
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6
Län och länsgrupp <i>County</i>	Kronoskogar <i>Crown forests</i>	Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>	Aktiebolags-skogar ¹ <i>Companies' forests</i>	Övriga enskilda skogar ¹ <i>Other private forests</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	73,7	23,8	48,3	35,8	181,6
Vb	100,6	—	44,4	30,5	175,5
Jtl	—	18,8	111,7	63,3	193,8
Vnr	12,4	0,4	113,1	70,0	195,9
Gvl	26,6	19,3	108,8	14,5	169,1
Kpb	3,0	80,3	99,1	6,5	188,9
Vrm	10,6	19,8	154,0	67,7	252,1
Ör	18,8	21,7	68,3	20,0	128,8
Vstm	1,8	37,3	55,2	32,1	126,5
Ups	0,9	16,2	13,1	1,4	31,5
Sth	1,4	14,3	—	13,6	29,3
Sdm	—	11,5	14,6	54,5	80,6
Ög	4,1	22,6	68,1	24,3	119,0
Skb	29,1	12,3	8,0	39,1	88,4
Äbg	6,8	31,8	10,0	24,9	73,5
Jkp	18,5	11,7	7,3	42,4	80,0
Krb	12,1	17,5	69,1	20,3	119,0
Klm	13,6	10,4	2,9	240,0	66,9
Gtl	—	1,5	3,0	—	4,5
Gbg	7,7	4,5	0,4	6,3	18,9
Hl	2,6	9,1	—	15,6	27,3
Bl	1,8	2,5	7,0	21,4	32,8
Krs	0,3	12,7	4,5	43,6	61,1
Mlm	—	1,5	—	14,9	16,4
I	174,3	23,8	92,7	66,4	357,1
II	12,4	19,2	224,8	133,3	389,7
III	29,6	99,6	207,9	21,0	358,0
IV	117,7	227,1	470,6	380,2	1 195,6
V	12,4	31,8	14,9	101,8	161,0
Riket	346,4	401,5	1 010,9	702,7	2 461,5
<i>Entire country</i>					
1954	394,1	484,2	1 017,4	656,6	2 552,3

¹ Se noterna 1—3 till tabell 6!

² Därav Kalmar läns norra 28,5 km.

Tabell 10. Under 1955 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Länsvis

Draining ditches completed in 1955, by forest-owner groups. By counties.

Se anmärkning till tab. 6! Måttenhet: km
Unit of measurement: km

1	2	3	4	5	6
Län och länsgrupp <i>County</i>	Kronoskogar <i>Crown forests</i>	Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>	Aktiebolags- skogar ¹ <i>Companies' forests</i>	Övriga enskilda skogar ¹ <i>Other private forests</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	148,8	29,8	126,7	51,0	356,4
Vb	125,7	24,4	172,4	87,1	409,7
Jfl	9,6	2,4	327,1	103,3	442,4
Vnr	16,8	0,2	205,5	72,7	295,1
Gvl	20,8	1,8	59,3	8,5	90,4
Kpb	21,4	95,5	92,5	42,3	251,8
Vrm	1,9	1,3	83,9	69,7	156,8
Ör	28,1	6,3	18,3	50,9	103,7
Vstm	9,3	3,2	9,7	7,6	29,8
Ups	1,4	6,3	20,9	22,6	51,2
Sth	2,0	2,5	0,3	6,6	11,4
Sdm	1,0	10,0	2,3	28,2	41,5
Ög	7,5	3,7	1,7	22,2	35,2
Skb	14,7	3,9	12,2	15,9	46,7
Äbg	2,1	14,1	4,7	17,2	38,1
Jkp	4,7	11,0	13,6	84,1	113,4
Krb	4,1	7,2	21,4	72,6	105,2
Klm	5,1	6,6	—	32,2	43,9
Gtl	—	—	—	16,7	16,7
Gbg	5,7	4,3	—	12,5	22,5
Hl	6,8	1,1	—	41,8	49,7
Bl	2,6	2,1	0,4	5,2	10,3
Krs	6,4	6,6	6,7	36,5	56,2
Mlm	2,7	0,6	—	30,1	33,4
I	274,5	54,3	299,2	138,2	766,1
II	26,4	2,6	532,6	176,0	737,5
III	42,2	97,3	151,8	50,8	342,2
IV	81,9	76,1	189,1	429,8	776,9
V	24,2	14,7	7,1	142,9	188,8
Riket	449,2	244,9	1 179,8	937,7	2 811,6
<i>Entire country</i>					
1954	374,7	230,6	958,1	707,0	2 270,4

¹ Se noterna 1—3 till tabell 6!

² Därav Kalmar läns norra 24,6 km.

Tabell 11. Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåren 1945/46—1954/55

Estimated yearly cutting, by assortments, in the cutting years 1945/46—1954/55

Måttenheter: milj. m³ f. ub.¹
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sortiment Assortment	1945 /46	1946 /47	1947 /48	1948 /49	1949 /50	1950 /51	1951 /52	1952 /53	1953 /54	1954 /55
Sågtimmer av barr- träd ²	12,3	12,7	10,9	11,5	12,5	13,7	12,2	14,0	17,0	15,5
<i>Coniferous timber</i>										
Massaved	12,7	14,0	12,4	17,0	10,5	14,5	19,5	12,2	16,5	17,7
<i>Pulp wood</i>										
Brännved ³	17,3	17,0	10,9	10,3	9,0	8,5	7,5	6,5	6,0	5,8
<i>Fuel wood</i>										
Övrigt virke ⁴	2,1	2,1	2,5	2,0	2,0	2,0	2,5	2,0	2,0	2,0
<i>All other wood</i>										
S:a ¹ i milj. m ³ f. ub.	44,4	45,8	36,7	40,8	34,0	38,7	41,7	34,7	41,5	41,0
Total i milj. m ³ sk.	54,6	56,3	45,1	50,2	41,8	47,6	51,3	42,7	51,0	50,4

¹ Summaraden är dessutom omräknad till m³ sk., varvid summan m³ f. ub. ökas med 23 %. — *In addition, the total is given in forest cubic metres (m³ sk.), i. e. increased by 23 %.*

² Inkl. bjälk-, sparr- och slipersämnen samt fanérvirke. — *Incl. wood for beams, rafters, sleepers and veneer.*

³ Långved, kastved (även ved för husbehov). — *Long logs and billets (also for housing use).*

⁴ Props, stolpar, kolved, gagnvirke av lövträd, kubh och virke för husbehov. — *Pitprops, poles, charcoal wood and industrial broadleaved wood.*

Tabell 12. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha 1946—1955

Cutting in Crown forests, diocesan forests, other public forests and companies' forests, total and per ha, in the years 1946—1955

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
År Year	Samtliga skogar <i>All forests</i>		Därav <i>Of which</i>							
	Summa avverkning <i>Total cutting</i>	Avverkning per ha ¹ <i>Cutting per ha</i>	Kronoskogar <i>Crown forests</i>		Stiftsskogar <i>Diocesan forests</i>		Övr. allm. skogar ² <i>Other public forests</i>		Bolagsskogar <i>Companies' forests</i>	
			totalt	per ha	totalt	per ha	totalt	per ha	totalt	per ha
	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.
1946	54,6	2,39	7,09	1,76	0,92	3,29	..	..	..	..
1947	56,3	2,46	5,67	1,41	0,75	2,68	..	..	..	..
1948	45,1	1,97	4,59	1,14	0,74	2,64	..	..	..	..
1949	50,2	2,19	5,19	1,28	0,71	2,54	..	..	..	..
1950	41,8	1,82	5,10	1,26	0,79	2,72	..	..	..	..
1951	47,6	2,07	4,82	1,19	0,82	2,83	1,37	1,48	..	..
1952	51,3	2,24	4,69	1,16	0,66	2,28	1,34	1,40	..	..
1953	42,7	1,86	5,31	1,31	0,74	2,57	1,66	1,43	9,80	1,75
1954	51,0	2,22	6,46	1,59	0,94	3,25	2,45	2,17	12,68	2,27
1955	50,4	2,20	6,17	1,52	0,83	2,85	2,00	1,78	13,00	2,33
Genomsnitt för 1946—55	49,0	2,14	5,51	1,36	0,79	2,75	..	..	..	..
<i>Yearly average</i>										

¹ Beräknat på hela den produktiva skogsmarksarealen. Jfr tab. 2 noterna 1 och 4.

² För åren 1953—1955 innefattas här samtliga övriga allmänna skogar (jfr tab. 2 och 3); för 1951 och 1952 saknas uppgifter bl. a. för landstingens och vissa primärkommuners skogar.

Tabell 13. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar 1955. Länsvis

Cutting in Crown forests, diocesan forests and other public forests in 1955. By counties.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och läns- grupp County	Kronoskogar <i>Crown forests</i>		Stiftsskogar <i>Diocesan forests</i>		Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>		S:a allm. skogar <i>Total public forests</i>	
	Summa avverkn. <i>Total cutting</i>	Av- verkn. per ha <i>Cutting per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total cutting</i>	Av- verkn. per ha <i>Cutting per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total cutting</i>	Av- verkn. per ha <i>Cutting per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total cutting</i>	Av- verkn. per ha <i>Cutting per ha</i>
	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.
Nb	1 658	0,84	13	0,87	243	0,96	1 914	0,86
Vb	1 196	1,18	18	1,28	102	0,79	1 316	1,13
Jtl	165	1,38	50	1,34	77	0,51	292	0,95
Vnr	165	1,23	42	1,76	26	1,08	233	1,28
Gvl	368	4,25	86	4,35	133	3,38	587	3,60
Kpb	435	1,67	53	2,80	284	1,48	772	1,64
Vrm	114	5,12	100	3,80	54	3,00	268	4,06
Ör	356	4,59	18	2,95	84	2,80	458	4,00
Vstm	242	5,45	61	7,30	199	6,20	502	6,00
Ups	34	4,93	28	4,00	150	4,40	212	4,42
Sth	57	2,78	22	2,80	92	2,70	171	2,76
Sdm	89	4,26	24	4,45	115	4,10	228	4,23
Ög	189	4,72	27	2,95	122	3,40	338	4,00
Skb	218	5,86	35	3,33	51	3,40	304	4,67
Äbg	136	5,23	45	3,28	54	3,40	235	4,20
Jkp	129	4,36	53	3,12	41	2,75	223	3,60
Krb	128	4,32	63	3,80	27	2,45	218	3,76
Klm	258	4,57	34	3,07	41	2,75	333	4,05
Gtl	10	1,31	9	1,55	5	1,25	24	1,40
Gbg	40	4,79	11	3,57	21	2,63	72	3,76
Hl	51	4,71	12	2,90	19	2,36	82	3,55
Bl	22	4,96	6	3,14	19	3,16	47	3,92
Krs	80	4,81	14	2,77	20	3,33	114	4,06
Mlm	27	7,12	3	1,86	21	4,20	51	5,10
I	2 854	0,96	31	1,08	345	0,90	3 230	0,95
II	330	1,30	92	1,50	103	0,59	525	1,08
III	803	2,30	139	3,60	417	1,68	1 359	2,14
IV	1 950	4,75	510	3,68	1 030	3,65	3 490	4,20
V	230	4,45	55	2,56	105	2,85	390	3,57
Riket <i>Entire country</i>	6 167	1,52	827	2,85	2 000	1,78	8 994	1,65
1954	6 461	1,59	939	3,24	2 447	2,17	9 487	1,80

¹ Se noter under tabell 12!

Tabell 14. Av virkesmätningsföreningarna under säsongerna 1952/53—1954/55 inmäta kvantiteter virke.

Volume of timber measured in the cutting-years 1952/53—1954/55 by timber measurement associations Måttenhet: 1 000 m³ f. uh¹
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Virkesmätnings- förening Association	Sågtimmer ² Timber			Massaved ³ Pulp wood			Övrigt virke ⁴ Other wood			Summa Total		
	1952/53	1953/54	1954/55	1952/53	1953/54	1954/55	1952/53	1953/54	1954/55	1952/53	1953/54	1954/55
Norrbottens ...	628	829	703	954	1 082	1 072	1	1	—	1 583	1 912	1 775
Skellefteå	300	397	361	285	416	396	7	4	1	592	817	758
Umeå	324	411	414	421	626	529	3	21	1	748	1 058	944
Örnsköldsviks ...	205	296	292	612	930	895	53	6	5	870	1 232	1 192
Ångermanälvens	343	435	434	714	1 047	964	14	2	—	1 071	1 484	1 398
Sundsvalls	599	730	692	1 581	2 021	1 900	90	31	24	2 270	2 782	2 616
Summa Total	2 399	3 098	2 896	4 567	6 122	5 756	168	65	31	7 134	9 285	8 683
Ljusnans	197	326	297	474	691	669	—	—	—	671	1 017	966
Dalälvarnas ...	708	1 725	1 156	1 331	1 866	2 855	127	66	24	2 166	3 657	4 035
Wernmländska ...	873	949	927	1 676	2 044	2 264	38	13	—	2 587	3 006	3 191
Summa Total	1 778	3 000	2 380	3 481	4 601	5 788	165	79	24	5 424	7 680	8 192
Sydvästra	166	257	288	157	427	583	70	38	15	393	722	886
Mellansvenska	498	1 517	805	402	638	1 383	123	124	84	1 023	2 279	2 272
Sydöstra	133	130	169	148	223	298	132	151	51	413	504	518
Summa Total	797	1 904	1 262	707	1 288	2 264	325	313	150	1 829	3 505	3 676
Hela riket Entire country	4 974	8 002	6 538	8 755	12 011	13 808	658	457	205	14 387	20 470	20 551

¹ Beträffande övrigt virke samt små kvantiteter massaved och sågavfall är dock barken medräknad. ² Inkl. slipers- och sparrämen, fanérvirke samt sågbar kubb. ³ Inkl. flottningsbrännved, boardved samt massaved av lövträd. ⁴ Brännved, props m. m.

Sågavfall (ribbved, flis o. d.)
Volume of sawing waste measured

Virkesmätn.- fören.	1952/53	1953/54	1954/55
Skellefteå	—	—	38
Örnsköldsvik	—	85	139
Dalälvarnas	20	43	61
Mellansvenska	4	4	1
Summa	24	132	239

Exportmätning (rundvirke)
Volume of roundwood measured for
export

Virkesmätn.- fören.	1952/53	1953/54	1954/55
Dalälvarnas	—	—	117
Sydvästra	—	—	80
Mellansvenska	—	—	251
Sydöstra	808	654	489
Summa	808	654	937

Sågat virke och slipers
Volume of sawnwood and sleepers
measured

Virkesmätn.- fören.	1952/53	1953/54	1954/55
Sydvästra	—	—	15
Sydöstra	—	24	42
Summa	—	24	57

Tabell 15. Medelvoly m för av virkesmättningsföreningarna under drivningssäsongerna 1953/54 och 1954/55 inmätt virke i fast mått under bark.

Average volume of timber measured by timber measurement associations in the cutting years 1953/54 and 1954/55

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Virkesmättningsförening Association	Redovisnings- enhet Unit used	1953/54						1954/55					
		Sågtimmer Timber			Massaved Pulp wood		Allt in- mätt virke All wood	Sågtimmer Timber			Massaved Pulp wood		Allt in- mätt virke All wood
		tall pine	gran spruce	tall + gran both	sulfit- ved	sulfat- ved		tall pine	gran spruce	tall + gran both	sulfit- ved	sulfat- ved	
Norrbottnens	f ³ tr.	5,80	5,54	5,32	1,72	1,72	2,50	5,58	5,21	5,54	1,66	1,75	2,45
Skellefteå	»	5,59	5,48	5,57	1,52	1,59	2,39	5,51	5,25	5,47	1,57	1,62	2,42
Umeå	»	5,62	6,11	5,70	1,75	1,70	2,49	5,72	5,61	5,70	1,68	1,64	2,53
Örnsköldsviks	»	6,95	6,73	6,87	1,82	1,95	2,53	6,59	6,47	6,55	1,76	1,87	2,56
Ångermanälvens	»	6,60	7,05	6,83	2,04	1,87	2,59	6,44	6,78	6,61	1,98	1,87	2,55
Sundsvalls	»	6,94	7,22	7,10	2,40	2,33	2,99	7,17	7,24	7,21	2,40	2,42	3,02
Ljusnans	f ³ fl. el. f ³ mi. ¹	6,97	7,44	7,10	1,67	1,44	2,17	7,05	7,91	7,30	1,71	1,44	2,18
Dalälvarnas	f ³ to.	5,95	5,73	5,88	..	..	..	5,56	5,85	5,67	..	..	..
Wernländska	f ³ to. el. f ³ mi. ¹	..	..	5,50	2,26	2,57	3,00	..	..	5,66	2,32	2,57	3,02
Sydvästra Sveriges	» » »	5,40	5,66	5,52	2,23	2,37	4,28	5,48	5,84	5,67	2,18	2,30	4,12
Mellansvenska	» » »	..	..	5,54	..	1,97	..	..	..	5,63	1,83	2,09	6,89
Sydöstra Sveriges	f ³ to.	..	..	5,14	..	..	..	..	..	4,92	..	..	..

¹ För massaved och allt inmätt virke är redovisningsenheten f³mi.

Tabell 16. Virkesmätningssammanslagningarnas medelkostnader för inmätt virke, drivningssåren 1950/51—1954/55.

Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the cutting years 1950/51—1954/55

Anm.: Kostnader för virkesredovisning (d. v. s. kubering, pristräkning o. d.) ej medräknade.

Måttenhet: öre per volymenhet

Unit of measurement: öre per volume unit

1	2	3	4	5	6	7
Virkesmätningssammanslagning Association	Anmärkning (sortiment, enhet etc.) Remarks (assortments, units etc.)	Drivningssåsong Cutting year				
		1950/51	1951/52	1952/53	1953/54	1954/55
Norrbottnens ...	f ³ tr.	5,4	7,4	7,1	5,5	6,2
Skellefteå	»	4,6	5,2	5,2	4,3	4,8
Umeå	»	3,3	4,4	4,8	4,0	4,4
	m ³ t.	38,2	52,2	59,9	78,8	40,8
Örnsköldsviks...	f ³ tr.	2,8	4,5	5,3	4,1	4,7
	m ³ t.	22,9	21,8	22,4	22,0	22,2
Ångermanälvens	f ³ tr.	2,9	3,6	4,1	3,8	4,8
	m ³ t.	44,0	38,0	41,6	51,5	29,1
Sundsvalls	f ³ tr.	2,7	3,8	3,7	3,3	3,3
	m ³ t.	21,8	28,2	30,2	22,3	30,3
Ljusnans	sågtimmer f ³ fl., massav. f ³ mi.	2,3	2,6	3,1	2,7	2,9
	massaved m ³ t.	35,9	39,3	43,7	36,4	39,8
Dalälvarnas ...	f ³ to.	3,0	2,8	3,5	3,0	3,5
	m ³ t.	20,9	22,5	25,0	23,1	26,8
Wermländska ...	f ³ mi.	2,9	3,1	3,3	3,4	3,7
	massaved m ³ t.	48,0	43,9	48,1	44,7	50,9
	brännved »	42,4	40,0	37,6	35,0	24,0
Sydvästra	sågtimmer f ³ to.	5,3	4,5	5,6	5,4	5,5
Sveriges	massaved f ³ mi.	4,2	4,5	4,3	5,8	6,0
	massaved m ³ t.	63,2	51,6	63,6	68,3	73,9
	specialsortiment f ³ mi.	.	.	8,5	8,4	6,2
	brännved aukt. mättn. m ³ t.	.	.	.	66,3	44,9
Mellansvenska...	sågtimmer f ³ to.	3,8	4,3	4,4	3,3	3,6
	fanér o. lövtimmer f ³ mi.	6,9	6,1	5,4	4,3	4,7
	massaved m ³ t.	39,9	33,4	33,3	27,7	30,8
	brännved »	39,9	32,0	28,1	21,8	29,5
Sydöstra	sågtimmer, barr f ³ to.	4,6	5,1	6,3	5,8	6,6
Sveriges	sågtimmer, löv f ³ mi.	10,0	8,8	8,8	8,0	9,9
	massaved m ³ f.	133,9	105,9	—	—	—
	massaved m ³ t.	59,4	51,3	61,9	60,3	67,2
	props, landsvägs »	61,3	68,6	81,3	65,9	71,8
	brännved »	34,0	41,9	41,9	45,3	53,7

Tabell 17. Flottningsföreningar och flottleder 1955

Floating associations and floatways in 1955

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Vattendomstols- o. flodområden <i>River basins</i>	Flottlederna <i>Floatways</i>		Antal för- ening- ar ¹	Antal flot- tan- de ²	Vattendom- stols- och flodområden <i>River basins</i>	Flottlederna <i>Floatways</i>		Antal för- ening- ar ¹	Antal flot- tan- de ²
	Total längd <i>Length km</i>	Under året tra- fikerad längd <i>Used length km</i>	No. of asso- cia- tions	Float- ing mem- bers		Total längd <i>Length km</i>	Under året tra- fikerad längd <i>Used length km</i>	No. of asso- cia- tions	Float- ing mem- bers
Norrbygden ...	22 822	18 373	57	218	Österbygden ...	6 394	5 273	24	55
Torneälv	1 530	1 310	2	29	Ljusnan	2 264	1 959	19	15
Sangisån	200	—	—	—	Testeboån	194	168	1	5
Kalixälv	1 894	1 531	1	15	Dalälven	3 676	3 011	1	29
Råneälv	600	455	1	5	Olandsån	77	60	1	1
Luleälv	1 248	867	1	7	Hedströmmen...	68	68	1	3
Piteälv	1 236	1 005	1	17	Övriga	115	7	1	2
Åbyälv, Byskeälv	876	727	1	13	Söderbygden ...	329	212	3	3
Kågeälv	144	107	1	5	Lagan	149	105	1	1
Skelleftälv	1 422	1 075	1	14	Övriga	180	107	2	2
Rickle- och Dal- karlsåarna	314	154	1	1	Västerbygden...	3 175	2 696	22	105
Umeälv	3 017	2 625	1	13	Nissan	203	139	1	5
Hörneån, Öreälv	672	426	1	5	Klarälven	1 161	1 150	1	12
Lögdeälv	351	312	1	4	Norsälven	567	567	1	23
Gideälv m. fl. ...	1 620	1 223	1	4	Byälven	488	462	7	22
Nätraån	209	157	1	7	Upperudsälven	336	258	8	26
Ångermanälven	3 729	3 057	5	18	Örekilsälven ...	160	45	1	1
Indalsälven ...	2 174	1 957	15	23	Övriga	260	75	3	16
Ljungan	1 038	926	16	23	Riket 1955	32 720	26 554	106	381
Harmångersån	127	113	1	2	<i>Entire country</i>				
Delångersån ...	194	191	2	5	1954	32 992	27 965	112	389
Övriga	227	155	3	8					

¹ Föreningar som under året bedrivit flottning. *Associations which have had floating during the year.*

² Det bör beaktas att samma intressent kan flotta inom flera flodområden. *The same member may float in two or more river basins.*

Tabell 18. Flottat och levererat virke 1955

Wood floated and delivered in 1955

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vattendomstols- och flodområden	Under året tillsläppt flottgods <i>Wood admitted during the year</i>						Redovisat flottgods <i>Wood accounted for</i>			
<i>River basins</i>	Såg- timmer o. d. <i>Saw- logs etc.</i>	Sulfit- ved <i>Wood for sul- phite pulp</i>	Sulfat- ved <i>Wood for sul- phate pulp</i>	Övrigt virke <i>Other timber</i>	Summa	<i>Total</i>	Avlämnat till ägarna <i>Delivered to the owners</i>	Kvarliggande i flottlederna <i>Remaining in the float- ways</i>		
	1 000 m ³ f.u.b.				Antal stockar No. of logs 1 000-tal	Volym Vol- ume 1 000 m ³ f.u.b.	Antal stockar No. of logs 1 000-tal	Volym Vol- ume 1 000 m ³ f.u.b.	Antal stockar No. of logs 1 000- tal	Volym Vol- ume 1 000 m ³ f.u.b.
<i>Norrbygden</i>	2 175	2 954	2 135	45	104 347	7 309	106 038	7 426	2 088	147
Torneälv ¹	210	104	107	20	7 695	441	8 166	468	—	—
Kalixälv	165	108	207	3	7 228	483	7 423	496	585	38
Luleälv ²	131	54	205	0	6 040	390	6 566	424	544	39
Piteälv ²	103	23	115	—	3 378	241	3 434	245	—	—
Äby och Byske älvar	47	20	50	—	1 751	117	1 990	133	—	—
Skellefte älv ²	117	88	123	—	5 223	328	5 175	325	4	0
Umeälv	278	208	284	0	11 497	770	11 131	746	448	30
Hörneån och Öreälv ²	64	139	72	4	4 335	279	4 429	284	1	0
Gideälv m. fl.	93	175	77	1	5 507	346	5 491	343	—	—
Ångermanälven	394	764	310	2	20 445	1 470	20 417	1 468	461	35
Indalsälven	214	615	254	3	13 991	1 086	14 158	1 099	10	1
Ljungan	206	490	286	4	12 244	986	12 803	1 031	—	—
Harmångersån	44	52	7	—	1 431	103	1 403	101	—	—
Delångersån	100	107	33	8	3 284	248	3 178	239	35	4
Övriga	9	7	5	0	298	21	274	23	—	—
<i>Österbygden</i>	1 026	874	673	0	39 083	2 573	39 715	2 620	1 626	110
Ljusnan	386	438	356	—	19 553	1 180	19 238	1 161	—	—
Dalälven	564	414	303	—	18 389	1 281	19 336	1 347	1 626	110
Övriga	76	22	14	0	1 141	112	1 141	112	—	—
<i>Söderbygden</i>	4	30	1	—	829	35	829	35	—	—
<i>Västerbygden</i>	498	1 119	423	2	25 592	2 042	25 005	1 998	1 263	74
Klarälven	282	493	273	—	12 321	1 048	12 098	1 029	50	4
Norsälven	124	263	80	2	5 888	469	5 863	467	—	—
Byälven	55	120	25	0	2 647	200	2 673	202	43	3
Övriga	37	243	45	0	4 736	325	4 371	300	1 170	67
Riket 1955	3 702	4 977	3 232	46	169 852	11 958	171 587	12 079	4 977	331
<i>Entire country</i>										
1954	4 088	5 337	3 125	27	174 965	12 592	166 796	12 046	8 887	577

¹ I redovisningen ingår delvis finskt virke. *Some timber from Finland is included.*² Virket i anslutande och närgränsande flottleder ingår. *Timber from connecting and adjoining float-ways is included.*

Tabell 19. Utflottnings- och skiljningskostnader m. m. 1955

Floating and sorting costs etc. in 1955

Måttenhet: 1 000 kr
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vattendomstols- och flodområden <i>River basins</i>	Utflottnings- kostnader <i>Floating expenses</i>		Skiljnings-, bunnings- och forläggningskostnader <i>Expenses for sorting etc.</i>			Förvalt- nings- kostn. (löner, pensioner, räntor etc.) <i>Administrative expenses</i>	Summa gemensamma kostn. <i>Total common expenses</i>	Kostna- der för separat- flottnings <i>Expenses for pri- vate floating</i>
	Totalt <i>Total</i>	därav arbets- kostn. <i>of which working costs</i>	Totalt <i>Total</i>	därav arbetskostn. of which working costs				
				skiljn. sorting	buntn. o. d. bundling			
Norrbygden	28 465	17 352	14 130	7 423	2 658	3 823	46 418	2 192
Torneälv	1 533	1 213	2 000	891	245	327	3 860	218
Kalixälv	2 776	1 991	978	563	227	169	3 923	118
Luleälv ¹	1 669	1 168	1 200	636	224	144	3 013	163
Piteälv ¹	1 360	756	649	195	115	220	2 229	124
Aby och Byske älvar	681	504	239	165	—	89	1 009	162
Skelefteälv ¹	1 695	923	676	463	—	264	2 635	4
Umeälv	3 547	2 174	1 725	1 012	417	2 603	5 875	250
Hörneån o. Öreälv ¹ ..	911	511	343	278	—	131	1 385	43
Gideälv m. fl. ¹	1 397	752	593	296	180	356	2 346	95
Ångermanälven	5 043	3 231	2 880	1 573	674	560	8 483	248
Indalsälven	3 437	1 607	1 482	719	276	494	5 413	504
Ljungan	3 052	1 700	1 231	523	300	368	4 651	205
Harmångersån	397	195	—	—	—	—	397	26
Delångersån	848	544	124	102	—	92	1 064	28
Övriga	119	83	10	7	—	6	135	4
Österbygden	8 880	4 957	4 113	2 794	486	1 568	14 561	751
Ljusnan	4 138	2 198	2 168	1 371	368	647	6 953	281
Dalälven	4 447	2 555	1 868	1 390	100	880	7 195	433
Övriga	295	204	77	33	18	41	413	37
Söderbygden	15	13	—	—	—	0	15	35
Västerbygden	4 054	2 842	2 353	1 383	428	990	7 397	1 909
Klarälven	2 062	1 476	1 207	808	277	698	3 967	1 218
Norsälven	970	623	802	485	—	166	1 938	311
Byälven	559	379	219	65	51	66	844	235
Övriga	463	364	125	25	100	60	648	145
Riket 1955	41 414	25 164	20 596	11 600	3 572	6 381	68 391	4 887
Entire country								
1954	42 184	26 574	18 855	10 394	3 088	5 775	66 814	4 464

¹ Inklusive anslutna och närgränsande flottleder. *Connecting adjoining floatways included.*² En debetpost (ersättning i kraftverksmål) har icke inräknats.

Tabell 20. Rundvirkestransporter på järnväg 1955

Transports of unprocessed wood by rail in 1955

(Tabellen omfattar transporter på SJ och med dem samtrafikerade järnvägar)

1	2	3	4	5	6	7
Sortiment <i>Assortment</i>	Lastat gods <i>Loaded</i>		Tonkm 1 000-tal	Medel- trans- port- längd <i>Average distance of trans- portation</i> km	Fraktkostnad <i>Freight</i>	
	Vikt <i>Weight</i> 1 000-tal ton	Beräknad volym ² <i>Esti- mated volume</i> 1 000-tal m ³			1 000-tal kr	öre per tonkm
Sågtimmer och annat rund- virke ej nedan nämnt ¹ <i>Timber and other roundwood not mentioned below¹</i>	311,3	415 m ³ f.	95 257	306	5 382	5,6
Stolpar, pålar, master, spiror <i>Posts, poles, pilings, masts</i>	72,2	111 »	22 960	318	1 557	6,8
Massaved, props <i>Pulp wood, pitprops</i>	1 085,5	2 285 m ³ t.	277 888	256	17 596	6,3
Kolved, tjärved <i>Charcoal wood, resinous wood</i>	11,8	32 »	2 006	170	122	6,1
Brännved, träbriketter <i>Fuel wood</i>	17,9	45 »	3 562	199	265	7,4
Allt virke <i>All wood</i>	1 498,7	—	401 673	268	24 922	6,2
1954	1 358,0	—	333 945	246	20 105	6,0

¹ Exkl. virke av utländska trädslag. — *Excl. wood from foreign species.*

² Vikten är omräknad till m³t. resp. m³f. utan hänsyn till barkningsgraden. Beräkningen har skett på grund av följande relationstal för omvandling av vikt till volym, varvid virket antagits vara skogstorr:

Sågtimmer etc.	750 kg/m ³ f.	Massaved etc.	475 kg/m ³ t.
Stolpar etc.	650 »	Kolved etc.	375 »
		Brännved etc.	400 »

Tabell 21. Ursprungs- och destinationslän för järnvägstransporter av
Origin and destination of unprocessed wood transported by rail in 1955

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Ursprungslän <i>County of origin</i>	Destinationslän <i>County of destination</i>												
	Nb	Vb	Jtl	Vnr	Gvl	Kpb	Vrm	Ör	Vstm	Ups	Sth	Sdm	Ög
Nb	2 540	942	107	43 607	—	—	—	20	—	—	12	—	12
Vb	220	909	17	19 767	5	40	—	10	—	—	75	71	—
Jtl	11	17	2 311	20 502	10 067	242	165	—	—	11	37	1 926	—
Vnr	201	1 080	971	5 762	310	138	131	15	204	157	58	21	24
Gvl	—	71	3 283	21 786	40 296	14 250	8 186	423	113	8 748	305	60	202
Kpb	38	30	1 053	9 227	40 943	31 201	117 152	7 130	2 235	1 098	969	98	207
Vrm	—	1	13	120	40	346	76 401	202	39	21	—	17	1 304
Ör	2 346	987	1 369	2 671	1 686	808	36 234	5 317	334	353	1 026	288	12 522
Vstm	—	—	10	2 219	15 827	15 653	49 875	7 480	620	221	220	512	5 870
Ups	—	—	—	7 755	2 746	24 238	2 109	724	—	22	—	27	1 086
Sth	3	12	40	297	2 498	29	1 958	298	42	—	81	11	1 159
Sdm	—	—	—	255	818	—	3 886	1 246	23	15	296	1 183	1 577
Ög	1	—	23	37	—	—	2 431	40	—	—	68	60	27 486
Skb	—	—	—	598	24	195	3 754	—	—	—	3	15	834
Äbg	—	45	80	—	—	144	6 043	15	—	—	—	21	574
Jkp	—	—	—	79	—	15	1 655	292	3	—	20	129	860
Krb	—	—	—	—	25	—	10	—	—	—	18	—	67
Klm	—	301	15	199	78	22	305	215	174	—	487	385	1 281
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	—	—	—	—	52	5	1 809	20	2	—	29	—	509
Hl	—	—	—	—	—	—	94	—	193	—	5	26	105
Bl	—	—	—	—	—	—	—	—	87	—	—	21	119
Krs	3	—	—	108	22	80	91	10	19	—	10	—	631
Mlm	7	—	—	7	4	3	209	15	78	—	32	1	667
Från utlandet ..	419	—	3	—	—	—	560	—	—	—	—	—	5
Riket	5 787	4 396	9 292	134 996	115 440	87 410	313 055	23 472	4 165	10 644	3 749	4 873	57 101
<i>Entire country</i>													
1954	9 319	9 830	18 289	156 350	171 788	109 444	239 115	23 578	10 579	1 898	5 892	3 882	65 252

¹ Specifikation, se tab. 20!

oförädlat virke¹ 1955

Måttenhet: ton
Unit of measurement: ton

15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
												Riket Entire country	1954
Skb	Äbg	Jkp	Krb	Klm	Gtl	Gbg	Hl	Bl	Krs	Mlm	Till ut- landet		
395	—	2 012	—	99	—	—	—	—	195	10	122	50 072	54 076
1 274	—	712	—	492	—	140	17	—	—	54	501	24 303	33 014
1 758	324	189	17	—	—	4	—	—	—	—	3 330	40 911	37 121
1 467	40	237	—	81	—	1 305	—	—	—	10	597	12 807	22 036
1 462	2 614	2 890	6 071	2 890	—	550	171	25	223	405	24 351	139 375	201 495
98	53 366	748	298	725	—	2 878	115	165	19	1 161	18 157	289 110	226 853
8 513	27 995	500	10	3 091	—	2 144	—	—	5	387	4 340	125 489	127 092
7 928	18 636	12 553	17 120	1 585	—	4 240	639	2 413	682	1 312	21 264	154 311	81 166
17 748	29 821	5 582	19 252	22 301	—	3	678	4 081	1 016	699	36 672	236 359	174 252
161	17 189	86	355	1 512	—	—	—	97	—	20	8 552	66 676	35 647
402	2 299	131	—	1 327	—	23	3	1 053	79	158	5 011	16 914	10 284
2 652	1 914	5 098	717	17 830	—	538	—	743	99	235	20 996	60 118	55 363
20	1 776	2 965	1 674	6 897	—	149	55	111	1 089	537	4 749	50 168	56 089
10 787	3 496	5 383	70	3 009	—	1 634	2 662	156	285	355	2 077	35 335	30 336
2 067	11 126	20 346	37	940	—	3 455	12 416	215	415	298	4 033	62 269	57 103
244	4 175	17 722	764	2 799	—	368	2 668	534	2 888	1 945	2 657	39 816	38 746
19	62	3 966	291	983	—	5	167	783	961	2 145	786	10 263	18 232
469	1 140	2 747	1 724	7 517	—	3 152	1 222	291	164	468	1 020	23 399	40 597
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
577	574	970	122	331	—	574	7 015	—	1	192	255	13 035	15 600
137	31	5 464	195	237	—	219	235	15	169	1 040	808	8 971	9 865
—	—	2 387	368	575	—	—	—	—	24	72	577	4 231	6 697
392	944	8 102	286	331	—	118	2 479	—	33	1 239	285	15 181	12 624
219	605	8 621	1 125	1 008	—	431	1 366	10	27	638	1 525	16 597	13 079
—	631	53	9	1 003	—	262	—	—	—	12	—	2 956	664
58 788	178 755	109 464	50 502	77 563	—	22 188	31 906	10 691	8 374	13 390	162 663	1 498 664	1 358 032
51 866	80 939	111 680	34 919	102 204	—	16 103	35 016	1 265	3 759	11 910	83 155	1 358 032	

Tabell 22. Ursprungs- och destinationslän för transporter av oförädlat och oktober 1955

Origin and destination of unprocessed wood transported by hired lorries during two

Anm.: Endast transporter på längre avstånd än 100 km.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ursprungslän <i>County of origin</i>	Destinationslän <i>County of destination</i>											
	Nb	Vb	Jtl	Vnr	Gvl	Kpb	Vrm	Ör	Vstm	Ups	Sth	Sdm
Nb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jtl	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vnr	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Gvl	—	—	—	—	28	—	—	—	—	128	667	—
Kpb	—	—	—	—	88	—	19	—	—	—	21	—
Vrm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ör	—	—	—	—	—	—	109	—	—	—	—	—
Vstm	—	—	—	—	15	80	5	224	—	—	543	—
Ups	—	—	—	—	382	1 419	—	39	—	—	364	—
Sth	—	—	—	—	59	—	—	—	—	—	—	—
Sdm	—	—	—	—	14	—	13	—	—	—	26	—
Ög	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—
Skb	—	—	—	—	—	—	—	14	6	13	80	—
Äbg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jkp	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—
Krb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Klm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Riket	—	—	4	4	586	1 499	146	277	13	141	1 716	11
<i>Entire country</i>												
1954 (mars, april)	15	420	—	71	790	347	19	239	39	31	494	59

1) Timmer och osågat virke, massaved och brännved.

virke¹, utförda av den yrkesmässiga biltrafiken månaderna september

months in 1955

Måttenheter: ton
Unit of measurement: ton

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
												Riket Entire country	1954
Ög	Skb	Äbg	Jkp	Krb	Klm	Gtl	Gbg	Hl	Bl	Krs	Mlm		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	446
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	359
—	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	836	854
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	128	41
—	—	—	—	—	—	—	80	—	—	—	—	80	44
—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	119	46
—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	967	192
10	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	2 221	43
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59	52
197	—	—	—	—	67	—	—	—	60	—	—	377	385
—	13	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	41	270
—	34	145	166	14	—	—	649	180	—	—	—	1 301	330
—	—	23	—	—	—	—	63	788	—	—	—	874	289
195	28	24	30	137	105	—	41	355	382	60	139	1 503	612
—	13	—	933	703	62	—	94	42	23	152	521	2 549	2 327
—	—	—	30	—	—	—	—	7	—	—	—	42	138
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	29	29	—	—	46	—	13	8	—	—	—	125	43
—	—	—	—	22	—	—	60	—	24	—	57	163	55
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	24	78
—	—	—	72	—	—	—	33	—	186	—	335	626	233
—	—	—	72	229	—	—	—	15	21	—	—	337	14
402	227	234	1 303	1 112	293	—	1 033	1 395	696	212	1 076	12 380	6 851
358	104	15	1 224	132	713	—	491	310	142	107	731	6 851	—

Tabell 23. I rikets hamnar och lastageplatser 1955 lossade kvantiteter av oförädlat virke (endast inrikes fartygstransporter)

Unprocessed wood unloaded from vessels in Swedish harbours and other loading wharfs in 1955

Måttenhet: m³ f.¹
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6
Län County	Lossade varor Unloaded goods				
	Timmer- master spiror <i>Timber poles</i>	Massa- ved o. d. Props <i>Pulp wood etc., pit- props</i>	Bränn- ved <i>Fuel wood</i>	Lövträ <i>Broad- leaved wood</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	—	—	835	—	835
Vnr	—	—	—	2	2
Gvl	—	3 526	27	—	3 553
Vrm	1 160	—	9 572	—	10 732
Vstm	—	—	312	—	312
Sth	—	5 114	714	—	5 828
Sdm	350	—	276	—	626
Ög	78	3 862	—	—	3 940
Skb	64	1 677	—	1 518	3 259
Äbg	—	—	620	—	620
Jkp	9	13 338	—	972	14 319
Klm	1 602	6 004	9 096	546	17 248
Gfl	—	194	1	—	195
Gbg	82	—	4 618	—	4 700
Bl	—	—	502	—	502
Mlm	—	—	26	—	26
Riket	3 345	33 715	26 599	3 038	66 697
<i>Entire country</i>					
1954	6 430	57 689	17 736	2 245	84 100

¹ Omräknat till fast mått utan hänsyn till barkningsgraden.

Tabell 24. Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke 1951—1955

Yearly consumption of roundwood by forest industries in 1951—1955

Anm.: Redovisningen omfattar samtliga i kommerskollegii industristatistik ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). *Only enterprises which usually have at least five workers employed.*

Måttenhhet: 1 000 m³ f. ub.
Unit of measurement:

1		2	3	4	5	6	7
Industrigren och sortiment <i>Branch of industry and assortment</i>		1951	1952	1953	1954	1955	Års- medel tal <i>Average</i> 1951 /55
Sågverk¹	<i>Saw mills¹</i>	9 877	8 939	10 232	12 412	12 701	10 833
Timmer, slipersännen och sågkubb	<i>Timber, sleepers and sawkubbs</i>						
av furu	<i>of pine</i>	5 093	4 753	5 310	6 603	6 654	5 683
» gran	<i>» spruce</i>	3 775	3 144	3 820	4 307	4 389	3 887
» björk	<i>» birch</i>	77	73	45	51	78	65
» annat lövträ	<i>» other broadleaved wood</i>	121	133	90	92	103	108
ej spec.	<i>unspecified</i>	811	836	967	1 359	1 477	1 090
Fanér- o. plywoodfabr.	<i>Veneer- and plywood factories</i>	163	144	131	160	144	148
Timmer o. d.	<i>Logs etc.</i>						
av furu	<i>of pine</i>	120	106	82	100	93	100
» gran	<i>» spruce</i>	1	—	—	4	5	2
» björk	<i>» birch</i>	24	17	15	22	26	21
» annat lövträ	<i>» other broadleaved wood</i>	18	21	23	28	20	22
ej spec.	<i>unspecified</i>	—	—	11	6	—	3
Wallboardfabriker²	<i>Wallboard factories²</i>	471	315	337	403	319	369
Massaved	<i>Pulp wood</i>						
av furu	<i>of pine</i>	325	210	200	227	227	238
» gran	<i>» spruce</i>	136	76	94	146	83	107
» lövträ	<i>» broadleaved wood</i>	—	—	22	30	9	12
ej spec.	<i>unspecified</i>	10	29	21	—	—	12
Massafabriker²	<i>Pulp mills²</i>	14 811	12 965	13 237	14 850	15 661	14 306
Massaved	<i>Pulp wood</i>						
av furu	<i>of pine</i>	3 888	3 462	3 831	4 246	4 592	4 004
» gran	<i>» spruce</i>	10 517	9 082	9 025	10 108	10 437	9 834
» asp	<i>» aspen</i>	65	81	85	100	132	93
» björk	<i>» birch</i>	276	271	296	396	500	348
ej spec.	<i>unspecified</i>	65	69	—	—	—	27

¹ Statistiken omsluter flera sågverk 1954 och 1955 än tidigare, se textavdelningen kapitel II.

The statistics include more sawmills 1954 and 1955 than preceding years.

² Förbrukning av sågverksavfall redovisas i textavdelningen.

Consumption of sawmill waste is dealt with in chapter II.

Tabell 25. Sågverkens och hyvleriernas samt lådämneshfabrikernas huvudsakliga produktion 1955. Länsvis

Production of sawn and planed goods in 1955. By counties

Anm. Redovisningen omfattar samtliga i kommerskollegii industristatistik ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). — *Only enterprises which usually have at least five workers employed.*

Måttenhet:

Unit of measurement: 1 000 m³ (nominellt)

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och läns- grupp <i>County</i>	Ohyvlade plank etc. (av barrträd) <i>Unplaned planks etc. (coniferous)</i>		Bräd- o. plank- stump läkt, ribb, list, stav <i>Ends, slatings, staves etc.</i>	Bjälkar, sparrar, syllar <i>Balks and sleepers</i>	Virke av löv- träd <i>Broad- leaved lumber etc.</i>	Lådäm- nen (så- gade) <i>Box- board (sawn)</i>	Hyvlade bräder <i>Planed lumber</i>
	Antal arbets- ställen <i>No. of mills</i>	Produk- tion <i>Produc- tion</i>					
Nb	66	551	1	12	—	—	32
Vb	63	327	4	10	0	1	33
Jtl	24	80	3	2	—	0	23
Vnr	51	634	13	2	0	—	42
Gvl	86	828	24	3	7	7	92
Kpb	80	489	7	20	1	—	113
Vrm	71	544	6	5	9	3	59
Ör	40	333	8	6	3	1	37
Vstm	45	259	3	2	1	4	59
Ups	28	165	1	4	1	0	20
Sth	39	136	1	7	0	5	33
Sdm	40	235	4	3	1	8	42
Ög	92	340	2	9	4	8	59
Skb	64	208	0	6	2	6	45
Äbg	77	171	1	10	1	3	41
Jkp	133	270	3	43	7	7	128
Krb	93	253	3	31	6	7	56
Klm	105	363	9	6	15	7	73
Gtl	6	8	0	3	—	—	2
Gbg	12	16	0	0	2	4	46
Hl	27	25	2	24	3	1	3
Bl	29	50	0	1	1	1	13
Krs	47	93	2	6	21	8	7
Mlm	17	14	0	6	18	1	6
I	129	878	5	22	0	1	65
II	75	714	16	4	0	0	65
III	166	1 317	31	23	8	7	205
IV	833	3 285	41	135	50	59	654
V	132	198	4	37	45	15	75
Riket	1 335	6 392	97	221	103	82	1 064
<i>Entire country</i>							
1954	1 210	6 051	93	192	82	81	1 078

Tabell 26. Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion 1955. Länsvis

Pulp and wallboard production in 1955. By counties

Måttenhet: 1 000 ton
Unit of measurement: 1 000 ton

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp <i>County</i>	Pappersmassa <i>Pulp</i>						Wallboards	
	Mekanisk		Sulfit		Sulfat		Antal fabri- ker <i>No. of facto- ries</i>	Produk- tion 1 000 ton
	Antal fabri- ker <i>No. of mills</i>	Produk- tion 1000 ton (torr- tänkt vikt) <i>(dry weight)</i>	Antal fabri- ker <i>No. of mills</i>	Produk- tion 1000 ton (torr- tänkt vikt) <i>(dry weight)</i>	Antal fabri- ker <i>No. of mills</i>	Produk- tion 1000 ton (torr- tänkt vikt) <i>(dry weight)</i>		
Nb	1	22	—	—	2	110	1	..
Vb	4	156	1	51	1	36	2	..
Jtl	2	28	2	36	—	—	1	..
Vnr	5	118	10	541	7	405	5	..
Gvl	3	34	7	299	5	278	2	..
Kpb	2	106	4	71	1	27	—	..
Vrm	4	114	8	244	6	236	1	..
Ör	3	19	1	22	2	59	1	..
Vstm	2	1	1	9	—	—	1	..
Ups	—	—	1	25	1	61	1	..
Slh	2	90	1	14	—	—	—	..
Sdm	—	—	—	—	—	—	1	..
Ög	1	85	2	56	1	44	—	..
Skb	—	—	1	22	—	—	1	..
Äbg	5	42	5	123	2	34	—	..
Jkp	1	0	4	60	1	38	—	..
Krb	2	19	3	38	1	21	—	..
Klm	2	9	1	12	1	13	—	..
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	..
Gbg	2	18	1	27	—	—	—	..
Hl	2	5	1	19	—	—	—	..
Bl	1	7	—	—	—	—	—	..
Krs	—	—	—	—	—	—	—	..
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	..
I	5	178	1	51	3	146	3	..
II	7	146	12	577	7	405	6	..
III	5	140	11	370	6	305	2	..
IV	22	379	28	625	15	506	6	..
V	5	30	2	46	—	—	—	..
Riket	44	873	54	1 669	31	1 362	17	429
<i>Entire country</i>								
1954	44	800	54	1 556	31	1 291	18	368

Tabell 27. Export av rundvirke, sågat virke m. m. 1951—1955

Exports of roundwood, sawn wood etc., 1951—1955

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tullens stat. nr	Sortiment	1951	1952	1953	1954	1955	1951	1952	1953	1954	1955
Customs No.	Assortiment	Kvantitet ¹ Quantity					Värde (tusentals kr) Value (1 000 Sw. cr.)				
	Oarbetade trävaror Unprocessed wood										
712, 713	Sågtimmer m. m. av barrträd 1 000 m ³	28,8	48,1	61,2	107,7	102,4	2 724	6 448	7 472	14 371	14 654
	<i>Coniferous timber</i>										
716	Massaved Pulp wood » »	170,1	182,7	206,5	581,0	1 051,0	11 808	18 549	12 744	40 545	80 906
715	Props Pitprops » »	316,4	1 000,3	551,6	329,5	436,3	25 802	120 453	43 653	20 224	33 230
751, 752	Brännved Fuel wood » »	—	—	0,8	—	12,1	—	—	18	—	212
714, 717	Övrigt barrträdsvirke (stolpar etc.) » »	42,2	77,4	100,3	84,1	86,8	6 810	19 893	20 081	15 379	15 957
	<i>Other coniferous wood (poles etc.)</i>										
718, 719	Övrigt inhemskt lövträdsvirke » »	0,2	0,1	3,6	5,9	11,1	175	73	385	936	1 199
	<i>Other broadleaved wood</i>										
720, 721	Virke av utländska trädslag » »	0,0	0,0	1,6	0,2	0,8	4	18	331	17	136
	<i>Wood from foreign species</i>										
	Summa oarbetade trävaror » »	557,7	1 308,6	925,6	1 108,4	1 700,5	47 323	165 434	84 684	91 472	146 294
	<i>Total unprocessed wood</i>										
	Sågat och bilat virke Sawn and axed wood										
	<i>Av barrträd: Coniferous:</i>										
722—724	Bjälkar, sparrar Balks 1 000 stds ¹	58,3	32,6	26,8	30,3	31,0	41 720	25 657	18 526	20 755	23 175
725	Slipars Sleepers » »	6,2	9,1	9,9	5,1	6,0	5 328	11 337	10 072	4 669	5 602
726—737	Ohyvlade plankor etc. Unplaned » »	739,1	587,8	857,1	823,5	960,4	785 910	608 693	855 767	859 313	1 032 954
776—781	Hyvlade bräder Planed » »	63,9	35,4	35,3	49,8	42,4	67 825	41 496	35 280	50 589	45 072
745	Ohyvlade lādämnar } Boxboards » »	29,2	20,5	15,3	13,1	11,2	45 851	32 855	19 388	17 959	16 532
783	Hyvlade lādämnar } » »	9,4	9,6	3,8	5,3	6,0	11 511	13 845	4 264	6 321	7 012
738—741	Övrigt barrträdsvirke » »	9,1	9,6	17,4	14,9	16,0	8 107	8 781	15 183	13 165	14 236
	<i>Other coniferous lumber</i>										
	Summa virke av barrträd Total » »	915,2	704,6	965,6	942,0	1 073,0	966 252	742 664	958 480	972 771	1 144 583
742	Av lövträd: summa 1 000 m ³ f.	17,4	7,9	12,9	12,8	14,2	3 820	2 397	3 257	3 533	2 982
	<i>Broadleaved: total</i>										
	Fanérskivor Veneer										
758, 759	Högst 7 mm tjocka Up to 7 mm thick ton	622	622	1 244	1 504	1 639	1 135	1 422	2 765	4 094	4 795
759: 1, 760	Hoppressade (plywood m. m.) »	14 243	7 963	9 929	10 820	8 898	16 900	9 946	10 551	12 392	10 707
761	Plywood										

¹ En standard motsvarar 4,672 m³ f.

Tabell 28. Import av rundvirke, sågat virke m. m. 1951—1955

Imports of roundwood, sawn wood etc., 1951—1955

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tullens stat. nr Customs No.	Sortiment Assortment	1951	1952	1953	1954	1955	1951	1952	1953	1954	1955
		Kvantitet ¹ Quantity					Värde (tusentals kr) Value (1 000 Sw. cr.)				
	Oarbetade trävaror Unprocessed wood										
712, 713	Sågtimmer m. m. av barrträd 1 000 m ³ f. <i>Coniferous timber</i>	456,4	357,7	252,3	331,3	203,6	31 999	35 473	21 928	31 337	19 230
716	Massaved Pulp wood » »	741,6	781,9	274,5	292,9	279,9	46 628	67 479	15 229	15 610	16 308
715	Props Pilprops » »	0,1	—	4,1	—	0,5	1	—	171	—	30
751, 752	Brännved Fuel wood » »	18,2	21,5	23,0	6,9	4,4	380	575	61	152	95
714, 717	Övr. barrträdsvirke (stolpar etc.) » » <i>Other coniferous wood</i>	5,1	2,4	5,3	3,5	1,9	240	104	377	319	193
718, 719	Övr. inhemskt lövträdsvirke » » <i>Other broadleaved wood</i>	8,3	14,1	11,4	27,7	21,8	3 169	2 177	1 786	3 303	2 498
720, 721	Virke av utländska trädslag » » <i>Wood from foreign species</i>	25,7	10,1	13,9	29,6	23,1	8 419	3 880	4 157	8 389	7 728
	Summa oarbetade trävaror » » <i>Total unprocessed wood</i>	1 255,4	1 187,7	565,0	691,9	535,2	90 836	109 688	43 709	59 110	46 082
	Sågat virke Sawn wood										
726—741	Av barrträd Coniferous 1 000 stds	15,6	10,9	13,7	14,2	11,1	12 336	7 925	10 755	11 532	9 340
742	Av inhemska lövträd Broadleaved 1 000 m ³ f.	34,2	19,9	20,1	32,8	42,8	13 893	10 375	8 765	14 577	20 956
743	Av utländska trädslag » » <i>Foreign species</i>	16,3	8,6	10,3	15,8	14,2	11 494	5 899	7 003	9 723	9 560
	Fanérskivor Veneer										
758, 759	Högst 7 mm tjocka Up to 7 mm thick ton	1 422	883	965	1 592	2 007	6 074	3 249	3 506	6 254	7 084
759:1, 760, 761	Hoppressade (plywood m. m.) Plywood »	5 946	3 073	4 526	6 750	5 666	7 010	3 978	5 122	8 152	8 356

¹ För »sågat virke av barrträd» anges kvantiteten i 1 000-tals standards (stds), för »fanérskivor» i ton och för övriga sortiment i 1 000-tals m³f. En standard motsvarar 4,572 m³f.

Tabell 29. Sveriges export och import av oförädlat virke med fördelning på export- resp. importländer 1955

Swedish exports and imports of roundwood by countries of destination and origin

1	2	3	4	5	6	7
Tullens stat. nr <i>Customs No.</i>	Sortiment <i>Assortment</i>	Import- resp. exportland	Export		Import	
			1 000-tal m ³ f.	1 000-tal kr	1 000-tal m ³ f.	1 000-tal kr
712,713 714	Såg- och fanér- timmer, mastträ, spiror och stolpar av barrträd <i>Coniferous timber, poles, pilings etc.</i>	Bergien, Luxem- burg Cypern Danmark Finland Grekland Irländska rep. Island Israel Nederländerna Norge Storbritannien Västtyskland Övriga Samtliga	3,5 1,7 3,4 — 5,0 5,2 2,5 1,8 43,6 21,6 22,7 73,4 3,1 187,5	416 472 544 — 1 377 992 512 437 5 434 2 175 4 729 12 535 826 30 449	— — — 135,8 — — — — — 69,0 — — — 204,8	— — — 13 530 — — — — — 5 814 — — — 19 344
716	Massaved av barr- träd <i>Coniferous pulp- wood</i>	Danmark Finland Frankrike Nederländerna Norge Storbritannien Ungern Västtyskland Övriga Samtliga	1,9 — 37,8 2,4 449,1 2,1 196,2 361,4 0,3 1 051,0	94 — 3 543 194 32 221 156 16 950 27 723 25 80 906	— 24,5 — — 255,4 — — — — 279,9	— 1 444 — — 14 865 — — — — 16 308
715	Props av barrträd <i>Coniferous pit- props</i>	Belgien, Luxem- burg Finland Storbritannien Ungern Västtyskland Övriga Samtliga	2,4 — 10,7 44,4 378,1 0,7 436,3	189 — 703 3 784 28 494 61 33 230	— 0,5 — — — — 0,5	— 30 — — — — 30
717	Övrigt barrträds- virke <i>Other coniferous wood</i>	Finland Kanarieöarna Norge Övriga Samtliga	— 1,3 — 0,5 1,8	— 106 — 54 161	0,5 — 0,3 0,0 0,8	43 — 32 0 78
718,719	Virke av svenska lövträdsarter <i>Wood from Swe- dish broadleaved species</i>	Belgien, Luxem- burg Danmark Finland Frankrike Storbritannien Västtyskland	— 6,0 — — — 1,8 2,8	— 232 — — — 100 814	0,3 0,6 18,5 1,9 0,0 0,2	118 131 868 1 179 20 66

(Forts. på nästa sida)

(Forts. fr. föreg. sida)

1	2	3	4	5	6	7
720,721	Virke av utländska trädslag <i>Wood from foreign species</i>	Övriga	0,4	52	0,2	117
		Samtliga	11,1	1 199	21,8	2 498
		Britt. Västafrika	—	—	11,8	3 094
		Fr. Ekv. Afrika	—	—	4,4	1 088
		Fr. Västafrika	—	—	5,0	1 348
		Indien	—	—	0,2	104
		Norge	0,8	132	—	—
		Thailand	—	—	1,2	1 313
		Övriga	0,0	4	0,7	783
		Samtliga	0,8	136	23,1	7 730
		Summa oförädlad virke	1 688,4	146 082	530,8	45 987
		<i>Total unprocessed wood</i>				
	1954		1 108,4	91 481	685,0	58 957

**Tabell 30. Rånnettovärden för virkesuttagen å kronoskogar
1946—1955. Länsvis**

Net value of wood cut in Crown forest in 1946—1955. By counties

Måttenhet: kr pr m³ sk.
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län County	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955
Nb	6:14	10:93	12:09	11:95	12:82	28:04	30:86	15:79	18:48	18:31
Vb	7:82	13:89	15:11	15:23	17:54	32:31	37:03	21:80	24:89	25:65
Jl	10:56	13:46	12:97	13:41	19:71	35:18	35:42	22:45	23:38	27:25
Vnr	8:68	14:63	13:53	12:92	20:89	39:98	38:50	21:46	24:04	26:16
Gvl	10:76	16:09	17:38	16:58	21:45	38:37	45:40	28:33	21:66	22:98
Kpb	11:00	14:84	19:12	18:07	20:91	42:54	41:61	29:01	30:48	31:44
Vrm	13:56	16:69	20:74	21:18	31:77	60:25	48:90	39:07	44:34	44:60
Ör	12:41	14:45	18:68	17:81	18:59	34:92	49:20	29:06	30:68	31:10
Vstm	14:84	16:37	19:87	18:92	19:20	37:68	47:13	26:39	27:73	26:31
Ups	14:35	18:41	23:54	23:11	27:88	46:40	51:52	37:33	30:23	25:56
Sth	10:77	11:97	18:73	18:08	23:66	42:39	38:23	27:32	23:12	24:06
Sdm	15:48	17:28	21:14	20:01	26:92	52:68	46:59	42:45	39:06	42:80
Ög	13:83	16:40	20:43	21:07	26:07	45:21	47:49	41:13	39:32	42:62
Skb	15:82	16:23	22:08	21:40	26:48	48:15	54:37	40:61	40:19	41:23
Äbg	13:90	14:89	21:52	21:71	28:51	50:55	42:09	38:64	40:46	41:53
Jkp	19:01	19:73	25:44	24:42	35:82	64:87	49:10	49:36	52:49	50:12
Krb	17:65	19:33	24:04	23:60	29:39	48:59	53:25	41:16	43:69	41:64
Klm	16:98	17:82	21:30	23:08	32:89	47:72	42:15	41:43	43:51	43:63
Gtl	13:20	16:14	21:77	20:47	26:57	43:23	33:20	31:42	29:66	31:05
Gbg	9:99	12:16	14:84	14:61	17:09	34:80	39:21	24:09	26:02	28:47
Hl	13:40	16:32	14:19	19:72	24:29	41:02	41:44	34:07	38:02	39:92
Bl	15:74	15:31	18:60	16:34	23:81	44:08	35:49	30:84	35:24	36:47
Krs	18:02	18:02	21:70	20:69	26:85	46:95	40:78	36:32	36:20	39:08
Mlm	20:71	17:93	23:85	22:87	30:75	61:80	46:86	35:62	41:67	46:69
Riket Entire country	9:55	13:71	16:27	15:69	19:34	36:55	39:28	25:68	27:76	28:37

Tabell 31. Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1954/55.

Sågtimmer av furu och gran

Gross prices and costs in the cutting year 1954/55. Coniferous timber

a) Norra Sverige

Anm.: Priserna gäller — där ej annat anges — obarkat timmer av angiven medellängd, kvalitetsklass o/s, fritt utsorterat vid slutskilje. Körningskostnaderna avser 2 km körväg.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Prisområde Region	Stock- arnas medel- längd <i>Average length of logs</i>	Träd- slag <i>Species</i>	Bruttopris i öre per f³ tr. <i>Gross prices in öre per f³ tr.</i>										Omkostn. i öre per f³ tr. <i>Costs in öre per f³ tr.</i>			
			5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"	13"	hugg- ning <i>cutt- ing</i>	kör- ning <i>trans- port</i>	ge- mens. kostn. <i>com- mon costs</i>	sum- ma <i>total</i>	
												Timmer och massaved 3,0 f³tr.				
Torneälv	16'	t g	171 156	197 180	223 203	239 214	254 229	280 250	301 270	317 286	332 301	24	25	21	70	
Kalixälv	16'	t g	172 157	198 181	224 204	240 215	255 230	281 251	302 271	318 287	333 302	24	25	21	70	
Luleälv	16'	t g	172 157	198 181	224 204	240 215	255 230	281 251	302 271	318 287	333 302	24	25	21	70	
Piteälv	16'	t g	172 157	198 181	224 204	240 215	255 230	281 251	302 271	318 287	333 302	23	23	21	67	
Skellefteälv	16'	t g	173 171	199 183	225 205	241 216	257 232	283 252	303 272	319 288	335 303	24	23	19	66	
Umeälv	16'	t g	174 172	200 184	226 206	242 217	258 233	284 253	304 273	320 289	336 304	20	26	19	65	
Öreälv	16'	t g	174 172	200 184	226 206	242 217	258 233	284 253	304 273	320 289	336 304	20	26	19	65	
Gideälv m. fl. ...	16'	t g	175 173	201 185	227 207	243 218	259 234	285 254	305 274	321 290	337 305	20	26	19	65	
Ängermanälven	16'	t g	176 174	202 186	228 208	244 219	260 235	286 255	306 275	322 291	338 306	24	27	21	72	
Indalsälven— Ljungan	16'	t g	176 181	202 186	228 208	244 219	260 235	286 255	306 275	322 291	338 306	23	25	21	69	
												Endast timmer				
Ljusnan¹	16'	t g	175 —	203 —	228 203	248 224	268 244	288 264	303 279	318 294	318 294	16	24	23	63	

¹ Måttenhet f³fl. som nära överensstämmer med f³tr. Helbarkat virke 8 öre högre priser. För annan kvalitet än o/s är prisändringarna följande:

	Tillägg för S-timmer	Avdrag för V	Avdrag för VI
Torne—Ljungan	t 15 %	t 20 %, g 15 %	t 40 %, g 30 %
Ljusnan	t 20 %	t, g 15 %	t, g 30 %

Tabell 31 (forts.).

b) Övriga Sverige

Anm.: Priserna gäller för obarkat timmer utom för Värmland där priserna avser helbarkat timmer.
Körningskostnaderna avser: Gvl, Kpb och Vrm 1 km, Ör—Gtl 0,75 km och Gbg—Mlm 0,3 km.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Prisområde Region	Pris- klass	Stock- arnas medel- längd Aver- age length of logs	Träd- slag Spe- cies	Bruttopriser i öre per f³ to. Gross prices in öre per f³ to.										Omkostn. i öre per f³ to. Costs in öre per f³ to.			
				5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"	13"	hugg- ning cutt- ing	kör- ning trans- port	ge- mens. kostn. com- mon costs	sum- ma total	
Gvl Gästrikl. bilväg	o/s	15'	t g	210 —	235 225	255 240	275 260	295 270	315 290	340 310	— —	— —	21	36	37	194	
Kpb huvudälv	»	15'	t g	225 225	260 250	280 265	305 285	325 300	340 315	365 330	— —	— —	19	29	26	74	
bilväg	»	15'	t g	210 210	245 235	265 250	290 270	310 285	325 300	350 315	— —	— —					
Vrm huvudälv	»	15'	t g	241 —	269 259	281 276	289 284	299 294	310 303	332 325	— —	— —	27	27	21	75	
bilväg	»	15'	t g	234 —	262 252	274 269	232 277	292 287	303 296	325 318	— —	— —					
Ör »	»	14'	t g	— —	220 225	245 240	270 255	285 270	305 285	320 285	— —	— —	17	25	24	66	
Vstm »	»	14 1/2' 15'	t g	— —	220 215	240 230	260 245	280 255	300 265	320 270	— —	— —	20	33	24	177	
Ups »	»	14 1/4' 15'	t g	210 210	230 220	250 230	270 245	290 260	310 275	330 275	340 275	— —	18	34	25	177	
Sth »	»	14 1/4' 15'	t g	210 210	230 220	250 230	270 245	290 260	310 275	330 275	340 275	— —	17	22	19	58	
Sdm »	»	14 1/4' 15'	t g	210 210	230 220	250 230	270 245	290 260	310 275	330 275	340 275	— —	15	23	19	57	
Ög »	»	14'	t g	220 215	245 230	260 245	280 255	295 270	310 280	330 285	340 290	345 295	16	23	16	55	
Skb »	»	14'	t g	220 220	235 235	255 245	270 260	285 270	300 280	320 —	— —	— —	17	22	15	54	
Äbg Dals norra bilväg	»	14'	t, g	—	236	248	255	267	275	295	—	—	20	24	22	66	
» södra bilväg	»	14'	t, g	—	210	220	240	250	265	290	—	—					
Västergötl. »	»	14'	t, g	220	245	255	275	290	300	315	—	—	20	23	12	55	
Jkp »	»	12-14'	t g	210 190	230 210	265 245	280 260	295 275	310 290	325 315	— —	— —					
Krb »	»	14'	t g	— —	250 235	270 250	290 260	305 275	325 285	340 290	350 295	355 300	18	23	14	55	
Klm »	»	14'	t g	— —	250 235	270 250	290 260	305 275	325 285	340 290	350 295	355 300	19	22	13	54	
Gtl »	»	14'	t g	— —	185 170	205 185	220 195	235 205	250 215	265 225	280 235	— —	18	18	10	46	

Tab. 31. (forts.)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Gbg	bilväg	o/s	14'	t, g	—	210	220	240	250	265	290	—	—	19	17	15	51
Hl	»	B	13'	t, g	—	210	230	240	255	255	265	—	—	19	22	18	59
Bl	»	o/s	13'	t g	226 211	241 226	261 241	281 251	296 266	316 276	330 280	340 285	344 289	20	20	16	56
Krs	»	B	12 ¹ / ₂ '	t, g	230	265	270	275	300	300	300	300	—	21	20	16	57
Mlm				t, g	—	—	—	³ 200	—	—	—	—	—	19	20	15	54

Anm.: Alla priser avser klassmittkubering.

För annan kvalitet än o/s är prisändringarna följande:

	Tillägg för S-timmer	Avdrag för V	Avdrag för VI
Gvl, Gästrikland, Kpb	25 %	15 %	25 %
Vrm	30 »	t 20 %, g 15 %	—
Ör	25 »	15 %	30 »
Vstm, norra	25 »	15 »	30 »
, södra	25 »	20 »	40 »
Ups, Sth, Sdm, Ög, Krb, Klm, Bl	25 »	25 »	45 »
Skb, Jkp	30 »	20 »	40 »
Äbg	30 »	20 »	35 »
Gtl	—	t 25 %, g 20 %	t 45 %, g 40 %
Gbg	—	20 %	35 %

¹ De höga omkostnaderna sammanhänger med stormhärjningen i januari 1954.

² Priset gäller för 5¹/₂" toppdiameter.

³ Medelpris.

Tabell 32. Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1954/55.

Massaved av barrträd.

Gross prices and costs during the cutting year 1954/55. Coniferous pulp wood

Anm.: Priserna gäller Torne—Ljusnan fritt slutskilje, i övrigt — där ej annat anges — leverans vid bilväg.

Körningskostnaderna avser: Torne-Ljusnan 2 km, Gästrikl., Kpb och Vrm 1 km, Ör-Gtl 0,75 km samt Gbg-Mlm 0,3 km.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Prisområde (flod- område resp. län)	Mått- enhet	Vir- kes- längd	Bruttoprís i kr per måttenhet				Omkostn. i kr pr måttenhet				
Region	Unit used	Length of logs	Gross prices in Sw. cr. per unit				Costs in Sw. cr. per unit				
			Sulfítved Sulphite wood helbar- kad barked	obar- kad unbar- ked	Sulfatved Sulphate wood helbar- kad barked	obar- kad unbar- ked	Flottn. bränn- ved el. kolved (obar- kad)	hugg- ning cutt- ing	kör- ning trans- port	ge- mens. kostn. com- mon costs	sum- ma total
Torne älv	f ³ tr.	—	1: 78	1: 58	1: 45	1: 25	1: 14	se under timmer, tab. 31			
Kalix älv	»	—	1: 79	1: 59	1: 46	1: 26	1: 15	»	»	»	»
Lule älv	»	—	1: 79	1: 59	1: 46	1: 26	1: 15	»	»	»	»
Pite älv	»	—	1: 79	1: 59	1: 46	1: 26	1: 15	»	»	»	»
Skellefte älv	»	—	1: 80	1: 60	1: 47	1: 27	1: 16	»	»	»	»
Ume älv	»	—	1: 81	1: 61	1: 48	1: 28	1: 17	»	»	»	»
Öre älv	»	—	1: 81	1: 61	1: 48	1: 28	1: 17	»	»	»	»
Gide älv m. fl. ...	»	—	1: 82	1: 62	1: 49	1: 29	1: 18	»	»	»	»
Ångermanälven ...	»	—	1: 83	1: 63	1: 50	1: 30	1: 19	»	»	»	»
Indalsälv.-Ljungan	»	—	1: 83	1: 63	1: 50	1: 30	1: 19	»	»	»	»
Ljusnan, fritt Mar- men	f ³ mi.	—	1: 88	—	1: 55	—	1: 15	0: 41	0: 29	0: 22	0: 92
Vrm (v. huvudälv)	»	—	1: 90	—	1: 41	—	—	0: 38	0: 28	0: 20	0: 86
Äbg (Dalsl.)	»	—	1: 82	—	1: 33	—	—	—	—	—	—
(Västergöt.)	»	—	1: 76	—	1: 32	—	—	—	—	—	—
Gbg	»	—	1: 82	—	1: 33	—	—	—	—	—	—
Gvl (Gästrik.) huvudälv	m ³ t.	3 m	44: —	30: 75	35: —	24: 50	22: —	12: 34	6: 60	6: 98	25: 92
Gvl (Gästrik.) bilväg	»	»	43: —	30: —	34: —	23: 75	21: —	10: 98	5: 87	4: 67	21: 52
Kpb huvudälv	»	»	44: —	30: 75	35: —	24: 50	22: —				
(n. delen) bilväg	»	»	42: —	29: 50	33: —	23: —	20: —				
(s. delen) »	»	»	43: —	30: —	34: —	23: 75	21: —	—	—	—	—
Ör	»	2 m	45: —	31: 50	34: —	23: 50	—	10: 96	5: 06	4: 45	20: 47
Vstm (n. delen) ...	»	3 »	43: —	30: —	34: —	23: 75	—	12: 68	6: 29	4: 55	23: 52
(s. delen)	»	2 »	44: —	31: —	33: —	23: —	—	—	—	—	—
Ups	»	3 »	45: —	32: —	28: —	19: 50	—	11: 23	5: 97	4: 57	21: 77
»	»	2 »	46: —	33: —	29: —	20: —	—	—	—	—	—
Sth	»	3 »	43: —	30: —	32: —	22: 50	—	10: 99	4: 48	4: 11	19: 58
»	»	2 »	44: —	31: —	—	—	—	—	—	—	—
Sdm	»	2 »	44: —	31: —	33: —	23: —	—	10: 71	4: 45	3: 69	18: 85
Ög	»	»	44: —	31: —	33: —	23: —	—	11: 31	4: 55	3: 13	18: 99
Skb	»	»	48: —	33: 50	35: —	24: 50	—	10: 66	4: 50	2: 79	17: 95
Äbg (Dalsl.)	»	»	45: 50	31: 85	33: 25	23: 27	—	10: 54	4: 60	4: 16	19: 30
» (Västergöt.) .	»	»	44: —	31: —	33: —	23: —	—	—	—	—	—
Jkp	»	»	44: —	31: —	33: —	23: —	—	9: 00	4: 64	1: 81	15: 45
Krb	»	»	44: —	31: —	33: —	23: —	—	11: 32	4: 14	2: 78	18: 24
Klm	»	»	44: —	31: —	33: —	23: —	—	10: 76	4: 51	2: 56	17: 83
Gtl	»	»	38: 50	27: —	27: —	19: —	—	10: 00	4: 15	1: 75	15: 90
Gbg	»	»	45: 50	31: 85	33: 25	23: 28	—	11: 21	3: 39	2: 50	17: 10
Hl	»	»	44: —	31: —	33: —	23: —	—	11: 79	4: 23	—	—
Bl	»	»	44: —	31: —	33: —	23: —	—	10: 41	3: 61	—	—
Krs	»	»	44: —	31: —	33: —	23: —	—	11: 75	4: 02	3: 42	19: 19
Mlm	»	»	42: —	—	33: —	—	—	9: 38	3: 75	4: 46	17: 50

¹ De höga omkostnaderna sammanhänger med stormhärjningen i januari 1954.

**Tabell 33. Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1954/55.
Brännved**

Gross prices and costs during the cutting year 1954/55. Fuel wood

Anm.: Priserna gäller i genomsnitt för hela säsongen och avser — där ej annat anges — leverans vid bilväg.

Körningskostnaderna avser: Nb-Vrm 1 km, Ör-Gtl 0,75 km och Gbg-Mlm 0,3 km.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län County	Bruttopriser i kr per m ³ t. Gross prices in Sw. cr. per m ³ t.			Omkostnader i kr per m ³ t. (1 m-ved) Costs in Sw. cr. per m ³ t. (1 mtr lengths)				
	björk birch		barrved coniferous	pannved	huggning cutting	körning transport	gem. kostnader common costs	summa total
	prima	sekunda	prima					
Nb, Torne älvdal	19: 56	17: 50	..	14: 50	..	..	2: 85	..
» Kalix »	20: —	18: —	..	13: —	..	..	2: 85	..
» Lule »	22: —	18: —	..	16: —	..	..	2: 85	..
» Pite »	21: 50	18: 50	..	13: 50	..	..	2: 85	..
Vb, lappmark	23: —	19: —	..	16: —	12: 50	..	2: 50	..
» kustland	24: —	20: —	..	17: —	12: 50	..	2: 50	..
Jtl, centrala orter	28: 50	25: 50	25: 50	15: 50	12: —	4: 50	..	..
Vnr	..	..	..	..	11: 15	4: 70	..	..
Gvl	..	..	..	..	..	..	..	..
Kpb, Leksands- trakten	20: —	16: 50	18: —	16: 50	9: 04	5: 15	2: 33	16: 52
Vrm	25: —	..	..	18: —	9: 75	5: 23	2: 38	17: 36
Ör	21: —	17: 50	18: —	13: —	9: —	5: 03	2: 31	16: 34
Vstm	22: —	18: —	18: —	15: —	8: 99	5: 13	2: 32	16: 44
Ups	20: —	16: —	16: —	13: —	8: 56	5: 38	2: 16	16: 10
Sth	23: 50	17: 50	17: 50	12: 50	8: 69	4: 36	2: 38	15: 43
Sdm	22: —	18: —	18: —	14: —	8: 67	4: 38	1: 80	14: 85
Ög	21: —	16: —	16: —	13: —	8: 99	4: 43	1: 96	15: 38
Skb	21: 50	17: 50	17: 50	14: —	8: 79	4: 56	1: 75	15: 10
Äbg (Dalsl.)	22: —	18: —	18: —	15: —	9: 26	4: 66	2: 24	16: 16
» (Västergötl.)	20: —	16: —	16: —	12: —	9: 26	4: 66	2: 24	16: 16
Jkp	23: —	18: —	17: 50	13: —	7: 78	4: 59	1: 26	13: 63
Krb	20: —	15: —	15: —	11: —	7: 94	4: 17	1: 31	13: 42
Klm	23: —	17: —	17: —	13: —	8: 56	4: 31	1: 70	14: 57
Gtl	24: —	..	19: —	15: —	8: 79	3: 91	1: 21	13: 91
Gbg	22: —	15: —	..	14: —	8: 58	3: 37	1: 81	13: 76
Hl	20: —	15: 50	15: 50	10: —	8: 32	4: 46	..	..
Bl	21: —	14: 50	16: 50	12: —	8: 40	3: 78	..	..
Krs	19: —	14: —	15: —	11: 50	8: 31	3: 75	2: 27	14: 33
Mlm	19: —	14: —	16: —	11: —	7: 48	3: 56	1: 99	13: 03

Tabell 34. Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänst i kr¹, vintrarna 1939/40 samt 1951/52 till 1954/55. Länsvis

*Average daily wages of forest workers in the cutting years 1939/40 and 1951—52—1954/55.
By counties*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län	Huggare Woodcutters					Körare Hauliers				
County	1939/40	1951/52	1952/53	1953/54	1954/55	1939/40	1951/52	1952/53	1953/54	1954/55
Nb	8,6	34	35	37	37	17,6	66	63	69	70
Vb	9,2	37	35	37	38	18,4	67	64	66	71
Jtl	8,1	45	33	33	35	16,0	66	54	52	61
Vnr	7,8	37	32	32	35	15,6	64	57	56	67
Gvl	9,0	34	31	35	37	17,0	63	53	61	59
Kpb	8,6	40	32	35	41	15,6	70	52	55	62
Vrm	6,9	28	27	29	33	11,6	41	38	41	48
Ör	6,7	28	29	31	32	10,8	39	40	45	46
Vstm	6,8	26	27	34	35	11,9	38	42	50	52
Ups	9,0	24	24	26	30	13,0	38	38	44	51
Sth	7,8	24	24	25	29	12,8	38	38	42	47
Sdm	7,1	27	25	26	30	10,5	37	35	40	44
Ög	6,2	24	26	29	31	9,8	36	38	44	45
Skb	6,0	26	25	26	29	10,2	38	39	38	44
Äbg	6,3	26	26	26	29	10,8	39	40	41	45
Jkp	6,5	27	27	28	30	10,6	39	39	41	43
Krb	5,7	25	26	26	30	9,8	39	42	40	44
Klm	6,3	25	24	26	28	10,0	38	38	39	42
Gtl	6,0	22	23	23	28	10,0	36	32	35	40
Gbg	5,5	26	26	27	29	10,0	41	41	43	45
HI	6,3	24	26	27	28	11,0	40	41	41	39
Bl	6,0	25	25	25	30	10,0	38	38	38	48
Krs	5,8	25	26	26	30	10,3	38	42	41	45
Mlm	6,5	25	25	25	30	12,0	40	40	40	45
Riket	7,7	32	30	32	34	14,5	53	50	53	57
Entire country										
Index basår Basic year 1939/40	100	416	390	416	442	100	366	345	366	393

¹ För 1939/40 har dagsförtjänsten angivits med en decimal, för övriga år i hela kr.

Tabell 35. Sysselsättningen i skogsbruket 1955 vid domänverket och 54 större skogsbolag

Number of forest workers in Crown forests and in 54 of the largest companies' forests in 1955

Anm.: Uppgifterna avser antalet sysselsatta andra tisdagen i angiven månad.

1	2	3	4	5	6	7
Arbetsgivare <i>Employer</i>	Månad <i>Month</i>	Antal arbetare sysselsatta i <i>Number of workers employed in</i>				
		avverkningsarbete ¹ <i>cutting</i>		skogs- vårds- arbeten ²	hus- byggn.- o. anlägg- nings- arbeten ³	Samtliga <i>All</i>
		total	därav körning <i>of which hauling</i>	silvi- culture	building	
Domänverket <i>State Forest Service</i>	febr.	15 222	4 419	12	401	15 635
	maj	6 628	1 460	2 322	616	9 566
	aug.	3 775	1 430	4 383	1 661	9 819
	nov.	9 232	2 022	689	1 183	11 104
Skogsbolagen <i>Companies</i>	febr.	53 836	24 005	247	968	55 051
	maj	29 404	9 402	1 898	936	32 238
	aug.	20 267	4 424	6 639	1 907	28 813
	nov.	37 993	11 270	1 314	1 903	41 210
Summa <i>Total</i>	febr.	69 058	28 424	259	1 369	70 686
	maj	36 032	10 862	4 220	1 552	41 804
	aug.	24 042	5 854	11 022	3 568	38 632
	nov.	47 225	13 292	2 003	3 086	52 314

¹ Utsyning, stämpling, huggning, körning samt flottning i egen regi.

² Hyggesrensning, markberedning, skogsodling, röjning, skogsdikning och plantskole-
arbeten.

³ Skogsvägbyggnader samt uppförande av arbetarebostäder.

Tabell 36. Personal sysselsatt i flottningsverksamhet samt antal däri fullgjorda dagsverken 1955

Personnel engaged in floating activity and number of day-works performed in 1955

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vattendomstols- och flodområden <i>River basins</i>	Förvaltningspersonal <i>Administrative personnel</i>	Antal sysselsatta arbetare <i>No. of workers employed</i>						Av arbetarpersonalen fullgjorda dagsverken 1000-tal <i>No. of day-works performed by workers</i>		
		i flottn.-arbete m. m. <i>in floating etc.</i>			vid skiljen <i>in sorting</i>			i flottningsarbete <i>in floating</i>	vid skilje <i>in sorting</i>	summa <i>total</i>
		omkr. 15 maj <i>about May 15th</i>	omkr. 1 juli <i>about July 1st</i>	omkr. 15 aug. <i>about Aug. 15th</i>	omkr. 15 maj <i>about May 15th</i>	omkr. 1 juli <i>about July 1st</i>	omkr. 15 aug. <i>about Aug. 15th</i>			
Norrbygden	337	3 799	7 613	2 793	485	3 417	2 996	548	305	853
Torneälv	16	667	310	243	147	422	408	29	44	73
Kalixälv ¹	50	93	636	295	27	317	256	63	19	82
Luleälv		35	235	54	12	240	120	22	12	34
Piteälv ¹	23	54	446	157	22	142	145	18	14	32
Aby o. Byske älvar ...	6	195	300	165	15	105	95	20	6	26
Skellefte älv ¹	20	52	353	173	20	204	206	40	16	56
Umeälv ¹	42	281	994	241	—	495	495	70	36	106
Hörneån o. Öreälv		35	168	10	—	130	90	17	7	24
Gideälv m. fl. ¹	13	355	585	113	—	283	136	30	12	42
Angermanälven	58	583	1 391	485	82	546	539	88	67	155
Indalsälven	63	594	1 143	393	112	288	256	61	35	96
Ljungan	32	436	853	324	48	201	215	62	34	96
Harmångersån	3	40	20	20	—	—	—	9	—	9
Delångersån	8	219	179	120	—	24	27	16	2	18
Övriga — <i>Other</i>	3	160	—	—	—	20	8	3	1	4
Österbygden	164	2 779	2 508	687	193	1 067	1 247	178	92	270
Ljusnan	70	1 926	923	359	58	478	590	80	47	127
Dalälven	84	691	1 519	323	135	554	651	90	44	134
Övriga — <i>Other</i>	10	162	66	5	—	35	6	8	1	9
Söderbygden	5	10	30	17	—	—	—	1	—	1
Västerbygden	62	1 387	2 208	948	125	730	731	121	67	188
Klarälven	26	210	977	450	—	300	300	55	38	93
Norsälven	13	583	146	50	118	161	161	33	18	51
Byälven	8	261	692	280	—	205	205	16	9	25
Övriga — <i>Other</i>	15	333	393	168	7	64	65	17	2	19
Riket 1955	568	7 975	12 359	4 445	803	5 214	4 974	848	464	1 312
<i>Entire country</i>										
1954	585	12 786	11 851	4 394	979	3 974	3 760	925	462	1 387

¹ Inklusive anslutna och närgränsande flottleder. *Connecting and adjoining floatways included.*

**Tabell 37. Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket
1953—1955¹**

Labour-exchange activities in forestry in 1953—1955

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Månad <i>Month</i>	Lediga platser <i>Vacancies</i>			Tillsatta platser <i>Placements</i>			Tillsatta platser på 100 lediga <i>No. of placements per 100 vacancies</i>		
	1953	1954	1955	1953	1954	1955	1953	1954	1955
Januari	5 669	11 232	6 020	4 164	7 511	3 925	73	67	65
Februari	3 368	7 133	4 319	2 257	4 767	2 690	67	67	62
Mars	2 498	4 390	3 232	1 822	3 386	2 357	73	77	73
April	2 643	2 932	2 460	2 198	2 215	1 852	83	76	75
Maj	3 611	5 237	4 592	3 132	4 142	3 371	87	79	73
Juni	2 307	3 758	5 068	1 772	2 466	3 784	77	66	75
Juli	1 758	2 636	2 645	1 049	1 630	1 439	60	62	54
Augusti	2 065	2 869	2 779	1 122	1 597	1 500	54	56	54
September	2 357	3 151	3 365	1 380	1 787	1 898	59	57	56
Oktober	3 034	3 804	4 361	1 791	2 284	2 798	59	60	64
November	4 174	5 395	5 157	2 989	3 462	3 493	72	64	68
December	2 954	4 143	2 496	1 910	2 122	2 169	65	51	87
Hela året ¹ <i>Whole year</i>	36 438	45 720	38 024	25 586	37 369	31 276	.	.	.

¹ Statistiken omfattar arbetstillfällen inom avverkning, flottning, kolning och skogs-vård, men icke inom anläggningsverksamhet (väg- och husbyggnad). Platser, som tillsatts med praktikanter, är medräknade, däremot icke sådana som tillsatts med tillfälligt placerad skolungdom. Beträffande lediga platser gäller, att talen för varje särskild månad anger hela det under månaden disponibla antalet lediga platser, således med inräknande även av dem som kvarstått aktuella från föregående månad. I talen för hela året har endast de under året nyanmällda lediga platserna inräknats, varav förklaras, att års-siffrorna för lediga platser är mindre än de enskilda månadernas siffror tillsammans liksom att antalet tillsatta platser på 100 lediga under året blir högre än för någon av årets månader.

Tabell 38. Antal årsarbetare samt olycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1953. Större arbetsgivare (exkl. staten)

Number of full-year employees and number of accidents in forest work and floating in 1953

Anm.: Tabellen omfattar arbetsgivare som i regel har minst fem personer sysselsatta.
Only employers which usually have at least five employees.

1	2	3	4	5	6	7
Arbetsområde ¹ <i>Field of activity</i>	Antal arbets- givare <i>No. of employ- ers</i>	Antal årsar- betare ² <i>No. of full-year employ- ees</i>	Antal <i>Number</i>			
			olycks- fall ³ <i>accidents</i>	invalidi- tetsfall <i>cases of disabili- ty</i>	dödsfall <i>fatal cases</i>	sjuk- dagar <i>days of sick leave</i>
Skogsvård <i>Silviculture</i>	640	2 950	⁴ (112)	1	1	⁴ (1 822)
Avverkning <i>Cutting</i>	4 507	48 728	13 041	94	17	269 145
Flottning och skiljning <i>Floating and sorting</i>	128	4 938	⁴ (705)	10	5	⁴ (20 963)
Övriga <i>Other</i>	104	1 380	⁴ (122)	2	—	⁴ (5 166)
Totalt <i>Total</i>	5 379	57 996	13 980	107	23	297 096
1952	6 073	67 895	16 405	119	24	350 516

¹ Enligt den i riksförsäkringsanstaltens statistik använda yrkesgruppsindelningen, vilken är en indelning efter företagets art. Ett företag kan ha arbetare tillhörande olika yrken, men hänföres i sin helhet till den yrkesgrupp företaget väsentligen tillhör.

² Enårsarbetare motsvarar 300 dagsverken eller 2400 arbetstimmar.

³ Exkl. bagatellskadur, d. v. s. skador vilka ej medför avbrott i arbetet.

⁴ Riksförsäkringsanstalten har vid utarbetandet av olycksfallsstatistiken för år 1953 tillämpat stickprovsförfarande i vad avser olycksfall, som icke medfört invaliditet eller död. På grund härav har uppgifter om antalet förlorade arbetsdagar per årsarbetare icke intagits i tab. 39. För specialgrupper med mindre antal årsarbetare blir uppgifterna på grund av stickprovsförfarandet mindre tillförlitliga och anges därför i tab. 38 och U () inom parentes.

Tabell 39. Antal förlorade arbetsdagar¹ per årsarbetare på grund av olycksfall i skogs- och flottningsarbeten i genomsnitt för perioden 1948—1952². Större arbetsgivare (exkl. staten)

Number of working days lost per full-year employee owing to accidents in forest work and floating on average for the period 1948—1952

Anm.: Tabellen omfattar arbetsgivare som i regel har minst fem personer sysselsatta.
Only employers which usually have at least five employees.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Tidsperiod och arbetsområde ³ <i>Period and field of activity</i>	Olycksfallsorsak <i>Cause of accident</i>							Påföljd <i>Consequence</i>		
	Hand- verk- tyg <i>Ma- nual tools</i>	For- don (ej spår- ba- nor) <i>Vehi- cles (not on rails)</i>	Vat- ten <i>Water</i>	Fal- lande före- mål <i>Fall- ing ob- jects</i>	Börda <i>Load</i>	Övri- ga <i>Other</i>	Samt- liga <i>Total</i>	Sjuk- dom <i>Sick- ness</i>	Inva- liditet <i>Dis- abili- ty</i>	Död <i>Death</i>
1948—1952										
Skogsvård <i>Silviculture</i>	0,24	1,57	—	0,24	0,10	1,22	3,37	0,99	0,63	1,75
Avverkning <i>Cutting</i>	2,37	2,75	0,38	1,72	1,86	1,56	10,64	4,90	3,31	2,43
Flottning och skiljning <i>Floating and sorting</i>	0,40	1,52	3,92	0,67	1,33	4,05	11,89	2,68	3,08	6,13
Övriga <i>Other</i>	0,16	1,85	2,79	1,03	0,30	1,52	7,65	1,41	0,65	5,59
Summa <i>Total</i>	2,01	2,54	0,80	1,53	1,68	1,80	10,36	4,39	3,10	2,87

¹ Som mått på olycksfallsrisken bestäms antalet förlorade arbetsdagar så, att 365 sjukdagar anses motsvara 300 förlorade arbetsdagar, varje dödsfall 7 500 arbetsdagar och varje invaliditetsprocent 75 arbetsdagar.

² Se not 4 till tab. 38.

³ Se not 1 till tab. 38.

Tabell 40. Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt för 1936—1945 samt 1951—1955. Länsvis

Number of elk killed during legal shooting season in 1936—1945 (yearly average) and in 1951—1955. By counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län County	1936/ 1945 års- me- deltal Year- ly aver- age	1951	1952	1953	1954	1955				
						ljur bulls	ko cows	års- kal- var calves (less than 1 year)	ej an- givet kön sex un- spec.	sum- ma total
Nb	91	316	411	716	775	438	335	—	—	773
Vb	158	844	1 137	1 392	1 414	704	685	33	—	1 422
Jtl	488	2 219	3 007	3 589	2 839	1 558	1 354	74	—	2 986
Vnr	147	1 062	1 479	2 086	1 822	964	827	22	—	1 813
Gvl	379	1 381	1 598	1 932	2 031	1 238	951	108	—	2 297
Kpb	1 093	1 716	2 012	2 277	2 554	1 614	1 119	34	—	2 767
Vrm	670	1 325	1 600	1 798	2 058	1 094	845	206	—	2 145
Ör	888	1 223	1 469	1 420	1 428	616	521	47	32	1 216
Vstm	685	948	1 150	1 243	1 191	569	433	71	—	1 703
Ups	733	1 016	1 161	1 545	944	416	360	29	—	805
Sth	581	857	1 119	1 151	1 142	491	397	26	5	919
Sdm	625	968	1 243	1 138	1 122	564	436	22	—	1 022
Ög	696	957	1 285	1 244	1 140	454	443	229	2	1 128
Skb	369	571	806	723	755	425	332	8	—	765
Äbg	430	728	920	800	922	467	445	15	—	927
Jkp	324	482	556	611	543	249	205	31	—	485
Krb	503	522	621	739	722	275	207	94	—	576
Klm	565	776	860	749	757	367	351	38	—	756
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	81	208	216	238	307	127	117	3	—	247
Hi	190	315	448	365	387	175	158	8	—	341
Bl	93	57	99	80	89	35	43	4	—	82
Krs	198	133	181	153	175	77	80	2	—	159
Mlm	36	17	45	26	49	18	15	1	—	34
Riket Entire country	10 023	18 641	23 423	26 015	25 166	12 935	10 659	1 105	39	24 738

Tabell 41. Antal dödade skogsvillebråd 1951—1955¹

Number of game killed in 1951—1955

1		2	3	4	5	6
Villebråd		1951	1952	1953	1954	1955
Game						
Älg	<i>Elk</i>	18 641	23 423	26 015	25 166	24 738
Kronhjort	<i>Red deer</i>	53	33	30	52	45
Dovhjort	<i>Fallow-deer</i>	500	800	850	1 000	1 000
Rådjur	<i>Roe deer</i>	18 000	22 600	24 000	26 000	26 500
Skogshare	} <i>Hare</i>	123 000	134 000	130 000	131 000	101 000
Fälthare		107 000	108 000	105 000	113 000	93 500
Vildkanin		135 000	151 000	140 000	118 000	105 000
Rödräv	<i>Fox</i>	82 000	80 000	83 600	78 500	84 000
Grävling	<i>Badger</i>	10 000	10 500	9 400	9 500	9 000
Utter	<i>Otter</i>	1 200	1 300	1 000	1 000	1 100
Mård	<i>Marten</i>	900	800	600	600	750
Iller	<i>Polecat</i>	1 000	1 400	1 300	1 800	1 800
Vildmink	<i>Mink</i>	4 000	4 200	5 700	6 600	8 300
Hermelin och småvessla	<i>Ermine and weasel</i>	7 000	10 000	10 300	10 000	8 800
Ekorre	<i>Squirrel</i>	201 000	258 000	218 000	252 000	237 500
Säl	<i>Seal</i>	706	533	532	475	602
Björn	<i>Bear</i>	23	20	21	22	21
Lodjur	<i>Lynx</i>	8	14	2	7	11
Varg	<i>Wolf</i>	5	9	6	3	3
Järv	<i>Glutton</i>	49	21	18	9	20
Tjäder	<i>Capercailzie</i>	29 000	fridl.	fridl.	*18 000	*20 000
Orre	<i>Blackgrouse</i>	33 000	»	»	*22 000	*24 000
Järpe	<i>Hazel-hen</i>	36 000	»	»	fridl.	*26 000
Ripa	<i>Grouse</i>	95 000	86 000	81 500	84 000	54 000
Fasan	<i>Pheasant</i>	113 000	154 000	170 000	172 000	147 500
Duvhök	<i>Goshawk</i>	6 700	7 000	5 900	5 900	6 000
Sparrhök	<i>Sparrow-hawk</i>	7 000	7 000	6 700	8 200	8 000

¹ I de fall jaktsäsongen pågår över årsskiftet avser uppgifterna jaktåren 1951/52—1955/56; betr. säl, björn, lodjur, varg och järv avses dock kalenderår.

² Fridlyst under hela året i hela landet utom i Norrbottens och Västerbottens län, där jakt var tillåten under september månad.

³ Fridlyst under hela året i hela landet utom i Norrbottens län, där jakt var tillåten under september och oktober månader, i Jämtlands och Västernorrlands län, där jakt var tillåten under oktober månad, i södra Älvsborgs län, där jakt var tillåten 1/12—5/12, i Gotlands län, där jakt var tillåten endast på orttupp 1/9—8/9, samt i Hallands, Kalmar, Kronobergs och Jönköpings län, där jakt var tillåten 1/9—8/9 och 1/12 och 5/12.

⁴ Fridlyst under hela året i hela landet utom i Norrbottens och Västerbottens län, där jakt var tillåten under september och oktober månader, samt i Jämtlands och Västernorrlands län, där jakt var tillåten under september månad.

Tabell 42. Under budgetåret 1954/55 genom Kungl. Maj:ts eller skogsstyrelsens beslut åtgärder. Länsvis

State subsidies paid for special silvicultural measures during the budget year 1954/55.

By counties

1	2	3	4	5	6	7	8
Län County	Skogsförbättringsanslaget Grants for forest improvement						
	Återväxtåtgärder och röjningsgallring Measures of reproduction			Skogsdikning Draining			Div. mindre företag ² Small enter- prises
	Areal Area	Beräknad brutto- kostnad Estimated gross cost	Stats- bidrag Govt. grants	Bätnads- areal Area	Beräknad brutto- kostnad Estimated gross cost	Stats- bidrag Govt. grants	Stats- bidrag Govt. grants
	ha	1 000 kr		ha	1 000 kr		
Nb	950	135,0	67,2	—	—	—	—
Vb	1 024	312,9	150,2	202	49,2	19,7	15,0
Jtl	38	6,6	3,3	231	67,1	26,5	3,0
Vnr	14	9,3	4,6	247	49,5	19,8	3,0
Gvl	—	—	—	71	15,2	6,1	0,3
Kpb	23	11,2	5,6	125	28,5	11,4	15,5
Vrm	362	144,7	72,4	156	52,0	20,8	18,0
Ör	12	7,2	3,6	147	39,0	15,6	2,5
Vstm	6	3,5	1,4	20	5,0	2,0	2,0
Ups	88	43,8	22,1	81	27,8	11,1	7,0
Slh	—	—	2,9	43	16,5	6,7	—
Sdm	64	28,4	13,6	20	10,0	4,0	2,8
Ög	50	24,6	12,3	61	22,0	8,8	5,6
Skb	221	100,5	50,2	—	—	—	17,0
Äbg	38	13,4	6,7	163	60,0	2,4	5,0
Jkp	28	12,4	6,2	197	66,0	26,4	10,0
Krb	140	48,4	23,3	188	68,0	26,6	11,0
Klm	76	38,8	19,4	64	40,7	16,0	19,5
Gtl	38	8,6	4,3	194	40,0	16,0	6,0
Gbg	62	37,7	18,7	16	12,7	5,1	10,0
HI	75	38,2	19,1	98	39,4	15,8	3,0
BI	121	78,2	39,2	44	30,0	11,9	10,0
Krs	264	180,6	90,0	24	12,0	4,7	16,4
Mlm	107	67,8	33,9	—	—	—	15,1
Summa Total	3 801	1 351,8	670,2	2 392	750,6	277,4	197,7
Skogssällskapet	5	2,5	1,0	—	—	1,8	2,0
Riket Entire country	3 806	1 354,3	671,2	2 392	750,6	279,2	199,7
1953/54	5 390	1 868,3	888,7	4 477	1 476,2	590,9	170,4

¹ Prisutjämningsmedel för återuppbyggnad av skogsbeståndet (SFS 374/1949).

² Hit hänföres bidrag till åtgärder av så ringa omfattning att de icke kräver särskild planläggning (s. k.

³ » » » » skogsvårdsåtgärder, vägbyggnader samt förvaltningsbidrag.

tilldelade bidragsmedel (statsbidrag, prisutjämningsmedel) för särskilda skogsvårds-

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Skogsvägsanslaget <i>Grants for road-building</i>			Prisutjämningsmedel ¹ <i>Grants from the "price equalization fund"</i>				Norrländska prod.-anslaget <i>Forest production grants for Norr-land</i>		Summa beviljade bidragsmedel <i>Total funds granted</i>
Vägbyggnad <i>Road-building</i>			Återväxtåtgärder <i>Measures of reproduction</i>			Div. mindre företag ² <i>Small enterprises</i>	Betesanläggning <i>Grazing</i>	Övriga åtgärder ³ <i>Other measures</i>	
Väglängd <i>Road length</i>	Beräknad bruttokostnad <i>Estimated gross cost</i>	Statsbidrag <i>Govt. grants</i>	Areal <i>Area</i>	Beräknad bruttokostnad <i>Estimated gross cost</i>	Bidrag <i>Grants</i>	Bidrag <i>Grants</i>			
km	1 000 kr		ha	1 000 kr					1 000 kr
16,9	317,2	158,6	450	51,9	22,8	—	159,1	329,1	736,8
27,2	575,2	268,0	1 244	456,7	211,8	31,1	136,8	685,8	1 518,5
13,5	327,9	153,6	2 019	588,6	245,8	—	—	261,3	693,5
19,9	492,0	242,0	1 111	286,5	120,9	5,3	—	—	395,7
18,3	215,0	103,7	—	—	—	—	—	—	110,0
46,6	520,8	259,6	248	115,0	51,9	1,5	—	—	345,4
16,4	378,5	154,0	—	—	—	—	—	—	265,3
7,3	121,1	25,5	—	—	—	—	—	—	47,3
12,6	199,8	81,8	—	—	—	—	—	—	87,3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	40,2
—	—	7,2	—	—	1,0	—	—	—	17,8
3,5	56,0	28,0	—	—	—	—	—	—	48,4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	26,7
4,9	135,0	67,7	—	—	—	—	—	—	134,8
0,9	20,2	0,8	—	—	—	—	—	—	14,9
27,6	272,8	105,4	—	—	—	—	—	—	148,0
14,7	149,5	58,6	—	—	—	—	—	—	119,4
11,4	112,0	42,4	—	—	—	—	—	—	97,2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	26,3
5,0	107,2	42,9	—	—	—	—	—	—	76,7
2,4	21,2	8,2	—	—	—	—	—	—	46,1
7,4	88,4	35,3	—	—	—	—	—	—	96,4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	111,0
—	—	—	—	—	—	—	—	—	48,9
256,5	4 109,8	1 843,3	5 072	1 498,7	654,2	37,9	295,9	1 276,2	5 252,6
—	—	—	74	18,3	7,3	—	—	—	12,1
256,5	4 109,8	1 843,3	5 146	1 517,0	661,5	37,9	295,9	1 276,2	5 264,7
284,6	4 450,5	1 956,2	8 030	1 480,1	630,9	28,6	303,8	1 041,2	5 610,7

understödsbidrag och förenklat förfarande).

Tabell 43. Landareal, invånareantal samt skogsmarksareal, totalt, per invånare och procent av landarealen, i vissa länder 1955

Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per inhabitant and in per cent of total land area) in certain countries in 1955

1	2	3	4	5	6
Land Country	Land- areal ¹ milj. ha Land area	Invånare milj. No. of inhabi- tants	Skogsmarksareal ² Forest area		
			Totalt milj. ha	i % av land- arealen	ha per invå- nare
Argentina	281	18,7	60,0	21,4	3,2
Australien	770	9,0	15,1	2,0	1,7
Belgien och Luxemburg	3	9,1	0,7	23,3	0,1
Belgiska Kongo	234	12,3	15,0	6,4	1,2
Brasilien	851	³ 57,1	120,0	14,1	2,1
Burma	68	19,2	25,3	37,2	1,3
Canada	996	15,2	130,2	13,1	8,6
Colombia	114	12,4	62,0	54,4	5,0
Finland	34	4,2	⁴ 20,7	60,9	4,9
Frankrike	55	43,0	11,4	20,7	0,3
Franska Ekv. Afrika	251	⁵ 4,5	27,0	10,8	6,0
Franska Västafrika	474	⁵ 17,4	14,0	3,0	0,8
Italien	30	47,7	5,6	18,7	0,1
Japan	37	88,0	21,8	58,9	0,2
Jugoslavien	26	17,3	8,4	32,3	0,5
Kina ¹²	970	⁵ 582,6	⁴ 28,1	29,0	0,0
Norge ⁶	32	3,4	6,7	20,9	2,0
Peru	131	9,2	15,0	11,5	1,6
Polen	31	⁷ 26,5	⁸ 7,5	24,2	0,3
Portugal	9	8,7	2,5	27,8	0,3
Sovjetunionen	2 227	⁸ 200,2	⁸ 425,0	19,1	2,1
Spanien	50	28,8	12,5	25,0	0,4
Storbritannien	25	51,1	1,6	6,4	0,0
Sverige	45	7,2	23,0	51,1	3,2
Tanganyika	94	8,2	36,3	38,6	4,4
Turkiet	77	⁹ 20,9	10,3	13,4	0,5
Tyskland (västzon)	25	49,5	6,7	26,8	0,1
Uganda	24	5,4	1,6	6,7	0,3
USA ¹⁰	783	162,4	¹¹ 170,8	21,8	1,1
Österrike	8	7,0	⁴ 2,5	31,3	0,4
Totalt	14 890	2 636,0	1 814,4	12,2	0,7
<i>Total</i>					

¹ Inkl. insjöar och floder. — *Incl. lakes and rivers.*

² För exploatering tillgänglig skog. — *Accessible forests.*

³ Exkl. indianerna i djungeln. — *Excl. indians in the jungle.*

⁴ Endast tillgänglig produktiv skog. — *Accessible productive forests only.*

⁵ 1952 års folkmängd. — *1952 population.*

⁶ Exkl. Svalbard och Jan Mayen.

⁷ 1953 års folkmängd. — *1953 population.*

⁸ 1956 års folkmängd inkl. de asiatiska delarna. Enl. ECE. — *1956 population, incl. Asian part. Accord. to ECE.*

⁹ 1950 års folkmängd. — *1950 population.*

¹⁰ Exkl. Alaska, Panamakanalzonen och Puerto Rico. — *»Continental USA».*

¹¹ Tillgänglig och icke tillgänglig produktiv skog. — *All productive forests accessible and inaccessible.*

¹² Exkl. Formosa och Pescadorerna. — *Excl. Formosa and the Pescadores.*

**Tabell 44. Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning
1954 och 1955**

Logging in certain countries with an extensive logging in 1954 and 1955

Måttenhet: milj. m³ f. ub.
Unit of measurement: milj. m³ f. ub.

1	2	3	4	5	6	7
Land	1954			1955		
Country	Barrträd	Lövträd	Summa	Barrträd	Lövträd	Summa
	Coni-ferous	Broad-leaved	Total	Coni-ferous	Broad-leaved	Total
Argentina	*0,3	*14,4	14,7	*0,3	15,2	15,5
Australien	1,3	17,2	18,5	1,5	17,6	19,0
Brasilien	..	..	..	29,9	73,8	103,7
Canada	75,3	13,6	88,8	80,4	13,3	93,7
Colombia	0,1	8,7	8,8	0,1	10,1	10,2
Finland ¹	*28,3	*6,7	*35,0	*25,8	*7,4	*33,2
Frankrike	13,3	23,8	37,1	13,1	23,7	36,9
Indien ²	1,2	14,7	15,8	..	..	..
Italien ²	*2,1	*9,6	*11,6	*2,0	*9,6	*11,6
Japan ¹	29,6	26,6	56,2	31,7	26,9	58,6
Jugoslavien	5,1	13,9	19,1	4,6	14,2	18,9
Norge ²	8,5	1,1	9,6	8,2	1,1	9,3
Polen	15,1	1,5	16,7	16,2	1,7	17,9
Sovjetunionen	236,6	62,4	299,0	*240,6	*63,1	303,7
Spanien ²	3,2	5,0	8,2	3,4	4,9	8,3
Sverige ²	37,6	3,9	41,5	37,5	3,9	41,4
Tanganyika	—	19,0	19,0	—	18,8	18,9
Tjeckoslovakien	..	..	12,1	..	..	13,9
Tyskland (västzon) ²	14,5	7,7	22,2	18,1	7,7	25,8
Tyskland (östzon)	8,6	1,6	10,2	7,8	1,5	9,3
Uganda	—	13,1	13,1	—	13,1	13,1
USA	205,2	97,8	303,0	217,6	100,5	318,1
Österrike	9,5	1,5	11,0	9,8	1,6	11,4
Totalt ³	749,3	584,1	1 356,2	775,0	592,2	1 391,7
Total						

¹ Avser drivningsåren 1954/55 och 1955/56. — *Figures refer to cutting years 1954/55 and 1955/56 respectively.*

² Avser drivningsåren 1953/54 och 1954/55. — *Figures refer to cutting years 1953/54 and 1954/55.*

³ Avser rapporterade länder. — *Refers to reporting countries.*

Tabell 45. Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel 1955

Exports and imports of roundwood in certain countries with an extensive roundwood trade, in 1955

Måttenhet: 1 000 m³ f. ub.
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land Country	Export					Import				
	Såg- och fanéertimmer		Massa- ved	Props Pit- props	Sum- ma	Såg- och fanéertimmer		Massa- ved	Props Pit- props	Sum- ma
	Timber		Pulp wood		Total	Timber		Pulp wood		Total
	barr Coni- ferous	löv Broad- leaved				barr Coni- ferous	löv Broad- leaved			
Australien	—	25	—	—	25	16	160	—	—	176
Belgien, Luxemburg	¹ 166	¹ 129	12	74	381	¹ 43	¹ 247	202	375	867
Belgiska Kongo	—	161	—	—	161	—	7	—	—	7
Brasilien	—	62	—	—	62	—	—	—	—	—
Canada	57	112	4 712	282	5 163	548	—	344	—	892
Filippinerna ²	—	1 565	—	—	1 565	—	—	2	—	2
Finland	233	52	3 084	1 457	4 826	40	3	28	—	71
Frankrike	293	712	6	292	1 303	10	406	657	74	1 147
Guldkusten	—	479	—	—	479	—	—	—	—	—
Italien	—	—	—	—	—	289	190	740	22	1 541
Japan	6	—	2	—	8	102	1 864	—	—	1 966
Jugoslavien	2	1	700	—	703	—	—	—	—	—
Nederländerna	7	16	—	38	61	86	227	326	43	596
Nigeria	—	411	—	—	411	—	—	—	—	—
N. Borneo	—	451	—	—	451	—	3	—	—	3
Norge	69	—	256	76	401	6	8	819	—	833
Portugal	—	—	—	170	170	8	31	—	—	39
Schweiz	15	2	1	—	18	77	161	572	—	810
Sovjetunionen	³ 61	—	³ 406	³ 788	1 255	⁴ —	⁴ —	⁴ 302	⁴ —	⁴ 302
Storbritannien	6	—	—	—	6	26	436	364	1 288	2 114
Sverige	103	12	1 051	436	1 602	204	45	280	1	530
Turkiet	—	8	—	—	8	16	6	16	115	153
Tyskland (västzon)	5	4	1	64	74	529	865	2 285	1 593	5 272
USA	653	103	158	—	914	359	541	4 502	—	5 402
Österrike	5	5	—	136	146	3	7	177	—	187
Totalt ⁵	1 710	6 380	11 170	4 070	23 330	2 750	6 130	12 180	4 270	25 330
Total	1 520	5 530	8 760	3 190	19 000	2 750	4 840	9 340	3 280	20 210

¹ Inkl. stolpar, pålar o. d. — *Incl. posts, piling and poles.*

² Avser 1955/56. — *Figures refer to the year 1955/56.*

³ Exkl. export till länder i Öst-Europa. — *Exports to countries of eastern Europe excluded.*

⁴ Exkl. import från länder i Öst-Europa. — *Excludes imports from countries of eastern Europe.*

⁵ Se not 3, tabell 44. — *See note 3 table 44.*

Tabell 46. Produktion av några viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer 1955

Production of certain important timber industry products in some countries with extensive timber industries in 1955

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land Country	Sågvirke Lumber		Låd- äm- nen Box- board	Slip- pers Sleep- ers	Ply- wood	Massa Pulp				
	barr coniferous	löv broad-leaved				Meka- nisk Me- chani- cal	Sulfit dis- solv- ing	annan other	Annan Other	Sum- ma Total
	1 000 stds	1 000 m ³	1 000 m ³			1 000 ton				
Australien	86	2 278	545	277	91	147	—	—	114	261
Belgien o. Luxemb.	47	578	130	31	32	57	—	28	20	105
Brasilien	726	713	*320	*320	97	*100	"..	*89	"..	*189
Canada	3 932	897	189	456	670	4 959	354	2 198	1 410	8 921
Chile	127	1457	88	88	11	18	—	—	2	20
Finland	1 048	60	57	582	363	919	161	834	823	2 737
Frankrike	860	2 000	900	646	226	344	13	162	775	1 294
Italien	*179	966	—	181	150	170	64	94	60	388
Japan	1 881	1 558	5 371	512	683	658	277	497	475	1 907
Jugoslavien	226	591	199	75	41	27	"..	55	—	82
Nederländerna ...	*14	*165	"..	2	34	*65	"..	42	350	*457
Norge	335	23	140	23	*12	647	"..	530	88	1 265
Nya Zeeland	247	108	212	2	20	39	—	—	62	101
Portugal	54	36	300	45	6	—	—	*34	*7	41
Schweiz	*218	155	—	15	22	95	"..	87	"..	182
Sovjetunionen ...	*13 820	*11 400	"..	4 600	1 049	*650	"..	*1 200	"..	*1 850
Storbritannien ...	*53	*995	"..	16	54	120	"..	15	"..	135
Sverige	1 665	140	164	220	50	870	404	1 282	1 327	3 883
Tyskland (v.-zon)	*1 399	*1 413	"..	198	649	600	193	480	51	1 324
USA	*15 950	*17 710	"..	"..	*5 500	3 640	892	2 317	12 047	18 896
Österrike	".., *827	".., *142	"..	"..	36	148	60	258	86	552
Total ⁷	47 414	53 050	10 140	"..	10 380	14 770	2 420	10 690	18 500	46 380
Total										
1954	41 180	49 340	10 120	"..	8 880	13 900	2 180	9 750	16 250	42 080

¹ År 1954/55. — Year 1954/55.

² Inkl. lådämnen. — Incl. boxboards.

³ Inkl. slippers. — Incl. sleepers.

⁴ Inkluderat i siffrorna för sågvirke. — Included in figures for sawnwood.

⁵ Kvantitet, som använts av finska statens järnvägar, och export. — Quantity used by the State Railways plus exports.

⁶ Inkluderat i siffrorna för annan sulfitmassa. — Included in figures for other sulphite pulp.

⁷ Se not 3, tabell 44. — See note 3 table 44.

Tabell 47. Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror 1955

Exports and imports of some important timber industry products in certain countries with an extensive trade in timber industry products in 1955

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land Country	Sågat och hyvlat virke, lådämnen <i>Sawn and planed lumber, boxboards</i>				Slipers <i>Sleepers</i>		Plywood		Massa <i>Pulp</i>	
	Barrträd <i>Coniferous</i>		Lövträd <i>Broadleaved</i>							
	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.
	1 000 stds		1 000 m ³						1 000 ton	
Australien	—	161	33	101	27	—	—	10	—	84
Belgien o. Luxemb. ...	3	147	22	116	7	16	9	19	20	185
Brasilien	238	—	38	—	32	—	2	—	—	123
Canada	2 381	65	353	238	48	8	72	16	2 136	54
Chile	21	1	103	—	—	—	1	—	—	44
Danmark	1	133	23	15	—	5	3	14	2	88
Egypten	—	44	—	177	—	9	—	18	—	9
Finland	779	—	18	8	14	—	320	—	1 312	1
Frankrike	145	103	419	24	494	28	42	11	16	630
Italien	—	351	52	156	—	1	15	1	16	330
Japan	23	17	321	6	13	—	234	—	4	83
Jugoslavien	87	—	268	—	—	—	3	—	13	2
Malaja	—	—	202	19	—	—	3	1	—	—
Norge	24	24	—	45	4	—	1	6	689	33
Nederländerna	3	400	4	133	4	33	6	41	3	228
Schweiz	2	24	5	72	—	10	—	4	9	85
Sovjetunionen	1 457	153	10	74	41	—	191	1	94	34
Storbritannien	—	1 716	6	845	—	265	3	429	—	2 280
Sverige	1 066	12	11	54	28	4	14	9	2 303	1
Tyskland (västzon) ..	11	609	62	194	22	273	31	12	68	552
USA	315	1 688	276	628	189	11	8	370	574	2 007
Österrike	675	—	79	3	—	54	3	—	176	18
Totalt ²	6 790	6 600	3 360	3 500	..	..	990	1 090	7 540	7 560
Total										
1954	6 080	5 810	2 850	3 000	..	..	820	840	6 830	6 830

¹ Exkl. handel med länderna i Östeuropa. — *Excludes trade with countries of eastern Europe.*

² Se not 3 tabell 44. — *See note 3 table 44.*